



Cheltn J. Shirley.
College Libr. Massachusetts

Ingenio Adolefcenti quem de me iore
Lito sinxit Numen,

Andreas Krüppel, J. F.

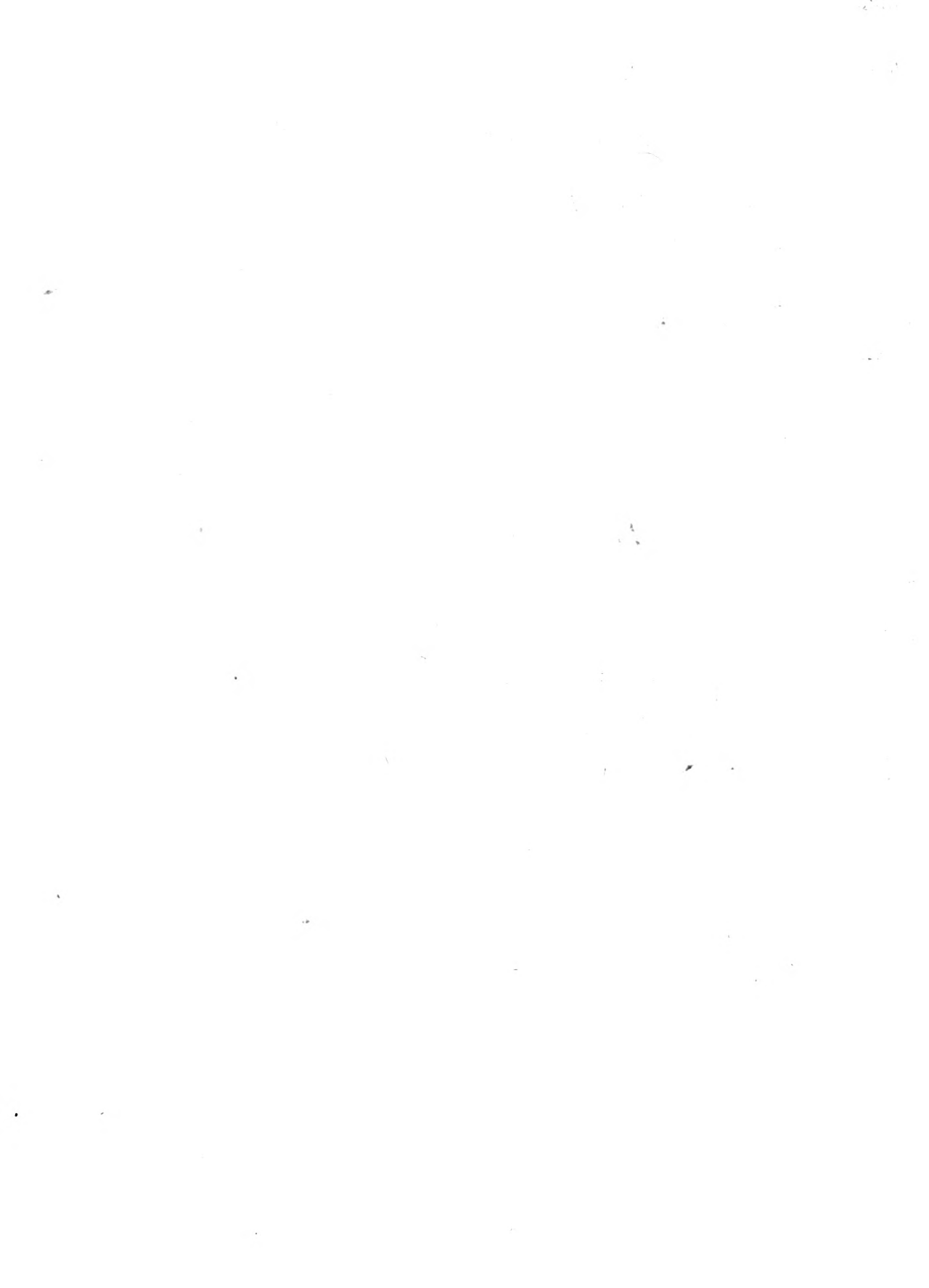
Pro diligentia ad amiffim isq. exhibita,
in Institutis Boabſior, testimonium exſta
re, in calcar ad majora, voluerunt
Epſcopi Gymnaſii Enclufari
Cioioceſſ examine iſtivo

~~Henricus Smit~~

Henricus Smit

~~Henricus Smit~~

L. Ziman
Rector.





PHÆDRI
AUG. LIBERTI
FABULÆ
AESOPIÆ
In ulum
SEREN. PRINCIPIS
NASSAVII.

Augustin

Apud
FRANCISCUM HALMAM,
C19 19 et.

LIBERTI
ÆSOPICARUM

NOTIS ILLUSTRAVIT IN USUM

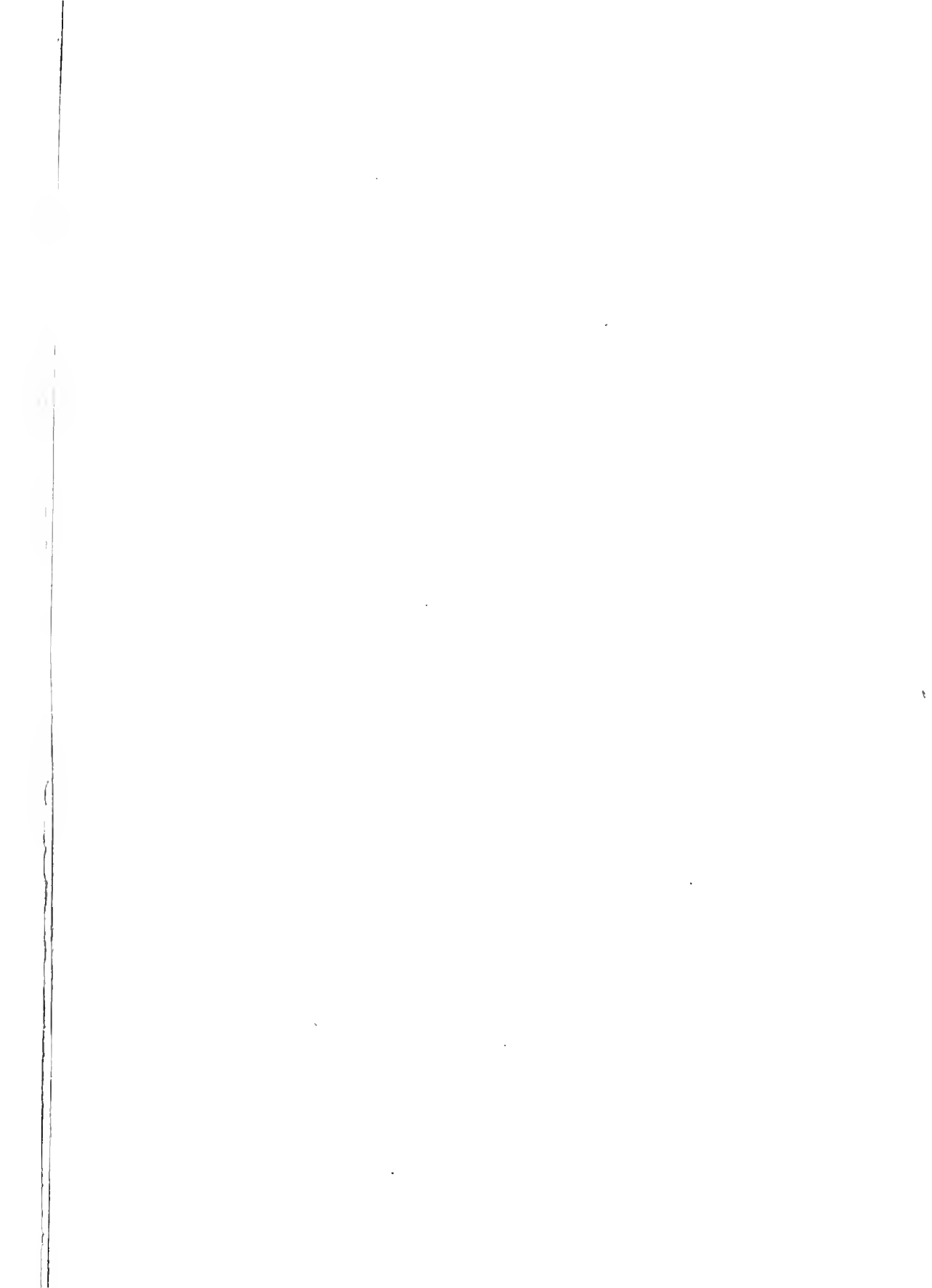
DAVID HOOGST RATANUS.

*Accedunt ejusdem opera duo Indices , quorum prior est omnium
verborum , multo quam antehac locupletior , posterior
eorum , quæ observatu digna in notis occurrunt.*



EX TYPOGRAPHIA FRANCISCI HALMÆ.







JOANNES GULIELMUS

Princeps Nallavius, Comes Cattimeli-
Groningae, et agrorum circumjacentium Gubernator.

FRISO, PER DEI GRATIAM

bocorum etc. etc. haereditarius Frisiae,
Gubernator.

*Caes. facium gent. hunc formosae frontis honorem
Gloriae hunc hunc spes radiosa solis.
Tales sine oculis, tales sese cre. ferbant
Libor it. Alitio tales Tulus erit.*

*Non minus hic clara virtute antix. Paratus,
Non minus hic magnos vincere. et stat. Ives.
Quoque magis possit quae sitam tamore mutam
firmat eum auxilio turba necesse pro.*



SERENISSIMO. AC. CELSISSIMO
PRINCIPI
JOANNI. GULIELMO
FRISONI
PER. DEI. GRATIAM
PRINCIPI. NASSAVIO
COMITI. CATTIMELIBOCORUM
VIANDÆ. DIETZIÆ
SPIEGELBERGÆ
DOMINO. BEILSTEINII
BARONI. LIESVELDIÆ

HÆREDITARIO. FRISIÆ
GRONINGÆ
ET
AGRORUM. CIRCUM-
JACENTIUM. GUBERNATORI
DESIGNATO



*Igna Parente Tuo soboles,
clarissime Princeps,
Spes Patriæ, Princeps,
præsidiumque Tuæ,
Accipe pacato quos mitti-
mus ore libellos.*

*Munera sunt studiis non aliena tuis.
His nempe in foliis, ævi sapientia prisca,
Quæ modo cunque damus, prodigiosa
latet.*

Ille

D E D I C A T I O.

*Illa senis Phrygii producta e pectore quon-
dam*

Ingenium Phædro materiemque dedit.

Spiritus hic alto tactus de culmine Pindi

Incepit variis luxuriare modis.

Et modò jucundo ludunt animalia ritu,

Et fundunt salsis non sua verba jocis.

*Et modò in historiis quærit sibi seria
veris,*

Lectorem oblectans erudiensque suum.

*Altius hinc surgit, & tota theatra vi-
detur*

Majestate operis posse movere sui.

*Denique quicquid agit, proventu divite
præbet*

Judicii nusquam deficientis opes.

Quin & letitiæ nactus de nomine nomen

Attrah-

D E D I C A T I O.

*Attrahit illecebris pectora cuncta
suis.*

*Te quoque, dum, GULIELME, petis Par-
nasia Tempe,*

Te capiat numeris detineatque suis.

Excipe sub levibus fabellis sacra tegentem

*Præcepta, in vitæ commoda magna
Tuæ.*

*Hæc quoque sunt, cum justa virum Te fe-
cerit ætas,*

Præsidium rebus grande futura Tuis:

*Tunc etiam, patriis ubi conspiciendus in
armis*

Ardua pro Patriæ bella salute geres:

*Cum Frisonum fortes cogens in prælia
turmas*

*Prostrato referes victor ab hoste pe-
dem:*

Et

D E D I C A T I O.

Et castris adsueta Tuis Victoria lauros

Ad Te formosa deferet ipsa manu:

*Tunc etiam, quando populorum frena te-
nebis,*

Et Tibi subjectis jura colenda dabis.

Sic vigil usque Tuis adsit prudentia cœptis,

A Te calcandæ duxque comesque viæ.

*Sola Tuos virtus regat impellatque la-
bores.*

Hæc sit meta Tuis una petenda rotis.

Illa dies veniet (si non præsagia fallunt

Me mea, si superest vatibus ulla fides)

*Qua proavis, GULIELME, Tuis magno-
que Parenti,*

Felix sidereæ quos tenet ora plagæ,

Fas erit e cœlo dignum spectare nepotem

Tentantem validâ prælia dura manu.

* *

Illum

D E D I C A T I O.

Illum cernere erit sua per vestigia ferri,

Cernere erit simili laudis amore rapi.

*Tunc ego, qui tenues ad Te nunc defero
lusus,*

Tentabo Herois altius ire modis.

*Teque Tuosque canam, si non mihi lævus
Apollo.*

Ingenium nobis & Tua facta dabunt.

*Perge tenax modo propositi. Tibi glo-
ria victrix*

Sola rogi meritis præmia digna parat.

SERENISSIMÆ CELSITUDINI TUÆ

DEVOTISSIMUS

DAVID HOOGSTRATANUS.



LECTORI BENEVOLO

S.



Um nihil minus cogitarem hoc tempore quam de Phædro edendo, quem nuper admodum notulis illustratum publici juris feceram, rogat ecce me Franciscus Halma, optimis Bataviæ nostræ typographis magno suo merito accensendus, ut quod beneficium antea in juventutem studiis destinatum contuleram, idem nunc in Principem Juventutis conferrem. Impetum scilicet ceperat egregiam, nec tanta persona indignam editionem adornandi. Re mecum perpensa dedi id ejus precibus, captus novitate operis, & delectatus ornamentis, quæ insolitum nitorem huic libro essent allatura. Recensui itaque denuo cultissimi Fabulatoris libellos, & his secundis curis examinavi quæ viri docti passim coacervârunt ad veram ubique lectionem constituendam. Unde ea depromsimus quæ nobis saniora videbantur. Congessimus deinde quæcunque poterant inservire juvandis studiis SERENISSIMI PRINCIPIS, cujus tenerior ætas obruenda non erat difficilibus observationibus, quas scriptis suis immiscuerunt, qui vel ex professo vel alia occasione operam Phædro navârunt. Adjumento mihi

P R Æ F A T I O.

inprimis fuerunt animadversiones clarissimorum virorum Joannis Schefferi, ante omnes alios optime de Phædro meriti, Tanaquilli Fabri, Conradi Rittershufii, Nicolai Rigaltii, Ludovici Praschii, & qui nuper in lucem exiit Marquardi Gudii, Nicolai deinde Heinsii, Joannis Frederici Gronovii, Joannis Georgii Grævii, Jacobi Perizonii, aliorumque, quos hic illic nominamus. His acceptum ferimus quicquid instituto nostro serviebat. Non enim necesse erat quæ illi bene explanârant, & clara luce perfuderant, denuo explicare, & actum, quod dicitur, agere. Neque interea nihil ipsi vidimus: sed compluscula iis omnibus addidimus, quæ fructum suum essent allatura, nullam inde laudem venantes, sed satis habentes nihil negligere, quod aliquid poterat conferre auxilii ad Scriptorem nostrum in facillima ponendum cognitione. Debetur tamen aliquid, opinor, industriæ nostræ, si consideres quanta cura hos versus ad leges suas, quas doctissimi etiam & sagacissimi viri negligenter habuerunt, revocaverimus. Ineptissimum enim esse judicamus quod Scioppius aliique affirmare sunt ausi, ignorasse Phædrum leges versusum, quibus hoc opusculum concinnavit. Usus est libertate quadam, quod recte observavit Faber cæteris oculatior: id vero nequaquam fecit ignorantia rerum, quas scire debebat, sed ut sermo ejus sermoni familiari esset propior, & prosam orationem aliqua specie mentiretur. Cui scribendi generi jam homines istius temporis assuefecerant Laberius & P. Syrus, quibus ætate proximus fuit Phædrus. Constat apud omnes, hujusmodi senarios, si ad purioris Jambici angustias velimus attendere, paribus locis recipere nullos pedes, nisi Tribrachyn vel Jambum, & sexto quidem loco solum Jambum; imparibus vero Spondæum, Jambum, Tribrachyn, Dactylum, & Anapæstum; nullosque præterea alios umquam admitti. quod non viderunt homines quidam eruditi, qui dum operam dant loco alicui persanando, eisdem incitiam poëticæ novum vulnus inflixerunt. Licentia autem,

P R Æ F A T I O.

tem, quam Phædrus sibi indulfit, in eo consistit, quod quinque priorum pedum constitutionem fusque deque habuit, & ut ita dicam, casui permisit. Nusquam vero intrusit versibus suis pedem alienum, nec umquam in ultima sede Jambi collocationem neglexit, si tamen discesseris ab uno loco, qui est in libri quinti fabula ultima, ubi vox *latrans*, cujus prima est longa, versum claudit. Quod animadvertens vir magnus Gerardus Joannes Vossius negat Phædrum esse Augustæi ævi, reclamante interim Chr. Wasio Anglo, qui *Senarium* edidit, opus, in quo post alios agit de licentia veterum poëtarum, in quod incidi demum, postquam omnia typis essent descripta: sed ita reclamante, ut statuere videatur lapsum hic esse Phædrum imperitiæ culpa, neque id mirum esse, cum ipse fateatur se fastidiose in cœtum poëtarum recipi. Quasi non idem Phædrus aliis locis longe alia de se prædicet, conscius laudis sibi debitæ, & securæ immortalitatis. Quæ vero medicina huic versui ab insulis exscriptoribus vexato a nobis sit facta, dicto loco potest videri. Huc nihil facit quod subinde vel vocalem ante vocalem, vel M consonantem in fine vocis, sequente vocali, prætermittit elidere, & alia audet, quæ repugnare videntur Grammaticorum placitis: cum in his nitatur auctoritate Virgilii, aliorumque aurei ævi scriptorum. Certe qui non omni caret judicio, nec penitus rudis est artis poëticæ, facile videt, quam egregia in hoc carminis genere, si voluisset, præstare potuisset Phædrus, cum casus, ut patet, tantum numerum exactissimorum versuum expresserit, quos omnes credibile est instar Ovidianorum sponte sua ad aptos numeros pervenisse. Quales sunt statim in initio operis, Prolog. lib. 1.

Hanc ego polivi versibus senariis,

&

Fictis jocari nos meminere fabulis;

aliique multi, qui in omnibus fere fabellis occurrunt. Tum & hi longe elegantissimi lib. 2. fab. 8.

P R Æ F A T I O.

Hominumque tecto spiritum commiseris?

*At ille supplex: Vos modo, inquit, parcite,
Occasione rursus erumpam data.*

Spatium diei noctis excipiunt vices.

ubi toti quatuor sunt versus, qui ad regulas Senariorum felicissime sunt elaborati. Iterum hi tres lib. 3. fab. 10.

Adjecit id, quod sentiebat maxime

Doliturum amanti, ventitare adulterum,

Stuproque turpi pollui famam domus.

& eadem fab. 7. 25.

Iræ furentis impetum non sustinens.

Deinde lib. 4. f. 4.

O si maneret condito sensus patri!

Eod. libro fab. 5.

Periclitatur magnitudo principum.

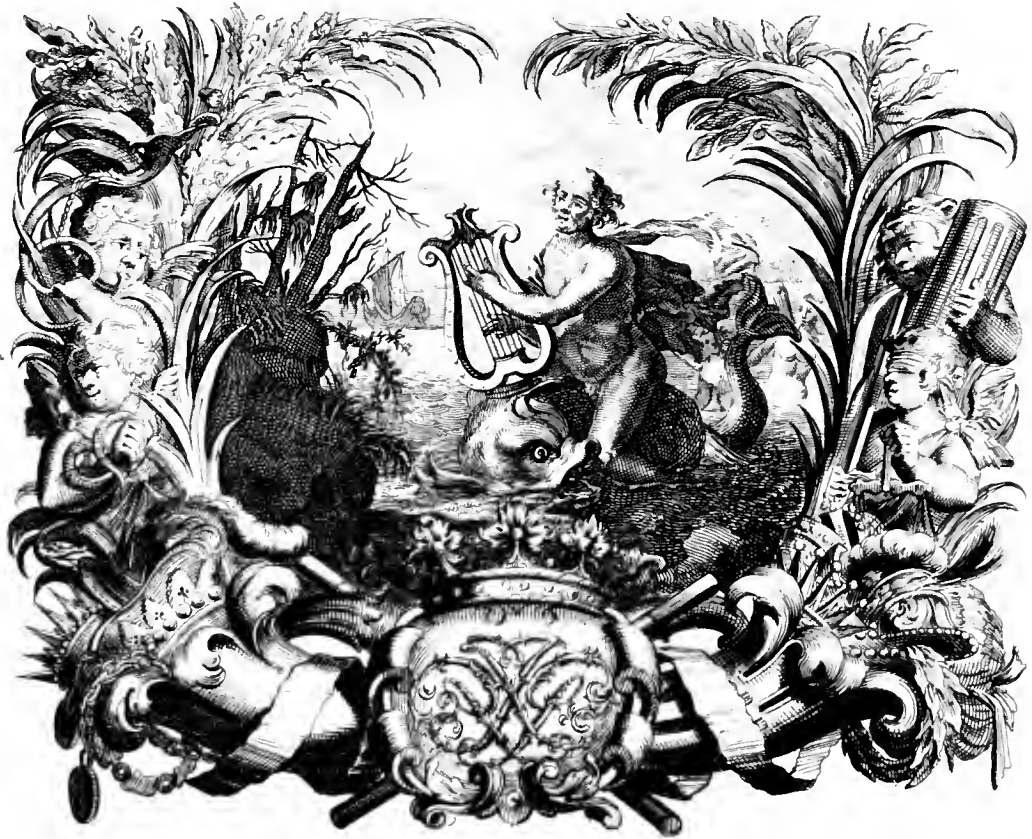
Qui omnes ita se habent, ut non paullo meliores sint multis, qui in Seneca Tragico inveniuntur. Superfedeo alia adferre, quæ observârunt Tanaquillus Faber & Ludovicus Praschius, quorum Prolegomena legi merentur. Hæc omnia cum cura ad animum meum referens nihil non tentavi, ut Phædrum ab hac injuria defenderem. Quod dum ago, improbare coactus sum multa, quæ maximi nominis viri in illius fraudem in chartas conjecerant. Adeoque non puto facile quicquam repertum iri, in quo argui possimus negligentia, vel apparituum ullum versum, cujus dimensio non possit inveniri. Hæc sunt, quæ præstitimus, benevole Lector, rejectis aliis, quæ ad scopum nostrum nihil faciebant. Quibus ista non probantur, illi se pascant deliciis morosiorum criticorum, audacissimas conjecturas nobis obtrudentium, & dictatorie pronunciantium, *Ita lego: lege sic meo periculo*, & quæ ejus farinae sunt plura, nec ullis argumentis sua dicta confirmantium. qua agendi ratione nihil est exitiosius. Securi itaque quid judicaturi sint illi, quibus conatus nostri leviores videbuntur, non erubuimus nos componere ad exemplum tot politissimorum

P R Æ F A T I O.

rum hominum, qui ita veteres auctores scriptis suis illustrarunt, ut nullam partem omnino Latinæ linguæ contemnendam duxerint. Quin & præivere jamdudum hac via tot viri docti, qui in usum Serenissimi Galliarum Delphini veteres scriptores sibi exponendos sumserunt. Omisimus tamen anxium istud interpretandi genus, quod multi ex illis adhibuerunt, rati satis lucis ex notis nostris accessisse ad ea loca, quæ obscuriora sint, recte intelligenda. Hæc agenti subinde dubia mea & conjecturas communicare licuit cum doctissimis & politissimis Viris Petro Francio & Jano Broukhufio, quos honoris & amicitia causa nomino, eorumque consiliis uti. Quam occasionem eo libentius arripui, quod præ manibus habens poëtam ad nullos me convenientius poteram conferre quam ad eos, quos poëtarum hujus sæculi principes ipse livor agnoscit, quique pœne soli Musas his temporibus sese subducere parantes retrahunt e fuga & sistunt. Hi quo sunt in me studio, & in bonas literas amore, libenter suppeditarunt quæ codici suo quisque adnotaverant, ut si quid mihi ex usu esset, inde observationes meas locupletarem. His auxiliis munitus potui feliciter recensitionem Phædri peragere, & eluere labem, quæ contextui variis in locis in hunc usque diem adhæserat. Si quid peccavero, aliorum monitu errores meos cognoscam, & emendare conabor. Caterum quo commodior esset hujus libri usus, adjecimus duos Indices, quorum priorem non sine multo labore ita constituimus ut res exigebat, mutilum ante nec satisfaciendum lectorum desiderio, ut qui destitueret quærentes, & inveniendi suis locis vocabula spem omnem passim præcideret. quod patebit ei, qui priorem, quem Gallicus Interpretæ suæ editioni adjunxit, cum hoc nostro volet conferre. Ut rem in pauca conferam, omni labore adnixus sum, ut Phædrus aliquanto castigatior ac nitidior exiret in manus hominum, auctus insuper quinque fabulis, quas bono quodam genio repertas a Marquardo Gudio, Viro in omni genere literarum erudito, primus nuper publicavit

P R Æ F A T I O.

cavit Vir clarissimus Petrus Burmannus, in Trajectina Academia humaniorum literarum professor, magni Parentis nequaquam degener filius. Nec adfirmare dubito, emendatorem editionem numquam prodiisse hac nostra. Parco verba facere de specioso cultu, quo se commendat oculis intuentium, eximia cura & impendiis Francisci Halmæ, cui certe plurimum favoris & gratiæ debent studiosi pro tanto ardore promovendi rem literariam, quo fit ut incredibiles sumtus impendat publicandis eximiis auctoribus. Denique illius opera & mea effectum est, opinor, ut patriæ nostræ juventus habeat cur gratias agat SERENISSIMO PRINCIPI NASSAVIO, sub cujus auspiciis muuseum hoc opus evulgatur. Vale, & si conatibus nostris faves, alia quoque exspecta.



VITA



VITA PHÆDRI

A

JOHANNE SCHEFFERO

Argentoratensi composita.



Hædrus, cujus pauci meminerunt apud veteres, si non ante, sub Augusto saltem natus fuit. Virgilium profecto ac Ovidium est æmulatus, qui utrique sub Augusto florere. Quin imo Augusti mentionem facit ipse, tanquam ejus, sub quo vixerit, cujusque gesta quædam observavit. Nam cum lib. III. c. 10. præmisisset:

Narrabo tibi, memoria quod factum est mea,

subdit:

A Divo Augusto tunc petiere judices.

Patriam habuit Thraciam, ut ipse indicat præfat. lib. III. his verbis:

*Cur somno inertî desiram patriæ decus?
Threïssa cum gens numeret auctores suos,
Linoque Apollo sit parens, Musa Orpæo.*

Sed

V I T A P H Æ D R I

Sed hoc alii; amplius observatione dignum, quod in monte Pierio videatur editus, quem antiqui sedem atque domicilium Musarum crediderunt. Ita namque, dicto loco:

*Ego, quem Pierio mater enixa est jugo,
In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi
Fœcunda novies Artium peperit chorum.*

Vides simul, in hoc monte Musas genitas putasse olim. Unde quoque nata est opinio, quod ibi commorentur. Strabo lib. X. *A cantilena & numeris, & instrumentis, & Thracica omnis Musica, & Asiatica fit magni. Quod ex eo liquet, quia ibi loca sunt, in quibus velut sedibus suis Musæ esse dicuntur. Nam Pieria, Pimpla, Libethrum olim Thraciæ fuere montes regionesque.* Sic hunc locum verto, quem obscurius nonnihil Casaubonus reddidisse videtur. Jam quia Musæ artium omnium ac literarum deæ, post superius allata verba Phædrus subjecit, *natum se in ipsa prope schola.* Parentes quos habuerit, haud constat. Saltem quoniam in Thracia editus, Thrax ipse fuit, minime fervilis exitisse conditionis credi possunt, ac sic casu potius, quam nascendi forte, factus esse servus, neque cum P. Pithæo, *libertinum Augusti, sed libertum* appellari oportere. Cæterum quis ille casus fuerit, nemini est promptum dicere. Nisi fors quis divinare velit ex Suetonio, quando de Octavii Augusti patre scribit cap. 3. *Bessos ac Thracas magno prælio fudisse.* Potuit nimirum evenisse tum, ut cum aliis captivus Romam duceretur. Quod si quis admittit, primam Phædri se extendere ætatem ad Julium necesse est, quando memoratum bellum gestum eo tempore, quo Cæsar solus gessit consulatum; atque Q. Cicero Asiam administravit. Nec fortasse multum obstat huic sententiæ, cum præsertim senectutis suæ passim Phædrus ipse mentionem faciat temporibus Sejani. Ingenium videtur habuisse probitatis atque honestatis amans, ostenduntque tot egregiæ sententiæ, quæ in hoc opusculo occurrunt. Quinimo & alios juxta secum ad virtutis cultum incitare studuit, ut palam in Præfat. lib. II. ostendit. Pertinet huc quoque, quod eodem libro habet de ardelionum natione, multo labore nihil agente:

Hanc emendare, si tamen possum, volo.

Nec

A JO. SCHEFF. CONSCRIPTA.

Nec interea morosus fuisse credi potest, sed jucundus, hilarisque, ut potissimum ex lib. IV. cap. 13. & 14. item cap. 16. liquet. Opes & pecunias alto generosoque animo contempsit semper, ut de se testatur ipse lib. III. præf. ubi *curam habendi penitus corde erasisse* scribit. Maxime vero hoc egit, cum videret, quam multis exitiales essent suo tempore pecunia. Id quod innuit lib. 5. fab. 4. ubi ait, post allatam fabulam de asino, detrectante hordei comedere reliquias, quo faginatus porcus, Herculi deinde immolatus fuit:

*Hujus respectu fabula deterritus
Periculosum semper vitavi lucrum.*

Et profecto tunc opulentissimum quemque à Tiberio variis criminationibus circumveniri solitum non ipse modo docet in sequentibus, sed & exemplis à Suetonio cap. 19. & Tacito VI. An. c. 19. aliisque locis allatis comprobatur. Quemadmodum vero negligens fuit opum, ita ex adverso gloriam sectatus est, eam maxime, quæ est ex litteris doctrinaque. Ideo & de obtenta ea tantum non triumphat, in præf. lib. III. ubi ait:

*Ergo hinc abesto livor, ne frustra gemas,
Quoniam mihi solennis debetur gloria.*

Sic ab initio lib. V. *Mihi parta laus est.* Quin imo tam præclare de se sentit, ut & aliis famam nominis ac immortalitatem dare posse scriptis crediderit. Inde ad Particulonem lib. V.

Particulo chartis nomen victurum meis.

Litteras autem ipsas magno animi ardore est aggressus, & in illis eam partem maxime, quæ poësis appellatur. Liquet vel ex eo, quia puerum se etiam tractasse Ennium fatetur, & ex eo versum citat lib. IV. circa finem, ubi Ennium intelligit, cum ait:

*Ego quondam legi quam puer sententiam;
Palam mutire plebejo piaculum est;
Dum sanitas constabit, pulcre meminero.*

Atque hinc fortasse factum, ut Æsopi fabulas versu potius, quam ora-

V I T A P H Æ D R I

tione profa comprehenderet; de quibus amplius nunc aliquid dicendum. Scripſiſſe eas in ætate ultima ipſe innuit non uno loco, pertinetque huc potiſſimum poſtrema, quæ in libro quinto eſt, fabella. Quin & tempus poteſt colligi quodammodo ex libri tertii præmio, quo videlicet Sejanus pro arbitrio cuncta geſſit ſub Tiberio, ſuamque latiſſime potentiam exercuit. Ubi ſimul etiam cauſa ſcripti hujus aperitur. Calamitas nimirum certa & peculiaris, in quam odio & perſecutione Sejani præcipitatus, fortunam, quia non licebat aperte, ob potentem adverſarium, occulte ſaltem, & ſub involucris fabularum exponere, depingendoque mores ejus & flagitia, velut ultionem ſumere de ipſo, ſequæ conſolari ſic ſuſcepit. Ita enim eſt intelligendus locus totus, qui occurrit in prædicto præmio.

-----*Servitus obnoxia*

*Quia, quæ volebat, non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas tranſtulit,
Calumniamque fictis eluſit jocis:
Ego porro illius ſemita feci viam,
Et cogitavi plura, quam reliquerat;
In calamitatem deligens quedam meam.*

Secutus in plerisque eſt Æſopum, niſi quod interdum etiam historias admisceat, ut ex lib. III. cap. 10. & lib. 5. cap. 1. intelligitur. Sed & ex illis ipſis Æſopi, non omnino omnes, verum cum delectu eas ſaltem, ſcribere ſuſcepit, quæ ſervirent instituto, id eſt, vel Sejanum tacite arguerent, vel calamitatem propriam declararent. Ita ſtatim ab initio aſfert fabulam de lupo & agno, quorum ille Sejani, hic Phædri ſpeciem exhibere debet. Igitur & ſic concludit eam:

*Hæc propter illos ſcripta eſt homines fabula,
Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.*

Quibus verbis manifeſte ſortem ſuam deplorat; & Sejani crudelitatem ſignificat. Nec fortassis aliud quid altera reſpexit fabula, quam ut hydro ingenium Sejani, quodque ipſe animabat veluti, Tiberii exprimeret, eique opponeret patientiam, humanitatem, bonitatem Auguſti, sub

A JO. SCHEFF. CONSCRIPTA.

sub quo primum vixerat. Sed & tertia quartaque manifestum continent augurium de futuro Sejani casu: quem haud secus ac graculum omnes ob factum intolerabilem olim essent deplumaturi. Quod si eveniet, similem vult futurum cani, qui dum captat alia, ea etiam, quae possidet, amittat. Nec fefellit Phaedrum ista praesagatio, uti ex historia Sejani manifestum est. Verum istae obiter, & tantum, ut ostendam causas & occasiones harum fabularum. Quas intelliget etiam in caeteris, qui conferre ista tempora cum iis volet. Nam cohaerent inter se pulcherrime, hocque sine sunt ab eo selectae, sicut ipse lib. III. cap. 12. & IV. in prooemio indigitat. Scripsit porro has fabellas stylo longe optimo ac Latinitissimo, ut plerique docti tradiderunt, quod ex testimoniis ipsorum alibi propositis apparet. Nam quod Schoppius in eo nescio quid barbari ac Thracici subodoratur, id plane est ejusmodi, quale ejus, qui in Tito Livio deprehendit Patavinitatem. Itaque hucusque nemini ex doctioribus suam approbare potuit sententiam, nec credo umquam approbabit. Nos, qui & ipsi semel iterumque, ac cum cura Nostrum legimus, adeo nil invenimus istiusmodi, ut in plerisque Virgilium, in caeteris Plautum, Terentium, Ovidium imitatum esse opinemur, nec fallacibus argumentis exemplisque in notis nostris demonstramus. Denique ipse longe aliter, quam Schoppius, de his ad Particulonem,

*--- Chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium litteris.*

Quasi diceret, se ita scripsisse has fabellas, ut si modo ullum pretium manebit sermonis Latini, propter eum in auctoritate ac existimatione sint futurae. Nec ipsius solum fuit hoc iudicium, sed Particulonis etiam, & aliorum, quippe qui & verba formulasque ejus ex libellis hisce ediscebant, scriptisque inferebant suis. Noster manifeste in praef. V.

*Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui
Vestras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longa judicatis memoria.*

Quanquam autem tanti fuerint aestimati hi libelli, vivo etiam adhuc

V I T A P H Æ D R I

auctore, tamen non magis ipsi, quam vulgo solent aliorum, evitare invidiam potuerunt. Alii habere quædam fatebantur bona, sed ea ex Æsopo mutuo accepta, cætera ut excogitata sint à Phædro, ita mala esse ac inepta. Vide cap. 20. lib. IV. Alii cum nil possent aliud, brevitatem & obscuritatem earum accusabant. Indicat id ipse lib. III. cap. 10. ubi ait:

*Hæc exsecutus sum propterea pluribus,
Brevitate nimia quoniam quosdam offendimus.*

Erant &, qui argumenti vilitatem, & humilitatem styli ac orationis arguerent, sicuti ex lib. III. cap. 16. toto intelligitur. Denique qui nil horum audebant, vindicabant sibi, quod inventum erat à Phædro, invidia gloriæ alienæ. Hoc enim voluit toto cap. 13. lib. III. ut vel ex conclusione ejus liquet. Libellum primum, & secundum edidit sine dedicatione, cum nuda præfatione ad lectorem qualemcunque, eam secutus causam, quam in præcedentibus prodidimus. Invenerunt statim amatores, interque alios Eutychem: cui propterea, & quoniam ad supplicium tractus fuit interim Sejanus, libellum tertium, & quemadmodum conjicio, quartum: itemque Particulonem, cui libellum quintum dedicavit. Eutychem vero ille ac Particulo qui fuerint, haud facile est dicere. Facit ipse noster alterum gravibus crebrisque negotiis occupatum, & potentem. Itaque & opem ejus contra æmulos ac inimicos, potissimum vero calamitatem, in quam innocens invidia Sejani venerat, implorat. Ac fortassè fuit quispiam ex libertis in Tiberiana aula, nam in talem convenit potissimum sermonis peregrini nomen. Fortuna Phædri reliqua quæ fuerit, nonnihil patet ex superioribus. Primum in ætate puerili captus, Romanque ex Thracia deportatus, ibique ab hero suo, quocunque denique, ad consuetudinem illorum temporum, litteris imbutus fuisse videtur. In quibus cum non parum profecisset, accidit forte, ut in domum Augusti, vehementer doctos homines amanti, vocaretur. Ubi cum probasset suam fidem, elegantiam ingenii, morum probitatem, paulo post manumissus ac libertate donatus est. Id quod indicat vel titulus opusculi, in quo **LIBERTUS CÆSAR. AUGUSTI** nominatur. Quem qui de Tiberio accipiunt, ut sit à Demostero,

A JO. SCHEFF. CONSCRIPTA.

Demistero, & nonnullis aliis, mihi equidem haud satisfaciunt. Et mecum sentiunt ex eruditis plurimi, quos inter est Septimius Florens quoque. Mox Augusto defuncto, & Tiberio imperium administrante incidit in calamitatem magnam, nulla sua culpa, sicut aliquoties testatur, verum odio Sejani, qui eum fictis criminibus accusaverat juxta, &, ut fuit potentissimus, damnari fecerat. Ita enim docent verba ejus, quæ leguntur in præf. lib. III. Nec fortassis tam obscuri tituli sunt criminationis ejus, ut videntur, si bene reputamus, quod versatus fuerit in domo Augusti, ab ipso clementer habitus, in libertatem restitutus. Id enim absque dubio fuit causa, cur Augustum primo, & mox eo defuncto posteros illius amaret coleretque. Quos inter cum extiterit primum Agrippa, & deinde Germanicus, non potuit profecto deesse ratio Sejano criminandi nostrum apud invidentem atque suspicacem principem Tiberium. Tulit autem hanc calamitatem magno animo, & remedium adversus eam petiit ex litteris. Nec defuerunt amici, qui eum solarentur, & promitterent suam opem. Inter quos Eutyclus præcipue, quem propterea ad solvenda promissâ sine lib. IV. sedulo adhortatur. Quando diem suum obierit, ignotum est. Saltem post Sejanum vixit, quod apparet ex iis, quæ de ipso tradit. Nec enim verisimile, fuisse scripturum vivo Sejano talia, cum & post obitum illius extiterint, qui hominem metuerent. Periit porro Sejanus anno Tiberii decimo octavo, à quo ad consulatum Julii solitarii, quo Romam venisse Noster videtur, anni circiter sunt septuaginta, ut septuagesimum superasse annum ætate sua sit necesse, ac propterea nec videri possit mirum, toties de senectute sua conqueri.



DE ÆTATE PHÆDRI,

Ex Gerar. Jo. Vossio de Poëtis Latinis.

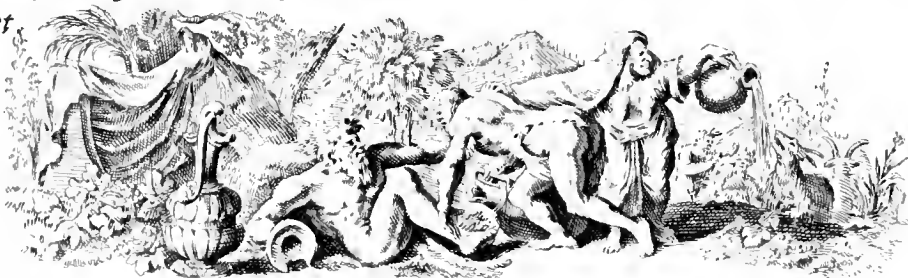
Sub Tiberio vixit Phædrus Thrax, Augusti Cæsaris libertus, ut qui se Augustum dicat vidisse jus dicentem, & Bathyllum Cilvii Mæcenatis saltantem. Reliquit quinque libros fabularum Æsopicarum, jambicis conscriptos. Antiquissimus, qui earum meminuit, est Avienus, præfatione in fabulas Æsopicas ad Theodosium Macrobius. Nec mirum adeo non meminisse Senecam, ubi loquitur de fabularum Æsopicarum scriptoribus. Nam de Romanis loquitur: hic se Thracem prædicat.

Ex eodem de Arte Grammatica.

Non est Phædrus ille Augustæi ævi, ut multi arbitrantur: vel multa saltem sunt a sequiori ætate.

Operæ pretium est videre, quo pacto huic Vossii Judicio adversetur Chr. Wasius Anglus in
Senario, pag. 31.

Vehementer autumat (Vossius) Phædrum hunc Augustæi ævi poetam non fuisse: super quo, cur ab ipso dissentiam præter illa quæ ab aliis argumenta satis valida sunt allata, rem extra dubium ponere videtur, quod partem operis hujus Eutycho jam senior inscribat, qui Eutychnus, teste Josepho Antiquit. l. 19. c. 3. Præstinus auriga opibus & gratia in aula C. Caligulæ florebat: etiam in sacris stabulis ædificandis (& magna tum ardebant Circensium certaminum studia) operum curæ præfectus. Cauti enim & circumspècti judicis erat sententiam ampliare, ne fides testimonium præcureret.



JUDICIA

JUDICIA ET TESTIMONIA DE PHÆDRŌ.

Joannes Cardinal. Bona in Notitia Auctorum.

PHædrus Thrax, Augusti Cæsaris libertus, fabularum, quas, ut ipse ait lib. v. auctoritatis gratia Æsopias nuncupavit, libros quinque conscripsit Iambicis versibus cultissimis & elegantissimis.

Thomas Reinesius Eponymol. inedit.

Phædrus Thrax, Augusti Lib. fabulas Æsopi pulcerrimis versibus Latinis reddidit.

Jacobus Bidermannus è Soc. Jesu Utopiæ lib. 1. pag. 3.

Phædrum horis subsecivis per proximos priores dies legi, Tiberii principis libertum, doctum cætera scriptorem & fabulatorem sane non inficetum; quique probioris aliquantum indolis, quam hodie pleraque fabularum commenta; aut verius ævi nostri dedecora: in quibus legendis præter bonas horas, morum quoque animorumque dispendium est.

Jo. Pricæus notis in Apuleji Apologiam pag. 18.

Phædrus lepidissimus Fabularum Scriptor.

Caspar Barthius Adversar. l. xxx. c. 22.

Ingenuas Phædri fabulas a prima pueritia in deliciis habui. Et immortali amore prudentiam in tam suavibus verbis & fabulis abditam, dignam esse quis neget?

Augustus Buchnerus in libris de commutata ratione dicendi.

Phædrus elegantissimus Fabularum Æsopicarum poëta.

Idem Oration. Tom. 2. Orat. 2.

Phædrus elegantissimus Fabularum Æsopicarum poëta, libertus Tiberii Cæsaris doctissimus.

Idem Epist. Tom. 2. Ep. 71. ad Janum Gruterum.

Phædri elegantes & purissimæ Latinitatis, sic Barthius censet, Fabulas

JUDICIA ET TESTIMONIA

bulas tenerè semper amavi. Et quidni? cum illas nemini non eruditorum hæctenus in deliciis esse viderem.

F. Vavassor de ludicra dictione pag. 205.

Phædrum igitur habemus, Augusti libertum, sive Octaviani, sive Tiberii, qui & nomine ipso hilaritatem præ se fert, & profitetur libelli sui dotem alteram è duabus esse, ut risum moveat, & fictis fabulis jocetur. Idem quam proprie de communibus & quotidianis rebus, quas alii tractarunt scriptores nulli, loquitur! quam sincere & ab omni peregrinitate atque insolentia remote! quam pressè, nec moleste tamen! quam solute, nec licenter! quam emendate literateque, ac bene, ut verbo dicam, Latine! In quo genere quid posset, & agnovit ipse & æquales, qui ætate vivebant eadem, cum ejus verba in suas chartas transferrent, satis declararunt. Memini equidem Jacobum Sirmondum narrare mihi solitum, cum Petrus Pithœus hos Phædri Æsopiarum fabularum quinque libros Lutetiæ edidisset primum, & ad se Romam pro veteri amicitia muneri misisset; percussos illico Romanos novitate voluminis, atque, ut gens est *emunctæ naris*,

Natura numquam verba cui potuit dare,

susplicari cœpisse num quidnam partus iste recens ac suppositivus esset, qui tanto intervallo appareret, tamque delituisse diu: veruntamen libro perlecto toto, neminem dubitasse, quin ætatem redoleret Augusti, ac summam illam facilitatem stili & scripturæ, & beatam copiam repræsentaret; tuncque vixisset auctor, cum laus bene loquendi temporum potius, quam hominum fuit; ibique etiam apud Cæsarem servisset, ubi sedem ac domicilium eruditio collocasse videretur; qua in domo filiarum & neptes, intimi & familiares, servi & liberti literas egregie didicissent. Etenim memoria sua Phædrus rem memorabilem ait delatam ad centumviros, de qua divus Augustus ab iis ascitus iudex, quod ipsi satis verum non dispicerent, judicavit. Alio quodam loco Sejanum male nescio quid de se meritum significat. Unde colligitur hunc Octavii temporibus extitisse & Tiberii. Cujus etiam, quantum subodorari licet, improbos mores passim expressit, libidinem, sumptus, avaritiam, rapi-

D E P H Æ D R O.

rapinas, vulpinam vafritiem, cum leonina feritate & violentia conjunctam. Quare miror vehementer, cur affirmarit Seneca, Æsopios logos esse intentatum Romanis ingeniis opus: cum Phædrum hunc haberet, quem opponere posset toti Græciæ. Nam quod clarissima lumina superioris sæculi duo, Petrus Pithæus & Justus Lipsius prodiderunt, vere id à Seneca dictum; quia Phædrus non genere aut ortu Romanus, sed Thrax, sicut ipse testatum reliquit, esset: minus ea probabilis videtur expositio Senecæ. Quasi vero Romanis ingeniis opus intentatum, sit quidquam aliud, quam literis nondum illustratum nec elaboratum opus: aut comœdia fuerit carmen intactum Romanis, quamvis id solus natione Afer Terentius tractasset: aut si percenseret Seneca, qui philosophiam scriptores Latine explicassent; de eo se numero eximeret ipse; propterea quod natione foret Hispanus, patria Cordubensis. At non exemit Quintilianus, qui quo loco de philosophis egit Latinis, his illum potissimum annumeravit; cum inter oratores, & poëtas, & alios diversi generis scriptores potuisset referre. Citius dixerim Senecam vel parum hic attendisse, quid scriberet: vel istud, ut alia, oblitum prorsus, memoriæ vitio peccasse. Nam maligne ab eo & invidie præteritum Phædrum, quasi pro nihilo putaret, aut in honore ac pretio nollet esse, à cujus munditia & nitore abesset tam procul; etsi non alienum videtur crimine, quod ei Quintilianus, & Suetonius, ac Tacitus etiam inferunt: nolim tamen facile, ac nulla ratione manifesta, de tanto viro credi. Illud verisimilius, iniquissimis Tiberii, Caligulæ, Claudii, Neronis temporibus, cum scripta edictis abolerentur & senatusconsultis, si cui Poëtæ aut historico verbum excidisset opportunum delationi & calumniæ; cum ne liberæ quidem relictae cogitationes; & opinio tacita de principe, sicunde vel ex vultu argui posset, majestatis rea fieret: libellum fabularem, cujus in apologis plerisque mera illius sæculi tyrannis notaretur, suppressum fuisse continuo, ac evanuisse tandem, & ignoratum à Seneca, & reliquæ posteritatis oculo subductum. Ita fuit tanto thesauro fatale, ut usque ad ætatem nostram defossus lateret: aut, quemadmodum de se auctor futurum præsensit, ut in sterquilinio, sic tanquam margarita pretiosissima, jaceret; non quia non intelligeretur, sed quod ne compareret quidem.

JUDICIA ET TESTIMONIA

Olaus Borrichius in Dissertationibus de Poëtis.

Phædrus Thrax, ævo Tiberii inclaruit, notissimus ob exquisitos illos jambos, quibus fabulas Æsopicas illigavit, libere in mores seculi sui, sed recte invecus. Hunc qui Oct. Augusti Libertum credunt, non advertunt satis, artes Sejani ab eo attactas, quas utique Tiberii imperium aperuit, non Octaviani. Dictio ejus pura est, & emendata, nec indigna quam imitentur Linguæ Latinæ candidati.

Idem de variis Linguæ Latinæ ætatibus.

Subrogati Atlantes alii, & ipsi fortes fideque, qui antiquam gloriam ita sustinere, ut in illis vel nihil, vel parum aut peregrinitatis, aut invisi senii internoscas: Paterculum designo, Curtium, Celsum, *Phædrum* &c.

Daniel Georgius Morhofius in libro de Patav. Livian. pag. 158.

Phædrus Augusti vel Tiberii libertus, gente Thrax, Æsopi Fabulas Latinis versiculis descripsit adeo nitidis & limatis, ut nil Romanus dici scribique possit.

Idem Polyhistor. part. 11. pag. 61.

Ne fabulas quidem ipsas hic excipimus, estque eo in genere nihil Phædri fabulis elegantius.

Joann. Petr. Titius Manuduction. ad excerptum.

Essè sane Phædri Fabulas maximi pretii, vel ex eo intelligi potest, quod tam multi tanti nominis viri illustrare eas superiori & nostra ætate dignati sunt.

Christ. Wagenselius in Pera librorum Juvenilium.

Hæsi nonnihil ambiguus, quo maxime antiquo & ingenuo libro, Filium puerum Latinitati initiarem. Cumque nec severitas Epistolarum Ciceronis, nec alius Auctor prolixus, ac in rerum verborumque amplitudinem diffusus, videretur tantillo captui convenire, Quintiliani consilio locum dandum esse mecum statui, qui ætati nondum Rhetorem capienti, Æsopi fabellas, sermone puro, & nihil se supra modum extollen-

D E P H Æ D R O.

tollente, narrare, ac nutricularum fabulis substituere suadet. Quamobrem Phædrum, quo nemo Æsopi Apólogos magis scite, magisque diserte elocutus est, Præceptorem filio exponere, & elegantiores expressiones ediscendas committere iussi. Simul occasionem semper captabam, monendi puerum, quid Æsopus per fabellas quæsierit, & quantum ad errores mortalium corrigendos eæ faciant, ut sic mature virtutis & probitatis præceptis teneram mentem imbuerem.

Christoph. Cellarius in Curis posterioribus de Barbaris, &c.

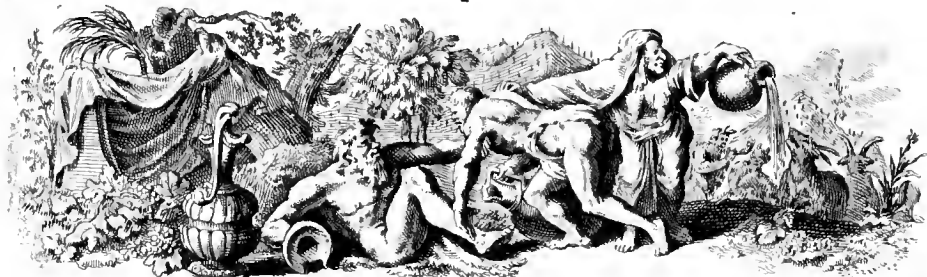
Phædrus, Augusti Libertus, Tiberio rep. administrante, Sejani odio, fortuna adversa conflictatus, scripsit politissimas Fabulas tum ulioni sui, tum etiam solatio, quod utrumque ex proœmio Lib. III. apparet. Scioppii iudicium, qui Infam. pag. 69. in Phædro nescio quid barbari subodoratur, non magis se doctis probavit, quam illius, qui in Livio deprehendit Patavitatem. Principem ergo locum in hoc sæculo & proximum Poëtis Augusteis, non tantum temporis ratione, quo vixit; sed etiam stili ornatu, quem Fabulis expressit, jure ipsi meritoque adsignamus.

Jo. Albertus Fabricius in Bibliotheca Latina.

Phædrus Thrax, Augusti Imperatoris Libertus, sub Tiberio Imperatore versibus senariis suavissimis expressit libros quinque Fabularum Æsopiarum.

Paulus Colomesius in Animadversionibus ad Gyraldi Dial. VII. de poëtis, p. 402.

Terfissimus ille Fabularum Æsopiarum imitator Phædrus.



PHÆDRI FABULARUM INSCRIPTIONES.

Prior numerus librum, alter fabulam notat.

Æ <i>Sopus ad Garrulum</i>	3, 19
<i>Æsopus ludens</i>	3, 14
<i>Æsopus & petulans</i>	3, 5
<i>Æsopus & rusticus</i>	3, 3
<i>Anus ad amphoram</i>	3, 1
<i>Anus diligens virum ætatis mediæ, item Puella</i>	2, 2
<i>Apes & fuci, vespa iudice</i>	3, 13
<i>Aquila, cornix, & testudo</i>	2, 6
<i>Aquila, feles, & aper</i>	2, 4
<i>Arbores in Deorum tutela</i>	3, 17
<i>Asinus ad senem pastorem</i>	1, 15
<i>Asinus & Galli</i>	3, 20
<i>Asinus & leo venantes</i>	1, 11
<i>Asinus irridens aprum</i>	1, 29

C <i>Æsar ad atriensem</i>	2, 5
<i>Calvus & musca</i>	5, 3
<i>Canes famelici</i>	1, 20
<i>Canes & corcodilus</i>	1, 25
<i>Canis ad agnum</i>	3, 15
<i>Canis & lupus</i>	3, 7
<i>Canis fidelis</i>	1, 23
<i>Canis per fluvium carnem ferens</i>	1, 4
<i>Canis parturiens</i>	1, 19
<i>Canis & thesaurus, & vulturius</i>	1, 27
<i>Canum legati ad Jovem</i>	4, 17
<i>Capelle & hirci</i>	4, 15
<i>Cervus ad fontem</i>	1, 12
<i>Cervus & boves</i>	2, 8
<i>Cervus & ovis</i>	1, 16
<i>Cicada & noctua</i>	3, 16

D <i>Emetrius & Menander</i>	5, 1
<i>Duo calvi</i>	5, 6

Equus

PHÆDRI FABULARUM INSCRIPTIONES.

E <i>Quus & aper</i>	4, 3
<i>Eunuchus ad improbum</i>	3, 11
<i>Ex sitore Medicus</i>	1, 14
F <i>Formica & musca</i>	4, 23
<i>Frater & soror</i>	3, 8
<i>Fur aram compilans</i>	4, 10
G <i>Raculus superbus & pavo</i>	1, 3
<i>Gubernator & nauæ</i>	4, 16
H <i>Homo & asinus</i>	5, 4
<i>Homo & canis</i>	2, 3
<i>Homo & colubra</i>	4, 18
<i>Homo & arbores</i>	Appendic. 5
I <i>Uvencus, Leo & prædator</i>	2, 1
L <i>Leo regnans</i>	4, 12
<i>Leo senex, aper, taurus & asinus</i>	1, 21
<i>Leo & Mus</i>	Append. 4
<i>Lepores vitæ pertæsi</i>	Append. 2
<i>Lupus & agnus</i>	1, 1
<i>Lupus & gruis</i>	1, 8
<i>Lupus & vulpis, iudice simio</i>	1, 10
M <i>Alas esse divitias</i>	4, 11
<i>Milvus & columba</i>	1, 31
<i>Milvus ægrotans</i>	App. 1
<i>Mons parturiens</i>	4, 22
<i>Muli & latrones</i>	2, 7
<i>Mulier parturiens</i>	1, 18
<i>Musca & mula</i>	3, 6
<i>Mustela & homo</i>	1, 22
<i>Mustela & mures</i>	4, 1
N <i>Anfragium Simonidis</i>	4, 21
O <i>Casus depicta</i>	5, 8
<i>Ovis, canis & lusus</i>	1, 17
	Pan-

PHÆDRI FABULARUM INSCRIPTIONES.

P <i>Anthera & pastores</i>	3, 2
<i>Passer & lepus</i>	1, 9
<i>Pavo ad funonem</i>	3, 18
<i>Phædrus</i>	4, 20
<i>Poëta</i>	4, 4. 4, 6. 4, 24
<i>Poëta de credere & non credere</i>	3, 10
<i>Princeps tibicen</i>	5, 7
<i>Prometheus</i>	4, 14
<i>Pugna murium & mustelarum</i>	4, 5
<i>Pullus ad margaritam</i>	3, 12

R <i>Ana rupta & bos</i>	1, 24
<i>Ranæ ad solem</i>	1, 6
<i>Ranæ metuentes taurorum prælia</i>	1, 30
<i>Ranæ regem fetentes</i>	1, 2

S <i>Curra & rusticus</i>	5, 5
<i>Simii caput</i>	3, 4
<i>Simonides à diis servatus</i>	4, 24
<i>Socrates ad amicos</i>	3, 9

T <i>Aurus & vitulus</i>	5, 9
-------------------------------------	------

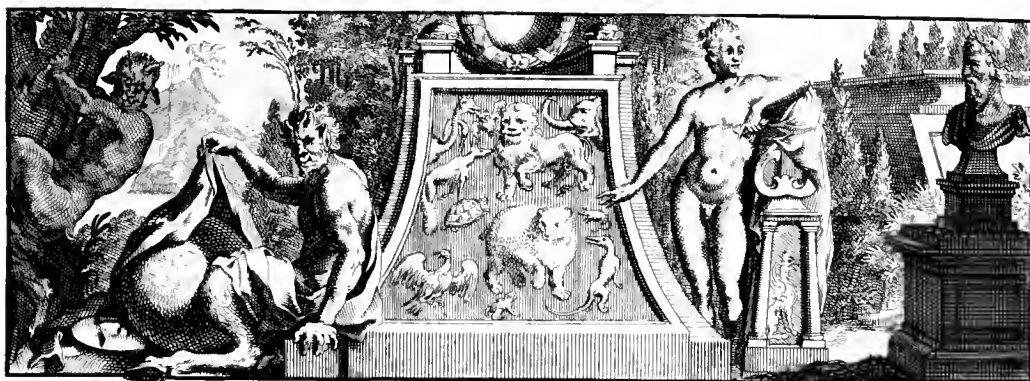
V <i>Acca & capella, ovis & leo</i>	1, 5
<i>Venator & canis</i>	5, 10
<i>Viatores & latro</i>	5, 2
<i>Vipera & lima</i>	4, 7
<i>Vitia hominum</i>	4, 9
<i>Vulpis & aquila</i>	1, 28
<i>Vulpis & ciconia</i>	1, 26
<i>Vulpis & corvus</i>	1, 13
<i>Vulpis & draco</i>	4, 19
<i>Vulpis & hircus</i>	4, 8
<i>Vulpis & uva</i>	4, 2
<i>Vulpis ad personam tragicam</i>	1, 7
<i>Vulpis & Jupiter</i>	Appendicis 3





Alv. del.

et fecit.



PHÆDRI
 AUGUSTI LIBERTI
 FABULARUM
 ÆSOPIARUM
 LIBER PRIMUS.

PROLOGUS.



SOPUS auctor quam materiam
 repperit,
 Hanc ego polivi versibus sena-
 riis.

Du-

NOTAE AD PHAEDRUM.

PHAEDRI] Phædri rara apud veteres mentio fit. Sub Augusto vixit & Tiberio, fuitque Libertus Augusti.

AUGUSTI LIBERTI] Liberti aliqua scientia clari nomen Domini sui, a quo manumissi essent, semper apud antiquos operibus suis præfigebant, eoque se gratos erga Dominos reddebant. Liberti autem Cæsaris semper in magno erant honore.

ÆSOPIARUM] Omnes fabulæ communi-

ter dictæ Æsopiæ, quoniam in conventibus frequenter fabulis uti solebat Æsopus. Theo Sophista *Ἀἰσωπέιους λόγους* dixit, & Aphthonius *Ἀἰσωπέιον μῦθον*.

AD PROLOGUM.

I. ÆSOPUS] Fabulator e Phrygia, a quo aliorum fabulæ etiam nomen acceperunt. Quo spectant Phædri verba prol. lib. v.

Quas Æsopæas, non Æsopi nomino.

AUCTOR] Ordo verborum. *Ego polivi m. d. e.*

A

2 PHÆDRI FABULARUM

Duplex libelli dos est: quod risum movet,
Et quod prudenti vitam consilio monet.

5 Calumniari si quis autem voluerit,
Quod arbores loquantur, non tantum feræ;
Fictis jocari nos meminerit fabulis.

FAB.

materiam hanc, Æsopus auctor reperit quam, i. e. Æsopus, qui auctor est, & primus quasi conditor materiæ fabularis.

REPPERIT] Excogitavit, diligenti meditatione adinvenit. Sic est *reperor Medicinæ* apud Virg. l. 6. *Æn.* & *reperor pœnæ* apud Ovid. l. 3. *Trist.* El. 11. qui & ipse τῆς *Invenire* sic utitur in *Metam.* l. 1.

Inventum Medicina meum est.

Plautus *Captiv.* ipso fine,

Huiusmodi paucas poëtæ reperiunt comœdias.

2. POLIVI] Absolvi, perfecti, & ex Græco in Latinum transliti. Locutio est desumpta ab arte fullonica, seu a fullonibus, qui poliendo diligenter vetera quæque, ea mutant in novam speciem, & pannis novam formam induunt. Caspar Barthius, Vir doctissimus, deducit a re ædificatoria.

SENARIIS] Jambicis senariis, id est, trimetris, qui sunt sex pedum. Eorum constitutio potest videri in *Prosodia*. De libertate autem, qua usus est hic Phædrus noster, jam locuti sumus in præfatione.

3. DOS] Metaphora. Nam *dos* proprie dicitur, quod marito cum uxore datur. Sumitur præterea *dos* pro eo, quod alicui datum est vel a natura, vel ab hominibus: unde dotes animi dicuntur, & librorum, aliarumque rerum, quæ utilitatem afferunt. Legunt alii vel *mos est*, vel *os est*. Sed quin *dos* quoque dicatur in singulari pro utilitate, fructu, ornamento, nemo dubitabit, qui apud Ovidium legerit *dutem oris* pro eloquentia.

RISUM MOVET] Voluptatem excitat. *Movet. . . movet* figura est, quæ dicitur αὐτὰ κλάσει. Sic lib. 4. Fab. 3.

Impune potius ledi quam dedi alteri.

Et lib. 1. Fab. 4. *Et quem tenebat, nec quem petebat.* Tale quoque est Fab. 16. *Rem expedire, sed videre expetit.*

4. VITAM] Homines vitam degentes.

MONET] Monet ut quisque degat ex præscripto honesti. Hæc scilicet Poëtarum laus est, quod

Et jucunda simul dicant & idonea vite.

5. CALUMNIARI] Sinistre, malitiosè interpretari. *Calumniari* dicitur proprie de calumniosa lite, & est, falsa & callida ratione, cui malevolentia est conjuncta, aliquem decipere.

6. ARBORES] Plurcula Phædri nostri intercidisse jam olim rectè conjecerunt Viri docti: quod deinceps probavit Vir Illustrissimus Marquardus Gudius, qui in notis suis ad hunc auctorem non solum fabulam de Arboribus loquentibus profert, sed & alias e tenebris eruit. Quas haud ita pridem in lucem editas huic quoque editioni subjunximus.

7. FICTIS] Non inepte vox illa *fictis* additur. *Fabula* enim ex earum vocum numero est, quæ verum & falsum significant, unde infra legitur, *vera fabella* lib. 2. fab. 5. Et apud Græcos *υῖθος* pro fabula falsa & vera usurpatur, inter quos apud Homerum pro vero sermone sumitur. Quare proverbium, quod apud Terentium est, *Lupus in fabula*, apud Plautum sic concipitur, *Lupus in Sermone*. Cicero *Accus.* 3. in Verrem c. 78. *Non me fugit, Judices, vetera exempla pro fictis fabulis jam audiri atque haberi.* Sed & idem in de Officiis, & alibi *fictas & commentitias fabulas* dixit.

JOCARI] Sic *Phædri joci* apud Martialem. Ipse Phædrus l. 3. prol.

Calumniamque fictis elusit joci.

Et lib. 4. f. 6.

Et hoc jocorum legere fastidus genus.

F A B. I.

LUPUS ET AGNUS.

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant,
 Siti compulsi : superior stabat Lupus,
 Longeque inferior Agnus : tunc fauce improba
 Latro incitatus jurgii causam intulit.
 Cur, inquit, turbulentam fecisti mihi
 Istam bibenti? Laniger contra timens,
 Quî possum, quæso, facere quod quereris, Lupe?
 A te decurrit ad meos haustus liquor.
 Repulsus ille veritatis viribus,

Ante

A D F A B U L A M I.

1. LUPUS ET AGNUS] Quibus sortito obtigisse discordiam ait Horatius.

2. SUPERIOR] Propius fontem, unde aqua scaturiebat.

3. INFERIOR] Remotius a fonte.

4. LATRO] Lupus ita dictus, quia latrocinii & ferarum dilaniationibus gaudet. Virgil. *raptorem* nominavit. Sic noster infra *raptorem* milium, *calumniatorem* canem vocat.

JURGII CAUSAM] *Jurgii causa* est pro jurgio, ut *res cibi* infra pro cibo. Sic *res voluptatum* apud Plaut. pro voluptatibus. *Inferre jurgium*, dicitur ut inferre litem apud Ciceronem. Hoc vult, lupum aliquam causam vel pretextum commentum esse, ut agno jurgium inferret.

INTULIT] Movit materiam rixæ : rixam affectavit.

6. ISTAM] Aquam nempe, demonstrative. Sic loquebantur veteres. Ter. Heaut. 3. 1. *Lucefecit hoc jam.* Hoc ita sumtum cœlum significat.

BIBENTI] Quasi diceret, nunc maxime, cum videres me bibere. Debuisse saltem expectare, donec bibissem.

LANIGER] Agnus, quod lanam gerat. Ita solent loqui poetæ. Avienus *auritus* dixit pro lepore. Sic noster *auritulus* etiam pro asino, *latrans* pro cane, *barbatus* pro hirco. Apud alios *cornuti* vel *mugientes* est pro bobus : *volantes*, pro avibus : *balantes* pro ovibus : *natantes*, vel *squamigeri* pro piscibus. Quæ omnia longum esset recensere.

7. QUI POSSUM] Quo pacto ego aquam tibi turbulentam reddere possum?

QUOD QUERERIS] Queri aliquam rem dicitur, cum aliquo, de aliquo, & apud aliquem. Vid. Schorum in voce *Queror*.

8. AD MEOS HAUSTUS] Ad me haurientem.

9. VIRIBUS] Vi, efficacia, robore veritatis, quæ se sola satis absque testimonio alieno tuetur.

4 PHÆDRI FABULARUM

10 Ante hos sex menses male, ait, dixisti mihi.
Respondit Agnus: Equidem natus non eram.
Pater hercule tuus, inquit, maledixit mihi.
Atque ita correptum lacerat injusta nece.
Hæc propter illos scripta est homines fabula,
15 Qui fictis causis innocentes opprimunt.

10. HOS] Hos proxime præcedentes. Ad eundem modum Terent. Eun. 2. 3. 39.

Illum, liquet mihi dejerare, his mensibus

Sex septem prorsum non vidisse proximis.

MALE, AIT, DIXISTI] Tinctis elegans. Catullus Epigr. xciii.

Lesbia mi dicit semper male, nec tacet umquam De me.

Et sic frequenter apud alios poetas. Ter. Andr. 1. 1. 36.

Cum quibus erat cumque uia.

Virg. 1. Æneid.

Arida circum

Nutrimenta dedit.

Noiter lib. 1. Fab. 27. *Quem stans Vulturius super, pro, cui superstans.* Sic & benedicere modo conjunctim usurpatur, modo divisim. Plaut. *Bene quæso inter eos dicite, & mi absenti tamen.* Cæterum *maleducere* est convitiis injuriam facere.

11. NATUS NON ERAM] Ante sex menses nondum eram natus.

12. HERCULE] Formula jurandi per Herculem, viris tantum, non fœminis conveniens. Ita vult Gellius: Sed eam legem transgreditur Apulejus, Scriptor profecto non vilis. Qui & initio Apologiæ suæ habet, quæ facere huc possunt.

13. ATQUE ITA CORREPTUM] Sic & finit hanc fabulam Camerarius. Quem vide fab. 174.

INJUSTA NECE] Nece aliquem perire dicitur de eo, qui sine vulnere interfectus aut fame, aut veneno perit, ut docet Festus in *Neci datas*. Verum Phædrus hoc loco tamen usus est hæc voce, ut & eadem & vulnus significet.

15. FICTIS] *Allatis*, supra vers. 4. Est autem Ellipsis præpositionis *de*; pro *fictis de causis*, i. e. fictas ob causas, ut sæpissime. *Causas fingere* autem est contra veritatem aliquid simulare.

CAUSIS] Causæ hic sunt crimina.

F A B. I I.

RANÆ REGEM PETENTES.

A THENAE cum florent æquis legibus,

Pro-

A D F A B. I I.

1. ATHENAE] Urbs erat Græciæ spectatissima, & magni nominis, utpote quæ erat fedes potentissimæ Reip. ac præstantissimarum quarumque artium parens. Hic pro Atheniensibus per Metonymiam.

FLORENT] Clarescerent. *Florere* est hic elegans verbum ad indicandum status publici vigorem, probitatem, pulcritudinem; quæ falsa esse non possunt fractis legibus. Sensus ita-

que est, cum Athenarum Resp. esset libera.

ÆQUIS] A Solone sapiente latis, quibus cives erant æquales, & æquali jure continebantur, ut in Democratia solet fieri.

LEGIBUS] Hoc Reip. magis convenit, quam imperio Regio. Nam apud Reges, arbitria principum pro legibus sunt, ut est in Juliano 1. 2.

Procax libertas civitatem miscuit.

Frenumque solvit pristinum licentia.

Hinc conspiratis factionum partibus,

Arcem tyrannus occupat Pisistratus.

Quum tristem servitutum flerent Attici,

Non quia crudelis ille, sed quoniam grave

Omne infuētis onus, & coepissent queri;

Æsopus talem tum fabellam rettulit.

¶ Ranæ vagantes liberis paludibus,

Clamore magno regem petiere à Jove.

Pater Deorum risit, atque illis dedit

Par-

2. PROCAX] Petax. Talis enim libertas non contenta suo ac præfenti, semper plura expetit, & aliena, nec unquam satiatur.

CIVITATEM] Cives.

MISCUIT] *Miscere* recte usurpatur demixtura partium inconvenienti per turbas & seditiones. Valet ergo, Remp. conturbavit. Nepos Pausania, *Plurima miscere cepit*, i. e. seditione moliri. Livius l. 35. *Atoli agitandum aliquid miscendumque vati.*

3. FRENUMQUE SOLVIT] Metaphorica locutio. Contrarium est impediri freno, hoc est coërceri.

LICENTIA] Intelligit immodicum libertatis usum ad impunitatem eorum etiam, quæ iniqua sunt & inhonestæ.

4. CONSPIRATIS] Passive sumitur & intelligitur de iis, qui in unum collecti & conflati sunt. Vid. Voss. de Arte Gram. l. 4. c. 13. Nam *conspirare* proprie est in spiram colligere, Metaphora ducta a serpentibus, qui in spiram & circulum se concludunt. Atque ita & pro consentire sumitur.

5. ARCEM] Non tantum *ἀκρόπολιν*, sed Remp. invadebat. *Arx* igitur hoc loco significat dominationem, per Metonymiam. Scilicet quod quæ Remp. tyrannus invadebat, ante omnia arcem occuparet; hinc factum est ut arcem

occupare pro Remp. invadebre dixerint.

TYRANNUS] In bonam partem quandoque vox ista sumitur pro Rege, qui figit leges & populis juste præest. Plerumque vero ad illos principes refertur, qui libidine dominandi duro imperio sibi subditos tenent; ut hoc loco Phædri.

PISISTRATUS] Hippocratis fuit filius, qui ex cive privato Athenis summam potestatem invaserat. Vid. Just. 2. S. 6.

6. TRISTEM] Gravem. Sic Fab. 3. vers 11.

A quo repulsæ tristem sustinuit notam.

ATTICI] Athenienses.

8. COEPISSENT QUERI] Quæsti essent. Sic infra hac fab. *Corripere cepit singulas*. Et fab. 3. vers 10.

Redire mærens cepit ad proprium genus.

10. RANÆ] Rerit ex Æsopo hanc fabulam Servius ad Virg. 1. Georg. vers 378.

Et veterem in limo ranæ cecidere querelam.

Sic & post Servium Taubmannus. Quos vide.

LIBERIS] In liberis. Ellipsis. Liberæ paludes appellantur hic, allusione quæpiam ad liberæ civitates, eæ, in quas nemo habet imperium, & ubi quisque pari cum cæteris jure vivit.

12. PATER] Quem modo *Jovem* dixit, summum apud eas gentes Deum.

Parvum tigillum, missum quod subito vadi
Motu sonoque terruit pavidum genus.

15 Hoc mersum limo quum jaceret diutius,
Forte una tacite profert e stagno caput,
Et explorato rege cunctas evocat.

Illæ timore posito certatim adnatant,
Tignumque supra turba petulans insilit:

20 Quod quum inquinassent omni contumelia,
Alium rogantes regem misere ad Jovem,
Qui dissolutos mores vi compefceret,
Inutilis quoniam esset qui fuerat datus.

Tum misit illis Hydram, qui dente aspero

25 Corripere cœpit singulas. Frustra necem
Fugitant inertes; vocem præcludit metus.

Fur-

13. PARVUM TIGILLUM] Ut rem minimam minorem faceret, addidit parvum. Ita Terent. in Andr. *minutos dixit pisciculos*, & Cæsar *parvam naviculam*. Gellius quoque, *aviculam parvulam*.

MISSUM] Subito coniectum in stagna seu aquas paludis.

VADI] Tigillum subito delapsum commovit aquas, & in iis edidit sonum, atque ita ranas terruit motu vadi.

14. MOTU SONOQUE] Motu sonoro.

15. MERSUM] Demersum.

LIMO] Vadi scil.

17. EXPLORATO] Cum cura inspecto & examinato.

REGE] Ligneo sc.

18. POSITO] Deposito.

20. OMNI] Omnis generis, verborum sc. & rerum.

CONTUMELIA] Cum contumeliose in id conspiciissent & concacassent.

21. MISERE] Ablegârunt aliquas, quæ hanc petitionem earum deferrent ad Jovem.

22. DISSOLUTOS] Laxos. Sic *mores soluti* ap. Just. 3. 3. 10.

V1] Pro potestate atque imperio. Hunc verum esse hujus versus locum vidit primus Rigaltius, quem secutus est Barthius: quorum sententiam in textu constituendo non veriti sumus amplecti.

23. INUTILIS] Invalidus, impotens, qui usui ipsi esse non possêt.

24. TUM MISIT] Sic fere Camerarius, quem vide Fab. 201.

ASPERO] Serrato.

25. CORRIPERE] Fab. 1.

Atque ita correptum lacerat injusta necesse.

Ibi de lupo, hic proprie de serpente. Propert. 1. 3.

Ille sibi admotas a virgine corripit escas.

Singulas corripere id est omnes devorare.

26. INERTES] Invalidæ, imbelles.

VOCEM] Ter. Eun. 5. 6. 7. *Lingua hebet metui.*

Furtim igitur dant Mercurio mandata ad Jovem
 Adflictis ut succurrat. Tunc contra Deus;
 Quia noluitis vestrum ferre, inquit, bonum,
 Malum perferte. Vos quoque, ò cives, ait, 30
 Hoc sustinete, majus ne eveniat malum.

metu. Noster infra f. 23. *linguam praecludere.*
 Virg. 3. Æn. vers 48.

Fox faucibus hæsit.

27. FURTIM] Occulte, ne intelligere hy-
 drus possit, ac veluti rebelles ac cupidos rerum
 novarum supplicio afficere.

MERCURIO] Jovis & Majæ filio, deorum

legato. Recte ergo ranæ Mercurio dant man-
 data ad Jovem.

28. DEUS] Jupiter, pater deorum.

29. BONUM] Intelligi potest neutraliter,
 vel in masculino; sc. regem.

30. AIT] Æsopus videlicet ad Athenien-
 ses.

F A B. I I I.

GRACULUS SUPERBUS ET PAVO.

NE gloriari libeat alienis bonis,
 Suoque potius habitu vitam degere,
 Æsopus nobis hoc exemplum prodidit.

¶ Tumens inani Graculus superbia,
 Pennas, Pavoni quæ deciderant, sustulit, 5
 Seque exornavit: deinde contemnens suos,
 Formoso se pavonum immiscuit gregi.
 Illi impudenti pennas eripiunt avi,

Fugant-

A D F A B. I I I.

1. LIBEAT] Absolute, pro ne quis sit, cui
 lubitum sit, qui velit hoc facere.

2. HABITU] Habitus designat hic statum,
 seu vivendi ordinem & modum.

3. ÆSOPUS NOBIS] Nescio quomodo
 magis placet, *Nobis Æsopus* &c. Videant, qui
 habent aures poeticas.

4. TUMENS] Hinc natum proverbium,
alienis plumis se exornare. Horatius Epistol. lib.
 1. Ep. 3.

*Ne, si forte suas repetitum venerit olim
 Grex avium plumas, moveat cornicula risum
 Furtivis nudata coloribus.*

Fugantque rostris. Male mulcatus Graculus

20 Redire moerens cœpit ad proprium genus ;

A quo repulsæ tristem sustinuit notam.

Tum quidam ex illis , quos prius despexerat :

Contentus nostris si fuisses sedibus ,

Et quod natura dederat voluisses pati ,

15 Nec illam expertus esses contumeliam ,

Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

9. MALE MULCATUS] Contumeliose exceptus. Terent. Eun. 4. 7. 4. *Male mulcabo ipsam.*

10. REDIRE] Reversus est, rediit.

AD PROPRIUM GENUS] Ad suum ordinem, ad sui generis aves.

11. REPULSAE] Ita legit Jac. Tollius, cui non possumus non assentiri, præcipue cum non refragetur ductus literarum. *Repulse* enim facile abire potuit in *repulsus* : quod si retineatur, nihil opus est addi *tristem notam*. Significantius multo *nota repulse* ; quod & confirmatur versu ultimo ; ubi eadem vox ,

Nec hanc repulsam tua sentiret calamitas.

TRISTEM] Gravem. Sic Fab. 2.

SUSTINUIT] Sustulit, pati coactus fuit. Graculi reliqui cum variis & acerbis contumeliis profciderunt.

NOTAM] Ignominiam. Locutio est deducta a notis censorum, quia censes olim lustrabant omnium civium vitas. Si jam alicujus vitam parum honestam inveniebant, ad nomen ejus notam faciebant. Hinc quia nota hæc signum erat infamiæ, nota pro ipsa infamia posita est. Inde est, notam alicui inurere, pro infamare.

14. PATI] Contentus esse eo, quod natura dederat.

16. CALAMITAS] Tu jam calamitosus, seu calamitatem passus. Sic Fab. 5. *Improbitas* sumitur pro improbo.

F A B. I V.

CANIS PER FLUVIUM CARNEM FERENS

AMITTIT merito proprium, qui alienum
adpetit.

¶ Canis, per flumen carnem dum ferret natans,
Lym-

A D F A B. I V.

1. PROPRIUM] Bonum, vel simile quid.

2. CANIS] Tale exemplum videri potest in Perdica, duas simul uxores quærente : unde neutram obtinuit. Ad Justinum l. 13. c. 6. Et vide quid idem referat de Demetrio Syriæ rege.

Huc quoque pertinet fabula de Camelo, qui cornua affectans, etiam aures perdidit. Sed & Cures (ut ad historias revertamur) Pacinacorum princeps Moscorum ducem Stollam infidiis exceptum interfecit, & ex cranio ejus poculum fieri

LIBRI I. FABULA IV. 9

Lympharum in speculo vidit simulacrum suum :
 Aliamque prædam ab alio ferri putans ,
 Eripere voluit : verum decepta aviditas , 5
 Et , quem tenebat ore , demisit cibum ,
 Nec quem petebat adeo potuit adtingere.

feri curavit , cui hæc verba inscripta fuere :
 QUÆRENDO ALIENA , PROPRIA AMISIT. Vid. & Camerar. fab. 171. & Faërnium Edition. Amstel. p. 105.

3. LYPHARUM] Aquarum imagines præsentantium.

SIMULACRUM] Umbram, effigiem.

4 ALIAMQUE] Si versus sic constituitur, *m* in *prædam* non eliditur. Nec video, cur sit sollicitandus, cum vetustissimi poetæ ita fecerint. Ennius x Ann.

Insignita fere tum millia militum octo.

Et sic alii.

5. ERIPERE] Scilicet, illi alii. Ellipsis notanda, quia casus alius subaudiendus, quam qui præcedit. Ita supra:

*Illi impudenti pennas eripiunt avi,
 Eragantque rostris.*

sc. avem, non avi, quod præcessit.

DECEPTA] Canis aviditate deceptus. Metonymia.

6. ORE DEMISIT] Idem est, ac misit de ore. Sivit cadere escam, quam portabat.

7. NEC QUEM] Multi, etiam elegantis ingenii homines, non vident dimensionem hujus versus. Mihi res plana videtur, si tertia sede sit anapæstus. Nempe in voce *adeo* Synecphonesis est vel Synizetis: qualis in Virgiliano versu

Seu lento fuerint alvearia vimine texta.
 ubi *alvearia* quatuor est syllabarum. Ita apud eundem *eadem* vox est disyllaba,

*Uno eodemque tulit partu, paribusque revinxit
 Serpentum spiris.*

Adeo ut non audiamus hic Barthium putantem potuit esse disyllabum.

F A B U L A V.

VACCA ET CAPELLA, OVIS ET LEO.

NUMQUAM est fidelis cum potente societas.
 Testatur hæc fabella propositum meum.

¶ Vacca & Capella & patiens Ovis injuriæ,
 Socii fuere cum Leone in saltibus.

Hi

A D F A B U L A M V.

1. NUMQUAM] Vid. Faëni fab. p. 4. & quæ congeffit Axenius. Et si exempla cupis, quæ ex usu sunt, ad Mich. Piccartum Decad. 13. cap. 9.

2. PROPOSITUM] Propositionem: ut enunciatio & enunciatum idem valent.

3. PATIENS] *Patiens injuriæ* & *patiens*

injuriæ sic distinguunt Grammatici, ut *patiens injuriæ* sit, qui jam patitur, *patiens injuriæ*, qui pati adfuevit. Vid. Voss. de Arte Gramm. lib. 7. c. 9.

4. SALTIBUS] Locis venationi aptis: in quibus pascuntur feræ.

B

5. VASTI]

5 Hi quum cepissent cervum vasti corporis,
 Sic est locutus partibus factis Leo:
 Ego primam tollo, nominor quia Leo;
 Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi:
 Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia:
 10 Malo adfligetur, si quis quartam tetigerit.
 Sic totam prædam sola improbitas abstulit.

5. VASTI CORPORIS] Cervum ingentis magnitudinis.

6. PARTIBUS FACTIS] Portionibus divisus.

7. NOMINOR QUIA LEO] Temere producit ultima in *quia*, quæ natura brevis est, quam Phædri licentiam mirari subit. Corripit certe mox bis,

Secundam, quia sum fortis, tribuetis mihi.

& *Tum, quia plus valeo, me sequetur tertia.*
 Sic & hujus libri fab. 11.

Non quia crudelis ille, sed quoniam grave.
 Iterum Fab. XXI 1.

Nunc quia labores ut fruaris reliquii.
 Lib. 2. fab. VIII.

Et quia corruptos viderat nuper boves.
 Lib. 3. fab. X.

Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est;
Cassandre quia non creditum est, ruit Ilium.
 Illustrissimus Gudius ut versui tam fœde contra auctoris morem luxato opem ferat, multa molitur, quæ videri merentur.

9. PLUS VALEO] Valentior sum cæteris feris.

ME SEQUETUR] Mea erit. Res sequi nos dicitur ad nos pertinens, quæ nullo labore aut molestia nostra sese voluntati nostræ sit accommodatura. Ita exponit Barthius hanc loquendi formulam, & credit translata esse a materia qualibet facili tractatu, non lenta aut morosa, quomodo Cœcilius dixerit de cera, *eam facilem sequi digitos*, & Lucanus *sequi solem*. Sed & in malam partem funit Seneca Hippolyto,

Castos sequitur
Mala paupertas.

10. MALO] Damno, pœna. Male mulcabitur. Sic enim supra locutus est Fab. 3.

11. PRÆDAM] Proprie de eo, quod venatione capitur.

IMPROBITAS] Sic præcedenti fabula est *aviditas*. Metonymia. Improbitas porro est nimietas, et sic dicam, & insatiabilitas cupiditatis. Confer Fab. Faërne p. 5. & Camerarii Fab. 190.

F A B. V I.

R A N Æ A D S O L E M.

VICINI furis celebres vidit nuptias

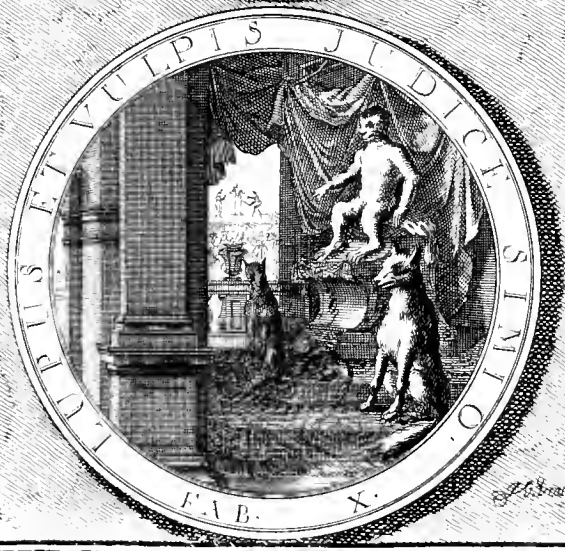
Æsop-

A D F A B. V I.

1. VICINI] Illud *vicini* dicitur respectu ad Æsopum, cujus erat vicinus, & obfista infamis.
 CELEBRES] Ad quas multi convivæ & vocati erant & convenerant. Nam *celebres* signi-

ficat *celebratas*, i. e. frequentatas. Et *celebrare* est frequenter adire. Sic *celebris via*, quæ frequenter a multis teritur & frequentatur, & *celebris locus*, pro quo & *celebritas*.

2. CON-



Pl. Braccio del cl. F. 100

Æsopus, & continuo narrare incipit:

¶ Uxorem quondam Sol quum vellet ducere,
Clamorem Ranæ sustulere ad sidera.

Convicio permotus quærit Jupiter

5

Causam querelæ: quædam tum stagni incola,

Nunc, inquit, omnes unus exurit lacus,

Cogitque miseras arida sede emori:

Quidnam futurum est, si crearit liberos?

2. CONTINUO] Statim. Simulac vidisset multitudinem hominum illuc euntium.

NARRARE] Apologum comminisci. Sic *Narratio* etiam sumitur pro Fabula. Vid. lib. hujus fab. 12. & l. 5. f. 2.

5. CONVICIO] Vociferatione, vel clamore, quod præcessit. *Convicium*, quod secundam producit, dicitur a conjunctione vocum.

JUPITER] Pater Deorum, de quo variis locis fit mentio.

6. QUERELÆ] Ante dixit *clamorem* & *convicium*.

STAGNI INCOLA] Rana, ab incolendo stagno.

7. UNUS] Solus, etsi plures non extent.

Refertur ad solem.

EXURIT] Exsiccat per calorem suum.

8. ARIDA] Absumto per calorem omni humore paludis.

SEDE] Sedem vocat paludem, quasi locum commorationis, ubi degunt.

EMORI] Sic ut nulla reliqua maneat. Belgice *nisterven*.

9. CREARIT] Procrearit. Optima locutio. Sic Ovid. de Peleo, lib. 8. *Metam.*

Magnique creator Achillei.

Flor. l. 1. c. 6. *Quamvis matre serva creatum.*

Huc mire facit quod ex Stobæo ad hanc Fab. refert Freinshemius de Lydo quodam. Sed ipsum adi. Vide & Camerarii Fabulam 161.

F A B. V I I.

VULPIS AD PERSONAM TRAGICAM.

PERSONAM tragicam forte Vulpis viderat.

O quanta species, inquit, cerebrum non habet!

¶ Hoc illis dictum est, quibus honorem &
gloriam

For-

A D F A B. V I I.

1. PERSONAM] Larvam, qua actores in scena vultum & caput obtegebant, ut sic melius personam quamlibet sustinerent.

2. FORTE] Casu quodam.

3. DICTUM EST] Hoc illis applicari debet.

HONOREM] Dignitatem.

B 2

4. TRI-

Fortuna tribuit, sensum communem abstulit.

4. TRIBUIT] Sic & tribuere præmium apud Nepot. Miltiade c. 6. *Cujus victoriæ non alienum videtur quale præmium Miltiadi sit tributum docere.*

SENSUM] Judicium, intellectum, qualem communiter de rebus homines habere solent, quo qui destituti sunt, stupidi vocantur. Confer quod habet Camerarius Fab. XI. & Faërus

p. 131. Præterea legi meretur, quod Ulysses ait apud Homer. Odyll. l. VIII. vers 176.

Ὡς ἂν σοὶ εἶδ᾽ ἄλλῳ ἀλαμπρῆς, ἔδ᾽ ἐκεν

οὐδὲ θεὸς τεύξει· νῆον δ' ἰσοφάλοισι.

Et cætera, quæ ibi præcedunt.

F A B. V I I I.

L U P U S E T G R U I S.

QUI pretium meriti ab improbis desiderat,
Bis peccat: primum quoniam indignos adjuvat:
Impune abire deinde quia jam non potest.

¶ Os devoratum fauce quum hæreret Lupi,
Magno dolore victus, coepit singulos
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est jurejurando Gruis,
Gulæque credens colli longitudinem,
Periculosam fecit medicinam Lupo:

Pro

A D F A B. V I I I.

1. MERITI] Absolute meritum pro beneficio, id est, beneficio.

2. PECCAT] Male facit, imprudenter facit.

3. IMPUNE] Sine detrimento, noxa, damno.

4. FAUCE] *Fauce* est pro *fauci*.

5. VICTUS] Motus, actus.

SINGULOS] Omnes.

6. PRETIO] Præmio. Ter. Andr. *Ego præmium ob stultitiam fero.* Ideo mox noster, *cum flagitaret præmium.*

MALUM] Os devoratum, quod eleganter sic appellat, propter incommoda ex eo & dolores.

7. PERSUASA] Adducta est. Fidem juranti habuit.

8. CREDENS] Committens & immittens
LONGITUDINEM] Sic sæpe loquitur Phædrus. *Colli longitudinem* pro longum collum. Hellenismus est, ut apud Euripid. *Πελάμοιο δέμας*, pro Priamo: *Θησέως κρεα*, pro Theſeo. Cujus apud Poëtas Latinos exempla sunt non pauca. Sic infra: *Corvi stupor* pro corvo stupido, & similia alibi habemus.

9. PERICULOSAM] Maxime grui, cui erat periculum ne devoraretur a lupo. Quod & ex sequentibus apparet. Addit enim Lupus, *Ingrata es ore quæ nostro caput Incolume abstulerit.*

IO. PA-

Pro quo quum pactum flagitaret præmium;
Ingrata es, inquit, ore quæ nostro caput
Incolume abstuleris, & mercedem postules.

10. PACTUM] Hoc lib: fab. 14. dixit *positum præmium*, & lib. 5. Fab. 5. vers. 5. *propositum præmium*.

11. INQUIT] Lupus videlicet, qui nunc grui responder.

ORE] Pro *ex* vel *abs ore*, cui sc. immiseras. Præpositionem omittit ob verbum subsequens *abstuleris*, cui vis ejus inest.

NOSTRO] Meo. Synecdoche.

12. INCOLUME ABSTULERIS] Hoc est, quod Apulejus dixit in Apologia, *Sine noxia percilio*. Ad quæ verba Præcæus dicit hunc & præcedentem Phædri versum expressos esse ex historia Corcodilii apud Philen, cujus hæc sunt verba:

Καὶ τήν γε κεφαλὴν ἀντὶ μισθοῦ λαμβάνει,
Μὴδὲν κακὸν παύσασαν ἐν τῷ θηλείῃ.

Quæ ex versione Gregorii Berfsimanni fere sic sonant:

*Idemne præmii loco caput refert,
A bellua nil regulus passus mali.*

POSTULES] Sensus est: Tu pro hoc meo beneficio non ingrata solum es, non laudando videlicet rarâ hanc & singularem meam clementiam, sed insuper & mercedem postulas, quasi non satis sit mercedis, quod vitam tibi concesserim. Vid. Camerar. f. 145. & Faërum p. 111.

F A B. I X.

P A S S E R E T L E P U S.

SIBI non cavere, & aliis consilium dare,
Stultum esse, paucis ostendamus versibus.

¶ Oppressum ab Aquila fletus edentem graves
Leporem objurgabat Passer: Ubi pernitas
Nota, inquit, illa est? Quid ita cessarunt pedes?
Dum

A D F A B. I X.

I. CAVERE] Providere. Imitatur Terent. Heaut. 5. 1. 49.

*Nonne id flagitium est, te aliis consilium dare,
Foris sapere, tibi non posse te auxiliarier?*

Cavere autem proprium verbum de eo, qui consilio instruit, sicut Jurisconsulti. clientes suos. Cic. lib. 3. Ep. 1. *L. Valerium Jurisconsultum valde tibi commendo; sed ita etiam, si non est jureconsultus. Melius enim ei cavere volo quam ipse alius solet.* Ovid. de Arte amandi, *Illo sepe loco capitur consultus amore.*

Quique aliis cavet, non cavet ipse sibi.

3. FLETUS] Pro *et fletus edentem*. Asyndeton.

EDENTEM] Sic *edere vocem* est Fab. 12.

4. UBI] Elegantissimus est usus particulae *ubi* in exprobrationibus & irrisionibus.

5. QUID ITA] Locutio elliptica, pro, *ob quid ita*, hoc est, ob quam causam. Ter. *Lætus est nescio quid*, ubi propter deest.

CESSARUNT] Pigræ & tardi facti sunt, non fecerunt officium.

Dum loquitur, ipsum Accipiter nec opinum rapit,
 Questuque vano clamitantem interficit.

Lepus semianimus mortis in solatio :

Qui modo securus nostra inridebas mala ,

10 Simili querela fata deploras tua.

6. NEC OPINUM] *Nec opinantem. Nec*, ut sæpe, hoc loco *non* est.

8. SEMIANIMUS] *Pro Semianimis. Sic angus semianimus* apud Ennium.

IN SOLATIO] *Quidam volunt in solatium, quali ad solatium. Sed commoda est vulgata lectio. Est enim sensus, Viso, quod in solatio,*

vel pro solatio esset: accepto hoc levamento doloris, quod videbat insultantem modo sibi, eadem clade perire, dixit: *Qui modo securus nostra &c.*

9. NOSTRA] *Nostrum infortunium.*

10. FATA] *Mortem.*

F A B. X.

LUPUS ET VULPIS JUDICE SIMIO.

QUICUNQUE turpi fraude semel innotuit,
 Etiam si verum dicit, amittit fidem.

Hoc adtestatur brevis Æsopi fabula.

¶ Lupus arguebat Vulpem furti crimine ;

5 Negabat illa, se esse culpæ proximam.

Tunc judex inter illos fedit Simius.

Uterque causam cum perorassent suam,

Dixisse

A D F A B. X.

1. TURPI FRAUDE] *Ablativus est, pro, propter turpem fraudem. Quicumque semel impostura deprehensus & convictus est.*

5. PROXIMAM] *Propinquam, id est, ream. Cicero sic & affinem culpæ posuit.*

6. SEDIT] *Locutus est petita a rebus forensibus. Patroni dicebantur stare pro eo, cujus causam tuebantur; unde est apud Ovidium,*

Pro Troja stabat Apollo:

quia stantes causam dicere solebant. Judices vero sententiam ferebant sedentes. Unde *sedere in aliquem* est, alicujus esse judicem. Ovidius in simili negotio, *Met. l. 13. Consedere duces.*

7. PERORASSENT] *Oratione deduxissent ad finem, ac quantum necesse videbatur proposuissent.*

9. VIDE-

Dixisse fertur Simius sententiam :
 Tu non videris perdidisse quod petis ;
 Te credo furrivuisse quod pulcre negas.

10

9. VIDERIS] *Videri* vel *non videri* erat formula antiqua in sententiis iudicum.

10. PULCRE] Speciosè, callide, scite. Vid. Camerarii Fab. 212.

F A B. X I.

ASINUS ET LEO VENANTES.

VIRTUTIS expers verbis jactans gloriam
 Ignotos fallit, notis est derisui.

¶ Venari Afello comite quum vellet Leo,
 Contextit illum frutice, & admonuit simul
 Ut insueta voce terreret feras,
 Fugientes ipse exciperet. Hic auritulus
 Clamorem subitum totis tollit viribus :
 Novoque turbat bestias miraculo:

5

Quæ

A D F A B. X I.

1. VIRTUTIS] Virium, roboris, fortitudinis. Synecdoche.

VERBIS JACTANS] Jactans gloriosa verba.

2. IGNOTOS] Hic active accipitur de iis, qui non noscunt.

4. CONTEXTIT] Occuluit ut non posset conspici. Virgilius,

Caput glauco contextit amictu.

5. INSUETA] Quadrissyllaba ut hæc vox sit metrum exigit. Sic & fab. 2.

Omne insuetis onus, & cepissent queri.

6. EXCIPERET] Verbum proprium venatorum. Virg. Ecl. 2.

Non ego te vidi Damoniis, pessime, caprum

Excipere insidiis, multum latrante Lycisca?

AURITULUS] Asinus, ab auribus longius-

culis. Sic *laniger* pro ovi a lana. fab. 1. Ubi vide notas. Vulgo legunt, *Hic auriculas*

Clamore subito tollit totis viribus.

Quam lectionem retinuisse miror Petrum Danetum, qui hunc auctorem edidit in usum Serenissimi Delphini, cum potuerit scire ex Tanaquillo Fabro, quem, in concinnandis suis notis, semper ante oculos habuit, turpiter sic versum constitui. Nisi forte inter eos sit, qui putant Phædrum nullis rei metricæ legibus teneri. Certe quid de hoc carminis genere senserit patet ex eo quod scribit ad prologum lib. 1. hos versus, quibus Phædrus est usus, maxime esse usitatos. Eodem modo corrumpit ultimum hujus fabulæ versum. Et tamen narrat Fabrum carminis ratione adductum aliter scribere.

9. EXL

Quæ dum paventes, exitus notos petunt,
 10 Leonis adfliguntur horrendo impetu:
 Qui postquam cæde fessus est, Asinum evocat,
 Jubetque vocem premere: Tunc ille insolens,
 Qualis videtur opera tibi vocis meæ?
 Insignis, inquit, sic ut nisi nossem tuum
 15 Animum, genusque, simili fugissem metu.

9. EXITUS] Vias elabendi. Sic & Cicero usurpavit. C. Nepos vita Hannibalis, *Cum omnes exitus occupatos ostendisset.*

NOTOS] Frequentatos. Huc & illud Juvenalis Sat. 1. spectat,

*Nota magis nulli domus est sua, quam
 mihi lucus*

Martis. Domus enim sua alicui est nota, quia ab eo frequentatur. Sic Virg. Ecl. 1. *Inter flumina nota.* Et notior lib. 2. fab. 5. *Inde notis flexibus.* Virg iterum l. 7. Æn. 500.

Saucius at quadrupes nota intra tecta refugit.

10. ADFLIGUNTUR] Alliduntur terræ.

11. EVOCAT] Ex fruticibus, sub quibus tectus & reconditus erat.

12. PREMERE] Comprimere, id est, tacere, quomodo apud Virg.

Sic memorat vocemque premit.

INSOLENS] Inflatus, tumidus, superbus.

13. OPERA] Labor & auxilium, quomodo Nepos de Alcibiade, in ejus vita cap. 4. *Ejusdem opera Ioniam a societate averterunt Atheniensium.*

F A B. X I I.

CERVUS AD FONTEM.

LAUDATIS utiliora quæ contempseris
 Sæpe inveniri, hæc exerit narratio.

¶ Ad fontem Cervus quum bibisset, restitit,
 Et in liquore vidit effigiem suam.

Ibi

A D F A B. X I I.

1. LAUDATIS] Locus obscurior propter ellipsin. Ordo sic se habet: *Narratio hæc exerit, ea, quæ contempseris, inveniri sæpe utiliora laudatis*, hoc est, quam ea, quæ laudantur.

2. EXERIT] Prodit, aperit, notum facit.

NARRATIO] Fabula, argumentum, exemplum. Sic & lib. v. fab. 2.

3. AD FONTEM] *Ad* loci designat propinquitatem.

RESTITIT] Stetit. Sic & lib. 3. fab. 7. & 14.

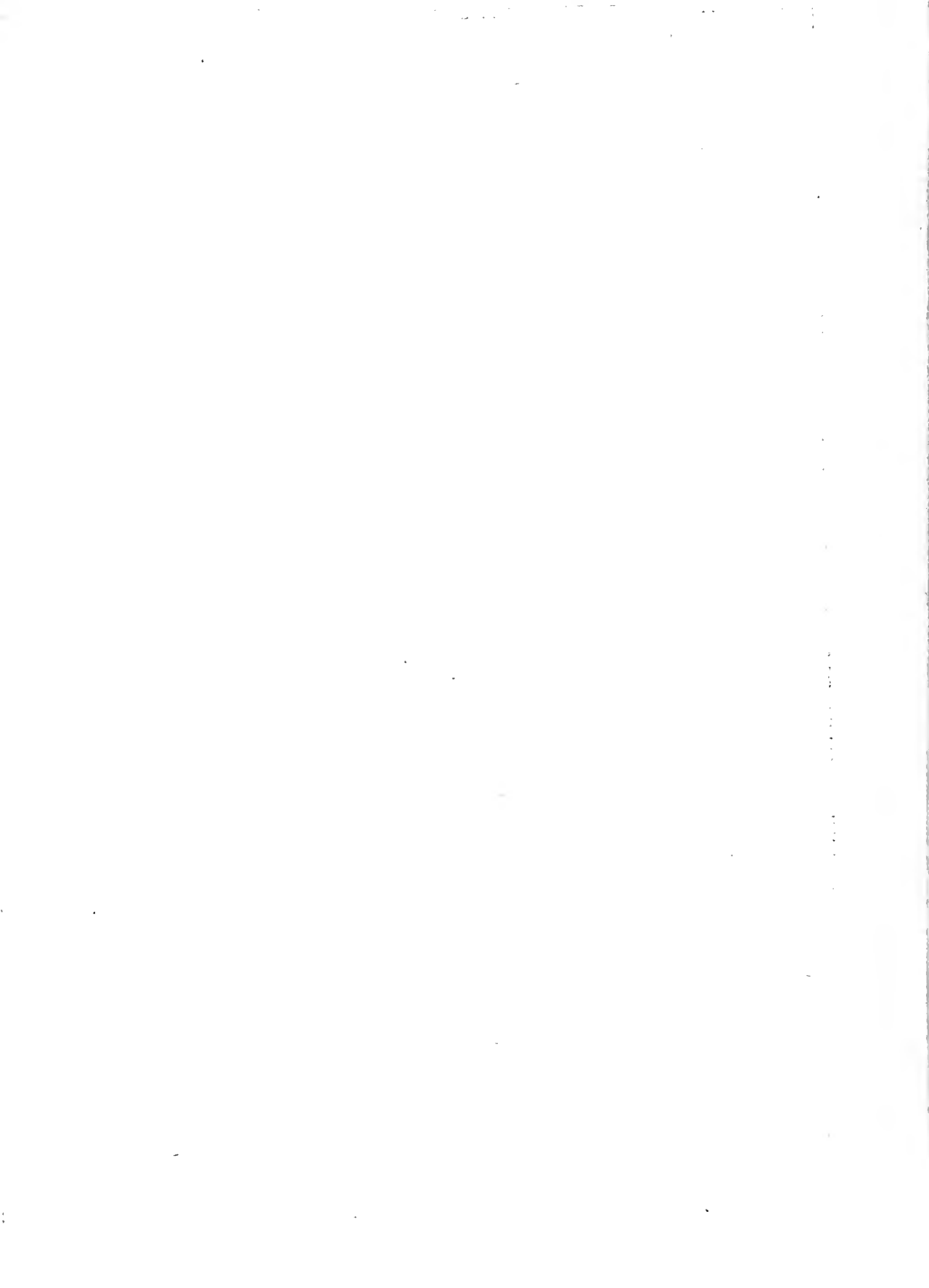
4. ET IN LIQUORE] Idem fere est Fab. 4. de cane. *Liquor* etiam pro aqua fab. 1.

EFFIGIEM] *Simulacrum suum*, ead. Fab. 4.

5. RA



Delusion del. et fecit



Ibi dum ramosa mirans laudat cornua, 5
 Crurumque nimiam tenuitatem vituperat,
 Venantum subito vocibus conterritus,
 Per campum fugere cœpit, & cursu levi
 Canes elusit. Silva tum excepit ferum,
 In qua retentis impeditus cornibus, 10
 Lacerari cœpit morsibus sævis canum.
 Tunc moriens, vocem hanc edidisse dicitur:
 O me infelicem, qui nunc demum intelligo,
 Ut illa mihi profuerint, quæ despexeram,
 Et quæ laudaram, quantum luctus habuerint! 15

5. RAMOSA] Cornua ramis similia.

7. VENANTUM] Hoc est venatorum.

VOCIBUS] Consueto clamore, quo hor-
 tantur canes.

8. FUGERE COEPIT] Fugit. Sic mox,
Lacerari cœpit. Locutio Phædro familiaris.
 Quod in harum fabularum ultima digito mon-
 strabimus.

CURSU LEVI] Facili, celeri.

9. ELUSIT] Elegantissime de illis flexibus
 circuitibusque implicitis, & in se redeuntibus,
 quales faciunt in fuga, & sic insequentes canes
 tallunt. Valet, effugit, evasit.

SILVA] In silvam se contulit cervus.

FERUM] Cervum. Sic & infra lib. 2. fab.

8. vers. 14. de cervo etiam, *Tum gaudens ferum*
 &c. Sic vocabant antiqui omnes animantes ratio-
 nis expertes. Virgil. de equo Trojano l. 2. *Æn.*

In latus, inque feri curvam compagibus
alvum.

Martialis etiam de Formica,

Implicuit tenuem succina gutta feram.

Mitto alia, quæ in frequenti usu.

10. RETENTIS] Al. *retentus impeditis.*
 Non male. Cæsar de bello civili lib. 3. 77. *im-*
peditissima dixit *itincra.* Alibi *impeditas ripas.*
 Nec aliter non uno loco Hirtius.

14. UT ILLA] *Ut est quantum.* Itaque
 mox sequitur, *quantum luctus*, id est, quan-
 tum damni.

F A B. XIII.

V U L P I S E T C O R V U S.

QUI se laudari gaudent verbis subdolis,

Seræ

A D F A B. XII.

Alludit ad hanc fabulam Ant. Codrus Serm.
 12. p. 125. quanquam tunc temporis Phædrus
 nondum extabat publice. Sed potuit hausisse ex

Apuleji floridis. nam & istic legitur. Vid. &
 Camerar. fab. 160. & Faern. p. 39.

1. SUBDOLIS] Dolo formatis & compo-
 fitis

Seræ dant pœnas turpes pœnitentiæ.

Cum de fenestra Corvus raptum caseum

Comeſſe vellet, celfa refidens arbore,

5 Hunc vidit Vulpis, dehinc ſic ocepit loqui :

O qui tuarum, Corve, pennarum eſt nitor!

Quantum decoris corpore & vultu geris!

Si vocem haberes, nulla prior ales foret.

At ille ſtultus, dum vult vocem oſtendere,

10 Emiſit ore caſeum, quem celeriter

Doloſa Vulpis avidis rapuit dentibus.

Tum demum ingemuit Corvi deceptus ſtupor :

Virtuti ſemper prævalet ſapientia.

F A B.

ſitis ad voluntatem audientis.

2. DANT PŒNAS] Pœnas dant, qui pœnis digna perpetrarunt. Dicimus enim pendere, dependere, ſolvere, perſolvere, luere pœnas: & iſta quidem patientis ſunt. Agentis autem, exigere, poſcere, repetere, capere, infligere, irrogare pœnas.

TURPES] Ob aliorum riſus, quibus ſunt expoſiti. Hoc ſenſu dicimus, dare ſe turpiter, i. e. ſe riſui aliorum exponere.

3. FENESTRA] Potest accipi de quocunque foramine in muro aut pariete.

4. RESIDENS] Sedens. Sic ſupra Reſtitit pro ſteſit.

5. OCCOEPIT] Plautinum eſt. Phædrus aliis in locis capit, Græciſimo ipſi familiariffimo, ut jam oſtendimus, & deinceps latius oſtendemus.

6. QUI] Qualis, quam magnus atque admirabilis.

NITOR] Splendorem intelligit, quamvis

paulo minus ſit nitor, quam ſplendor: cum hic quaſi radios emittat, nitor minime.

7. GERIS] Habes. Ter. *infirmum animum gerunt*, id eſt, habent.

8. PRIOR] Puta *te*, quod intelligendum. Prior autem eſt, melior, ſeu potior.

9. OSTENDERE] Significare, ſibi non deſiſſe vocem.

10. EMISIT] Fab. 4. *Quem tenebat ore deſiſit cibum*.

12. TUM DEMUM] Notat iudicii tarditatem. Ter. *Heaut. 2. 3. Fab, nunc demum intelligo*.

INGEMUIT] Cum gemitu dixit.

STUPOR] *Corvus ſtupidus*. Sic error *Herculis*, id eſt, Hercules errans. Virg. *Æn. lib. XI. 376*.

Talibus exarſit dictis violentia Turni, i. e. Turnus violentus. Homerus lib. VIII. *Odyſſ. μλ' Ἐ Ηὐαίσιον, Robur Vulcani*, i. e. Vulcanus robuſtus. Vid. Fab. VIII.



F A B. X I V.

EX S U T O R E M E D I C U S.

MALUS quum Sutor inopia deperditus
 Medicinam ignoto facere cœpisset loco,
 Et venditaret falso antidotum nomine,
 Verboſis adquiſivit ſibi famam ſtrophis.
 Hic quum jaceret morbo confectus gravi
 Rex urbis, ejus experiendi gratia,
 Scyphum popoſcit: fuſa dein ſimulans aqua
 Miſcere illius antidoto ſe toxicum,
 Hoc bibere juſſit ipſum, poſito præmio.
 Timore mortis ille tum confeſſus eſt,

5

10

Non

A D F A B. X I V.

1. MALUS] Artis ſuæ imperitus.

DEPERDITUS] Cujus facultates omnes ſic erant exhauſtæ, ut jam ſutor eſſe diutius non poſſet.

2. IGNOTO] Peregrino, ubi nemo cum noverat.

FACERE] Artem medicam exercere. Ita Græci, ποιεῖν τὴν ἰατρικὴν.

3. FALSO] Falsi nominis antidotum, id eſt, quod falſo habebat hoc nomen. *Antidotum* medicamentum eſt, quod ad venena datur.4. STROPHIS] Cicero laqueos verborum appellavit in Cæcin. Et ſunt *Strophæ* proprie laquei decipiendis feris.5. HIC] Tunc, eo tempore. Virg. 3. *Æneid.* 533.*Hic Priamus quanquam in media jam morte tenetur**Non tamen abſtinuit.*Ubi Servius, *Hic, id eſt tunc.*

JACERET] Decumberet præ ægritudine.

CONFECTUS] Viribus ex vi morbi proſtratis.

6. REX] *Rex* hic eſt, qui ſummam tenet Reip. Atque ſic antiquitus appellabantur ſingularum quoque urbium moderatores.

URBIS] In qua exercebat hic ſutor medicinam.

EJUS EXPERIENDI] Ut ipſum tentaret, ut periculum faceret in arte medica, quam ille proſitebatur.

8. MISCERE] Dicitur de veneno. Ovid. *Mct.* l. 1.*Larida terribiles miſcent aconita noverca.*TOXICUM] Antiquitus *taxicum* ab arbore *taxo* *peſtifera*.9. POSITO] Propoſito. Sic Virg. l. 5 *Æn.* 292.*Invitat pretiis animos & præmia ponit.*

10. MORTIS] Imminentiſ ex hauſtu poculi venenati, ſicut credebat.

Non artis ulla medicæ se prudentia,
Verum stupore vulgi factum nobilem.

Rex advocata concione hæc edidit:

Quantæ putatis esse vos dementiæ,

15 Qui capita vestra non dubitatis credere,
Cui calceandos nemo commisit pedes?

¶ Hoc pertinere vere ad illos dixerim,

Quorum stultitiâ quæstus impudentiæ est.

11. PRUDENTIA] Scientia, peritia. Ita plane Ovidius in Epist. Oenones,

Deficior prudens artis ab arte mea.

12. NOBILEM] Refertur ad claritatem famæ. Nam præcedit: *acquisivit sibi famam.*

13. ADVOCATA CONCIONE] Postquam populum advocassèt.

15. CAPITA] Pro *vita* aut *salute* sumitur.

NON DUBITATIS] Audetis, sustinetis, nihil veremini.

16. CALCEANDOS] Calceis instruendos, muniendos.

COMMISIT] Apposite. Cato apud Gellium I, 15. *Itaque auditis, non auscultatis, tanquam Pharmacopolam: nam ejus verba audiuntur; verum ei se nemo committit, si aeger est.*

18. QUORUM] E quorum hominum stultitia, i. e. simplicitate quæstum facere possunt improbi & impudentes, qualis hic sutor fuisse describitur.

F A B. X V.

ASINUS AD SENEM PASTOREM.

IN principatu commutando civium,
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id esse verum parva hæc fabella indicat.

¶ Asellum in prato timidus pascebat Senex:

5 Is hostium clamore subito territus,

Suade-

A D F A B. X V.

1. PRINCIPATU] Generatim sic appellat quodvis imperium. Vide huic loco convenientia in Ciceronis Epist. ad Att. lib. xv. Ep. 4. Et in iisdem passim.

2. PAUPERES] Intelligit eos, qui quacun- que ex causa libessè aliis coguntur, nullo speciali respectu ad inopiam nummorum.

4. TIMIDUS] *Timidi* proprie dicuntur fenes.

6. FUGE-

Suadebat Asino fugere, ne possent capi.
 At ille lentus, Quæso, num binas mihi
 Clitellas impositurum victorem putas?
 Senex negavit. Ergo, quid refert mea
 Cui serviam, clitellas dum portem meas?

10

6. FUGERE] *Fugam*, Græca consuetudine.

AT ILLE] Supple, dixit. Venusta formula. Sic fab. 13. *At ille stultus* &c.

8. CLITELLAS] Instrumenta lignea, in quibus colligatæ sarcinæ imponuntur asinis

vel equis.

9. NEGAVIT] Dixit non impositurum.

ERGO] Sc. *dixit Asinus*.

10. DUM PORTEM] Si tamen quotidie mihi portandæ sunt meæ clitellæ. Vide Camerarii Fabulam 294. de Asino & Vitulo.

F A B. X V I.

C E R V U S E T O V I S.

FRAUDATOR nomen quum locat sponso improbo,
 Non rem expedire, sed mala videre expetit.

¶ Ovem rogabat Cervus modium tritici
 Lupo sponfore: at illa præmetuens doli:
 Rapere atque abire semper adsuevit Lupus,
 Tu de conspectu fugere veloci impetu:

Ubi

A D F A B. X V I.

1. FRAUDATOR] Qui in fraudem creditorum, & eorum fraudandorum causa quid fecit, gessit, fraudator dicitur.

NOMEN] Debitor dicebatur *locare nomen* *Nomen facere* dicebatur creditor, cum in tabulis accepti & expensi nomen ejus, cui pecuniam dabat, scribebat

IMPROBO] Quia ille sponsor solvendo non est.

4. PRÆMETUENS DOLI] Statim & in antecessum metuens. Optima & Phædro digna lo-

cutio Sic *metuentior unde*, Ovid. Epist. Herus. Idem Fast. vi.

Quo non metuentius ullum

Nunius ingenium terra Sabina tulit.

quomodo & *metuens periculi* apud Maron. Æn. v. Sic & alii poëtæ. Caterum hic verbum *inquit* omittitur, ut supra fab. 9. Nam ovis verba sunt quæ sequuntur

5. ABIRE] Post factam rapinam.

6. DE CONSPECTU] *E conspectu* Ter. Eun.

Ubi vos requiram, quum dies advenerit?

7. DIES] Solemniter, pro die solutioni præstituta. Atque ita optimi Scriptores. C. Nepos apud Homerum Odyss. l. viii. vers. 347. & Attico cap. 9. *Cum illa junctum secunda fortuna* *emisset in diem.* Vide huic fabulæ convenientiâ apud Homerum Odyss. l. viii. vers. 347. & seq.

F A B. X V I I.

O V I S, C A N I S E T L U P U S.

SOLENT mendaces luere pœnas malefici.

¶ Calumniator ab Ove quum peteret Canis,
 Quem commodasse panem se contenderet;
 Lupus citatus testis, non unum modo
 Deberi dixit, verum affirmavit decem.
 Ovis damnata falso testimonio,
 Quod non debebat, solvit. Post paucos dies
 Bidens jacentem in fovea prospexit Lupum.
 Hæc, inquit, merces fraudis à Superis datur.

F A B.

A D F A B. X V I I.

1. LUERE] Puniri ob maleficia.

2. CALUMNIATOR] Adjective hic, qui calumnias exercet. Ordo est turbator. Simplicior ita se habet: Canis calumniator cum peteret panem ab ove, quem se panem contenderet se commodasse se ovi.

3. COMMODASSE] Alii *commendasse*, pro deposuisse. Stant tamen plerique pro vulgata, quam & Lupi testimonium firmare videtur: nempe ut canis in rei cibariæ inopia ovem aliquoties sustentaverit, comunodatis, quibus vesceretur, panibus.

CONTENDERET] Crebro & constanter affirmaret.

4. TESTIS] Quasi minister & assessor furis judicis.

8. BIDENS] *Bidentes* pro ovibus, passim apud poetas.

JACENTEM] Delapsum atque captum. Solebant enim capi olim quoque foveis. Unde Horat.

Cautus enim metuit foveam lupus.

Atque talis fovea captandis lupis dolo structa hic est intelligenda. Confer simile exemplum in Cam. f. 189.



F A B. XVIII.

MULIER PARTURIENS.

NEMO libenter recolit, qui læsit, locum.
 ¶ Instante partu, Mulier actis mensibus,
 Humi jacebat flebiles gemitus ciens;
 Vir est hortatus, corpus lecto reciperet,
 Onus naturæ melius quo deponeret.
 Minime, inquit illa, posse confido loco
 Malum finiri, quo conceptum est initio.

5

A D F A B. XVIII.

1. RECOLIT] Denuo & sæpius ad eum venit, repetit eum, revisit.

2. QUI LÆSIT] In quo loco aliquis læsus est.
 3. ACTIS] Circumactis, exactis, finiris novem mensibus, & decimo inchoato. Cicero Accuf. 1. in Verr. c. 18. *Latonam ex longo errore & fuga, gravidam & jam ad pariendum vicinam, exactis temporibus confugisse Delum.* Alconius: *mensibus exactis.*

3. CIENS] Edens. Sic Virg. *mugitus ciere.*

4. VIR] Maritus. Sic Ter. Heaut. 4. 1. 9. *Ehem mi vir,* ex persona Sofratæ uxoris.

CORPUS] Ut se in lectum reciperet.

5. ONUS] Fœtum deponeret; ut fab. seq. Sic & lib. 2. f. 4. Cæterum fœtus in utero antiquitus sarcinæ & onera vocabantur. Nec multum abludit locutio, qua Belgæ uti solemus de gravida: *Zy heeft een pakje te dragen.* & deinde de puerpera, *Zy heeft haar pakje gelost,* &c.

DEPONERET] Deponere dicitur de eo, quod nos gravat.

7. CONCEPTUM] Acceptum. Proprie dictum. Sermo enim est de gravida.

F A B. XIX.

CANIS PARTURIENS.

HABENT infidias hominis blanditiæ mali,
 Quas ut vitemus, versus subjecti monent.

¶ Canis parturiens, quum rogasset alteram,
 Ut

A D F A B. XIX.

1. HABENT] Continent in se.

BLANDITIÆ] Adulationes.

3. CANIS] Extat hæc Fabula apud Justini-

num l. 43. c. 4.

ALTERAM] Hic ponitur pro *aliam*.

Ut foetum in ejus tugurio deponeret,

5 Facile impetravit; dein reposcenti locum,

Preces admovit, tempus exorans breve,

Dum firmiores catulos posset ducere.

Hoc quoque consumpto, flagitare validius

Cubile coepit: Si mihi & turbæ meæ

10 Par, inquit, esse potueris, cedam loco.

4. FOETUM] *Onus naturæ* dixit fab. præcedent.

DEPONERET] Deponere liceret. Vid. fab. præced.

6. ADMOVIT] Sic & infra loquitur l. 3. f. 16. & l. 4. f. 25.

EXORANS] Orando impetrans.

7. DUM] *Dum* hic est donec. Sic Virg. 3. Æn. 16.

Dum fortuna fuit.

DUcere] Abigere catulos robustiores, vel educere e tugurio.

8. CONSUMPTO] Finito, transacto.

9. CUBILE] *Tugurium*, ut vers. 4.

TURBÆ] Catulis meis, pullis.

10. PAR] Resistere potueris.

CEDAM] Faciam tibi locum.

F A B. X X.

C A N E S F A M E L I C I.

STULTUM consilium non modo effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.

¶ Corium depressum in fluvio viderunt canes:

Id ut comesse extractum possent facilius,

5 Aquam coepere bibere: sed rupti prius

Periere, quam quod petierant, contingerent.

F A B.

A D F A B. X X.

1. EFFECTU CARET] Nequit effici: quomodo *culpa caret*, pro nequit culpari.

2. DEVOCAT] In ruinam homines ducit. Infra lib. 3. f. 5.

Succensus ad perniciem multos devocat.

3. DEPRESSUM] Mersum. Sic *deprimere naves* apud Nepotem.

4. COMESSE] Comedere. Nam *esse* est edere.

5. RUPTI] Disrupti, nimio sc. aquæ potu.

A D

F A B. XXI.

LEO SENEX, APER, TAURUS ET ASINUS.

QUICUNQUE amisit dignitatem pristinam,
Ignavis etiam jocus est in casu gravi.

¶ Defectus annis & desertus viribus

Leo quum jaceret, spiritum extremum trahens,
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,

Et vindicavit ictu veterem injuriam:

Infestis taurus mox confodit cornibus

Hostile corpus. Asinus ut vidit ferum

Impune lædi, calcibus frontem exterit.

At ille exspirans: Fortes indigne tuli

Mihi insultare: te, naturæ dedecus,

Quod ferre certe cogor, bis videor mori.

F A B.

A D F A B. XXI.

2. IGNAVIS] Imbellibus, timidis derisui est & contemptui. Sic *notis est derisui* Fab. XI.

3. DEFECTUS] Qui deficiebat propter annos. Legunt sic viri summi Schefferus, Heinius, Faber, Rigaltius, Meursius, Gudius. *Quin & defecta corporis viribus* Sibylla dicitur Servio ad VI. ÆN. 321. Al. *confectus*. Sed & sic Florus, quem vide 3. 12. 6. Camerarius quoque Fab. 197. *Leo confectus senio*, quem vide.

VIRIBUS] Subintelligitur a.

4. TRAHENS] Significatur difficultas, & quasi ultimi conatus vivendi.

5. FULMINEIS] Qui instar fulminis sterunt & proterunt obvia quæque; vel propter candorem inter nigras fetas. Ovid. l. 10. Me-

tam. vers. 550.

Fulmen habent acres in aduncis dentibus apri.

6. ICTU] Morfu. Nam de dentibus locutus est.

VETEREM] Olim illatam.

9. EXTERIT] Comminuit, terendo & calcitrando confringit. Gudius, *extudit*.

10. INDIGNE] Cum indignatione, memor pristinarum virium.

11. NATURÆ DEDECUS] Te, asine, naturæ dedecus. Infra in fine lib. 2.

Sinistra quos in lucem natura extulit.

12. BIS] Semel per vim, iterum per infamiam ex auctore ejus, cum fama bona sit velut altera vita, & ob id vitæ æquiparetur. Confer And. Alciati Emblema LVII.

F A B. XXII.

M U S T E L A E T H O M O.

MUSTELA ab Homine presa, quum instantem necem

Effugere vellet: quæso, inquit, parcas mihi,

Quæ tibi molestis muribus purgo domum.

Respondit ille: Faceres si causa mea,

5 Gratum esset, & dedissem veniam supplici:

Nunc quia laboras ut fruaris reliquis,

Quæ sunt rosuri, simul & ipsos devores,

Noli imputare vanum beneficium mihi.

Atque ita locutus, improbam leto dedit.

10 Hoc in se dictum debent illi agnoscere,

Quo-

A D F A B U L A M XXII.

1. AB HOMINE] Ignoto & incerto.
INSTANTEM] Lib. 2. f. 8.

Ut venatorum fugeret instantem necem.

3. QUÆ TIBI] Ordo est: *Quæ purgo domum muribus molestis tibi: nisi tibi* hic ornatus causa addatur orationi, ut saepe fit. Ter. Phorm.

5. 8. 21.

Qui mi, ubi ad uxores ventum est, tum fiunt senes.

Hor. l. 1. ep. 3.

Quid mihi Celsus agit?

MOLESTIS] A molestis.

4. FACERES SI] *Si hæc tua opera mihi daretur*, ut habet Camerarius fab. 213.

5. GRATUM] Acciperes pro ea opera vicem, si mea causa faceres.

SUPPLICI] Motus tuis precibus, & quia suppliciter oras.

6. LABORAS] Laboras propterea, ut &c. *Laborare* hic est, quoquo modo negotiosum esse, operam dare capiendis muribus, ut ab-

mas semesa eorum frustra, eosque devores

RELIQUIS] Cœnarum, qualia decidunt ex pane aliisque cibis in terram, muribusque cedunt. Alii non admittunt vocem *reliquis*, quod putent sic laborare versum, & pro eo *reliquis* reponunt. Sed nihil periculi est. *Reliquis* enim vel est quadrissyllabum, vel *Reliquis* potest scribi, ut prima syllaba producatur. Vide Gudium.

8. IMPUTARE] Noli jactare & venditare quod mihi pro beneficio dederis.

VANUM] Quod habet speciem exterius, sed intus nihil est.

9. ATQUE ITA] Sic supra fab. 1.

Atque ita correptum lacerat injusta nece.

IMPROBAM] Crudelem & avaram, ut liquet ex superioribus. Ad eundem modum l. 2. f. 1. *Et improbum rejecit.*

LETO] Sic infra l. 3. f. 16.

10 IN SE] Contra se. Ter. Adelph. *Nolo in illum gravius dicere.* Sup. fab. 7. *Hoc illis dictum est.*

II. QUO-

Quorum privata servit utilitas sibi,
Et meritum inane jactat imprudentibus.

11. QUORUM] Qui quicquid agunt, id sua causa agunt, & tamen venditant credulis & imperitis pro beneficiis.

12. JACTAT] *Jactare* est iterum atque iterum repetere. Virg. 2. *Æn.* 588. *Talia jactabam.*

IMPRUDENTIBUS] Apud imprudentes, id est, simplices, quibus volunt imponere pompa verborum. Contrario sensu vocat *peritos*, fab. sequenti; & *cantos* fab. 25.

F A B. XXIII.

C A N I S F I D E L I S.

REPENTE liberalis, stultis gratus est;
Verum peritis inritos tendit dolos.

¶ Nocturnus quum fur panem misisset Cani,
Objecto tentans an cibo posset capi:
Heus, si, inquit, linguam vis meam præcludere,
Ne latrem pro re domini: multum falleris.
Namque ista subita me jubet benignitas
Vigilare, facias ne mea culpa lucrum.

F A B.

A D F A B. XXIII.

1. REPENTE] Ex improvise, & præter spem, quia præter consuetudinem ejus.

2. TENDIT] A venatione desumptum: nam tendi retia dicuntur feris, cum captantur. Sic *tendere insidias* dixit Salust. in Catil.

DOLOS] Hinc Laocoön apud Virg. 2. *Ænel.* dos arguit, Danaos debere esse suspectos, quod dona ferant.

3. NOCTURNUS] Noctu furari solitus. Sic *nocturni advocati*, qui noctu vocantur. Vide

quomodo hæc Fabula se habeat apud Camera- rium, Fab. 203.

PANEM] Panem objecisset, proprie. Sic lib. 3. fab. 7. noſter hoc vocat *frusta jactare*.

6. PRO RE] Custodienda sc. & conservanda. Cæterum *rei* appellatio generalis est, & extenditur ad omnia bona, quæ quis possidet.

7. SUBITA] Repentina liberalitas. Nam in principio fabulæ est,

Repente liberalis stultis gratus est.



F A B. XXIV.

R A N A R U P T A E T B O S

INOPS, potentem dum vult imitari, perit.
 ¶ In prato quædam Rana conspexit Bovem,
 Et tacta invidia tantæ magnitudinis,
 Rugosam inflavit pellem: tum natos suos
 5 Interrogavit, an Bove esset latior.
 Illi negarunt. Rursus intendit cutem
 Majore nisu, & simili quæsit modo,
 Quis major esset. Illi dixerunt Bovem.
 Novissime indignata, dum vult validius
 10 Inflare sese, rupto jacuit corpore.

F A B.

A D F A B. XXIV.

1. POTENTEM] Divitem. Sed fab. 30. de proceribus dicitur.

3. TACTA] Correpta, commota, & incensa.

INVIDIA] Sensu activo, qua illi invidabat.

4. NATOS] *Nati* hic de ranis. De pullis apri lib. 2. fab. 4.

5. LATIOR] Major, altior.

6. NEGARUNT] Responderunt non esse tam latam.

7. NISU] Opera, labore, conatu.

8. QUIS] *Quis* hic valet *uter*. Virg. 12. *Æn.* vers. 657.

Missat Rex ipse Latinus

Quos generos vocet, aut quæ sese ad fœdera
stectat.

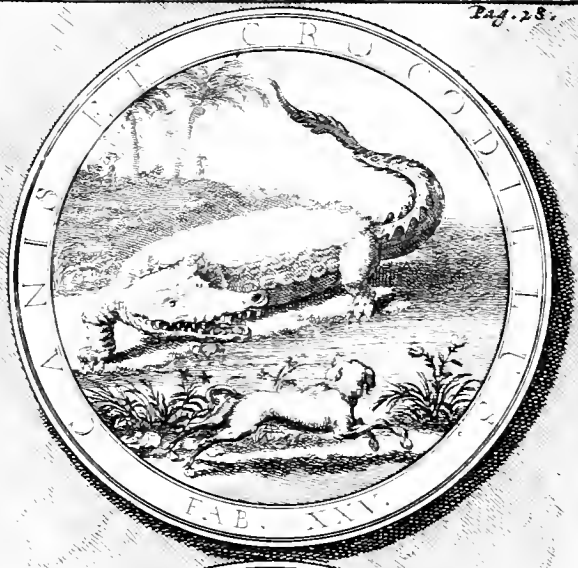
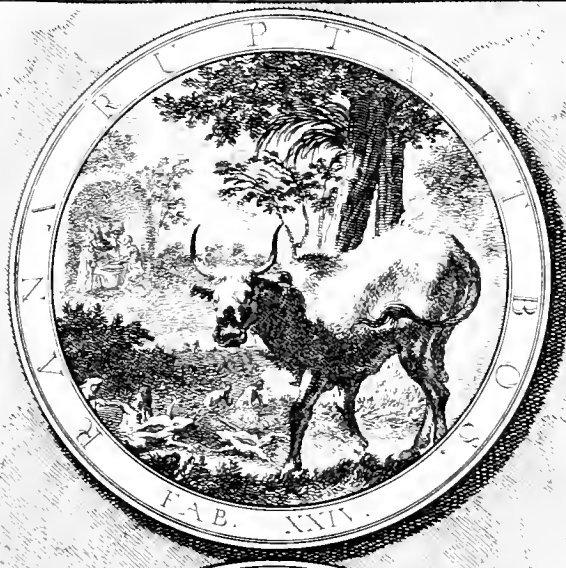
Ubi Servius, *Quos* pro *utros*. Sic & Græci. Vid. Pricæus ad Matth. pag. 185.

9. NOVISSIME] Ultimo.

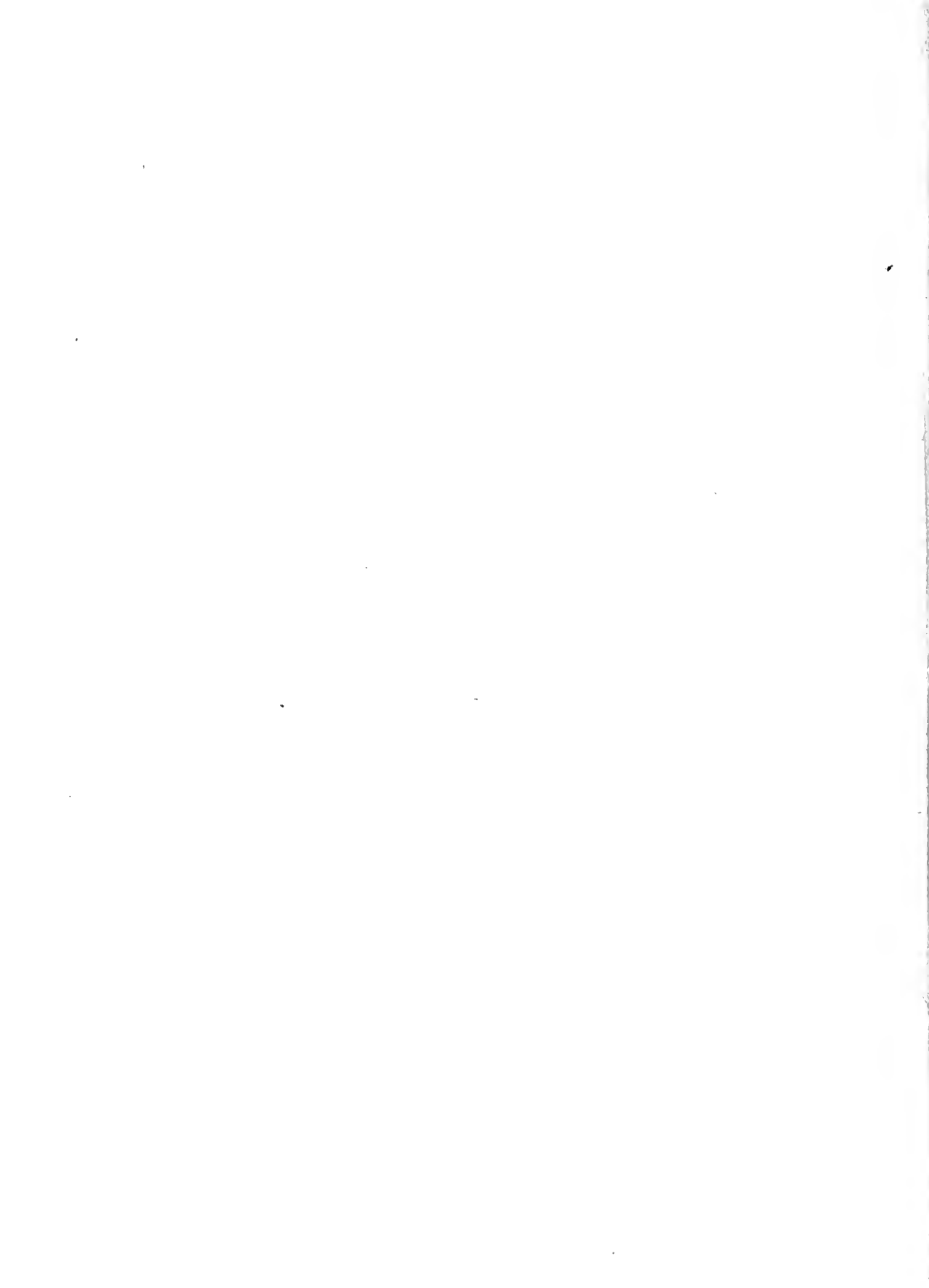
10. JACUIT] Hoc verbum addit, ut contentum Ranae superbae exprimat. Fab. 27. *O canis, merito jaces.*



A D



Alberca fecit a delin



F A B. X X V.

CANIS ET CORCODILUS.

CONSILIA qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.

¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Corcodilis ne rapiantur, traditum est.

Igitur quum currens bibere cœpisset Canis, 5
Sic Corcodilus: Quam libet lambe, otio
Pota, atque accede Nilo temere, de dolo
Noli vereri. At ille: Facerem mehercule,
Nisi esse scirem carnis te cupidum meæ.

A D F A B. X X V.

3. CURRENTES] Hinc natum proverbium, *Tanquam canis e Nilo.*

NILO] Fluvio Africæ maximo & notissimo.

4. CORCODILIS] Corcodilus Ægypti animal quadrupes.

5. CANIS] Canis quidam.

6. QUAM LIBET] Quantum libet.

OTIO] Sine metu. Belg. *Op uw gemak.* Terentius dixit, *Otium ad potandum habere.*

7. TEMERE] Audacter, sine periculi me-

tu. Ut enim hoc loco Corcodilus, sic plane f.

2. fab. 2. Leo viatorem invitat æque timidum,

Non est quod timeas, ait,

*Et quæ debetur pars tuæ modestiæ,
Audacter tolle.*

Ubi Leo dicit AUDACTER, quod Corcodilus TEMERE. Sic apud optimos scriptores *Temeritas* pro audacia sumitur.

8. MEHERCULE] Formula jurantis elliptica, ut fere fit in talibus. Tota est: *Ita me Hercule juva.*

F A B. X X V I.

V U L P I S E T C I C O N I A.

NULLI nocendum: si quis vero læserit,
Mulcandum simili jure, fabella admonet.

¶ Vul-

A D F A B. X X V I.

2. MULCANDUM] Scilicet, eum esse. *Mulcandus* autem pro puniendus quovis modo.

¶ Vulpes ad cœnam dicitur Ciconiam
 Prior invitasse, & illi in patena liquidam
 Posuisse forbitionem, quam nullo modo
 Gustare esuriens potuerit Ciconia:
 Quæ vulpem quum revocasset, intrito cibo
 Plenam lagonam posuit: huic rostrum inferens
 Satiatur ipsa: torquet convivam fame:
 Quæ quum lagonæ frustra collum lamberet:
 Peregrinam sic locutam volucrem accepimus:
 Sua quisque exempla debet æquo animo pati.

3. VULPES] Licet scribamus passim *Vulpis*, cum optimis libris: tamen revocandum hoc loco *Vulpes*, ne exitium sit versui. Qui tamen non inconcinnius sic poterat constitui,
Ad cœnam Vulpis dicitur Ciconiam.

Sed qua auctoritate id faciemus?

5. POSUISSE] Proprie de ferculis, id est, apposuisse.

SORBITIONEM] Jusculum aliquod. Vide *Camerar. fab. 209.*

7. REVOCASSET] Vicissim vocasset, iterum vocasset.

INTRITO] Comminuto. Panis intritus &

friatus in aquam & vinum. Huc refer illud *Ter. Phorm. 2. 1. 4.*

Tute hoc intristi, tibi omne est exedendum.

9. TORQUET] Torquere hic est, ægre alicui facere.

10. COLLUM] Petronius *Satyrico amphorarum cervices* dixit.

11. PEREGRINAM] Ciconiam, quæ quotannis peregre abire ac reverti solet. *Publius Syrus* apud *Petronium*,

Ciconia etiam grata, peregrina hospita.

12. SUA QUISQUE] Active. Exempla, quæ quis statuit in alios, quæ aliis fecit.

F A B. X X V I I.

CANIS, ET THESAURUS ET VULTURIUS.

HÆC res avaris esse conveniens potest,
 Et qui humiles nati dici locupletes student.

¶ Hu-

A D F A B. X X V I I.

Cum hac Fabula confer quod *Horatius* narrat de *Opimio* ægrotante, *Sermon. lib. 2. Sat. 3.*

1. RES] Fabulam, fabellam, narrationem, argumentum, & jocum alias vocat.

ESSE CONVENIENS] Convenire potest.

2. HUMILES] Humiles opponuntur hic locupletibus, nati in humili & tenui fortuna, pauperes.

STUDENT] *Ter. Hec. 2. 1. Ut omnes mulieres æque eadem studeant.*

¶ Humana effodiens ossa, thesaurum Canis
 Invenit: & violarat quia Manes Deos,
 Injecta est illi divitiarum cupiditas, 5
 Poenas ut sanctæ religioni penderet.
 Itaque aurum dum custodit, oblitus cibi
 Fame est consumptus: quem stans Vulturius super
 Fertur locutus: O Canis, merito jaces,
 Qui concupisti subito regales opes, 10
 Trivio conceptus, & educatus stercore.

3. EFFODIENS] Cibi sc. gratia: ossibus enim delectantur.

4. MANES] Per Deos Manes intelliguntur ossa & cineres. Hinc monumentis inscribi solum D. M. vel D. M. S. *Diis Manibus Sacrum.*

5. INJECTA] Velut a diis, & in respectu ad ultionem.

6. RELIGIONI] Violatæ religioni sepulcrorum. Antiquitas enim grande erat piaculum violare religionem sepulcrorum, & scvire in mortuos. Ita Cic. de Leg. *Deorum Manium jura sancta sunt.* Et Virg. 3. *Æneid.*

Quid miserum, Ænea, laceras? jam parce sepulto.

Parce pias scelerare manus.

Cæterum *Religio* dicitur de omnibus iis, quæ religiose debent observari & custodiri. Sic etiam de jurejurando, de judice, de sacris, & cerc-

moniis, de portentis, prodigiis & testamentis.

8. VULTURIUS] Antiquè pro *vultur.*

9. JACES] De contemptu dicitur, ut supra f. 24. Hujus libri fabula ultima est, *Merito pletemur.* Et in Appendic. Fabular. *Merito cadimur.*

10. QUI CONCUPISTI] Vid. Muretus in Observationib. juris cap. 5.

REGALES] Majores quam privatas & tibi competentes, maximas. Just. 2. 15. *Castra referta regalis opulentia.*

11. TRIVIO] In trivio. Sic inf. fab. seq. posuit *nido* pro in nido *Trivium* hic significat viam in genere. Alias est, ubi tres viæ concurrunt.

EDUCATUS] Nutritus fordibus. In trivii enim omnes fordes & purgamenta abjiciebantur. Vid. lib. 4. f. 17.

F A B. X X V I I I.

V U L P I S E T A Q U I L A.

QUAMVIS sublimes debent humiles metuere,
 Vindicta docili quia patet solertiæ.

¶ Vul-

A D F A B. X X V I I I.

1. QUAMVIS] Licet sint sublimes aliqui, tamen debent humiles metuere.

2. VINDICTA] Quia solertes, quantumvis humiles, suo tempore sciunt vindictam iumere.

3. SUS-

¶ Vulpinos catulos Aquila quondam sustulit,
 Nidoque posuit pullis escam ut carperent.
 Hanc persecuta mater; orare incipit,
 Ne tantum miseræ luctum importaret sibi.
 Contempsit illa, tuta quippe ipso loco.
 Vulpes ab ara rapuit ardentem facem,
 Totamque flammis arborem circumdedit,
 Hosti dolorem damno miscens sanguinis.
 Aquila, ut periculo mortis eriperet suos,
 Incolumes natos supplex Vulpi tradidit.

F A B.

3. SUSTULIT] Secum vexit in sublime.

4. NIDOQUE] Pullis suis apposuit.

ESCAM] Ut illis catulis vescerentur. *Carpere* enim pro discerpere de cibis dicitur.

5. PERSECUTA] Hoc verbum notat sollicitudinem & festinationem.

6. IMPORTARET] Affèreret. Ita Cicero dixit *agritudines importare*. Livius lib. xxiv. *Discordia civilis quas importet clades*. Idem lib. xxxix. *Ne quid conjurationes fraudis occulte aut periculi importarent*. Ita Cæsar, & alii passim.

7. LOCO] Sublimi arbore.

8. VULPES] Hic iterum retinendum *Vulpes*, non *Vulpis*, versus causa, ut fab. 26.

ARDENTEM] Non otiosum est *ardentem*. Sic enim Virgilius locutus fuerat,
Ardentem dare versa facem.

Neque aliter veteres. Homerus in fine lib. 1.

Odyss.

Τῶ δ' ἀπ' αὐτῶν ἀποπένας δαΐδας Φέγε.

Fax enim proprie est frustum e disjecta arbore piceo generis, quod alendo igni inserviebat. His facibus sive frustis piceo ligni extruebatur vulgo & alebatur ignis, tam in aris deorum, quam in privatorum focis.

10. DOLOREM] Et dolore hostem affecit & damno.

SANGUINIS] Prolis, pullorum. Ita Anchises apud Virgilium lib. 6. vocat *Æneam sanguinem suum*.

Projice tela manu sanguis meus.

Uti & Horat. in carmine saculari:

Clarus Anchise Venerisque sanguis.

Aliter hanc Fabulam narrat Camerar. Vide eum fab. 1. & cum eo facientem Faërum p. 119. Vide & Æsop. fab. 1.



F A B. X X I X.

A S I N U S I R R I D E N S A P R U M.

PLERUMQUE stulti risum dum captant levem,
Gravi destringunt alios contumelia,
Et sibi nocivum concitant periculum.

¶ Afellus Apro quum fuisset obvius;
Salve, inquit, frater. Ille indignans, repudiat
Officium, & quærit cur sic mentiri velit.

Asinus demisso pene: Si similem negas
Tibi me esse, certe simile est hoc rostro tuo.

Aper quum vellet facere generosum impetum,
Repressit iram: & , Facilis vindicta est mihi: 10

Sed

A D F A B. X X I X.

1. LEVEM] Exiguum, parvum.
2. DESTRINGUNT] Sic lib. 4. fab. 6. *Nasute scripta destringis mea.* Et Ovid. 2. Trist. *Non ego mordaci destringi carmine quenquam.*
3. NOCIVUM] Nocens, noxium, damnosum. Infra, *miseritordiam nocivam.*
6. OFFICIUM] Humanitatem, civilitatem, officium salutationis.
CUR SIC] Cur tam impudenter mentiatur. Veteris elegantiae locutio est a tironibus animadvertenda. Val. Max. lib. 7. 3. *Ne cum universa Romanorum acie confingere vellent.*
7. DEMISSO] *Demittere* hic est promittere, exertum scilicet.
8. HOC] *Hoc*, id est, penis. *Rostro* autem, propter eminentiam glandis. Illud *hoc* cum sono est pronuntiandum, nam habet vim demonstrantis, & velut digitum intendentis: ut ap. Terent. Heat. *Lucefcit hoc jam.*
9. GENEROSUM] Dignum genere suo.

10. REPRESSIT] Sic Ter. Adolph. *Reprime iracundiam.*

FACILIS] Facillime possum vindictam de te sumere. Subaudiendum *respondebat.* Sic Fab. seq. *Est statio separata.* Et imprimis similis locus lib. 4. fab. 23.

*Quid horum simile tibi contingit, rustica?
Est gloriosus sane convictus Deum.*

Quorum priori versu adhuc interrogat musca, posteriori respondere incipit formica.

VINDICTA] Apposite Virgilius *Æneid.* lib. XI. 406. ubi Drances a Turno hoc responsum accipit:

*Numquam animam talem dextra hac
(absiste moveri)*

*Amittes: habitet tecum & sit pectore
in isto.*

Ubi vide Servium. Vid. & Martial. Epigr. XIII. & alia ejusdem de Lepore & Leone.

Sed inquinari nolo ignavo sanguine.

II. IGNAVO] Ignavi animantis sanguine. hoc loco est Faërnus, quem vide p. 107. Uti & *Ignavus* hic est imbellis, invalidus. Castior Camer. f. 192.

F A B. X X X.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRÆLIA.

HUMILES laborant, ubi potentes dissident.

¶ Rana in palude pugnam Taurorum intuens;
 Heu quanta nobis instat perniciēs! ait.
 Interrogata ab alia, cur hoc diceret,
 5 De principatu quum decertarent gregis,
 Longeque ab illis degerent vitam Boves:
 Est statio separata, ac diversum genus.
 Sed pulsus regno nemoris qui profugerit,
 Paludis in secreta veniet latibula,
 10 Et proculcatas obteret duro pede:
 Caput ita ad nostrum furor illorum pertinet.

F A B.

A D F A B. X X X.

1. HUMILES] Cives. Sic fab. 15. *pauperes*.
 LABORANT] Adffiguntur, sunt in periculo.
 POTENTES] Proceres, qui imperium habent in reliquos.

5. GREGIS] *Grex* hic pro armento, per catachresin.

7. EST] Sc. *Respondebat altera*.

STATIO] *Est statio separata*, quasi dicat, illi quidem (nam hæc particula *quidem* sic supplenda est, *Est statio quidem separata* &c. cui respondet mox *sed pulsus*.) nemora & campos, nos stagna & paludes incolimus. Hinc sup. f. 6. Phædrus vocat lacus sedem ranarum. Scilicet unicuique animalium speciei sua sedes est & statio. Sic Virg. 5. *Æneid*.

Statio gratissima mergis.

Hinc quoque explicanda illa sapientis Graculi ad superbientem fratrem suum responsio, quæ est Fab. 3.

Contentus nostris si fuisses sedibus.

8. PULSUS] Est hic pro *expulsus*.

NEMORIS] *Nemus* proprie silva pecori alendo.

10. PROCLUCATAS] Nos proculcatas.

11. CAPUT] Ab eorum pugna & certamine nostra salus pendet.

ITA] Hoc modo, hac ratione. Respicit priorem interrogationem, quare sc. ac quomodo ipsis tantum malum possit imminere.



J. W. ... 1788

F A B. X X X I.

MILUUS ET COLUMBÆ.

QUI se committit homini tutandum im-
probo,

Auxilia dum requirit, exitium invenit.

¶ Columbæ sæpe cum fugissent Miluum,
Et celeritate pennæ vitassent necem,
Consilium raptor vertit ad fallaciam,
Et genus inerme tali decepit dolo:
Quare sollicitum potius ævum ducitis,
Quam regem me creatis ic̄to fœdere,
Qui v̄os ab omni tutas præstem injuria?
Illæ credentes, tradunt sese Miluo,
Qui regnum adeptus, cœpit vesci singulas,
Et exercere imperium sævis unguibus.

De

A D F A B. X X X I.

1. TUTANDUM] Qui se hominis improbi
tutelæ committit.

3. COLUMBÆ] Aliter Camerarius, quem
vide fab. 202.

4. PENNÆ] Singularis pro plurali, per Syn-
necdoch. Alas intelligit. Seneca Oedipo: *Le-
vis penna secat alta cæli.*

5. CONSILIUM] Vim ingenii.

VERTIT] Eo convertit, intendit, diri-
git.

7. DUCITIS] Vitam degitis. Quare potius

in perpetua anxietate, sollicitudine & cura
vivitis?

8. IC̄TO] Inito fœdere. *Icere* vero dicitur, ut
ferire fœdus, quia olim in confirmandis fœderi-
bus vicinæ cædebantur, ut porca. de quo
Virg.

Cæsa jungebant fœdera porca.

11. SINGULAS] Unam post alteram. Vul-
go *vesci aliqua re*: sed & accusativus invenitur
apud Tacitum, Virgilium, Terentium, alios-
que.

De reliquis tunc una : merito plectimur.

E X P L I C I T L I B. I.

13. DE RELIQUIS] Columba ex reliquis superites.

MERITO] Vox est culpam agnoscentis.

PLECTIMUR] Punimur, pœnas damus.

EXPLICIT] Solebant veteres in fine librorum scribere EXPLICIT, significare volentes, perventum esse ad finem voluminis, quod plane explicitum esset & evolutum. Hieronymus ad Marcellam : Solemus completis opusculis ad di-

stinctionem rei alterius sequentis medium interponere EXPLICIT, aut FELICITER, aut aliquid hujusmodi. Formula autem hæc videtur esse decurtata ab explicitus vel explicitum. Sic enim Martialis lib. xiv. Epigr. 1.

Verbis explicitum est omne duobus opus.

Quin imo veteres elegantioris notæ Codices adscriptum habent. *Explicitus est liber &c.*



P H Æ D R I
F A B U L A R U M
L I B E R S E C U N D U S.

A U C T O R.



XEMPLIS continetur Æsopi
 genus,
 Nec aliud quicquam per fabellas
 quæritur,
 Quam corrigatur error ut mortali-
 um,

Acuatque sese diligens industria.

Quicumque fuerit ergo narrantis jocus,
 Dum capiat aurem & fervet propositum suum,
 Re commendatur, non auctoris nomine.
 Equidem omni cura morem servabo senis :

Sed

A D P H Æ D R I F A B U L. L I B. I I.

P R O L O G.

I. **G**ENUS] Pro genere mortalium sumitur,
 ut ordo talis sit: Genus mortalium
 continetur exemplis Æsopi. Exempla vocat,
 quæ mox fabulas. *Continetur* autem absolute,
 pro continetur in officio, coërcetur, docetur:
 quod proprie est magistrorum.

4. ACUATQUE] Id est *Exerceatque*.

5. JOCUS] Hoc vult, Qualicumque fuerit
 jocus, qualicumque fabula, a quocumque con-
 fieta, commendatur ea bonitate rei ac salubri-

tate præceptorum pertinentium ad vitam inores-
 que, non celebritate auctoris. Prol. lib. 3.

Calumniamque fictis elisit jociis,
 i. e. fabulis.

6. CAPIAT] Delectet, teneat, admittatur
 auribus.

7. RE] Ipsa insita auctoritate.

8. MOREM] Consuetudinem.

SENIS] Æsopi, qui honoris causa sic no-
 minatur, ut infra l. 3. f. 3. *Navis emuncte senex.*

Sed si libuerit aliquid interponere;

- 10 DICTORUM sensus ut delectet varietas,
Bonas in partes, lector, accipias velim.
Sic ista tibi rependet breuitas gratiam,
Cujus verbosa ne sit commendatio.

10. DICTORUM] Facietiarum, jocosum, fabularum. Sensus est: velle se quidem eas persequi, quas habet Æsopus, aliquando tamen etiam inserere, quas ipse inuenit.

UT DELECTET] Ut similitudo fastidium gignit, sic varietas delectationem affert in quouis rerum genere. Justinus præfatione, *Varietate & novitate operis delectatus.*

F A B I.

JUVENCUS, LEO ET PRÆDATOR.

ATTENDE cur negare cupidis debeas:
Modestis etiam offerre quod non petierint.
Super Juvenicum stabat dejectum Leo.
Prædator intervenit, partem postulans:
Darem, inquit, nisi soleres per te sumere:
5 Et improbum rejecit. Forte innoxius
Viator est deductus in eundem locum,
Feroque viso rettulit retro pedem.

Cui

A D F A B I.

Festivum est, quod ad hanc fabulam narrat Freinshemius de Ludouico XI. Galliarum Rege.

2. MODESTIS] Opponuntur hic modesti cupidis petacibusque, atque intelliguntur tales, qui modicis sunt contenti.

3. STABAT] Instat victoris.

DEJECTUM] Victum & prostratum. C. Nepos Thraf. c. 3. *In secundo prælio cecidit Crizias. Hoc dejecto, Pausanias venit Atticus auxilio.*

6. REJECIT] Ei negavit, quod petierat,

cum contemptu & aspernatione.

INNOXIUS] Active sumitur pro eo, qui nemini nocet, ut opponatur *improbo*, id est, violento.

7. EST DEDUCTUS] Incidit forte fortuna in eundem locum.

8. FEROQUE] Leone viso.

RETTULIT RETRO] Recessit. Geminatione hæc (nam *rettulit* sufficiebat) bonis auctoribus est familiaris. Virg. *Æn.* li. 9.

*Haud aliter retro dubius vestigia Turnus
Impro-*

Cui placidus ille: Non est quod timeas, ait,
Et quæ debetur pars tuæ modestiæ,
Audacter tolle. Tunc diviso tergo,
Silvas petivit, homini ut accessum daret.

10

¶ Exemplum egregium prorsus & laudabile;
Verum est Aviditas dives, & pauper Pudor.

Improperata refert.

Idem 2 Æneid.

Ex illo fluere & retro sublapsa refert.

NON EST] Non est quicquam in causa, propter quod. Ellipsis.

10. ET QUÆ] Sensus est: Non est quicquam quod timeas; potius hic ex præda pars est aliqua, quæ debetur modestiæ tuæ; eam tolle.

II. AUDACTER] Absque timore, aut perturbatione: confidenter, libere.

TERGORE] Corpore juveni diviso.

14. VERUM] Hoc vult: Licet sit laudabile præfens exemplum, pauci tamen id sequuntur, nempe quia paupertas cum pudore juncta est: at qui avidi sunt, divitias, & cum iis cætera consequuntur.

F A B U L A

ANUS DILIGENS VIRUM ÆTATIS MEDIÆ, ITEM PUELLA

A Foeminis utcunque spoliari viros,
Ament, amentur, nempe exemplis discimus.

¶ Ætatis mediæ quendam mulier non rudis
Tenebat, annos celans elegantia;

Ani-

A D F A B U L A

1. UTCUNQUE] Quovis modo, prout potest fieri. Ter. And. 4. 3. 20.

Tu ut subservias

Orationi, utcunque opus sit, verbis, vide.

SPOLIARI] Proprie. Sic vetula Terentiana hortatur & monet meretriculam,

Ne cujusquam misereat,

Quin spoliat, mutilet, laceret, quenquam nacla sit.

Heeyr. 1. 1. 7.

2. AMENT, AMENTUR] Omissa est præpositio *Sive*.

3. ÆTATIS MEDIÆ] Inter juvenilem & senilem.

4. TENEBAT] *Tenere* hoc loco est *possidere*, in sua potestate habere, ut apud Virg. Æneid.

Genitor tum Belus optimam

Vastabat Cyprum & victor dititione tenebat.

Nepos Miltiade c. 1. *Nam tum Thraces eas regiones tenebant, cum quibus armis erat dimicandum.* Eleganter vero & proprie illud verbum de meretricis amoribus usurpatur. Sensus est:

Mulier

5 Animosque ejusdem pulchra juvenis ceperat.

Ambæ videri dum volunt illi pares,

Capillos homini legere cœpere invicem.

Quum se putaret fingi cura mulierum,

Calvus repente factus est; nam funditus

10 Canos puella, nigros anus evellerat.

Mulier non rudis (sive ut Naso lib. 2. Amor. Eleg. 2.

Jucundo non rustica cognita furto) tenebat quendam, sc. amore obstrictum sibi, velut vinculis. Virg. Ecol. 1.

Cum me Galatea tenebat.

Plura exempla adferre nihil attinet, cum ubivis sint in promptu.

ELEGANTIA] Cultus & ornatus.

5. ANIMOSQUE] Et ipse diligebat puellam.

JUVENIS] Juvencula, puella.

6. PARES] Similes. Refertur ad externam speciem vel ætatem.

7. LEGERE] Cœperunt seligere una canos, altera nigros evellendos.

8. FINGI] Ornari. Alii legunt *pingi*, & ex-

ponunt quoque *ornari*. Certe infra est *picte scribere*, id est ornate. Nec videtur multum abludere noster Belgice loquendi modus: *Het is zoo net, of 't geschildert was*. Et constat canos colorari solitos a veteribus. Quod præstant hoc etiam tempore pectines plumbei, quibus usus quoque esse dicitur, cum jam ad senium vergens novam sibi conditionem quæreret, Musarum illud delictum, & ornamentum quondam Leidensis Academiæ Dominicus Baudius. Possunt ea de re videri Epigrammata Petri Scriverii in *Amoribus Baudii*, ab Scriverio editis.

CURA] Cura eleganter dicitur de capillis, cum aliquis in iis ornandis diligens est. Uti contra de negligente *Incuria*. Apulej. in Apologia, *Capillus profusus inenodabilis diutina incuria*.

F A B. I I I.

H O M O E T C A N I S.

LACERATUS quidam morfu vehementis Canis,
Tinctum cruore panem misit malefico,

Au-

A D F A B. I I I.

1. LACERATUS] Confer Æsopi Fab. 25.
VEHEMENTIS] Ira concitati. Miror Rittershufium, quem sequitur Petrus Danetus, hic advocare Synizelin, id est, duarum syllabarum contractionem in unam, cum nihil sit necesse. Hic versus quarta sede recipit dactylum, qualis primus hujus libelli,

Æsopus auctor quam materiam reperit.

Nisi quis velit *materiam* facere trium syllabarum, quod ridiculum. Aliter res se habet in lo-

cis Horatii & Catulli, quæ adferuntur ab interpretibus. Quod sciunt qui callent artem metricam.

2. MISIT] Projecit ipsi. Ita sup. lib. 1. 23. 3. *Nocturnus quum fur panem misisset cani.*
Et lib. 3. 2. 5.

*Peritura quippe, quamvis nemo lederet,
Miserè panem, ut sustineret spiritum.*

MALEFICO] Qui malum fecerat, qui morfu læserat.

6. TALE]]



Albrano del. & fecit 1762

Audierat esse quod remedium vulneris.

Tunc sic Æsopus: Noli coram pluribus

Hoc facere canibus, ne nos vivos devorent, 5

Quum scierint esse tale culpæ præmium.

¶ Successus improborum plures allicit.

6. TALE] Tam bonum magnumque præmium culpæ esse.

Quæ pessima ars nimis prosperis multorum successibus crevit.

7. SUCCESSUS] Apposite Livius l. 22. 12.

F A B. I V.

A Q U I L A, F E L E S, E T A P E R.

AQUILA in sublimi quercu nidum fecerat:

Feles cavernam nacta in media pepererat:

Sus nemoricultrix foetum ad imam posuerat.

Tum fortuitum Feles contubernium

Frau-

A D F A B. I V.

1. IN SUBLIMI] In sublimitate quercus, in summo ejus. Sic & mox sequitur, *In media quercu*, quod similiter est, in medietate ejus. Mox etiam, *ad imam*, id est, ima arboris parte. Sic loquuntur auctores. Terent. Prol. Adelph. vers. 9. *prima fabula*. & Heaut. 5. 1. 29. *ultimis actibus*. Plaut. Curc. 4. 1. 14. *in foro infimo*. & Cistell. Act. 5. in fine: *postrema comœdia*.

2. CAVERNAM] Caverna arboris, cavum, rima, foramen.

3. NEMORICULTRIX] Cultrix nemoris. Sic est *genus altivolantum* apud Ennium. *Pietaticultrix, gracilipes* apud P. Syrum. Veteres enim in hujusmodi nominum compositione sibi mire placebant, imitati Græcorum libertatem. Sic invenias, *pennipotentum, caprigenum, noxivaga, vesticontubernium, pudoricolorem*, & alia ejus generis.

4. FORTUITUM] Statuunt quidam tertiam hujus vocis syllabam esse ancipitem, alii etiam brevem. Sed falluntur. Horat. Odar. l. 2. 15.

*Nec fortuitum cernere cespitem
Leges sinebant.*

Cum eo faciunt duo excellentissima nostri temporis ingenia, quæ ipsi antiquitati liceat opponere (quod illis dictum sit, qui putant omnem Poëticiæ venustatem & munditiem cum veteribus intercidisse) Dominicus Baudius & Jacobus Wallius. Baudius quidem Jambicorum lib. 1v.

*Ut fortuita voce proditum videt
Suumque crimen, dedecusque virginis.*

Wallius autem Lyricor. l. 2. Od. 1.

*Quid interest, ut frigus, & sparsas nives
Solemque, & imbres arceas,
Domumne cespes fortuitus exstruat,
An gentis alicuius lapis?*

F

Et

5 Fraude & scelestâ sic evertit malitiâ.

Ad nidum scandit volucris: pernicies, ait,
Tibi paratur, forsan & miseræ mihi.

Nam fodere terram quod vides quotidie

Aprum insidiosum, quercum vult evertere,

10 Ut nostram in plano facile progeniem opprimat.

Terrore offuso & perturbatis sensibus,

Derepit ad cubile setosæ suis;

Magno

Et quod videtur interdum esse brevis, id nihil est. In istiusmodi enim locis attendendum est ad crasin, quæ hæc vox fit trium syllabarum. Idem observandum est in *gratuitus*. Stautius quidem tertiam hujus vocis corripuit, atque ita quidem, ut contractio non possit admitti, in noto Phalæcio, l. 1. Silvar.

Largus gratuitum cadit rapinis.

Sed ille multa sibi permisit, quæ non temere reperias in optimi ævi poetis. Melius idem Baudius Jambicor. l. 3 ad Joannem Hotoman- num:

*Laudes profundunt gratuitas, sed meras
Laudes.*

Vid. Jan. Douf. Præcid. ad Petron. l. 2. c. 16. Torrentium & Cruquium ad memoratum Horatii locum, & Gerard. Joann. Vossium in de Arte Gram. l. 2. cap. 37.

6. VOLUCRIS] Id est, aquilæ.

7. MISERÆ] Infantæ, infelici.

8. FODERE TERRAM] Dicitur hoc de animalibus terram rostro aut pedibus effodi- entibus. Sic lib. 1. fab. 27. *Humana effodiens ossa.*

QUOTIDIE] Brevem esse ait Danctus secundam in hac voce syllabam, at aliquando produci. Hoc loco longam esse patet ex dimensione: uti & in fine lib. IV.

Nam vita morti propior est quotidie.

Et lib. 3. fab. 8. vers. 14.

Quotidie, inquit, speculo vos uti volo.

Cæterum est anceps, ut patet in *quotidianus*, pro quo Catullus, ut primam produceret, dixit *cottidianus*, carm. LXIX. ad Malium vers. 139.

Conjugis in culpa flagravat cottidiana.

Hic secunda est correpta, quam Martialis lon-

gam facit l. X. Epigr. 65.

Levis dropace tu quotidiano.

Et lib. XI. Ep. 1.

Cultus Jindone tu quotidiana.

9. APRUM INSIDIOSUM] Nescio cur hoc epitheton sollicitet Danctum, præferentem *insidiosam*, cum sermo sit de sue fœmina. Hoc nomen est ex iis, quæ maribus & fœminis sine discrimine sexus convenientia, Epicœna vocantur, & unum tantum habent genus, quod cognoscitur ex regula de terminatione: ut *hic passer, hæc vulpis*. Talia sunt *liberi, catulus* & alia multa. Itaque de filiabus dicimus, *Liberos nostros*, non *nostras*: ac fœmellam *catulum, egregium catulum*, non *egregiam*. & sic in aliis.

QUERCUM] Elliptica oratio ex consuetudine metuentium. Integra sic haberet: Per id, quod vides fodere, vult evertere. id est, hoc est propositum ejus negotii, quod vides eum suscepisse; per eam solitionem vult quercum evertere.

10. IN PLANO] Humi dejectam progeniem. Nam *in plano* est, in solo.

PROGENIEM] Fœtum, catulos, pullos.

11. OFFUSO] Verba hæc non solum respiciunt, sed aquilam, ut sit sensus: Postquam ita Feles Aquilæ offudisset terrorem, ejusque perturbasset sensus, derepit &c. *Offundere terrorem* elegantissime dicuntur, qui ex improvise terrorem ingentem afferunt.

12. DEREPI] Inde repit ab aquila deorsum. Sic *degradi* pro descendere dicitur.

CUBILE] *Cubile* est pro iustro. Sic lib. 1. 19.

Flagitare validius

Cubile

Magno, inquit, in periculo sunt nati tui:

Nam simul exieris partum cum tenero grege,

Aquila est parata rapere porcellos tibi.

15

Hunc quoque timore postquam complevit locum,
Dolosa tuto condidit sese cavo.

Inde evagata noctu suspensio pede,

Ubi esca se replevit & prolem suam,

Pavorem simulans prospicit toto die.

20

Ruinam metuens Aquila ramis desidet:

Aper rapinam vitans non prodit foras.

Quid multa? inedia sunt consumpti cum suis.

Felisque catulis largam præbuerunt dapem.

¶ Quantum homo bilinguis sæpe concinnet mali, 25
Documentum habere stulta credulitas potest.

F A B.

Cubile cœpit.

& lib. 3. fab. 2. II.

Et in cubile concito properat gradu.

13. NATI] Catuli. Sic & Virg. de iisdem dixit lib. 3.

Albi circum ubera nati.

14. SIMUL] Statim, simulatque exieris.

TENERO GREGE] Teneris tuis catulis, porcellis, ut mox.

16. LOCUM] Cubile suis intelligit.

17. CONDIDIT] Abscondidit. Ita Fab. 6. hujus libri vers. 6 *condita.* & Fab. 8. vers. 4. *Se bubili condidit.*

CAVO] Supra dixit *cavernam.*

18. SUSPENSO] Leni, tacito, ut ambulans non posset exaudiri. Sic *suspensio gradu pla-*

cide ire dixit Ter. Phorm. 5. 6.

20. PROSPICIT] Circumspectat, ac si & ipsa non auderet egredi, atque observaret molitiones serophæ.

21. DESIDET] Jugiter confidet. Metum notat hæc vox.

23. QUID MULTA?] Formula usurpari solita, cum rem in pauca conferimus. Sic & illa: *Quid verbus opus est? Quid multis opus est? Quid tibi multa dicam?* &c.

25. BILINGUIS] Fallax, duplex, fraudulentus. Virg. 1. Æn. *Tyriosque bilingues.* Plaut. Pœn. 5. 2. *Bisulci lingua.*

26. CREDULITAS] Locutio nostro familiaris. Homines stulte creduli.



F A B. V.

CÆSAR AD ATRIENSEM.

EST ardelionum quædam Romæ natio,
Trepide concurrans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, & aliis odiosissima.

5 Hanc emendare, si tamen possum, volo
Vera fabella: pretium est operæ attendere.

¶ Cæsar Tiberius, quum petens Neapolim,
In Misenensem villam venisset suam,
Quæ monte summo posita Luculli manu,
10 Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare,

Ex

A D F A B. V.

1. ARDELIONUM] Hi sunt, qui se omnibus negotiis immiscerent, ab *ardendo* dicti, quod pro *festinando* usurpârunt veteres. Itaque cum sint avidi negotiorum inquietique, semperque cursitent festinentque, tanquam magni aliquid habeant agendum, ardeliones nominantur. Sunt qui dictos existimant ab Ardea avi, quia avis hujus instar huc & illuc volitant & circumcursant, dum omnibus se negotiis student immiscere. Vid. Voif. Etymologic.

NATIO] Genus quoddam hominum. Sic fere Terent. Eun. 2. 2. 17.

2. TREPIDE] Cum dubitatione & incertitudine causæ ac propositi.

CONCURSANS] Huc illuc cursitans.

3. GRATIS ANHELANS] *Anhelans* hic negotiosum occupatumque denotat, qui ob difficultationes crebras spiritum ægre ducit. *Gratis* autem *frustra* est, vel nullo cum fructu, nullo cum effectu, *nihil agens*, ut mox sequitur.

6. VERA FABELLA] Vide quid dictum sit ad præfat. Libri 1. ubi *fiçtæ fabulæ*.

ATTENDERE] Attendere. ad eam animum.

7. PETENS] Proficiscens ad urbem Neapolim.

NEAPOLIM] Urbem Campaniæ maritimam, regni Neapolitani caput, ac totius Italiæ clarissimam, prius Parthenopen dictam.

8. IN MISENENSEM] Domum suam rusticam, a Miseno Æneæ socio sic dictam. In hac Tiberius etiam mortuus est.

9. MONTE] In monte summo, in summa montis parte. Vid. Fab. IV.

POSITA] Extructa, ædificata. Eleganter de ædificantiibus. Sic l. 3. f. 9.

Quæso tam angustam talis vir ponis domum?

LUCULLI] Summi & fortunatissimi Romanorum legati.

10. PROSPECTAT] Ex alto eminens nec totum spectat. Quædam frequentativa rei difficultatem exprimit.

SICULUM] Quod a Sicilia Cretam usque excurrit.

TUSCUM]

Ex alticinctis unus atriensibus,
 Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
 Erat dēstrīcta, cirris dependentibus,
 Perambulante læta Domino viridia,
 Alveolo cœpit ligneo conspergere 15
 Humum æstuantem; come officium jactitans:
 Sed deridetur: inde notis flexibus
 Præcurrit alium in xystum, sedans pulverem.
 Agnoscit hominem Cæsar, remque intelligit.
 Id ut putavit esse nescio quid boni, 20
 Heus, inquit Dominus. Ille enimvero adsilit:
 Donationis, alapæ certe, gaudio.
 Tum sic jocata est tanti majestas Ducis:

Non

TUSCUM] Vulgo, *Mer de Toscane*.

11. ALTICINCTIS] Negotiosos intelligit. Tales namque cingere vestes alte solent, ne impediantur inter discurrendum. Horat. lib. 2.

Puer alte cinctus acerram

Gausape purpureo mensam perterfit.
 Consule Ferrarium de re vestiaria. 3, 7. Pign. de Servis p. 271. & ad ea quæ sequuntur p. 461.

ATRIENSIBUS] Qui stabant in atrio domus, limenque custodiebant. Vid. T. Popma de operis fervor. p. 36.

12. PELUSIO] Pelusium erat ostium Nili & civitas Ægypti feracissima lini, ex quo conficiebantur lintea.

13. DēSTRICTA] Colligata, & quasi confuta.

CIRRIS] Hos cirros sunt qui accipiunt de plicis tunicæ. Alii putant esse fimbrias, oris extremis vestium solitas affui. Vid. Pignorium de servis p. 461. Sed vid. & Ferrar. de re vestiaria part. 2. l. 1. p. 39.

14. VIRIDIA] Loca arboribus virentibus, herbis, & graminibus confita.

15. ALVEOLO] Ligneo vase, ex uno caudice excavato.

16. OFFICIUM] Ministerium. Jactans officii sui elegantiam munditiamque.

17. FLEXIBUS] Compendiis viarum: notis divortiis. Virg. Æneid. 9.

Objiciunt equites sese ad divortia nota.

18. XYSTUM] Locum deambulationibus faciendis adornatum, confitis utrinque platanis. Dicitur & neutro genere *Xystum*.

SEDANS] Aqua conspersa, ne pulvere fœdaretur.

19. HOMINEM] Hominis vanitatem negotiationam perspicit.

REMQUE] Animum, consilium ardelionis, qui hoc facitabat gratiæ & libertatis obtinendæ causâ.

21. DOMINUS] Tiberius. Sic imperatores nominabant.

23. DUCIS] *Domini*, ut paulo ante.

Non multum egisti, & opera nequicquam periit;
 25 Multo majoris alapæ mecum veneunt.

24. OPERA] Laborem inutilem præstitisti, frustra sudasti.

PERIIT] Notum est illud de ave quadam ad Augustum Cæsarem: *Opera & impensa periit.* Cæterum ut metri ratio hic collocetur in tuto, contractio est adhibenda, quo τὸ *periit* sit disyllabum. pro quo *perit* habent Meursius & Freinshemius. Melius scripsissent *perit*.

25. ALAPÆ] *Alapæ* pro libertate. Apud veteres enim, quando aliquem manu mittebant, alapæ percussum circumagebant, & liberum confirmabant apud prætorem. Et sic patebit sensus versus 22.

Donationis, alapæ certe, gaudio. ubi *alapæ* per Metonymiam libertatem designat. *Certe* vero, quod ibi sequitur, significat *ad minimum*, Belg. *ten minste, voor het minste.* Quomodo apud Terent. *Andria* 4. 1. 16.

Atque aliquis dicat, Nihil promoveris.

Multum, molestus certe ei fuero.

MECUM] *Domus meæ.* Hoc dicit: *Meæ domus ea disciplina est, ut non tam facile, tamque parvo servi manumittantur.*

VENEUNT] *Venduntur.* Libertas tam exiguo pretio a me non venditur.

F A B. V I.

AQUILA, CORNIX, ET TESTUDO.

CONTRA potentes nemo est munitus satis:
 Si vero accessit consiliator maleficus,

Vis & nequitia quicquid oppugnant, ruit.

¶ Aquila in sublime sustulit Testudinem,
 5 Quæ quum abdidisset corneâ corpus domo,
 Nec ullo pacto lædi posset condita,
 Venit per auras cornix, & propter volans:

Opi-

A D F A B. V I.

2. SI VERO] Ter. *Andria* 1. 2. 18.

Si quis magistrum cepit ad eam rem improbum.

Quod idem est. Nam infra cornicem vocat etiam *Magistrum*.

ACCESSIT] Ad illos potentes.

3. VIS] Quicquid est, quod vis & nequitia oppugnant, id ruit, si accesserit ad potentem consiliator maleficus. Jungit auctor potentem, & consiliatorem maleficum. Huic nequitiam,

illi vim tribuit. Conjuncta ista ait si oppugnent, quicquid sit, quamvis tutum se putet, ruere.

4. AQUILA] Aliter refert Camerarius fab. 196.

5. DOMO] Ponitur *domus* pro testa cornea, qua testudines muniuntur.

6. CONDITA] *Tuta*, ut infra. Abscondita. sic libri hujus fab. 8. *condidit*.

7. PER AURAS] Per aëra.

PROPTER] Sc. aquilam, id est, juxta, in vicinia

Opimam sane prædam rapuisti unguibus,
 Sed nisi monstraro, quid sit faciendum tibi,
 Gravi nequicquam te lassabis pondere. 10
 Promissa parte, suadet ut scopulum super
 Altis ab astris duram inlidat corticem,
 Qua comminuta facile vescatur cibo.
 Inducta verbis Aquila, monitis paruit.
 Simul & magistræ large divisit dapem. 15
 Sic tuta quæ naturæ fuerat munere,
 Impar duabus occidit tristi nece.

vicinia, in propinquo. Sic utuntur melioris æ-
 vi poetæ. Virg. in Eclogis,

Propter aque rivum.

VOLANS] Scilicet, dixit: vel, sic aquilam
 allocuta est.

8. OPIMAM] Pinguem, delicatam.

10. NEQUICQUAM] Frustra, absque fru-
 ctu. sic sup. fab. 5.

12. ALTIS AB ASTRIS] Poëtice, pro, e
 sublimi, ex summa parte aëris.

CORTICEM] Abusive pro testa. Supra
 corneam domum.

14. INDUCTA] Sc. ad credendum. C. Ne-
 pos Conone c. 3. *Nec facile ad credendum in-
 ducebatur.*

15. MAGISTRÆ] Cornici, quæ tanquam
 magistra eam docuerat, qua ratione esca sua
 potter vesci. Vide notam ad versum 1.

DIVISIT] Partes promissas dedit. Vid.
 Gronov. ad Statii Silvas c. 13. p. 71.

16. SIC TUTA] Sic *que nullo pacto ledi
 posset condita*, ut est vers. 6.

TRISTI] Gravi. Sic fab. 2. lib. 1. & fab. 3.
 vers. 11.

F A B U L A VII.

M U L I E T L A T R O N E S.

MULI gravati farcinis ibant duo.
 Unus ferebat fiscos cum pecunia.

Alter

A D F A B U L A M VII.

1. MULI] Muli antiquis temporibus fre-
 quenter adhibiti ad hoc opus, ut ferrent onera
 in dorso. Vid. Scheffer. de re vehiculari lib. 1.
 c. 8.

2. FISCOS] Corbes sparteos, in quibus re-
 condebant Romani pecuniam publicam & im-
 peratoriam.

Alter tumentes multo faccos hordeo.

Ille onere dives, celsa cervice eminens,

5 Clarumque collo jactans tintinnabulum :

Comes quieto sequitur & placido gradu.

Subito latrones ex insidiis advolant,

Interque cadem ferro mulum trusitant,

Diripiunt nummos, negligunt vile hordeum.

10 Spoliatus igitur casus quum fleret suos,

Equidem, inquit alter, me contemptum gaudeo.

Nam nihil amisi, nec sum læsus vulnere.

¶ Hoc argumento tuta est hominum tenuitas,
Magna periclo sunt opes obnoxia.

F A B.

4. CELSA] Sublata in altum, ut sit a superbiebantibus.

5. COLLO] Solebant suspendere tintinnabula ex collis mulorum, ut occursum eorum evitare possent equi. Hic mulus unum habet tintinnabulum. Apuleji ille plura, præter cætera ornamenta. Audi sic loquentem lib. 10. *Me phaleris aureis, & fucatis ephippiis, & purpureis tapetis, & frenis argenteis, & pictilibus baltheis & tintinnabulis perargutis exornat.*

6. COMES] Alter ille mulus, cum hordeo.

QUIETO] Sine agitatione multa pedum ac tumultu.

7. LATRONES] Fures pecorum, ita di-

cti quod a latere adoriuntur vel latenter insidiantur.

8. INTERQUE] Vult primum factam eadem eorum, qui ducebant mulos, velut resistentium.

TRUSITANT] Vox obsoleta. Vulnerant: quod patet ex versu 12.

Nam nihil amisi, nec sum læsus vulnere.

Hoc trusitant minus probat Danæus, quod tamen in textum recepit, & præferre videtur *tuditant*, Meursium secutus, repugnante metri ratione.

13. HOC ARGUMENTO] Hac fabula demonstratur pauperes vitam tutam agere.



F A B. V I I I.

C E R V U S E T B O V E S.

CERVUS nemorosus excitatus latibulis,
 Ut venatorum fugeret instantem necem,
 Cæco timore proximam villam petit,
 Et opportuno se bubili condidit.
 Heic Bos latenti : Quidnam voluisti tibi, 5
 Infelix, ultro qui ad necem cucurreris,
 Hominumque tecto spiritum commiseris?
 At ille supplex : Vos modo, inquit, parcite,
 Occasione rursus erumpam data.
 Spatium diei noctis excipiunt vices. 10
 Frondem bubulcus adfert, nec ideo videt.
 Eunt subinde & redeunt omnes rustici,

Nemo

A D F A B. V I I I.

1. NEMOROSIS] In nemore.
 EXCITATUS] Proprie de venatione dicitur.

2. VENATORUM] Necem a venatoribus inferendam.

3. COECO] *Cæcum faciente*, per Metonymiam effecti, qua & Mors pallida dicitur, quia facit homines pallidos.

4. OPPORTUNO] Quod se commode offerebat.

BUBILI] Dicitur a *bubus*, contracte pro bubibus : estque Adjectivum, in quo subauditur *Stabulum*. Vid. Voss de Anal. I, 21.

5. QUIDNAM] Quidnam mali voluisti tibi parare? Arguendi aliquem formula. Ter. Eun. 3. 5. II. *Quid tibi vis? Satin' sanus?* Virg. Ec-

log. 2. 58.

Eheu quid volui misero mihi?

8. PARCITE] Vitam mihi servate, ne me prodite.

9. OCCASIONE] Cum occasio fuerit data.

10. SPATIUM] Nox venit, die exacto.

EXCIPUNT] Succedunt diei.

11. FRONDEM] Pabulum bubus, quod apud veteres plerumque habebant ex frondibus.

NEC IDEO] Dicit, etiamsi attulerit, dederitque frondem in stabulo bubus, tamen non vidisse.

12. OMNES] Colonos intelligit. & familiam ejus villæ.

Nemo animadvertit: transit etiam villicus,
Nec ille quicquam sentit. Tum gaudens ferus

15 Bubus quietis agere cœpit gratias,
Hospitium adverso quod præstiterint tempore.
Respondit unus: Salvum te cupimus quidem;
Sed ille, qui oculos centum habet, si venerit;
Magno in periculo vita versatur tua.

20 Hæc inter ipse dominus à cœna redit:
Et quia corruptos viderat nuper boves,
Accedit ad præsepe: Cur frondis parum est?
Stramenta defunt. Tollere hæc aranea
Quanti est laboris? Dum scrutatur singula,
25 Cervi quoque alta est conspicatus cornua,
Quem convocata jubet occidi familia,
Prædamque tollit. ¶ Hæc significat fabula,
Dominum videre plurimum in rebus suis.

EPI-

13. ANIMADVERTIT] Cervum ibi latitantem.

VILLICUS] Qui totius villæ habet curam, caput rusticæ familiæ. Vid. Pign. de servis p. 540. & Popm. de oper. serv. p. 33.

14. SENTIT] Animadvertit, ut versu præced.

15. QUIETIS] *Quietis* adjectivum est, non substantivum, conveniens cum bubus. *Quietos* vocat, quod non prodidissent latitantem.

16. HOSPITIUM] Quod securitatem hospitii præstiterint.

18. QUI OCULOS] Herum ipsum ea notat periphrasis, quæ eleganter curam ejus ac peripicaciam depingit, allusione ad Argum, cui centum erant oculi.

19. VERSATUR] Constituta erit.

21. CORRUPTOS] Male habitos, macie perditos.

23. ARANEA] Telas intelligit. Nempe *araneus, a, um* adjectivum est. Hinc *araneum* neutraliter & absolute, opus aranearum, subaudito *textum* vel *rete*. Sic Petronius dixit, *araneis oleomodentibus*, i. e. telis aranearum.

24. QUANTI] Quanta vestra negligentia est! minimo labore sustulissetis has aranearum fordes.

DUM SCRUTATUR] Camerarius fab. 223. *Inter hanc curam & attentionem apparent cornua cervi, & ipse latens intra stramenta a gaudente patrefamilias cœditur.*

26. FAMILIA] Servis rusticis.

E P I L O G U S.

ÆSOPi ingenio statuam posuere Attici,
 Servumque collocarunt æterna in basi,
 Patere honoris scirent ut cuncti viam,
 Nec generi tribui, sed virtuti, gloriam.
 Quoniam occuparat alter, ne primus forem, 5
 Ne solus esset, studui, quod superfuit.
 Neque hæc invidia, verum est æmulatio.
 Quod si labori faverit Latium meo,
 Plures habebit quos opponat Græciæ.

Si

A D E P I L O G U M.

1. INGENIO] Præfat. lib. 3.

Æternam famam condere ingenio suo.

POSUERE] Erexere. Eleganter de statuis.

ATTICI] Athenienses. Attica est regio Achajæ, in qua Athenæ.

2. SERVUMQUE] Licet foret servus: nempe quia his concessus iste honor non fuit.

ÆTERNA] Respektu voluntatis & proposito Atheniensium. Erant enim bases illæ ex saxo, forma quadrata, vel rotunda. *Æterna* ergo est, ægre destruenda aut solvenda, & sic quam diutissime duratura. Statius de basi statux Colossæ Domitiani l. i. Silv. vers. 58.*Teneat quamvis æterna crepido,**Que superingesti portaret culmina montis.*

5. QUONIAM] Ordo est: Studui ne alter esset solus (fabulator) quoniam occuparat (id est, anteverterat me) ne forem primus: quod (unum mihi) superfuit, id est, relictum erat, vel proximum erat. Hæc enim est sententia: Quia Attici factio suo docuerunt, cunctis cuiuscunque fortis aditum patere ad honorem, ego quoque consequi eum studui exemplo Æsopi. Suspiciatur Nobiliss. Heinsius Phædrum hic loqui de Cn. sive C. Melisso, Poëta ve-

tere. De quo vide quænam congefferit in notis ad Epist. Pont. Ovidii lib. 4. Ep. 16. vers. 30. Vide & eundem ejusdem operis Tomo 2. p. 465.

7. ÆMULATIO] Hæc vox proprie de discipulis dicitur, qui præceptorem imitantur. Ita quidem hic sumitur. Cæterum hæc vox duplicem habet significationem, alteram ad laudem, alteram ad culpam. Cicero de ea lib. iv. Tuscul. c. viii. *Dupliciter illa quidem dicitur, ut & in laude, & in vitio nomen hoc sit: nam & imitatio virtutis, æmulatio dicitur: & est æmulatio ægritudo, si eo, quod quis concupierit, alius potiatur, ipse careat.* Æmulatio itaque degenerans nil nisi invidia est.8. LATIUM] Latini. Meton. Subjecti. *Latium* porro regio Italiæ notissima inter Hætruriam & Campaniam, a latendo dicta, quod ibi Saturnus latitavit.

9. PLURES] Qui similia facient, incitati exemplo meo.

OPPONAT] Tanquam tales, qui, quod ibi Græce alii, ipsi Latine composuerint, æquali ingenio præstantiaque.

- 10 Si Livor obtreĉtare curam voluerit,
 Non tamen eripiet laudis conscientiam.
 Si nostrum studium ad aures pervenit tuas:
 Et arte fictas animus sentit fabulas,
 Omnem querelam submovet felicitas.
- 15 Sin autem & illis doctus occurrit labor,
 Sinistra quos in lucem natura extulit,
 Nec quicquam possunt nisi meliores carpere,
 Fatale exitium corde durato feram,
 Donec fortunam criminis pudeat sui.

E X P L I C I T L I B. I I.

10. CURAM] Hoc opus, quod cum cura studioque elaboravi.

11. ERIPRET] Mihi scilicet, quippe qui me ista sic scripsisse scio, ut promeritus sim laudem.

12. PERVERNIT] Cicero *accidere ad aures* dicere amat.

13. SENTIT] Si experiris, scriptas esse has fabulas non inepte, sed arte singulari.

14. SUBMOVET] Tam felix sum, ut nihil habeam quod querar.

FELICITAS] Qua talem inveni lectorem, qui & intelligit artem, & ex ea capit delectationem.

15. OCCURRIT] Ad aures, ad manus eorum pervenit, qui maligni sunt.

16. SINISTRA] Infausta, adversa, inimica, velut in pœnas & supplicia aliorum.

EXTULIT] Protulit, edidit.

17. NEC QUICQUAM] *Deest qui*; nam diversus casus præcessit.

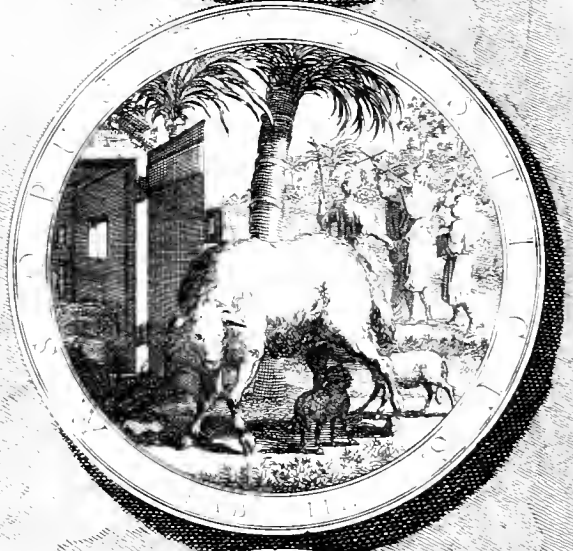
18. FATALE] Malum, quod auctorem habet fatum, non culpam nostram.

EXITIUM] Calumniam, injuriam.

DURATO] Obfirmato a me atque obdurato adversus talia.

19. CRIMINIS] Quippe quæ sic afflixerit innocentem. Ita sepe veteres. Vide Barthium ad Statium T. 2. p. 68. Gevartium ad Statii Silv. l. 1. c. 31.





L. Biondi del. et fecit.

P H Æ D R I
F A B U L A R U M
L I B E R T E R T I U S.

PROLOGUS AD EUTYCHUM.



H A E D R I libellos legere si desi-
deras,
Vaces oportet, Eutyche, à ne-
gotiis,
Ut liber animus sentiat vim car-
minis.

Verum, inquis, tanti non est ingenium tuum,
Momentum ut horæ pereat officii mei. 5

Non ergo caussa est manibus id tangi tuis,
Quod

AD PHÆDRI FABUL. LIB. III.

PROLOG.

1. PHÆDRI] Meos. Sic loquuntur inpri-
mis poëtæ. Pyrrhus apud Virgil. 2. ÆN.
expresso suo ipsius nomine ad Priamum regem:

*Illi mea tristitia facta
Degeneremque Neoptoleum narrare me-
mento.*

9. ÆN. Mater Euryali,
*Nec te, sub tanta pericula missum,
Adfari extremum miseræ data copia matri.
i. e. mihi.*

Apud Terentium Hec. 5. 4. 37. Parmeno etiam
de se,

*An
Temere quidquam Parmenonem prætereat,
quod factò usi sit?*

Apud eundem Phoin. 5. 8. 38. Phormio:

*Sic dabo: age nunc, Phormionem qui volet,
laceffito.*

2. NEGOTIIS] Curis publici officii: unde
etiam *negotiosa vita*, quæ opponitur privatæ &
otiosæ, & contemplationi literisq; deditæ.

3. LIBER] Idem est, quod *vacans a negotiis*.

4. INGENIUM] Scripta tua. Metonymia.

5. MOMENTUM] Minimum temporis, ho-
ræve punctum, quæ hora, vel quod tempus offi-
cio est destinatum. Itaque *officium* de munere
publico accipitur, quod sustinebat Eutycheus,
forsan in aula principali, audiens sollicitantium
preces & ad principem detinens.

6. NON ERGO] Respondet poëta objectio-
ni, quam ipse finxit.

Quod occupatis auribus non convenit.

Fortasse dices: Aliquæ venient feriæ,

Quæ me soluto pectore ad studium vocent.

10. Legesne, quæso, potius viles nenias,

Impendas curam quam rei domesticæ,

Reddas amicis tempora, uxori vaces,

Animum relaxes, otium des corpori,

Ut adsuetam fortius præstes vicem?

15. Mutandum tibi propositum est & vitæ genus,

Intrare si Musarum limen cogitas.

Ego, quem Pierio mater enixa est jugo,

In

7. QUOD OCCUPATIS] Quod minime decet aures impeditas, & negotiis distractas.

8. FORTASSE] Nova prolepsis.

FERIÆ] Dies, quibus nihil agere erat licitum.

9. SOLUTO] Libero a curis. *Libero animo*, ut paulo ante.

10. LEGESNE] Responsio per interrogationem. q. d. Quidvis potius facturus es, quam lecturus fabulas meas.

NENIAS] Ineptias, fabulas inutiles. *Nenia*, carmen, quo mulcentur aures puerorum.

11. IMPENDAS.] Des operam rei familiarum.

12. REDDAS.] Velut ex debito mutui officii. Nam *reddere* est tributum sibi suisque negotiis ab aliis, iisdem retribuere, ac pariter vacare aliis.

UXORI VACES] Fabuleris cum uxore, seria & jocos misceas, agas, quæ quoquo modo ei esse possunt grata & jucunda: quod nempe non potes diebus aliis, occupatus negotiis. Thomas Morus, æternum Angliæ decus, ad hanc rem convenienter in Præfat. Utopiæ ad Petrum Ægidium: *Diem foris totum ferme diem alii im-*

partior, reliquum meis, relinquo mihi, hoc est, literis, nihil. Nempe reverso domum, cum uxore fabulandum est, garrandum cum liberis, colloquendum cum ministris. Quæ ego omnia inter negotia numero, quando fieri necesse est, (necesse est autem, nisi velis esse domi tue peregrinus) & danda omnino opera est, ut quos vitæ tuæ comites, aut natura providit, aut fecit casus, aut ipse delegisti, his ut te quam jucundissimum compares. & quæ ibi sequuntur.

13. OTIUM] Cures corpus, & reficias honesta remissione.

14. ADSUETAM] Quadrifyllabum est, exigente sic versu, ut supra.

PRÆSTES VICEM] *Vicem* pro munere. *Præstare* est peragere. Sic Cicero, *munus suum præstare.*

15. PROPOSITUM] Ratio, institutum. Ita hæc vox usurpatur auctoribus. Julinus l. vi. c. 8. de Epaminonda, *Neque ab hoc vitæ proposito mortis ratio dissensit.* Seneca Epist. 68. *Aliud proposito tuo nomen impone.* Ubi *propositum* vocat institutum Lucili in secessu vivendi.

17. PIERIO] Pierius mons Thessaliæ, in Macedoniae confinio, Musis sacer, quæ ex eo Pierides dictæ sunt.

In quo tonanti sancta Mnemofyne Jovi
 Fœcunda novies Artium peperit chorum,
 Quamvis in ipsa pene sim natus schola,
 Curamque habendi penitus corde eraserim,
 Et laude multa vitam in hanc incubuerim,

20

Fasti-

18. TONANTI] Epitheton est Jovis, qui & absolute *Tonans* dicitur. Ovid. Epistola Deianiræ,

Velit hoc Germana Tonantis;
 i. e. Juno.

MNEMOSYNE] Nympha Pieria, quæ habuit ex Jove novem Musas. Vox Græca est *μνημοσύνη*, quæ memoriam significat. Poëta hanc Musarum matrem finxere, quia omnium scientiarum thesaurus beneficio memoriæ acquiritur & conservatur. Habet vero nomen novem literas pro numero filiarum.

19. FŒCUNDA NOVIES] Quæ novem fœtus edidit uno partu.

ARTIUM] Musarum, quæ artes invenerunt.

CHORUM] Chorus proprie est cœvorum cantus & saltatio in tragædiis aut comædiis. Accipitur vero improprie pro quovis personarum numero, & hic pro novem Musis, quæ dicuntur artes invenisse. Prima vocabatur Clío, historiæ parens; Secunda Melpomene, Tragædiæ: Tertia Thalia, Comædiæ: Quarta Euterpe, fistularum. Quinta Terpsichore, Cytharæ: Sexta Erato, Lyræ: Septima Calliope, versuum heroicorum: Oëtava Urania, Astrologiæ: Nona Polyhymnia, Eloquentiæ. Quæ omnes hoc Aufonii carmine comprehendi solent:

CLIO gesta cœuens, transactis tempora reddit.

MELPOMENE tragico proclamat mœstia boatu.

Comica lascivo gaudet sermone THALIA. Dulciloquis calamos EUTERPE statibus urget.

TERPSICHORE affectus citharis movet, imperat, auget.

Plectra gerens ERATO saltat pede, carmine, vultu.

Carmina CALLIOPE libris Heroica mandat.

URANIE cœli motus scrutatur & astra.

Signat cuncta manu, loquitur POLYHYMNIA gestu.

20. QUAMVIS] Ita est hujus versus lectio constituenda, & sic metrum conservandum: quod vidit primus Nobilissimus Heinsius. Omnes editiones præterunt,

Quamvis in ipsa natus sim pene schola.

Ad quæ tacent interpretes, securi scilicet positionis qualiscunque, qua ultima in *pene*, quæ brevis est, producat. Cujusmodi exempla, fateor, & alibi in his libellis occurrunt. Sed consulant aures suas, qui Musas nati sunt faventes.

NATUS] De Epaminonda sic dixit Iulianus *fuisse hominem inter literas natum.*

21. HABENDI] Suppl. rem, pecunias. *Amor habendi* apud Ovidium, pro avaritia.

Tempore crevit amor, qui nunc est summus habendi.

Et Horat. 1. Ep. 7.

Amore senescit habendi.

22. LAUDE MULTA] Hoc dicit poëta: Quamvis ego in hoc studiorum genere multam laudem sim assecutus, ægre tamen, & non nisi quodam cum fastidio, recipior in Musarum cœtum. *Laus multa* hic autem est, non quidem magna, sed multa, sive multorum hominum: quod modestius est, quam si dixisset, magna laude. Multam enim laudem a multis mereri facilius est, quam a magnis magnam. Sic Horat. de Arte Poëtica:

Successit vetus his Comœdia non sine multa Laude.

Passim autem Phædrus sibi laudem tribuit. Sic Epilogo libri præcedentis:

Si livor obrectare curam voluerit, Non tamen eripiet laudis conscientiam.

Et in fine hujus præfationis:

Quoniam mihi sollemnis debetur gloria.

Iterum in præfatione libri 5.

Mibi parta laus est.

VITAM] Sc. Scholasticam. Constituimus hanc

Fastidiose tamen in coetum recipior.

Quid credis illi accidere, qui magnas opes

25 Exaggerare quærit omni vigilia,

Docto labori dulce præponens lucrum?

Sed jam, quodcunque fuerit (ut dixit Sinon,

Ad regem quum Dardaniæ perductus foret)

Librum exarabo tertium Æsopi stilo,

30 Honori & meritis dedicans illum tuis:

Quem si leges, lætabor; sin autem minus,

Habebunt certe quo se oblectent posteri.

Nunc Fabularum cur sit inventum genus,

Brevi docebo. Servitus obnoxia

35 Quia quæ volebat non audebat dicere,

Affectus

hanc lectionem ex præscripto Præschii, pro *in hanc vitam* reponentis *vitam in hanc*. Quo fit ut opus non sit tam variis argumentis sollicitare *τὸ incubuerim*. Optime enim sic versus stat.

23. FASTIDIOSE] Ægre, difficulter, & quasi cum fastidio & dedignatione ejus, qui tantopere ambit.

IN COETUM] Musarum. Sensus est: Etiam si omnia posthabeam literis ac doctrinæ, ut opes & gloriam, tamen ad eam veram solidamque non nisi difficulter ac sero pervenio.

24. QUID CREDIS ILLI] Quomodo putas illum posse evadere doctum, qui opibus coacervandis studet?

25. OMNI VIGILIA] Omni cura & sollicitudine.

26. DULCE] Jucundum, propter varias utilitates ex pecunia.

27. UT DIXIT] Sinonius oratio apud Virg. 2 Æneid. sic incipit:

Cuncta equidem tibi Rex, fuerit quodcunque, fatebor.

Cæterum hic Sinon fuit filius Sisyphi, neposque

Autolycei, Græcus versipellis & veterator, qui obses Troja a Trojanis se capieudum obtulit, & ad Priamum Regem deductus, ipsi persuasit abiisse Græcos, atque equum illum ingentem in urbem ducendum.

28. REGEM] Priamum Regem Trojanorum, qui vocati sunt Dardanii a Dardanq. filio Jovis & Electræ, qui Regnum Trojanum condidit, unde & ipsa regio Dardania dicta est. Postea urbs provinciæ caput dicta fuit Troja, & populus Trojani, a Troë atavo Priami.

29. EXARABO] *Exarabo stilo*. Hæ voces sunt conjungendæ. *Exarare stilo* est scribere.

30. HONORI ET MERITIS] Ex veteri formula, quæ in Inscriptionibus frequens.

33. FABULARUM] Cur fabulæ sint inventæ. Sic *piscium genus* apud Horat. l. 1. Od. 2. pro piscibus.

Piscium & summa genus hæsit ulmo.

34. SERVITUS] Æsopus servus. Servivit enim is Xantho Philosopho.

OBNOXIA] Arbitrio ac potestati alienæ subjecta.

Affectus proprios in fabellas transtulit,
Calumniamque fictis elusit jocis.

Æsopi illius semita feci viam,
Et cogitavi plura quam reliquerat,
In calamitatem deligens quædam meam.

Quod si accusator alius Sejano foret,
Si testis alius, judex alius denique,
Dignum faterer esse me tantis malis,
Nec his dolorem delenirem remediis.

Suspicione si quis errabit sua,
Et rapiet ad se quod erit commune omnium,
Stulte nudabit animi conscientiam.

Huic

36. AFFECTUS] Non intelligit perturbationes, sed res, quæ accidebant ipsi, quæ cum afficiebant. Hoc vult, omnes casus, qui venerant, omnem injuriam, qua afficiebatur, ultum esse fabula.

37. ELUSIT] Evitavit. Sic lib. I. fab. 12.

JOCIS] Fabulis. Prol. l. 2. *narrantis jocus.*

38. SEMITA] *Semitam & viam* conjunxit & Cicero Accus. 2. in Verr. c. 23. *Attendite. Jam intelligetis hanc pecuniam, qua via modo visa est exire ab isto, eadem semita revertisse. Semita autem est quid minus tritum quam via. Primus Æsopus materiam fabularum reperit, quam ego polivi versibus. Sic effeci ut illius semita, quam primus triverat, evaderet via. Semita enim fit via, cum a plurimis frequentatur, & sic vulgatur magis.*

39. COGITAVI] Excogitavi. Sic C. Nepos vita Datamis 6. *Quod ad suam perniciem fuerat cogitatum*, id est, excogitatum.

40. IN CALAMITATEM] In quibus fabulis allusi paucis ad fortunam meam adversam, quam passus sum sub Sejano.

41. ALIUS SEJANO] Præpositio omissa, pro a Sejano, hoc est, quam Sejanus. Vid. de

hac constructione Gerard. Jo. Vossium de Construct. c. 14. Sejanus pro arbitrio cuncta gessit sub Tiberio, suamque latissime exercuit potestatem. In ejus odium incidit Flædius, qui ab eo variis criminibus accusatus vix evasit incolumis; cum ille esset & accusator & judex. Genus loquendi a Græcis sumtum.

42. JUDEX] Vox *Judicis* vni Sejani innuit.

44. NEC HIS] Nec hæc solatia mihi conquirem.

45. SUSPICIONE] Si quis suspicabitur se his tangi. Cic. pro Lege Manilia c. 13. *Vestra admurmuratio facit, Quirites, ut agnoscere videamini, qui hæc fecerint. Ego autem meminero nomino. quare irasci mihi nemo poterit, nisi qui ante de se voluerit confiteri.*

46. ET RAPIET AD SE] Dicet se tactum & exagitatum hac illave fabula.

QUOD ERIT COMMUNE] Quod dicitur omnibus, quod tangit omnes.

47. NUDABIT] Nudabit ille conscientiam quidem, nihilominus tamen ego velim n.e excusatum ei, quia non propterea scripsi, ut sic hic & ille se nudaret. Cæterum *nudare* est hic, omnibus conspiciendam præbere.

Huic excusatum me velim nihilominus.

Neque enim notare singulos mens est mihi,

50 Verum ipsam vitam & mores hominum ostendere.

Rem me professum dicet fors aliquis gravem:

Si Phryx Æsopus potuit, Anacharsis Scytha,

Æternam famam condere ingenio suo:

Ego literatæ qui sum propior Græciæ,

55 Cur somno inertī deferam patriæ decus?

Threissa quum gens numeret auctores suos,

Linoque Apollo sit parens, Musa Orpheo,

Qui saxa cantu movit & domuit feras,

Hebrique tenuit impetus dulci mora.

Ergo

49. NOTARE] Hujus vel illius vitam reprehendere.

50. OSTENDERE] Quales nempe sunt in vita communi.

51. FORS] Forfan, forsitan, adverbialiter.

52. PHRYX] In Phrygia natus, quæ est regio Asiæ minoris.

ANACHARSIS] Pro & *Anacharsis*. sic fab. 9. l. 1.

Oppressum ab Aquila, fletus edentem graves; pro & fletus edentem. Anacharsis fuit Philosophus Scythicus multa sapientia & doctrina præditus, qui summa usus est libertate in carpendis hominum moribus, inultaque præclare dicta posteritati reliquit.

53. CONDERE] Extruere, parare famam.

54. LITERATÆ] Merito: vel ob solas Athenas, omnium artium inventrices, quas & doctas vocavit Propertius,

M. quum iter ad doctas proficisci cogor Athenas

55. SOMNO] Inertia, pigritia.

DEFERAM] Omittam ornare ac promovere, cum possim.

56. THREISSA] Thracia. Indicat vero Phædrus se gente Thracem esse, ideoque Græciæ, eruditionis parenti, propiorem quam erat vel Æsopus Phryx, vel Anacharsis Scytha.

NUMERET] Multos habeat auctores.

57. LINOQUE] Linus filius Apollinis & Terpsichoræ, aut, ut alii volunt, Mercurii & Uraniæ. Fuit Musicus & poeta Thebanus.

ORPHEO] Is fuit genere Thrax, filius Apollinis & Calliopes, quem a Mercurio, aut a patre Apolline secum accepit lyram, qua tantum valuit, ut cantu silvas & saxa moverit, reduxeritque uxorem suam Euridicem ab inferis. Fuit occisus a Menadibus juxta Hebrum fluvium.

58. QUI SAXA] Horatius in de Arte Poëtica de eo & Amphione:

*Silvestres homines sacer, interpretæque deorum,
Cadibus & vestitu sædo deterrant Orpheus.
Dicitur ab hinc lenire tigres, rapidæque leones.
Dicitur & Amphion Thebanæ conditor arcis
Ducere quo vellet.*

59. HEBRIQUE] Hebrus fluvius Thraciæ ex Hæmo monte oriens, & in Egeum mare exiens.

TENUIT] Moratus est dulcedine carminis.

Ergo hinc abesto, Livor, ne frustra gemas : 60

Quoniam mihi solemnis debetur gloria.

Induxi te ad legendum : sincerum mihi
Candore noto reddas iudicium peto.

60. GEMAS] Ob felicitatem alienam. Proprie de livore.

61. SOLEMNIS] Solita. Respicit exempla Lini & Orphei, qui tamen Thraeces fuerint, tamen tantam obtinuerunt gloriam.

62. INDUXI] Hic sensus est: Scio, me his

compulsi te ut legas. Pro hac mea opera, si ex ea jucundum aliquid tibi accidet, hoc unum peto ut reddas iudicium.

63. NOTO] Quem constat in te esse situm.

JUDICIUM] Iudices candide & sincere de his libellis.

F A B. I.

A N U S A D A M P H O R A M.

A N U S jacere vidit epotam amphoram,
Adhuc Falerna fæce, e testa nobili

Odorem quæ jucundum late spargeret.

Hunc postquam totis avida traxit naribus :

O suavis anima, quale in te dicam bonum

Ante- 5

A D F A B. I.

1. ANUS] Proverbium vetus est, *Anus ad armillum redit*, id est, ad vas vinarium. Constructio talis est: Anus vidit amphoram epotam (id est, exhaustam) jacere, adhuc Falerna fæce, quæ late spargeret jucundum odorem e testa nobili.

AMPHORAM] Vinarium vas octo & quadraginta sextarios continens. In his vasis vinum Falernum servabatur.

2. FALERNA FÆCE] Falerni vini fæce. Falernus mons & ager erat Campaniæ: ager frumenti, mons vini generosissimi ferax. Horat. 2 Sat. 2.

*Surrentina vaser, qui miscet fæce Falerna
Vina, columbino limum bene colligit ovo.*
Apud Prudentium 1 hymn. 126. est *Mustum Falernum*.

NOBILI] Quia inscriptum habebat titulum tam celebrati vini. Solebant enim inscribere

illis amphoris nomen vini, ubi & quando esset natum, in quibus condebatur. Nobilis quoque dici potest ob materiam, e qua erat confata.

4. TRAXIT] Quantum poterat attraxit. Videtur hoc verbum aviditatem aliquam significare, etiam si non addidisset poeta τὸ *avida*. Horat. Epod. XIV.

*Pocula Lethæos ut si ducentia somnos,
Arente fauce traxerim.*

5. ANIMA] Alloquitur amphoram, eamque anus vinolenta rerum omnium carissimam ducens, & delictum suum faciens, blande suavem animam appellat; scilicet ut Cicero carissimis suis scribens, *vos animæ meæ*, inquit. Sic devota vino vetula amphoram veluti corculum amplexa, o suave olens animula, inquit! quales delicias, quale in te bonum antehac fuisse dicam, in qua tales sunt reliquiæ, & fæces ipsæ divinum quendam odorem spirant!

Antehac fuisse, tales cum sint reliquæ?

¶ Hoc quo pertineat, dicet qui me noverit.

Vid. elegantem locum de muliere vini avida apud Plaut. Curcul. Act. 1. sc. 2.

6. TALES] Ex proverbio, quo boni vini etiam faeces bonæ esse perhibentur.

7. HOC QUO PERTINEAT] Senectutem

suam consolatur Phædrus. Vult ex hoc ultima senectutis, quæ est quasi fæx vitæ, opusculo fabularum posse colligi, qualis fuerit integra adhuc ætate. Meminit & alibi senectutis suæ, ut infra lib. 4. fab. 25. & lib. 5. fab. 10.

F A B. I I.

PANTHERA ET PASTORES.

SOLET à despectis par referri gratia.

¶ Panthera imprudens olim in foveam decidit;
 Videre agrestes: alii fustes congerunt,
 Alii onerant faxis; quidam contra miseriti,
 5 Perituræ quippe, quamvis nemo laderet,
 Misere panem, ut sustineret spiritum.
 Nox infecuta est, abeunt securi domum,
 Quasi inventuri mortuam postridie.
 At illa vires ut refecit languidas,
 10 Veloci saltu fovea sese liberat,

Et

A D F A B. I I.

1. DESPECTIS] Qui despecti erant.

2. IMPRUDENS] Improvida, non providens.

IN FOVEAM] In fossam est delapsa, Camerar. quem vide Fab 226.

3. CONGERUNT] In eam, verberantes.

4. ALII] In dimittendo hoc versu *Alii* est pro *alii*; ut sæpe *ingeni* pro *ingenii*, aliaque ejusmodi. Nulla enim alia ratione constabit.

ONERANT] Percunt, mulcant lapidibus. Sic

est *onerare injuriis* apud Ter. Andr.

6. MISERE] Objecere illi panem.

SUSTINERET] Servaret vitam. Nam *sustinere* est tenere, ne sc. discedat.

9. REFECIT] Pane sc. & quiete. Sic *reficere jumenta* dixit Nepos Eumene cap. 9.

10. FOVEA] A fovea. Ellipsis. In foveis feræ capiebantur. sup. l. 1. fab. 17.

SESE LIBERAT] Sese liberat, id est, exfilat.

11. CON-

Et in cubile concito properat gradu.
 Paucis diebus interpositis, provolat,
 Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
 Et cuncta vastans, sævit irato impetu.
 Tum sibi timentes, qui feræ pepercerant, 15
 Damnum haud recusant, tantum pro vita rogant.
 At illa, Memini qui me saxo petierint,
 Qui panem dederint; vos timere absistite,
 Illis revertor hostis, qui me læferant.

11. CONCITO] Festino, celeri.

12. PROVOLAT] Cubili sc. Vox communis hominibus, feris & avibus.

16. HAUD RECUSANT] *Haud recusare* non est velle, sed æquo animo subire, majoris boni gratia. C. Nepos Epam. c. 8. *Neque recusavit, quo minus legis pœnam subiret.* Ergo hi calamitatem in pecore amittendo non deprecantur, sed suæ tamen vitæ ut parcat rogant. Vid. hic Græv. ad Lactant. de Mortibus Persecutorum p. 133.

17. MEMINI] Subintellige *illorum.*

18. ABSISTITE] Desistite. Sic optimi auctores. Virg. 8 Æn. vers. 403.

Absiste precando

Viribus indubitare tuis.

Idem lib. 6. *Absiste moveri.* Columell. 12, 19. *Nec absistat id facere.*

19. REVERTOR HOSTIS] Revertor ad eos hostiliter persequendos, qui in me congestere fustes & lapides.

F A B. I I I.

Æ S O P U S E T R U S T I C U S.

U S U peritus hariolo velocior
 Vulgo esse fertur, causa sed non dicitur:
 Notescet quæ nunc primum fabella mea.

¶ Ha-

A D F A B. I I I.

1. USU] Homo multæ experientiæ, ingeniosior & velocior ingenio est quam vates. *tardus*, quod stupidum denotat. Ter. Heautont. 4. 4. *bui quam tardus es!*

VELOCIOR] Ad conjectandum sc. *Velox* de ingenii acumine dicitur, & plane idem est, quod Belg. *gaen*, quod aliquando celeritatem notat, plerumque vero de callidis & acuti ingenii hominibus intelligitur. Contrarium *veloci* est

2. CAUSA] Non, quare sit velocior, id enim in sequentibus non agitur, sed unde natum sit hoc vulgi dictum.

3. NOTESCET] Nota fiet, cum fuerit hætenus occulta.

¶ Habenti cuidam pecora pepererunt oves

5 Agnos humano capite. monstro exterritus

Ad consulendos currit mœrens hariolos.

Hic pertinere ad domini respondet caput,

Et avertendum victima periculum.

Ille autem affirmat conjugem esse adulteram,

10 Et insitivos significari liberos:

Sed expiari posse majori hostia.

Quid multa? variis dissident sententiis,

Hominisque curam cura majore aggravant.

Æsopus ibi stans, naris emunctæ senex,

15 Natura numquam verba cui potuit dare:

Si procurare vis ostentum, Rustice,

Uxores,

6. HARIOLOS] Harioli futurorum conjectores dicebantur: quasi *farioli a fari*, vel *fando*, ut *hædus, fædus*. Sed vide Etymologicon magnum Vossii.

7. HIC] Sc. hariolus.

CAPUT] Vitam, salutem. Vid. lib. 1. fab. 14.

Qui capita vestra non dubitatis credere,

Cui calceandos nemo commisit pedes.

8. VICTIMA] Intelligitur taurus. Hoc enim proprie victima veteribus. Mox:

Expiari posse majori hostia.

Solebant enim monstra & prodigia hostiis procurari, idque ex consilio & præscripto augurum & aruspicum, Quindecimque virorum, qui libros Sibyllinos super hac re adibant & inspiciebant: ut sc. averruncaretur malum, quod illa minabantur. Neque tantum in portentis ac prodigiis, sed etiam in somniis paulo tristioribus procurandis expiandisque mire superstitioni erant.

10. INSITIVOS] Alienæ familiæ per dolum insitos, id est, nothos. Metaph.

11. EXPIARI] Victima piaculari averti ac

declinari.

13. CURA MAJORE] Propter dissensum & incertitudinem interpretationis, ac propterea remedii quoque.

AGGRAVANT] Ex incerto ac sollicito dimittunt multo incertiorum ac sollicitiorum. Simile est illud Terentii, Phorm. 2. 3.

Fecistis probe,

Incertior sum multo quam dudum.

14. NARIS EMUNCTÆ] Horatianum est de iis, qui rem possunt subodorari, hoc est, occultam indagare, atque intelligere.

SENEX] Honoris causa dictum. Sic *Lucilius senex* apud Horatium.

15. NATURA] Subaudi *rerum*, id est, Natura omnium rerum numquam Æsopum latuit.

VERBA] Quem natura non potuit externa specie decipere. Vult, intime scivisse rationem rerum naturalium.

16. PROCURARE] Solennis vox augurum est, significatque avertere, & a cervicibus nostris depellere. Vid. Hieron. Magii Miscellan.

l. 1. c. 20. & Probus ad Virg. 1 Georgic. p. 134.

17. UXO-

Uxores, inquit, da tuis pastoribus.

17. UXORES] Abusive, pro contubernali-
bus, conjunctis, concubinis. Sic enim proprie
dicebantur, quæ conjunctæ erant servis.

PASTORIBUS] Famulis tuis, qui pecus
tuam curant.

F A B. I V.

S I M I I C A P U T.

PENDERE ad Lanium quidam vidit Simium
Inter reliquas merces atque opsonia.

Quæsit quidnam sciret; tum Lanius jocans:
Quale, inquit, caput est, talis præstatur sapor.

¶ Ridicule magis hoc dictum quam vere æstimo,
Quando & formosos sæpe inveni pessimos,
Et turpi facie multos cognovi optimos.

F A B.

A D F A B. I V.

1. PENDERE] Proprie de rebus venali-
bus.

AD LANIUM] Apud Lanium. Plaut. *ad
forum*, pro apud forum: *ad exercitum*, pro a-
pud exercitum.

2. RELIQUAS] Si versus ratio habeatur,
quatuor syllabarum erit hæc vox. Sed Heinſius
bono sensu, & meliore versu scribit *relictas*. A-

liquæ scilicet merces jam erant venditæ: re-
manſerat cum aliis simiis.

5. RIDICULE] In gratiam Æſopi hoc di-
citur.

ÆSTIMO] Existimo, puto.

7. OPTIMOS] Exemplo est ipſe Æſopus,
quem corpore deformem ruiſſe accepimus.



F A B. V.

Æ S O P U S E T P E T U L A N S.

SUCCESSUS ad perniciem multos devocat.

¶ Æsopo quidam petulans lapidem impegerat;
 Tanto, inquit, melior: assem deinde illi dedit.
 Sic profecutus: Plus non habeo mehercule,
 5 Sed unde accipere possis, monstrabo tibi.
 Venit ecce dives & potens: huic similiter
 Impinge lapidem, & dignum accipies præmium.
 Persuasus ille, fecit quod monitus fuit:
 Sed spes fefellit impudentem audaciam,
 10 Comprehensus namque pœnas persolvit cruce.

F A B.

A D F A B. V.

1. DEVOCAT] Pellicit ac trahit sensim, quoniam a bonis est descensus veluti ad mala.

2. PETULANS] Usurpatur de eo, qui gaudet lædere alios; idque sine causa.

TANTO MELIOR] Laudandi atque approbandi apud veteres formula; contra autem, *Tanto nequior*.

ASSEM] Intellige nummum æneum.

4. SIC PROSECUTUS] Sic pergens loqui.
 6. POTENS] Qui potest melius quam ego dare.

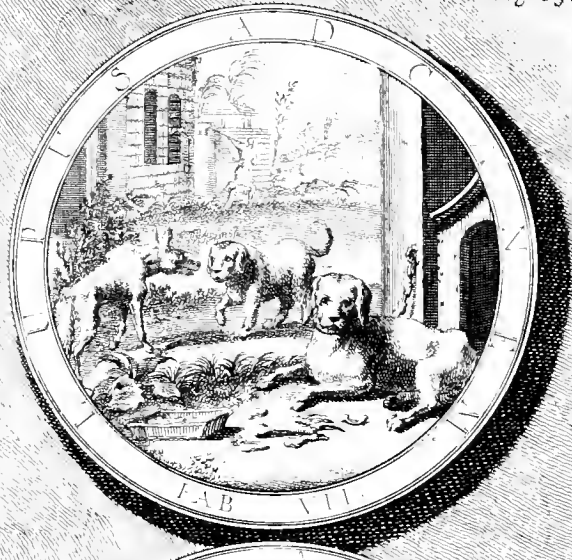
9. IMPUDENTEM AUDACIAM] Terent. Heautontim. 2. 3.

O hominis impudentem audaciam!

10. CRUCE] Crux supplicii genus, quod in usum fuit ad tempora Constantini Imperatoris.



A D



Al. Donner del. et sc.

F A B. V I.

M U S C A E T M U L A.

MUSCA in temone sedit, & Mulam incre-
pans,

Quam tarda es, inquit: non vis citius progredi?
Vide, ne dolone collum compungam tibi.

Respondit illa: Verbis non moveor tuis,
Sed istum timeo, sella qui prima sedens, 5
Jugum flagello temperat lento meum,
Et lora frenis continet spumantibus.

Quapropter aufer frivolum insolentiam:
Namque ubi strigandum est, & ubi currendum,
scio.

¶ Hac

A D F A B. V I.

1. MUSCA IN TEMONE SEDIT] Faer-
nus in Fabula de Musca & Quadrigis p. 89.

Musca advolans temoni carum infederat.

MULAM] Mularum usus quondam fuit in
vehiculis celeberrimus.

2. NON VIS] Notum schema interrogando
jubere. Ter. Eun. 5. 1.

Non tu istuc dictura aperte es quicquid est?
Ita hic, *Non vis citius progredi?* Quod Belgice
sic fere solet efferi, *Zult gy voortgaan of niet?*

3. DOLONE] Per saltum de aculeo suo sic
loquitur. Nam *dolon* proprie gladius, aut cuspis
ferrea in baculo recondita. Et solet musca suum
aculeum sic abdere. Virg. Æn. l. 7. vers. 664.

Pila manu, servosque gerunt in bella dolones.
Ubi vide interpretes.

5. QUI PRIMA] Aurigam intelligit. *Pri-
ma sella* est scamnum equis proximum, in quo
proprie sedes aurigarum.

6. TEMPERAT] Regit, moderatur, ne
tardius aut celerius incedam, quam oportet.

LENTO] Facto quippe ex loris. Sic *verbe-
ra lenta* apud Virg. *Lentum* est flexibile. Hinc
apud eundem Maronem est & *lenta salix*, *len-
tum vimen*, & *lentum flagellum*, quod hic ha-
bentus.

7. SPUMANTIBUS] Ita tenet ut spument.
Vult reddere rationem, quare non possit cele-
rius incedere. Non tantum, ait, tenet, sed tenet
tam valide, neque cohibet, ut & frena spument,
hoc est, spuma ex labore oppleantur.

8. AUFER] Omitte insolentiam.

FRIVOLAM] Vanam, cui nullæ subsunt
vires.

9. STRIGANDUM] Quando oporteat mo-
rari. *Strigare* enim est interquiescere, dicitur-
que proprie de equis aut mulis in strigam collo-
catis. Sic usus auctor parodiæ in Ventidium
Bassum

10 ¶ Hac derideri fabula merito potest,
Qui sine virtute vanas exercet minas.

Bassum mulionem, quæ extat in Catalectis Virgilianis :

*Et inde tot per orbitosa millia
Jugum tulisse, læva sive dextera*

Strigare mula, sive utrumque cæperat.
VIRTUTE] Viribus, fortitudine. Synecdoche.

F A B. V I I.

C A N I S E T L U P U S.

QUAM dulcis sit libertas, breviter proloquar.
¶ Cani perpasto, macie confectus Lupus,
Forte occurrit: salutantes dein invicem
Ut restiterunt, Unde sic, quæso, nites,
5 Aut quo cibo fecisti tantum corporis?
Ego, qui sum longe fortior, pereo fame.
Canis simpliciter: Eadem est conditio tibi,
Præstare domino si par officium potes.
Quod? inquit ille: Custos ut sis luminis,

A fu-

A D F A B U L A M V I I.

1. QUAM DULCIS] Camerarius Fab. 220.
BREVITER PROLOQUAR] Paucis ostendam.

2. PERPASTO] Valde pingui.
MACIE CONFECTUS] Cujus vires macie plane diminutæ erant.

4. UT RESTITERUNT] Sic sup. l. i. f. 12.

Ad fontem cervus cum bibisset restitit.

UNDE SIC] Verba Lupi ad Canem.

NITES] Eos proprie significat, quorum pellis ex sagina dilenta splendet. Locus hic eleganter formatus ex illo parafiti Gnathonis apud Ter. Eun. 2. 2.

Qui color, nitor, vestitus, quæ habitudo est corporis?

Hinc equi nitidi apud Virg. i. e. pinguedine distenti. Nepos Eumene 5. *Jumenta nitida dixit, id est, bene habita. Sic juvenca nitens apud Ovid. Metam. l. 1.*

5. FECISTI TANTUM CORPORIS] Obesum te reddidisti. Contrarium est, corpus amittere, id est, maerum fieri.

7. SIMPLICITER] Aperte, absque dissimulatione.

EADEM EST CONDITIO] Tibi erit fortuna similis.

A furibus tuearis & noctu domum.

10

Ego vero sum paratus : nunc patior nives,
Imbresque, in silvis asperam vitam trahens :
Quanto est facilius mihi sub tecto vivere,
Et otiosum largo satiari cibo ?

Veni ergo mecum. Dum procedunt, aspicit

15

Lupus a catena collum detritum Canis.

Unde hoc, amice ? nihil est. Dic, quæso, tamen.

Quia videor acer, alligant me interdium,

Luce ut quiescam, & vigilem, nox quum venerit :

Crepusculo solutus, qua visum est, vagor.

20

Adfertur ultro panis ; de mensa sua

Dat

10. ET NOCTU] Ordo verborum paulo hic turbatur est. Sic autem se habet : *Ut sis custos luminum & tuearis domum noctu a furibus.*

11. EGO VERO] Particula elegantissima, quæ hic promittitudinem indicat. Verba ipsa lupi sunt ad canem responsoria.

PATIOR] Expositus sum & nudus ad omnes cœli injurias, & duram admodum vitam ago. Florus poetâ,

Scythicas pati pruinas.

Et Cicero II Catil. c. x. *Pruinas ac nives perferre.* Sic & Claudian.

Frigora sævapati, gravibus non cedere nimbis.

12. VITAM TRAHENS] Virgiliana phrasim ex Æneid. 2.

Afflictus vitam in tenebris luctuque traheram.

Æneid. 3.

*Quum vitam in silvis inter deserta ferarum
Lustra domosque traho.*

15. VENI ERGO] Verba canis ad lupum.

16. DETRITUM] Proprie de cane. Seneca Hippol. vers. 33.

Et pugnaces tendant Cressæ

Fortia trito vincula collo.

17. NIHIL EST] Canis loquitur. Formu-

la est illorum, qui præcidunt sermonem de re sibi parum grata. Imitatur Terentium And. 2. 6.

SIMO. *Quidnam est?* DA. *Puerile est.* SI. *Quid est?* DA. *Nihil.* SI. *Quin dic, quid est?*

Et Phormione 5. 8.

PH. *Abi: tange: si non totus friget, me eneca.*

CHR. *Nihil est.*

DIC QUÆSO] Lupus loquitur, cui mox respondet Canis: *Quia videor acer &c.*

18. ACER] Lib. 2. f. 3. est *canis vehemens.* Sed quid *acer* & *vehemens* differant, docet Vavassor in libello de vi & usu quorundam verborum; ubi *acer* idem dicit esse quod *aspersor, intractatus, ferocior, inquietus.* Vid. Cicer. pro Rosc. Amicm. c. 20.

20. CREPUSCULO] Crepusculum est lux dubia, quæ fit ante solis ortum & occasum.

QUA VISUM EST] Errant Grammatici, qui hanc voculam *qua* inter adverbia numerant. Semper substantivum subauditur. Sic *hac, illac, istac,* subaudi via.

21. ULTRO] Me non rogante.

Dat ossa dominus, frustra jactat familia,
Et, quod fastidit quisque, pulmentarium:
Sic sine labore venter impletur meus.

25 Age, si quo abire est animus, est licentia?

Non plane est, inquit. Fruere, quæ laudas, Canis.
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

22. FRUSTA] Edulii cujuscunque.

JACTAT] Jacit, objicit. *Mittit* est f. 2.

23. QUOD FASTIDIT QUISQUE] Hinc lib. IV. fab. XVII. Canum querelæ ad Jovem orantium

Ut sese eripiat hominum contumeliis,

Furfuribus sibi conspersum qui panem darent.

PULMENTARIUM] Quicquid ad panem datur. Proprie tamen dicitur puls vel cibus in modum pulvis factus.

25. EST LICENTIA?] Licetumne tibi est?

Verba sunt Lupi ad Canem, quibus Canis respondet mox: *Non plane est.*

26. FRUERE, QUÆ LAUDAS, CANIS] Fruere iis, quæ laudas. Sunt autem hæc Lupi verba. Est vox remittendi alteri, quod ipsi non desideramus, quasi dicat, Habe tua bona sine rivali. Sic fere Cæsar Augustus Pollioni apud Senecam de ira lib. 3. cap. 23. *Fruere, inquit, mi Pollio, fruere.*

17. UT NON SIM] Hac lege & conditione ut non sim liber mihi.

F A B. V I I I.

F R A T E R E T S O R O R.

PRÆCEPTO monitus, sæpe te considera.

¶ Habebat quidam filiam turpissimam,
Itidemque insigni & pulcra facie filium.

Hi speculum in cathedra matris ut positum fuit,

5 Pueriliter ludentes, forte inspexerant.

Hic

A D F A B. V I I I.

1. PRÆCEPTO] Ubi bona præcepta accepisti, ubi monitus es.

TE CONSIDERA] Descende in te, examina te.

2. TURPISSIMAM] Turpitudine, ut & honestas, proprie quidem de animo hominis; sæpe tamen etiam de corporis forma dicitur, ex qua interdum cognoscitur animus, quamvis

admodum fallaci indicio. Sic infra lib. 4. fab. 4. *turpissimam* vocat, quam mox *deformem*.

3. PULCRA FACIE] Honestas: nam opponitur *turpissime*. Ter. Eun. 3. 2. 21.

Ita me Dii ament, honestus est.

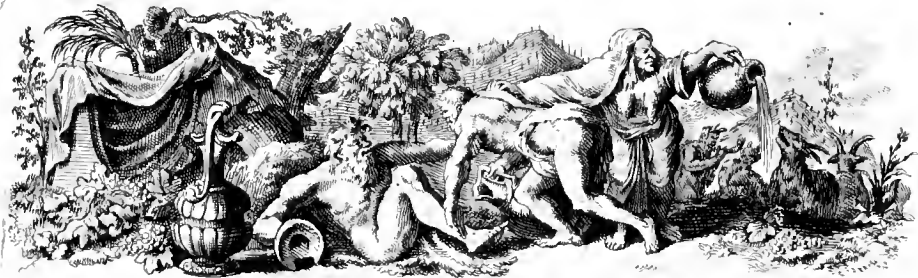
4. CATHEDRA] Sellam gestatoriam intelligit, qua vehantur mulieres in publico. Vid. Pignor. de serv. p. 434.

Hic se formosum jactat, illa irascitur,
 Nec gloriantis sustinet fratris jocos,
 Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.
 Ergo ad patrem cucurrit, læsura invicem,
 Magnaque invidia criminatur filium, 10
 Vir natus quod rem foeminarum tetigerit.
 Amplexus utrumque ille, & carpens oscula,
 Dulcemque in ambos caritatem partiens:
 Quotidie, inquit, speculo vos uti volo,
 Tu formam ne corrumpas nequitiã malis: 15
 Tu faciem ut istam moribus vincas bonis.

F A B.

7. SUSTINET] Sustinere vel ferre potest.
 8. ACCIPIENS] Sinistre omnia interpretans ad sui contentum. Ter. Adolph. 4. 3. 15.
Ad contumeliam omnia accipiunt magis.
 QUID ENIM?] Potest ita suppleri: *Quid exim potius acciperet in contumeliam?*
 10. CRIMINATUR] Odiosa criminatione defert fratrem suum.
 11. VIR NATUS] Cum vir sit natus, cum virilis sit sexus.
 REM FOEMINARUM.] Supellectilem muliebrem; id, quod ad foeminas pertinet.
 12. CARPENS OSCULA] Ovid. Ep. 2. Heroid.
Non super incubui, non oscula frigida carpsi.
 13. DULCEMQUE] Sic infra l. 3. fab. 15.

- dulcem benevolentiam.* Dicitur hic respectu liberorum, qui dulces passim vocantur. Lucret. l. 3.
Nec dulces occurrent oscula nati.
 Virg. 4. Æneid.
Nec dulces natos, Veneris nec præmia nôris.
 Horat. Epod. 2.
Domum atque dulces liberos.
 PARTIENS] Tribuens cuique partem amoris sui.
 15. TU] Tu filii.
 16. TU] Tu filia hoc agas, ut ne appareat ea turpitude faciei præ morum pulcritudine. Vide huic loco convenientia apud Piccart. Dec. 9. c. 5. Menag. ad Laertium editon. Westste-
 nianæ pag. 88. 89.



F A B. I X.

S O C R A T E S A D A M I C O S.

VULGARE amici nomen, sed rara est fides.

¶ Quum parvas ædes sibi fundasset Socrates,
(Cujus non fugio mortem, si famam adsequar,
Et cedo invidiæ, dum modo absolvar cinis.)

5 E populo sic nescio quis, ut fieri solet:

Quæso tam angustam talis vir ponis domum?

Utinam, inquit, veris hanc amicis impleam!

F A B.

A D F A B. I X.

1. VULGARE] Vulgaris res est habere amicum, sed rarissima invenire fidelem.

2. QUUM] Hæc historia est, non fabula; ut & sequens narratio.

SIBI] Suos & privatos in usus.

SOCRATES] Philosophus Atheniensis, magni nominis.

3. NON FUGIO] Non recusò subire mortem Socratis, qui hausta cicuta periit.

4. ET CEDO INVIDIÆ] Facile patior me circumveniri, & vel damnari atque occidi ab invidis, ut ille, dum modo post mortem iudicer innocens fuisse. *Invidia* hic est pro invidis, ut Epil. l. 2. *Livor*, pro lividis,

Si Livor obtrectare curam voluerit.

CINIS] Postquam cinis factus fuero: post mortem meam. Alludit ad morem antiquum, quo cadavera rogo injecta in cineres redigebantur. Ovid. 2 Amor.

Jamque cinis vivis fratribus Hector erat.

Vid. Kirchnaum. de Funerib. l. 1. c. 1.

5. E POPULO SIC NESCIQ. Q. UIS] Formula loquentium de ignotis. Cic. de Amicitia, *Qualem fuisse Athenis Timonem nescio quem accepimus.* Ovidius dixit, 1 Trist.

Si quis ut in populo.

Virg. Eclog. 3.

Nescio quis tenet oculus mihi fascinat agnos.

UT FIERI SOLET] Inter ædificandum. Nam de structura nova quilibet vult ferre censuram. Belgicum proverbium est, *Die aan den weg timmert, heeft veel berecht.*

6. TAM ANGUSTAM] Tam parvam, tam exiguam.

TALIS] In laudem Socratis dicitur, q. d. *Vir tantæ virtutis & famæ.* Ter. Eun. l. 2. 80.

Et istam nunc times

Quæ abducta est, ne illum talem præcipiat tibi. C. Nepos Alcibiade 6. *Itaque & Sicilia amissum & Lacedæmoniorum victorias culpe sue tribuebant, quod talem virum e civitate expulissent.* Cic. Epist. Fam. l. 16. 21. ad Tironem, *Quare da operam, ut hunc talem, tam jucundum, tam excellentem virum videas.* Sulla apud Salustium in Bello Jug. ad Bochum Regem: *Rex Bocche, magna letitia nobis est, cum te talem virum dii monuere, uti aliquando pacem, quam bellum, malles.*

7. INQUIT] Respondet nempe Socrates.

VERIS] Recte Plutarchus in Apopht. dixit, nullas divitias fidelibus amicis æquiparari posse.

F A B. X.

POETA DE CREDERE ET NON CREDERE.

PERICULOSUM est credere, & non credere.

Utriusque exemplum breviter exponam rei.

Hippolytus obiit, quia novercæ creditum est;

Cassandræ quia non creditum, ruit Ilium.

Ergo exploranda est veritas multum prius, 5
Quam

A D F A B. X.

3. HIPPOLYTUS] Thesei & Hippolytæ Amazonis filius, qui cum constanti animo sperneret mulierum congressum, a Phædra noverca, absente patre, amatus est. Sed repulsam sæpius passa impudica mulier insinulavit stupri Hippolytum apud Theseum. Ille credulus, filio, qui jam domum impudicam fugerat, mortem imprecat. Quod votum ratum fecit Neptunus, emissit tauro marino, qui equos Hippolyti consternavit, unde per vepres & saxa distractus periit. Quod ubi rescivit male sibi conficia mulier, scelus suum confessâ apud maritum, gladio se confodit.

QUIA NOVERCÆ] Occurrit hic bis vocula *quia*, e naturâ suâ correpta. Quod me notet eorum, quæ notata sunt ad fab. 5. l. 1.

Ego primam tollo, nominor quia leo.

Certe omnibus locis excussis, in quibus occurrit, invenio nusquam impegisse præterea Phædrum. Tu ipse vide, Lector, & commemoratis jam l. 1. versibus adde sequentes. Lib. 1. fab. VIII.

Inpune abire deinde quia jam non potest.

Lib. 1. fab. 27.

Invenit: & violarat quia manes deos.

Ibid. fab. 28.

Vindicta docili quia patet solertia.

Lib. 3. Prol.

Quia quæ volebat non audebat dicere.

Lib. 3. f. 7.

Quia videor acer, alligant me interdum.

Ibid. f. 11.

Integritatis testes quia desunt mihi.

Ibid. f. 16.

Dormire quia me non sinunt cantus tui.

Lib. 4. f. 6.

Falsoque dictum; longe quia vetustior.

Ibid. f. 11.

Quia dives arca veram laudem intercipit.

Et paulo post.

Odi, inquit, illum, quia malis amicus est.

Ibid. fab. 16.

Totam quia vitam miscet dolor & gaudium.

Ibid. f. 21.

Quia plures onere degravati perierunt.

Lib. 5. f. 3.

Quia non fuisse mentem ledendi scio.

Ibid. f. 5.

Sed in priore quia nil compererant, latens.

Tamen produxit etiam Aufonius in Profess. Burdig. Carm. VIII.

Sed quia rostro docuere in ævo.

Verum hoc exemplum addendum est pluribus aliis, in quibus sibi nimium indulsit Aufonius; quod sciunt eruditi. Non dubitabat itaque Nobiliss. Broukhusius, a me rogatus sententiam, quin istud *nominor quia Leo* esset corruptum, ut Phædro plane indignum; adeoque censebat, omnino reponendam fuisse Gudii lectionem.

4. CASSANDRÆ] Priami Regis Trojanorum filia, quæ sæpius exitium Trojæ prædixerat: sed a Trojanis fides ei non fuit habita, diis ita volentibus.

ILIUM] Troja. Cujus ruinæ descriptio est apud Virgilium 2 Æneid.

5. MULTUM] Veritas multum ante est exploranda.

Quam stulta prave judicet sententia.

Sed fabulosa ne hæc vetustate elevem,

Narrabo tibi, memoria quod factum est mea.

¶ Maritus quidam quum diligeret conjugem,

10 Togamque puram jam pararet filio,

Seductus in secretum à liberto suo,

Sperante heredem suffici se proximum.

Qui dum de puero multa mentitus foret,

Et plura de flagitiis castæ mulieris,

15 Adjecit id, quod sentiebat maxime

Doliturum amanti, ventitare adulterum,

Stuproque turpi pollui famam domus.

Incensus ille falso uxoris crimine,

Simulavit iter ad villam, clamque in oppido

20 Subsedit: deinde noctu subito januam

Intravit, recta cubiculum uxoris petens;

In

6. SENTENTIA] Animus, judicium, id est, quam homines stolide sententiam ferant.

7. ELEVEM] Hoc loco est, *minuam*. Sensus est: Ne id, quod proxime dixi de exploranda veritate, elevem allatis exemplis, quæ propter vetustatem suam possent videri fabulosa, propterea id narrabo, quod est factum mea memoria, id est, meo tempore.

10. TOGAMQUE PURAM] Qua utebantur viri, primumque induebantur post expletos adolescentiæ annos. Erat autem dicta *pura*, quia nullam prætextam habebat purpuram, ut toga puerorum.

11. SEDUCTUS] Seorsum ductus in locum solitarium. Intelligit *est*.

12. SUFFICI] Suffectum iri vel sufficien-

dum esse.

PROXIMUM] A filio videlicet. Alias dicitur secundus, id est, substitutus.

14. MULIERIS] Uxoris, conjugis hujus mariti. Penultima merito corripitur in hac voce, ut semper. De quo consule Voss. de Art. Gramm. l. 2. c. 37. Quod non attendit iste Martialis, ut vocant, Britannicus Epigr. l. 4. 118.

Amisit costam, causa mulieris, Adamus.

Sed nec attendit alia: quod non vident amore cæci, qui eum assidua manu versant.

16. DOLITURUM] Dolorem allaturum marito conjugem suam diligenti.

20. SUBSEDIR] Substitit, commoratus est.

JANUAM] Per januam in ædes.

In quo dormire mater natum iusserat,

Ætatem adultam fervans diligentius.

Dum quærunt lumen, dum concurrant familia,

Iræ furentis impetum non sustinens,

Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.

Ut sentit tonsum, gladio pectus transigit,

Nihil respiciens, dum dolorem vindicet.

Lucerna adlata, simul adspexit filium,

Sanctamque uxorem dormientem cubiculo,

Sopita primo quæ nil somno senserat;

Repræsentavit in se pœnam facinoris,

Et ferro incubuit, quod credulitas strinxerat.

Accusatores postularunt mulierem,

Romamque pertraxerunt ad centumviros.

Maligna infontem deprimit suspicio,

Quod

23. ÆTATEM] Filium adultum. Metonymia.

SERVANS] Observans, custodiens.

24. FAMILIA] Multitudo fervorum.

25. NON SUSTINENS] Non ferens. Sic *sustinere jocos* l. 2. fab. 8.

26. TENTAT] Explorat manu.

27. TONSUM] Nempe, sicut viri consueverant.

TRANSIGIT] Trajicit, transverberat pectus adolescentis.

28. RESPICIENS] Attendens, curans, omnia iræ suæ posthabens.

29. SIMUL] Simulac, simulat, simulatque. Hæc omnia enim in usu sunt.

30. SANCTAMQUE] Innocentem. *Castam* dixit ante.

31. PRIMO] Recens cœpto, qui arctissimus esse solet.

32. REPRÆSENTAVIT] Statim pœnam de se ipse sumit.

33. FERRO] Gladio. Meton. materiæ.

CREDULITAS] Quia liberto temere crediderat.

34. POSTULARUNT] Accusarunt eam.

35. CENTUMVIROS] Centumviri iudices erant apud Romanos, apud quos agebantur & disceptabantur causæ graviores, quæ & centumvirales inde appellatæ. Erant hi centum & quinque viri, ex trigintaquinque tribubus selecti, ex singulis tres: sed ob numeri rotunditatem appellantur Centumviri.

36. SUSPICIO] Mavult Gudius *Suspicio*, quod & probavit Salmasius, præcipue metri causâ. Sed antepenultimam etiam in *Suspicio* produci, jam olim docuit Vossius, quem vide Art. Gr. l. 4. cap. 32.

Quod bona possideat. Stant patroni fortiter
Causam tuentes innocentis foeminae.

A Divo Augusto tunc petiere iudices,

40 Ut adjuvaret jurisjurandi fidem,

Quod ipsos error implicuisset criminis.

Qui postquam tenebras dispulit calumniae,

Certumque fontem veritatis repperit,

Luat, inquit, poenas causa libertus mali:

45 Namque orbam nato simul & privatam viro,

Miserandam potius, quam damnandam existimo.

Quod si damnanda perscrutatus crimina

Paterfamilias esset, si mendacium

Subtiliter limasset, a radicibus

50 Non evertisset scelere funesto domum.

† Nil

37. QUOD BONA POSSIDEAT] Ob id quod. Sic ferre sensus est, suspicatos plerisque, commisisse id facinus, ut post obitum mariti & filii sola possideret bona & hereditatem, idque ex eo, quia tenebat illa bona.

STANT] Fortiter tuentur mulieris causam.

39. DIVO] Augusto Cæsare, qui vivus nomen Divi consecutus est. Vid. pluribus locis Ovidium.

AUGUSTO] Ita dicti sunt omnes Imperatores Romani, non ab *augendo*, ut volunt quidam, ac si essent, ut Belgicus jam Imperatorum titulus est, *Ferneerderaars des Ryx*, sed ab *augur*. Ut enim *a robur* est *robustus*, ita ab *augur*, *augustus*. Quod significat *sanctum*, Belg. *geheilig*, *geuyd*; velut *templum augustum*, & *locus angusta*, i. e. sacrosanctus. Ovid. I Trist.

Ignoscant angusta mihi loca, digne locorum.

40. JURISJURANDI FIDEM] *Fidem* est pro iis, qui eam dederant jurejurando, id est,

judicibus. Quibus in causa obscura solenne fuit juramentum, *Sibi non liquere*. Quo liberabantur, iudicio ad Imperatorem devoluto. Ita sensus erit: Petierunt ut juvaret se, atque a pronuntiatione sententiæ liberaret, quia fecissent fidem jurejurando, se litis hujus decisionem non invenire.

41. ERROR] Ambiguitas, incertitudo, obscuritas.

IMPLICUISSET] Incertos & dubios fecisset.

42. QUI POSTQUAM] Postquam detexerat quæ causa ipsos compulerat ad tantis calumniæ erroribus fidem habendam.

44. LUAT POENAS] Vide notas I. I. fab. 13.

49. LIMASSET] Examinaisset, diligentius perplexisset. *Limare* est pro *climare*.

A RADICIBUS] Coniungendum cum *evertisset*, ut sit, *radicitus*, funditus. Nepos dixit Hannibale c. 7. *a fundamentis disicere domum*.

¶ Nil spernat auris, nec tamen credat statim,
Quandoquidem & illi peccant, quos minime putes:
Et qui non peccant, impugnantur fraudibus.

¶ Hoc admonere simplices etiam potest,
Opinione alterius ne quid ponderent: 55
Ambitio namque diffidens mortalium,
Aut gratiæ subscribit, aut odio suo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.

¶ Hac executus sum propterea pluribus,
Brevitate nimia quoniam quosdam offendimus. 60

51. NIL SPERNAT AURIS] Vid. Interpretes C. Nepotis ad XIV, 9, 2. Cic. I ad Att. 19. & Piccart. Decad. 5. cap. 5.

52. QUOS MINIME PUTES] Quos sanctos & innocentes habemus.

56. OPINIONE] Ne res vel negotia æstiment ex opinione vel dictis aliorum.

57. DISSIDENS] Contraria, adversa semper aliis.

58. SUBSCRIBIT] Dicuntur subscribere,

qui sequuntur alios, eorumque sententiam accessione sua firmant.

59. ERIT ILLE] Esse debet, sit.

PER TE] Tuo studio proprio, non ex relatione aliorum exploraveris.

60. EXECUTUS] Exposui, narraui, dixi prolixius & verbosius.

QUONIAM] Quoniam multis displicuit nos tam breves esse in enarrandis fabellis.

F A B. X I.

EUNUCHUS AD IMPROBUM.

EUNUCHUS litigabat cum quodam improbo,
Qui super obscœna dicta, & petulans jurgium,
Damnum infectatus est amissi corporis.

En

A D F A B. X I.

2. SUPER] *Super* hic valet *præter*.

DICTA] Jocos, facetias.

PETULANS] Alterius exagitandi causa infitutum.

3. INSECTATUS] Per cavillationem traduxit, ei objecit.

CORPORIS] Virilitatis. Totum pro parte.

En, ait, hoc unum est, cur laborem validius,
 5 Integritatis testes quia defunt mihi.

Sed quid fortunæ stulte delictum arguis?

Id demum est homini turpe, quod meruit pati.

4. LABOREM] Ut hanc, si qua est, ignominiam virtute tegam atque superem.

7. TURPE] Flagitiosum. Ovid.
Quæ venit ex merito pœna, dolenda venit.

F A B. X I I.

PULLUS AD MARGARITAM

IN sterquilinio pullus gallinaceus

Dum quærit escam, margaritam repperit.

Jaces indigno, quanta res, inquit, loco!

O si quis pretii cupidus vidisset tui!

5 Olim redisses ad splendorem maximum.

Ego qui te inveni, potior cui multo est cibus?

Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potes.

¶ Hoc

A D F A B. X I I.

3. JACES] Neglecta & contemta. Venustè hoc expressit, & longe quidem venustius, quam si in tertia persona dixisset: *Jacet indigno quanta res loco!* Eodem modo se res habet hujus lib. Fab. 9. vers. 6.

Quæso tam angustam talis vir ponis domum? Et hinc puto lib. 1. fab. 7. legendum fuisse:

O quanta species, inquit, cerebrum non habes!

q. d. *Tu non habes cerebrum, cum tanta sis species?* quod vulpis ibi loquentis admirationem auget. Hanc lectionem parabam dicto loco in textum recipere. Sed cohibebant me Æsopi verba, Ὁ δὲ ἀνεπιεικὴς, ἢ ἐγκέφαλον οὐκ ἔχει. Quæ Phædrus videtur expressisse. Imitatus quoque est And. Alcianus Emb. 48.

Hoc quale caput est! sed cerebrum non habet. Schefferus alioqui tentabat,

O quanta species, & cerebrum non habes!

Et Broukhufius meus jam olim,

O quanta species, inquit! Cerebrum non habes.

QUANTA RES] Quanti pretii & dignationis.

5. REDISSES] Facta esses splendida, ut olim, quæ nunc fimo conspurcata jaces tanto tempore.

6. EGO QUI TE INVENI] Oratio est cum admiratione interrogantis, Qui ego te inveni? Qui factum est, ut ego te invenerim? Nam qui est quomodo, ut l. 1. fab. 1.

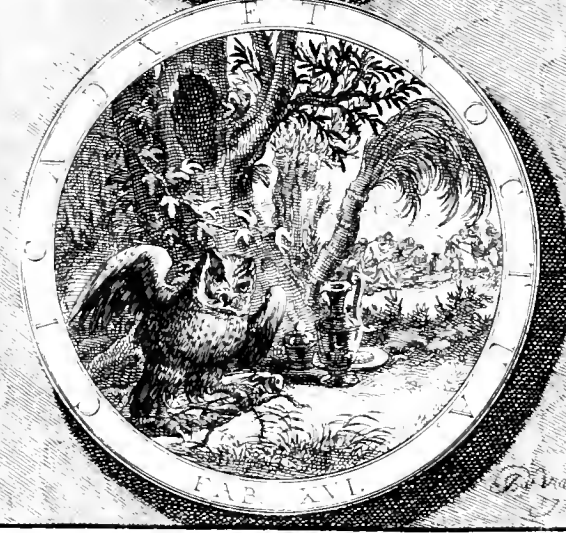
Qui possum, quæso, facere quod quereris, tupe?

q. d. Frustra te inveni: nam nec ego tibi possum, nec tu mihi potes prodesse. Tollius ad Aufonium legit:

Ego quod te inveni, potior cui multo est cibus, Nec tibi prodesse, nec mihi quicquam potest.

Quod non improbandum.

8. Hoc



Del. V. del. G. G. G.

¶ Hoc illis narro, qui me non intelligunt.

8. HOC ILLIS NARRO] Hoc illis scribo. *Hoc illis dictum est, ut supra.* sciunt quid lateat sub fabulis meis : quoniam sunt instar galli hujus, cui nihil profuit reperta margarita.
 QUI ME NON INTELLIGUNT] Qui ne-

F A B. X I I I.

APES ET FUCI VESPA JUDICE.

APES in alta quercu fecerant favos :
 Hos fuci inertes esse dicebant suos.

Lis ad forum deducta est, Vespâ judice :
 Quæ genus utrumque nosset cum pulcerrime,
 Legem duabus hanc proposuit partibus :
 Non inconueniens corpus, & par est color,
 In dubium plane res ut merito venerit :
 Sed ne religio peccet imprudens mea,

Alveos

A D F A B. X I I I.

- 1. FAVOS] Apum domos, seu cellulas.
- 2. INERTES] Proprie, *artis ejus imperiti.* Hoc vult, non potuisse ipsos facere sibi, propterea mendacio quærere voluisse alienos. *Fucos vocat Ignavos* Virg. l. 4. Georg. vers. 168. ubi de apibus:
Ignavum fucos pecus à præsepibus arcent.
 Hesiodus in Theog. de Apibus & Fucis,
*Αἱ μὲν τε πρὸ πάντων ἡμῶν ἐς ἡέλιον κάλαδόντα
 Ἡράτῃαι σπεύδουσι τιθεῖσιν τε κηρία λευκά,
 Οἱ δ' ἐντοσθε μύκοντες ἐπὶ ῥαφέας καὶ σίμβλας,
 Ἀλόττερον κάματον σφετέρην ἐς γαστέρ' ἀμῶν-
 ται.*
- Aristoteles docet : *Vesci tum eos, tum eorum pullos melle, quod Apes fecerint.* Cæterum inimicitie Apum cum *Fucis* apud omnes celebrantur. Aristoteles c. 40. de apibus, *Fucos interimunt, quando non satis loci operibus est.* In eodem, *Deprehensi a bonis apibus occiduntur.* Plin. c. 11. *Tardantes (fucos) sine clementia puniunt.* Idem c. 17. *Certum est ab apibus fucos interfici.* Varro, *Insectantes a se ejiciunt fucos.* Vid. porro *Ælian.* l. 1. c. 10.
- 3. AD FORUM] Ad judicium, ad judicem.
- 4. PULCERRIME] Optime. Phædrus, extremo hoc opere :
Hoc cur, Philete, scripserim pulcre vides.
 Et l. 4. fab. 20.
*Quid judicare cogitet livor, modo
 Licet dissimulet, pulcre tamen intelligo.*
 Ibid. f. 25.
Dum sanitas constabit, pulcre meminero.
- 5. LEGEM] Conditionem, uti mox appellat.
- PARTIBUS] Ita proprie, qui litigant inter se, vocantur.
- 6. NON INCONVENIENS] Non male convenit, si externam speciem spectes.
- 7. PLANE] Omnino : Vult, omnino ac plane fuisse causam justæ dubitationis, propter illam similitudinem.
- 3. RELIGIO] Judicibus religio tribuitur, propter jusjurandum, quo tenebantur. Vid. *Fabul.* 10.
- PECCET] In judicando errorem committat.
- IMPRUDENS] Per imprudentiam : si minus omnia providero.

Alveos accipite & ceris opus infundite,

10 Ut ex sapore mellis & forma favi,

De quis nunc agitur, auctor horum appareat.

Fuci recusant, Apibus conditio placet.

Tunc illa talem sustulit sententiam :

Apertum est quis non possit, aut quis fecerit.

15 Quapropter Apibus fructum restituo suum.

¶ Hanc præteriissem fabulam silentio,

Si pactam Fuci non recusassent fidem.

9. ALVEOS] Domicilia apum.

OPUS] Per *opus* mel intelligit, & per *ceras* mellis receptacula.

11. AUCTOR] Ita debet scribi hoc vocabulum, non *autor*, vel *author*, ut plerique faciunt. Diciturque *auctor* proprie is, qui primus aliquid invenit, instituit, & fecit; qui conditor & quasi parens est alicujus rei, a verbo *augeo*, quod & ipsum creare & efficere notat; quo sensu usus est Lucretius & alii. Vid. Vorst. de Lat. merito susp. c. 25.

13. TUNC ILLA] Sc. Vespa. Sic scire l. 1. f. 10.

Uterque causam cum perorassent suam, Dixisse fertur Simius sententiam.

14. APERTUM EST] Jam patet, constat.

15. APIBUS] Tanquam veris auctoribus.

17. FUCI] Vani homines, qui versus meos sibi vindicarunt. Vid. Freinshemium ad hanc fabulam de versibus Virgilii, quos fucus aliquis sibi arrogaverat.

F A B. X I V.

Æ S O P U S L U D E N S.

PUERORUM in turba quidam ludentem Atticus

Æsopum nucibus quum vidisset, restitit,

Et quasi delirum risit. Quod sensit simul

Derisor

A D F A B. X I V.

1. QUIDAM] Sic loquebantur de ignotis. C. Nepos Paufania, *Interim Argilius quidam* &c.

ATTICUS] Unus ex Atheniensibus.

2. RESTITIT] Substitit. Sic sup. l. 1. f. 12.

3. SIMUL] Simulac: ut infra l. 3. f. 16. l. 4.

8. & 14. lib. 5. 5. & 7. exemplo Ciceronis, Horatii, aliorumque optimi ævi Scriptorum.

4. DE-

Derisor potius quam deridendus senex,

Arcum retensum posuit in media via: 5

Heus, inquit, sapiens, expedi quid fecerim.

Concurrit populus; ille se torquet diu,

Nec quæstionis positæ causam intelligit.

Novissime succumbit. Tum victor sophus:

Cito rumpes arcum, semper si tensum habueris; 10

At si laxaris, quum voles, erit utilis.

¶ Sic ludus animo debet aliquando dari,

Ad cogitandum melior ut redeat tibi.

F A B.

4. DERISOR] Qui ridere stultitiam hominum soleret. Sic sup. l. 3. fab. 3.

Naris emunctæ senex,

Natura numquam verba cui potuit dare.

5. RETENSUM] Brevitatis Phædri hoc est indicium. Pro eo enim dicere debuerat, arcum tendit retenditque.

6. SAPIENS] Philosophe, per ironiam.

EXPEDI] Expone, quid innuam hoc factum.

8. POSITÆ] Ab Æsopo propositæ.

9. NOVISSIME] Ultimo, tandem.

SUCCUMBIT] Superatur, velut in certamine, dum causam dicere non potest. Belg. *Hy geeft het op.*

VICTOR] Æsopus, qui victor dicitur, quia quod ipse posuerat, alter interpretari non poterat.

SOPHUS] Vox Græca, Latinitate donata, significat *sapiens*.

10. CITO RUMPES] Ovid. Heroid. 4. 91.

Arcus & armatæ tibi sunt imitanda Dianæ. Si numquam cesses tendere, mollis erit.

11. ERIT UTILIS] Eo uti poteris.

13. MELIOR] Promptior, aptior, utilior ad aliquid meditandum. Videtur hanc fabulam scripsisse Phædrus in defensionem Divi Augusti, patroni sui, contra quosdam austeros censores. Refert enim Suet. in ejus vita, cap. 13. *Animi laxandi causa modo piscabatur hamo, modo talis aut ocellatis nucibusque ludebat cum pueris.* Seneca de Tranq. Anim. c. xvi. *Nec in eadem intentione equaliter retinenda mens est, sed ad Jocos revocanda. Cum pueris Socrates ludere non erubescibat: & Cato vino laxabat animum, curis publicis fatigatum: & Scipio triumphale illud & militare corpus movit ad numeros &c.*



F A B. X V.

C A N I S A D A G N U M.

INTER Capellas Agno balanti Canis,
 Stulte, inquit, erras, non est hic mater tua.
 Ovesque segregatas ostendit procul.
 Non illam quæro, quæ, quum libitum est, concipit,
 5 Dein portat onus ignotum certis mensibus,
 Novissime prolapsam effundit sarcinam:
 Verum illam, quæ me nutrit admoto ubere,
 Fraudatque natos lacte, ne desit mihi.
 Tamen illa est potior quæ te peperit. Non ita est.
 10 Unde illa scivit niger an albus nascerer?
 Age porro scisset: quum crearer masculus,

Bene-

A D F A B. X V.

1. BALANTI] Matris desiderio.
 2. STULTE] Objurgantis est.
 HIC] Hoc loco, inter capras puta.
 3. SEGREGATAS] Ab grege capellarum
 scjunctas, separatas.
 4. NON ILLAM QUÆRO] Verba agni
 sunt ad canem.
 5. PORTAT ONUS] Sic supra in simili ne-
 gotio habuimus *onus deponere* l. i. f. 18.
 IGNOTUM] Reconditum, nec visum.
 6. PROLAPSAM] *Cadere & labi* verba sunt
 de portione usurpata.
 EFFUNDIT] Juvenalis Sat. 2.
Patruo similes effunderet offas.
 SARGINAM] Vid. quæ notavimus l. i. ad
 f. 18.
 7. ADMOTO UBERE] Præbito, porrecto
 ubere. Florus, *uber admovit infantibus*. Et Vir-
 gilius,

- Hircanæque admorunt ubera tigres.*
 8. FRAUDATQUE] Subducit eis aliquid,
 privat eos lacte.
 NATOS] Pullos. Sic l. i. f. 28. & alibi.
 9. TAMEN] Incipit nunc canis rursus lo-
 qui.
 POTIOR] Juris respectu. Vult enim, plus
 deberi iis, a quibus nascimur, quam a quibus
 alimur.
 NON ITA EST] Verba agni refutantis sen-
 tentiam Canis.
 10. NIGER AN ALBUS] Catullus:
Nec scire utrum sis, albus an ater homo:
 ex proverbio, *albus an ater sis nescio.*
 11. SCISSET] Scivisset. Est Syncope. *Scif-*
set est concessivum. Demus, faciamus scivisse.
 Etiam si scivisset, quid ex eo ad me commodi?
 MASCULUS] Masculos parare in cibum,
 fœminas autem ad augendam prolem vivas fer-
 vare

Beneficium magnum sane natali dedit,
 Ut expectarem lanium in horas singulas.
 Cujus potestas nulla in gignendo fuit,
 Cur hac sit potior, quæ jacentis miserita est, 15
 Dulcemque sponte præstat benevolentiam?
 Facit parentes bonitas, non necessitas.

¶ His demonstrare voluit auctor versibus
 Obsistere homines legibus, meritis capi.

F A B.

vare solebant, sicut hodieque receptum est. Adde quod homines, qui deliciis student, in eligendis masculis etiam cujuscumque generis animalibus, palato suo consulunt, nihil sibi rei esse cupientes cum sexu sequiore.

12. BENEFICIUM] Ironia. Nam quod mas genitus esset agnus, inde illi periculum a lanio.

13. LANIUM] Mortem a lanio singulis momentis mihi inferendam.

14. CUJUS POTESTAS] Ordo est: Cur ea, potestas cujus fuit nulla in gignendo, sit potior hac, quæ est miserita jacentis? Adhuc sunt agni verba. Potestas nulla in gignendo ejus esse dicitur hoc loco, quæ in gignendo potestatem nullam sibi habet relictam, sed cogitur simpliciter facere, quod id negotium requirit. Quæ non potest non gignere, quando semel partum concepit.

15. JACENTIS] Agni a matre deserti. Quasi diceret, Mater mea dedit mihi vitam, sed ut eriperet iterum per crudelissimam suam negligentiam, dum jacentem me ne respicit

quidem.

16. DULCEMQUE] Nimirum a mamma lac sugendum præbuit.

17. FACIT PARENTES] Illi vere dici possunt patres, qui non necessitate quadam naturæ procreant liberos, sed qui procreatis vitam sustinent alimentis, & consiliis juvant.

NECESSITAS] Ordo naturæ. Statius II Silv. I.

Natos genuisse necesse est,

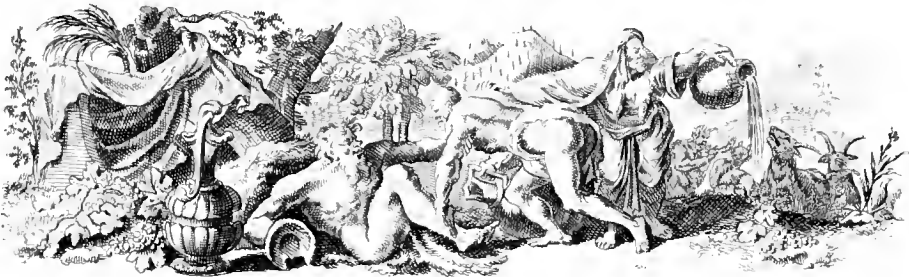
At legisse juvat.

Ad quæ vid. Barthius. Porro hic commentarii loco esse potest Buchneri Orat. 10. T. 2. p. 268.

19. OBSISTERE] Repugnare, adversari. *Leges* jussa sunt & imperia quacumque, quæ quid exigunt a nobis fieri, vel non fieri; ut, sanguine junctos parentes & liberos amare se mutuo, non odio persequi debere.

MERITIS] Bene meritis, id est, beneficiis. Sic I. I. fab. 8.

CAP] Trahi in obsequium & amorem.



F A B. X V I.

C I C A D A E T N O C T U A.

HUMANITATI qui se non accommodat,
Plerumque poenas oppetit superbæ.

¶ Cicada acerbum noctuæ convicium
Faciebat, solitæ victum in tenebris quærere,
5 Cavoque ramo capere somnum interdiu.
Rogata est, ut taceret: multo validius
Clamare coepit. Rursus admota prece,
Accensa magis est. Noctua ut vidit sibi
Nullum esse auxilium, & verba contemni sua,
10 Hac est adgressa garrulam fallacia:
Dormire quia me non sinunt cantus tui,
Sonare cithara quos putes Apollinis,

Potare

A D F A B U L A M X V I.

1. HUMANITATI] Qui non facit quod omnes humanos & comes decet.

ACCOMMODAT] *Accommodare se humanitati* dictum, ut apud Ciceronem, *accommodare orationem auribus multitudinis*, pro ex voluntate humanitatis vitam moreque suos regere *Humanitas* est ea amabilitas, qua studemus ad societatem mutuam servandam alter alteri placere.

2. OPPETIT] Subit. quomodo oppetere mortem dicimus.

3. ACERBUM] Cohæret cum *noctuæ*: id est, quod acerbum fuit noctuæ. *Acerbum*, est molestum, ingratum, amarum. Sic Cic. dixit Lælio c. 16 *Acerbus in aliquem invebi, insectarique vehementius.*

CONVICIUM FACIEBAT] Insectabatur,

calumniabatur, clamore obstrepebat.

5. CAVOQUE RAMO] Repetendum *in* ex præcedentibus. *Cavo* est in parte arboris excavata

7. ADMOTA PRECE] Eadem phrasis est lib. 1. fab. 19 & lib. 4. f. 25.

8. ACCENSA MAGIS EST] Irritata, concitata ad cantandum.

SIBI NULLUM ESSE AUXILIUM] Nihil sibi esse subsidii in oratione sua, contra clamorem Cicadæ

10. GARRULAM] Allocuta est cicadam sibi molestim.

12. SONARE] Qui sunt tam egregii, ut quis putet ab ipso Apolline cani.

PUTES. Est pro *quis putet*. Nec enim Cicada ipsa sic potuit putare de cantu proprio. Dicit,

Potare est animus nectar, quod Pallas mihi
 Nuper donavit: si non fastidis, veni;
 Una bibamus. Illa, quæ ardebat siti,
 Simul cognovit vocem laudari suam,
 Cupide advolavit. Noctua egressa e cavo
 Trepidantem confectata est, & leto dedit.
 Sic viva quod negarat, tribuit mortua.

15

Dicit, cantus ejus esse tam elegantes, ut possint componi cum cantibus Apollinis.

13. POTARE] Bibere largius, per hilaritatem animi ex cantu.

NECTAR] Potum deorum. Pallas dederat Noctuæ nectar, quia avis est ipsi sacra.

PALLAS] Dea sapientiæ, Jovis filia, nata ex ipsius cerebro, ut vulgatum est. Vid. Fab. seq.

14. SI NON FASTIDIS] Si non contemnis nectar illud. Formula humanitatis & civilis elegantiae.

15. UNA BIBAMUS] Horatius:

Una simus, ait.

ILLA, QUÆ ARDEBAT] *Quæ ardebat.* Sic recte, non *quia*, ut nonnulla præferunt exemplaria; ut valeat, *Illæ, ut quæ ardebat* &c. Sic hujus lib. fab. 19.

Sensit profecto, se hominem non visum seni, Intempestive qui occupato adluserit.

ARDEBAT] Vehementer sitiebat.

16. SIMUL] *Simulac*, ut jam ante monuimus.

17. E CAVO] *E cavo ramo*, ut supra.

18. LETO DEDIT] Ita lib. I. f. 22. *Improbam leto dedit.*

F A B. X V I I.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

OLIM quas vellent esse in tutela sua,

Divi

A D F A B. X V I I.

Extat hæc fabula totidem verbis apud Perottum Cornucop. p. 1042. quam ille dicit se adolescentem in fabellas suas ex Avieno transtulisse. Quo argumento motus Petrus Scriverius Not. in Martial. p. 88. eo inclinare videtur, ut arbitretur has omnes fabulas esse Perotto adscribendas, ipsumque adeo Phædrum auctorem esse supposititium. Malam vero Perotti dolum ac subleſtam fidem merito infectatur, & Phædro suppetias venit Casp. Barthius, l. 36. Adv. c. 21. ubi & de Came-

rarii & Faëni Fabulis, quæ hodie quoque circumferuntur, nonnihil. Vid. Ludov. de la Cerda ad Virg. Eclog. vii. p. 142. (quem miror tacere ibi de Phædro, cum & Faëni & Perotti fabulam ex Phædro desumptam enarret; præcipue cum aliis in locis toties Phædrum citet) & de Faëno quidem Thuanum ad A. c. 15 lxi. Gadium quoque in notis ad hunc auctorem p. 270.

1. QUAS VELLENT] Quas volebant sibi sacras esse.

Divi legerunt arbores. Quercus Jovi;
Et myrtus Veneri placuit, Phœbo laurea,
Pinus Cybebæ, populus celsa Herculi.

Minerva admirans, quare steriles fumerent,
Interrogavit. Causam dixit Jupiter:
Honore fructum ne videamur vendere.

At

2. LEGERUNT] Sibi elegerunt.

QUERCUS JOVI] Cum Saturni tempore ante Jovem homines carnibus humanis vescerentur, Jupiter vetuit, ne quis eo cibo uteretur, & a carnibus ad glandes convertit, quæ arbor ab eo primum monstrata, sacra idcirco illi creditur. And. Alciatus l. 2. Embl. xxxii.

Grata Jovi est quercus, qui nos servatque fovetque.

Servanti civem querna corona datur.

3. MYRTUS VENERI] Quia hæc arbor nascitur in litore maris, ubi Venus nata est. Quidam vero volunt idcirco Myrtum esse sacram Veneri, quod Venus Myrto esset ornata, cum Judicio Paridis discessit pulcior Junone & Pallade. Virg. Ecl. vii.

*Populus Alcide gratissima, vitis Iaccho,
Formosæ myrtus Veneri, sua laurea Phœbo.*

Idem l. 2. Georg.

Solida Paphiæ de robore Myrtus,
ubi vid. Servius. Rurfus de Ævea l. 5. Æneid.

Sic fatus velat materna tempora myrto.

Et Ovid. l. 4. Fast. vers. 15.

*Mota Cytheriaca leviter mea tempora myrto
Contigit.*

LAUREA] Laurus. Placuit hæc arbor Phœbo, quia Daphnen ab eo amatam in hanc mutatam ferunt.

4. PINUS CYBEBÆ] Huic Deæ Pinus arbor sacrata fuit, quod Atys, quem deperibat, fuerit in hanc mutatus, ut ait Ovid. l. 30. Metamorphos.

*Et succincta comas hirsutaque vertice Pinus,
Grata Deum matri. siquidem Cybeleius
Attis*

*Exiit hac hominem, truncoque induxit
illo.*

Seneca Troad. Act. 1.

Secuitque fructum pinus matri

Sacra Cybebæ.

Nam sic ibi legendum esse, patet ex eo quod differt Gudius ad hujus libri fab. ultimam. Confirmat & Urfinus ad Virg. Æneid. lib. x. vers. 220.

CYBEBÆ] Dicta est Deorum mater, & per eam terra intelligebatur.

POPULUS CELSA HERCULI] Quia Hercules populo erat ornatus, cum descendit ad inferos, educturus canem Cerberum. Virg. in Eclogis, ut jam vidimus,

Populus Alcide gratissima.

Idem in Georg. l. 2. vers. 66.

Herculeæque arbus umbrosæ coronæ.

& lib. 8. Æn. vers. 276.

Herculea bicolor cum populus umbra.

Quod & imitatus Alciatus l. 2. Embl. xli.

Herculeos crines bicolor quod populus ornet.

Ovid. Heroid. Ep. 9. vers. 64.

Aptior Herculeæ populus alba comæ.

Theocr. in Pharmac. λέυκων, id est, *populum*, dicit esse Η'ερκλέεϋ ιερὸν ἔργον, *Herculis sacram plantam*. Quin nulla alia ratio est, cur magni Heroës populeas gestarent coronas, quam ad imitationem fortissimi Herculis. Sic apud Horatium

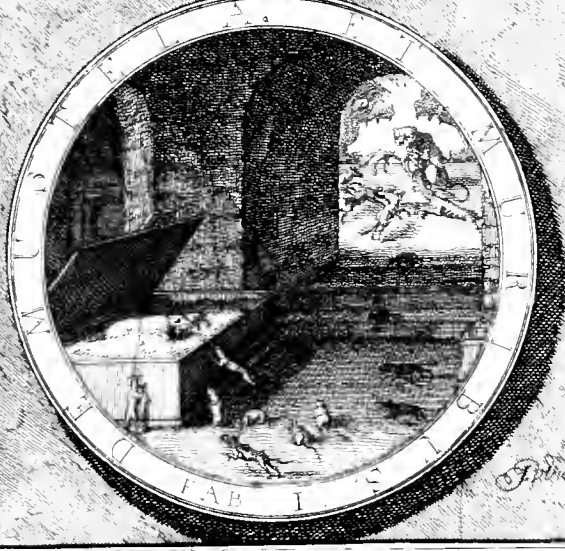
Teucer Salamina patremque

Cum fugeret, tamen uda Lyæo

Tempora populea fertur cinxisse corona.

Aliæ tamen arbores & sacra Herculi. Terullian. lib. de coronis: *Hercules nunc Populum capite præfert, nunc Oleastrum, nunc Apium.*

7. HONORE] Elegimus arbores nullos ferentes fructus, ne videamur, si quando homines nos colunt, vendere fructum illarum arborum pro honore nobis prætito. Alii legunt, *Honorem fructu* &c. nempe dando hominibus fructum pro honore, quo nos afficiunt.



William Del. & Sculp.



At mehercule narrabit, quod quis voluerit,
Oliva nobis propter fructum est gratior.

Tunc sic Deorum genitor atque hominum fator: 10

O nata, merito sapiens dicere omnibus:

Nisi utile est quod facimus, stulta est gloria.

Nihil agere, quod non profit, fabella admonet.

8. AT MEHERCULE] Verba sunt Minervæ refutantis Jovem. Observandum est in hac affirmandi vel jurandi formula inductam hic Minervam humano more loquentem, quia per Deos jurare hominum est: præterea hoc juramenti genus, quod hic affingitur Minervæ, virile esse proprie, non fœmineum. Aul. Gell. XI. 6. *Nusquam scriptum invenire est apud idoneos quidem scriptores, aut Mehercule fœminam dicere, aut Mecastor virum.* Vide autem quid notaverimus ad Fab. I. l. I. vers. 12.

NARRABIT] Quisque narret quod volet. Proverbialis locutio. Sic nos fere Belg. *Men mag zeggen, wat men wil.*

9. OLIVA] Pallas olivæ plantationem invenit. Arnobius adversus gentes l. I. *Si enim vos Liberum, quod usum repererit vini, si Minervam, quod Oleæ, divorum retulisti in cœtum &c.* *Oliva* dicitur proprie de fructu, *olea* de arbore. Hic vero de arbore *oliva* dicitur.

10. TUNC SIC] Tum sic Deorum pater locutus est.

SATOR] Creator hominum Jupiter. Virg. I. 1. Æn.

Olli subridens hominum fator atque Deorum Oscula libavit nata.

11. DICERE] Diceris, haberis ab omnibus. Minerva enim Dea sapientiæ.

12. NISI UTILE EST] Hanc sententiam

NISI. UTILE. EST. QUOD. FACIMUS
STULTA. EST. GLORIA

iisdem verbis conceptam Zamoscus, narrante Gudio, in lapide invenit. Quam deinde Gruterus recepit in corpus Inscriptionum. Quod corpus ingenti studiorum emolumento jam de novo magnis sumptibus excuditur a Francisco Halma, cui debes hanc elegantem, quam damus, Phædri editionem.

13. NIHIL AGERE] Ne faciamus quippiam quod non sit utile. Est & hic versus l. 4. f. 23. Sed cum dubitent eruditi, an Phædri sit, optimas editiones secuti cum omisimus.

F A B. X V I I I.

P A V O A D J U N O N E M.

P A V O ad Junonem venit, indigne ferens,
Cantus luscini quod sibi non tribuerit:

Illum

A D F A B. X V I I I.

Confèr cum hac Fab. Carerarium fab. 225.

1. P A V O] Avis Junoni sacra, & in ejus-tela.

2. LUSCINI] Solius pœne Phædri est, quod *Luscinius* dicitur hic, quæ vulgo tantum *lusciniæ*. Sic supra f. 4. *Simius* est pro *Simia*.

Illum esse cunctis auribus admirabilem,

Se derideri, simul ac vocem miserit.

5 Tunc consolandi gratia dixit Dea :

Sed forma vincis, vincis magnitudine,

Nitor smaragdi collo præfulget tuo,

Pictisque plumis gemmeam caudam explicas.

Quo mi, inquit, mutam speciem, si vincor sono ?

10 Fatorum arbitrio partes sunt vobis datæ :

Tibi forma, vires aquilæ, lusciniio melos,

Augurium corvo, læva cornici omina,

Omnisque propriis sunt contentæ dotibus.

¶ Noli

3. AURIBUS] Sic optime ex MSS. restituit Gadius, probante Heinſio. Pro quo vulgo est *avibus*.

4. SIMUL AC] Schefferus dum putat τὸ ac hic posse deleri, ut salvo sensu nonnumquam fit, non videt certum exitum sic nasci versui. Sic enim tertia fede erit trochæus. quod respuunt hujus carminis leges. Quod miror in homine, tam egregie merito de hoc Auctore. Adeo verum est neminem omnibus horis sapere.

MISERIT] Emiserit, ediderit.

5. CONSOLANDI GRATIA] Ut illam consolaretur.

6. SED FORMA VINCIS] Luscinius valet quidem cantu, sed tu forma & magnitudine eum vincis.

7. SMARAGDI] Qualis est in Smaragdo. Collum tuum instar Smaragdi fulget.

8. GEMMEAM CAUDAM] Quasi plenam gemmarum. Significat: Caudam quoties expandis, habes diversicoloribus plumis gemmantem, & quasi gemmis lucentem. Ovid. Metam. l. 1. vers. 723, de oculis Argi:

*Excipit hos, volucrisque sine Saturnia pennis
Collocat; & gemmas caudam stellantibus
implet.*

9. QUO MI] Supple *tu dedisti*, vel *dii dederant*. Illud quo integre est, quo sine, ad quod mihi, cui usui mihi? Hor. l. 1. Ep. 5.

Quo mihi fortunam, si non conceditur uti?

10. FATORUM] Verba ista Junonis sunt. Ait, debere ipsam acquiescere in voluntate factorum.

PARTES] Vult, cuilibet suam & peculiarem tributam esse partem. Locutio desumpta est a comicis, ubi partes cuique designantur: alter enim personam principis, alter patris agit, & ita porro.

VOBIS] Sc. avibus.

11. MELOS] Cantus, ut vers. 1. cum apta vocis modulatione & flexu.

12. LÆVA] Ut a læva sedens faciat bona omina. Cicer. de Divinatione 11. *A dextra corvus, a sinistra cornix facit rata*. Virg. in Ecl.

Sæpe sinistra cava prædixit ab Illice cornix.

Jussu enim Jovis caneat cornix a læva, corvus a dextra. Plautus Aſinar. 2. 1. 12.

Impetratum, inauguratum est: quovis admittunt aves.

Picus & cornix est ab læva; corvus porro ab dextera.

13. DOTIBUS] Ita recte Heinſius. Ut enim vox recte dicatur de Lusciniio, Corvo, & Cornice, quid ea ad Aquilam, quam viribus præditam dicit? *Dos* est naturalis quædam bonitas, quæ huic illive est ingenita. Ovid. de Arte:

Si vox est cantu, si mollia brachia, salta,

Et quacunque potes dote placere, place.

14. NOLI

¶ Noli adfectare quod tibi non est datum,
Delusa ne spes ad querelam recidat.

15

14. NOLI ADPECTARE] Quia, ut ait Phædrus in Fabula Canis,

Amittit merito proprium qui alienum ad-
petit:

ut etiam Camelus in fabulis, qui poscens cornua, auribus quoque privatus est.

ADPECTARE] Ambire, quærere.

15. DELUSA] Quia, ut infra est l. 5. fab. 6. *Quem spes delusit, huic querela convenit.*

Est itaque sensus: ne destituaris spe tua, & ita redigaris ad querelas.

RECIDAT] Prima syllaba hic producitur. Vid. Gifan. ad Lucr. ind. & Scal. Lect. Aufon. lib. 2. c. 21.

F A B. X I X.

Æ S O P U S A D G A R R U L U M.

Æ S O P U S domino solus cum esset familia,
Parare coenam iussus est maturius.

Ignem ergo quærens, aliquot lustravit domos;
Tandemque invenit, ubi lucernam accenderet.

Tum circumeunti fuerat quod iter longius,
Effecit brevius: namque recta per forum
Coepit redire; & quidam e turba garrulus,
Æsope, medio sole quid cum lumine?

Homi-

A D F A B. X I X.

1. CUM ESSET] Cum ei esset unicus servulus: nam alias unicus servus non facit familiam, ut Cicero inquit. videtur ergo Ironice hoc Phædrus dixisse. Vid. Pignor. de servis p. 21.

FAMILIA] Familiæ appellatione omnes, qui in servitio sunt, continentur, inquit Ulpianus.

2. MURIUS] Ocius, celerius scilicet, quam pro consuetudine.

3. IGNEM] Ignem non semper veteres domus excitabant, sed a vicinis plerumque petebant: neque enim facile negare petenti licebat. Videbatur enim hoc valde alienum esse ab ipsa

humanitate, & vita hominum atque natura, quæ aqua & igni carere non potest.

6. EFFECIT BREVIUS] Per compendia ivit.

7. COEPIT REDIRE] De hac formula jam locuti sumus l. 1. fab. 2. & 12. & alibi. C. Nepos IV. 4. *Tanto magis Pausanias orare cepit.* Petronius: *Cursim Ascyllon persequi cepi.* Et sic Græci quoque. Matth. Evangelista XXVI.

37. Ἐξέτατο λυπεῖσθαι ἐν ἀδύμνεϊν, *cepit contristari & mæstus esse.* Et sic alii.

5. MEDIO SOLE] Meridie, medio die: ut apud Stat. 5 Theb. Sic Horat. l. I. Epist. 5.

Supremo

Hominem, inquit, quæro; & abiit festinans domum.

10 ¶ Hoc si molestus ille ad animum rettulit, Sensit profecto, se hominem non visum seni, Intempestive qui occupato adluserit.

Supremo sole, pro vespere.

QUID] *Quid facis?* elliptice.

9. HOMINEM, INQUIT, QUÆRO] Ita Diogenes olim Cynicus luce clara per forum turba confectum cum lumine discurrerat, aliquid requirenti similis. Interrogatus ergo, quid sibi vellet; Hominem, inquit, quæro. Significans plurimos occurrere, qui formam haberent hominis, mentem non haberent.

10. MOLESTUS] Garrulus ille.

RETTULIT] Consideravit, examinavit a-

nimo, intellexit, sibi applicuit.

11. SENI] Sic in aliis etiam locis Æsopum vocari vidimus. Neque enim semper decrepitarum, annis gravem, vel ætate confectum significare videtur, sed nonnunquam blandius esse nomen, honoris & reverentiæ causa quod sit inditum. Sic γέροντες apud Græcos appellati viri graves.

12. ADLUSERIT] Jocari voluerit, & otiose garrire cum occupato. Terent. Eun. 3. 1. 34. *Fortè habui scortum: cæpit ad id alludere.*

F A B. X X.

A S I N U S E T G A L L I.

QUI natus est infelix, non vitam modo Tristem decurrit, verum post obitum quoque Persequitur illum dura fati miseria.

Galli Cybebes circum in quæstus ducere

Asinum

A D F A B. X X.

2. TRISTEM] Propter varias calamitates, laboriosam, ærumnosam.

DECURRIT] Transigit miseram vitam. Terent. Adelph. 5. 4. *Prope jam decurso spatio.*

3. DURA] Ex sententia communi moratarum gentium, apud quas pœnæ ac supplicia habentur, quæ sunt in corporibus defunctorum contra consuetudinem.

4. GALLI] Sacerdotes castrati, Galli dicti a Gallo fluvio Phrygiæ.

CYBEBES] *Cybebe* est Isis, Terra Mater,

Mater magna Deum. Dicitur & *Cybele* media syllaba correpta, quæ semper producitur in *Cybebe*. Nam Græcis est Κυβέβη & Κυβέλη. Vid. huj. l. f. 17.

CIRCUM IN QUÆSTUS] *Circum in quæstus ducere* dicitur eleganti tmesi, pro circumducere ad quæstus faciendos. Sic fab. 1. lib. 1. *male, ait, dixisti mihi. pro maledixisti mihi.* Alii volunt esse *circumducere quæstus*, pro *quæstus gratia*, ellipti Græcizante. Gronovius pater præfert *circum cætus ducere*, id est, oppida, fora, conciliabula.

Asinum solebant, bajulantem farcinas. 5

Is quum labore & plagis esset mortuus,

Detracta pelle sibi fecerunt tympana.

Rogati mox à quodam, delicio suo,

Quidnam fecissent, hoc locuti sunt modo:

Putabat se post mortem securum fore, 10

Ecce aliæ plagæ congeruntur mortuo.

E X P L I C I T L I B. I I I.

5. ASINUM] Solennem ad talia eorum ministrum atque bajulum. Apul. Metam. l. ix. *Ad istum modum utato duplici periculo, die sequenti rursus divinis exuviis onustus, cum crotalis, & cymbalis circumforaneum mendicabulum producitur ad viam.*

7. TYMPANA] Quibus solenniter utebantur. Sic apud Schoonhovium Embl. LXV. fistulæ fiunt ex asini mortui ossibus.

8. DELICIO] *Delicium* vocabant puerum, quem in amoribus habebant. Adeo enim hoc usitatum erat Græcis, ut etiam turpe esset puerum, amatorem nullum reperire. Vid. C. Nepotis præfatio. Apulei. in Apologia,

Et Critias mea delicia & lux alma Charrine.

Græci παιγνια vocabant. Plutarch. in Antonio, *παιγνια παιγνίων, ἢ ῥωμαῖοι Δελικια καλῶσι.*

9. HOC LOCUTI SUNT MODO] Sup. l. 1. fab. 5.

Sic est locutus, partibus factis, leo.
Item Fab. 27.

Quem stans Vulturius super Fertur locutus.

Et sic alibi.

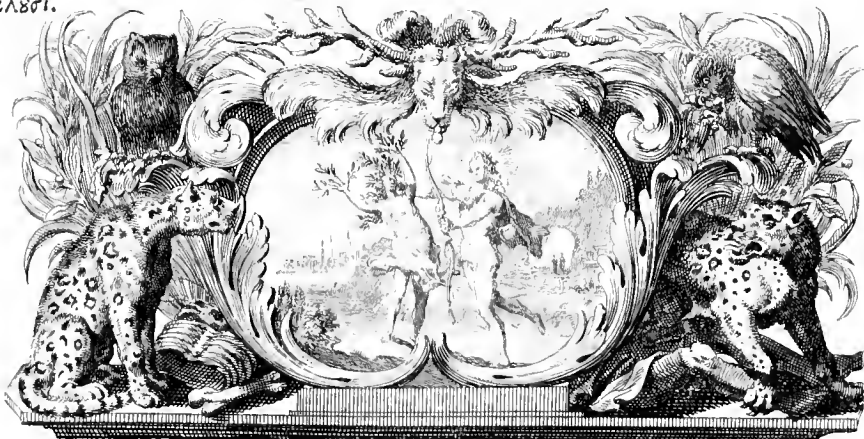
10. SECURUM] Liberum ab omni labore & plagis.

11. PLAGÆ] Plagarum meminit Phædrus, quia hæc tympana aliquando virgula percutiebantur, aliquando manu impellebantur. Ovid. l. 4. Met.

Femineæ voces, impulsæque tympana palmis.

Sed vid. de istiusmodi tympanis Pignorium de fervis p. 172.

MORTUO] Dativus est, pro *in mortuum*.



P H Æ D R I
F A B U L A R U M
L I B E R Q U A R T U S.

F A B. I.

M U S T E L A E T M U R E S.



O C U L A R E tibi videtur : &
fane leve,
Dum nihil habemus majus, ca-
lamo ludimus;
Sed diligenter intuere has ne-
nias.

Quantam sub illis utilitatem reperiēs ?

5 Non semper ea sunt, quæ videntur, decipit
Frons prima multos : rara mens intelligit,
Quod interiore condidit cura angulo.

Hoc

A D L I B R. I V. F A B. I.

1. J O C U L A R E] Sic *jocari fabulis* hoc vo-
cat lib. I fabul. I.

2. C A L A M O L U D I M U S] Scriptis
jocamur.

3. N E N I A S] Fabulas respicit. Vid. I. 3.
prol. ad Eutychem.

4. U T I L I T A T E M] Poëtæ, ut ait Satyri-
cus,

Et jucunda simul dicunt & idonea vitæ.

5. Q U Æ V I D E N T U R] Quæ videntur, non
semper ea sunt, videlicet quæ videntur, fape

meliora, fape deteriora, quam primo intuitu
comparent.

6. F R O N S P R I M A] Prima species multos
fallit. Idem Romanus Satyricus fat. 2.

Fronti nulla fides.

R A R A M E N S] Non obvia uniuscujusque
mens, sed provida & perspicax, qualis esse so-
let rara.

7. Q U O D I N T E R I O R E] Quod auctoris
industria occultavit, & quasi involvit fabularum
involucris.

8. S I N E

Hoc ne locutus sine mercede existimer,
Fabellam adjiciam de mustela & muribus.

MUSTELA quum annis & senecta debilis

10

Mures veloces non valeret adsequi,
Involvit se farina, & obscuro loco
Abjecit negligenter. Mus, escam putans,
Adsiluit, & compressus occubuit neci:

Alter similiter, deinde periit tertius.

15

Aliquot secutis, venit & retorridus,
Qui sæpe laqueos & muscipula effugerat,
Proculque insidias cernens hostis callidi:
Sic valeas, inquit, ut farina es, quæ jaces.

F A B.

8. SINE MERCEDE] Ne videar frustra & gratis dixisse, non intelligi a quovis, quid fabulis subit eruditionis sapientiæque, en vobis aliquam de mustela & muribus, in qua potestis experiri vires vestras, & ostendere quid inuat.

16. MUSTELA] Sic fere orditur hanc fabulam Camerarius, Sed in fine facit mures ab ea devorari. Vid. ejus Fab. 279. Apud Faërum Mustela aut Feles alio dolo utitur, sed frustra, caventibus sibi, ut hic retorridus iste, muribus. Vid. eum pag. 117.

ANNIS ET SENECTA DEBILIS] Lib. I. fab. 21. de Leone,

Defectus annis & desertus viribus.

11. ADSEQUI] Attingere cursu.

12. INVOLVIT SE] Volvit se in farina, & volutando in ea, sic opplevit exterius, ut tota farina videretur.

13. ABJECIT] Sc. Se; velut rem vilem,

quam & idcirco abjectam appellamus.

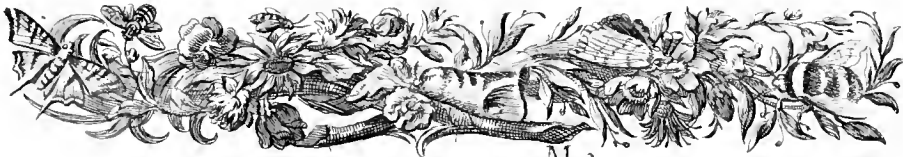
14. COMPRESSUS] Oppressus. Al. *Compressus*.

OCCUBUIT NECI] Sic *occumbere morti* est apud Virg. 2 Æn.

16. RETORRIDUS] *Rctorridus* idem est, quod *recoltus*, id est, exercitatus, & multarum rerum usu peritus.

19. SIC VALEAS] Formula, qua ostendit se non habere fidem jacenti. Sic mus ille apud Æsopum ad selem, se mortuam simulantem: *Heus tu, cisti faccus fieres, non te adibo*. Est itaque, Valeas velut intelligo te farinam non esse. Antonius apud Sueton. ad Augustum: *Ita valeas uti tu, hanc epistolam cum leges, non inieris* &c.

QUÆ JACES] Respicit superius *abjecit se*, quasi diceret: Simulas te jacere immobilem, farinæ instar: verum si accederem propius, fieres animata, mobilisque, meque arriperes.



F A B. I I.

V U L P I S E T U V A.

FAME coacta Vulpis alta in vinea
 Uvam adpetebat summis saliens viribus:
 Quam tangere ut non potuit, discedens ait:
 Nondum matura est, nolo acerbam sumere.

5 Qui facere quæ non possunt, verbis elevant,
 Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

A D F A B. I I.

1. FAME COACTA VULPIS] Vid. Faërum hexametris hanc fabulam complexum, pag. 37. & Camerar. fab. 159.

ALTA] Ad perticas ligata & erecta.

2. SUMMIS] Quantis poterat. *Totis viribus* est lib. I. fab. 11.

3. UT NON POTUIT] Postquam non potuit.

4. ACERBAM] Immaturam, nondum per-

coctam. Contrarium est *mitis*. Virg. Ecl. I. *Sunt nobis mitia poma.*

5. ELEVANT] Levia & vilia esse dicunt, contemnunt.

6. ADSCRIBERE] Applicare, attribuire sibi: Sibi dictum putent. Sic lib. I. fab. 7.

EXEMPLUM] Fabulam, narrationem. Sic enim alibi.

F A B. I I I.

E Q U U S E T A P E R.

EQUUS sedare solitus quo fuerat sitim,
 Dum sese Aper volutat, turbavit vadum.
 Hinc orta lis est: sonipes iratus fero,

Auxi-

A D F A B. I I I.

1. QUO] Refertur ad sequens *vadum*, pro *in quo*, omiſſa præpositione. Ordo est: *Aper turbavit vadum, equus fuerat solitus sedare sitim quo, dum volutat sese.*

2. VOLUTAT] *Porcus de luto, in quo volutabatur* &c. Camerar. fab. 317.

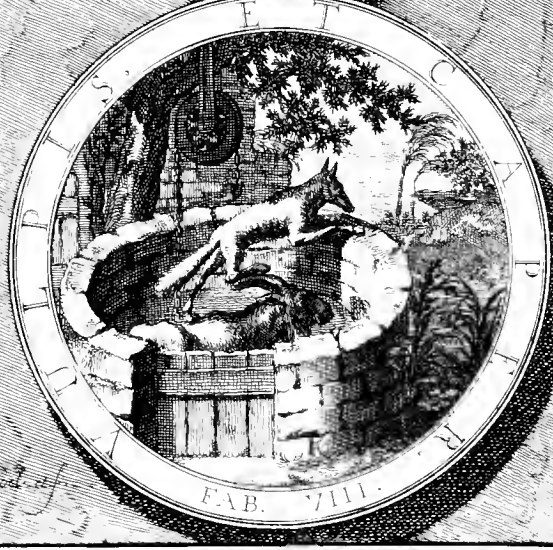
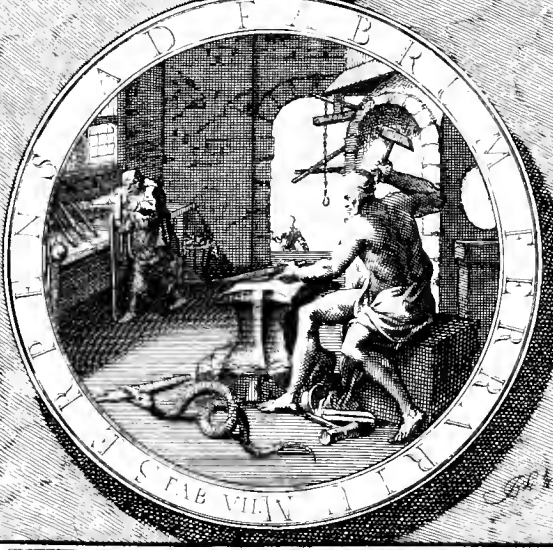
VADUM] *Vadum* aqua, quæ potest vadari.

3. SONIPES] Sic equus passim apud pœtas. Virg. lib. IV Æn.

Stat sonipes & frena ferox spumantia mandit. Statius lib. 9.

Turbatus sonipes.

& sæpe



Handwritten signature or text.



Auxilium petiit hominis, quem dorso levans
 Rediit ad hostem. Jactis hunc telis eques 5
 Postquam interfecit, sic locutus traditur:
 Lætor tulisse auxilium me precibus tuis:
 Nam prædam cepi, & didici quam sis utilis.
 Atque ita coëgit frenos invitum pati.
 Tum mœstus ille: Parvæ vindictam rei 10
 Dum quæro demens, servitutem repperi.
 Hæc iracundos admonebit fabula,
 Impune potius lædi, quam dedi alteri.

F A B.

& sæpe alibi apud eundem. Sed vix intelligo, quomodo huic loco possit convenire, cum pateat esse sermonem de equo nondum soleis ferreis munito, unde pedes sonum solent edere. quales sunt, qui nondum jugum sunt passi. Expendant doctiores.

FERO] Adjective hic pro *apud* usurpatur. Sic lib. I. fab. 12. de Cervo. Quem locum adi.

4. LEVANS] Tollens e terra, dum in fœ recipit fœforem.

5. HUNC] Nempe aprum.

EQUES] Homo, qui sic fiebat. Non capio quid velit Gadius sic disponens hunc locum:

Petit auxilium hominis, quem dorso levans redit

Ad hostem letus: jactis hunc telis eques &c.

7. PRECIBUS TUIS] Tibi precanti, & auxilium meum petenti.

11. SERVITUTEM REPPERI] Incidi in servitutem. Horatius Epist. lib. I. 10. de Equo & Cervo:

Cervus equum pugna melior commensibus herbis

*Pellebat, donec minor in certamine longo
 Imploravit opes hominis, frenumque recepit.
 Sed postquam victor violens discessit ab hoste,
 Non equitem dorso, non freaum depulit ore.*

13. POTIUS LÆDI] *Potius*, id est, melius esse, *lædi impune*, hoc est nulla sequente pœna læsionem eam, quam vindicandi causa in alterius potestatem venire.

LÆDI, QUAM DEDI] Παρονομία & ἀντανάλασις elegans.



F A B. I V.

P O E T A.

PLUS esse in uno sæpe, quam in turba boni,
 Narratione posteris tradam brevi.
 Quidam decedens tres reliquit filias,
 Unam formosam, & oculis venantem viros;
 At alteram lanificam, frugi & rusticam;
 Devotam vino tertiam, & turpissimam.
 Harum autem matrem fecit hæredem senex,
 Sub conditione, totam ut fortunam tribus
 Æqualiter distribuat: sed tali modo,

Ne

A D F A B. I V.

1. IN UNO] Homine. Vid. Justin. 5. 4. 12. C. Nep. 2. 5. 3. & 15. 10. 4. & ibi interpretes. Cic. pro Leg. Manil. cap. 11. 12. His adde Mich. Piccart. Dec. 3. c. 7. & Dominicum Baudium in Trochaicis sic canentem:

*Sæpe nam majora facta præstat unius viri
 Pectus acre, quam phalanges conglobatæ
 militum.*

TURBA] Hominum multitudine.

2. POSTERIS] Immortalitatem speravit suis scriptis Phædrus, ut non modo ex his verbis colligi potest, sed & aliunde intelligitur. Supra Prol. libr. 3.

Hæbunt certe, quo se oblectent posteri.
 Prol. libr. 5.

Longaque dignum judicatis memoria.
 Infra lib. 5. fab. 5.

*Particulo, chartis nomen victurum meis,
 Latinis dum manebit pretium literis.*
 Sed hoc illi commune est cum antiquissimis etiam poetis, Ennio, Nævio, Horatio, Ovidio, & aliis, quos referre mora est.

TRADAM] Docebo. proprie dicitur de scriptoribus.

3. DECEDENS] Proprie dicitur de mortuis

lege naturali. Nepos Attic. 2. *Pater mature decessit.*

4. OCULIS VENANTEM VIROS] Venari dicitur mulier, quæ captat & vulnerat oculis. Ovid.

Oculis venatur amorem.

Plautus dixit, *Oculis venaturam facere.* Talem dixit Apul. Apol. *Juvenum circumspectatricem.* Seneca Declam. 6. *puellari lenocinio oculos circumdare.* Prudentius, *vagari oculis.* D. Ambros. de Virg. 3. *Ludere oculis, rotare cervicem.* E Græcis Lucianus, *ἄβλαβεν τοῖς νέοις τὰς ὀφθαλμούς.*

5. LANIFICAM] *Lanae deditam*, infra.

FRUGI] Antiquus nominativus hujus vocis est *frux*. Vid. de ea Sanctii Minerv. lib. 4. de Ellipsi, & ibi doctissimum Perizonium.

6. DEVOTAM] *Deditam*, ut paulo post *Lanae deditam.*

8. SUB CONDITIONE] Hac lege, hac limitatione.

FORTUNAM] Rem familiarem, bona hæreditaria. Magis usu receptum est hoc sensu in plurali numero dicere *fortunas*.

10. AUT

Ne data possideant aut fruantur; tum simul 10

Habere res desierint, quas acceperint,
Centena matri conferant sestertia.

Athenas rumor implet; mater sedula
Jurisperitos consulit: nemo expedit

Quo pacto non possideant, quod fuerit datum, 15

Fructumve capiant; deinde, quæ tulerint nihil,
Quanam ratione conferant pecuniam.

Postquam consumpta est temporis longi mora,
Nec testamenti potuit sensus colligi,

Fidem advocavit, jure neglecto, parens: 20

Seponit Mœchæ vestem, mundum muliebrem,

Lavationem argenteam, eunuchos, glabros:

Lanificæ agellos, pecora, villam, operarios,

Boves, jumenta, & instrumentum rusticum:

Potrici,

10. AUT FRUANRUR] Aut iis fruantur. Casus enim hic est diversus, nisi antique sumas, *frui data*, ut apud Ciceronem, *Mea bona utantur*.

12. CENTENA] Hoc est centum singulæ: duos mille & quingentos coronatos. Vid. Gron. de Sestertiis.

13. ATHENAS RUMOR IMPLET] Per totam urbem rumor spargitur tale testamentum esse compositum.

14. CONSULIT] Proprie de peritis juris, unde & *consulti* nominantur.

EXPEDIT] Explicat, exponit rem.

16. FRUCTUMVE CAPIANT] Repetenda est negatio ex superiore versu.

TULERINT] Nihil acceperint.

19. COLLIGI] Pereipi, intelligi, expediri.

20. FIDEM ADVOCAVIT] Eleganter & proprie. Advocantur enim, a quibus jus exquiritur. Caterum quia, qui suggerere jus debuerant, non poterant id explicare, ideo hic *fidem* advocat. Intelligit autem fidem bonam, ex qua testamento studet satisfacere, quando ex jure non potest.

21. VESTEM, MUNDUM MULIEBREM] Conjunxit & Terent. Heaut. 4. 4. *Aurum, atque vestem*. Nam aurum ibi est, quod hic *mundus muliebris*.

22. LAVATIONEM] Vas ingens lotioni destinatum.

GLABROS] Leves, imberbes, depiles propter ætatem, natura differentes ab Eunuchis.

24. JUMENTA] Equos intelligit, atque sic a bovis distinguit. Nepos Eumene, c. 5. *Ut jumenta aque nitida ex castello educeret*.

- 25 Potrici, plenam antiquis apothecam cadis,
 Domum politam & delicatos hortulos.
 Sic destinata dare cum vellet singulis,
 Et adprobaret populus, qui illas noverat,
 Æsopus media subito in turba constitit:
- 30 O si maneret condito sensus patri,
 Quam graviter ferret, quod voluntatem suam
 Interpretari non potuissent Attici!
 Rogatus deinde, solvit errorem omnium.
 Domum & ornamenta, cum venustis hortulis,
 35 Et vina vetera date lanificæ rusticæ:
 Vestem, uniones, pedisequos, & cætera
 Illi adsignate, vitam quæ luxu trahit:

Agros,

25. POTRICI] Ter. And. 1. 4. *compotricem* dixit.

APOTHECAM] Cellam, ubi disponebant & custodiebant cados.

CADIS] *Cadis* est vas vinarium ingens, capiens vini libras centum. Addit *antiquus*, quia tales pretiosiores.

26. POLITAM] Perfectam absolutamque omni ratione.

DELICATOS] *Venustos*, ut mox. Martialis:

Ruris bibliotheca delicati.

Rus enim illic est hortus.

HORTULOS] Vid. Demster. ad Rosin. l. 1. c. 11. Lips. de Constantia l. 2. cap. 1. 2. 3. & Antiq. Lection. lib. 3.

30. O SI MANERET] Subintellige, constitit & sic locutus est. Si posset conditus sepultusque nunc videre, quam male vos intelligatis suam voluntatem. Notandum veteres, quia dubitabant, an sensus rerum humanarum ad defunctos pertingeret, creberrime his usus esse & similibus formulis, *Si quis manuum sensus est: si quis in morte sensus est: si quis etiam inferis sen-*

sus: si quis defuncti sensus est: si quid inferi sentiunt: si quis post funera sensus: si quid habet sensus umbra: si manes post fata aliquid sentiunt. Propertius lib. 4.

Nigras si quid sapis inter arenas. Nemesian. Ecl. 1.

Si sentire datur post fata quietis.

31. VOLUNTATEM SUAM] Testamentum: est enim voluntas ultima.

33. SOLVIT] Eleganter, quia eo tenebantur, velut vineti; quod apparet sup. vers. 14. *Nemo expedit.*

35. VINA VETERA] *Plenam antiquis apothecam cadis.*

36. VESTEM, UNIONES] Supra vers. 21. *vestem, mundum muliebrem.*

PEDISEQUOS] Omnino sic scribendum est, ut versus stet, non *pedisequos*.

37. LUXU] *Luxus*, qui alias latius patet, hic striete accipitur pro ebrietate seu temulentia. Significat ergo, quæ tam luxuriose vivit, ut in convivia & comotationes multos sumtus impendat & profundat.

TRAHIT] Velut reluctansem & invitam, quan-

Agros, villas, & pecora cum pastoribus

Donate mœchæ. Nulla poterit perpeti,

Ut moribus quid teneat alienum suis.

40

Deformis cultum vendet, ut vinum paret;

Agros abjiciet mœcha, ut ornatum paret:

At illa gaudens pecore, & lanæ dedita,

Quacumque summa tradet luxuriæ domum.

Sic nulla possidebit quod fuerit datum,

45

Et dictam matri conferent pecuniam,

Ex pretio rerum, quas vendiderint singulæ.

Ita quod multorum fugit imprudentiam,

Unius hominis repperit solertia.

F A B.

quando vita ebriosorum morti similior est quam vitæ.

39. PERPETI] Ferre, sustinere, pati. Ter. Heaut. 4. 4.

Non possum pati,

Quin tibi caput demulccam.

40. MORIBUS] Non regi hunc ablativum ab *alienus*, sed a subintellecâ præpositione *a* docet Vossius de Construction. cap. 14.

TENEAT] Retineat quid, quod non conveniat cum moribus suis.

42. ABJICIET] Vili pretio vendet. Quod Belgice exprimus, *Voor een leur en een zeur verkoopen*. Plaut. Mostell. 3. 3.

Numquam adepol me scio

Vidisse usquam abjectas ades, nisi modo hæc. Quod recte exponit Lambinus, vili pretio ven-

ditas, & pro nihilo traditas. Sic Seneca *abjicere beneficium* pro cum contemptu & fastidio dare l. 1. de ben. c. 1. Nec aliter Terentius.

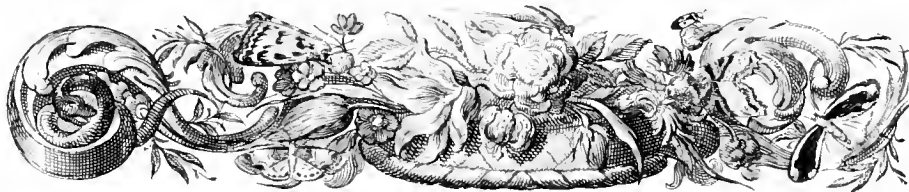
PARET] Comparat sibi pecunia, emat. Sic Ter. Heaut. 4. 4. *Aurum atque vestem qui comparet.*

44. QUACUNQUE SUMMA] Vilissimo etiam pretio.

46. DICTAM] Præscriptam, constitutam. Sic *dotem dicere* apud Terent. Heaut. 5. 1.

48. FUGIT] Fugisse nos dicitur id, quod ignoramus, aut cujus oblitus sumus.

49. SOLERTIA] Unus homo solers reperit id, quod *multi* aut, ut initio dixit, *turba*, reperire, id est, exponere non potuerunt. Confirmat enim his verbis id, quod ante dixerat, *Plus esse in uno sepe, quam in turba, boni.*



F A B. V.

PUGNA MURIUM ET MUSTELARUM.

QUUM victi Mures Mustelarum exercitu,
 (Historia quorum in tabernis pingitur)
 Fugerent, & artos circum trepidarent cavos;
 Ægre recepti, tamen evaserunt necem.
 5 Duces eorum, qui capitibus cornua
 Suis ligarant, ut conspicuum in prælio
 Haberent signum, quod sequerentur milites,
 Hæfere in portis, suntque capti ab hostibus;
 Quos immolatos victor avidis dentibus
 10 Capacis alvi mersit tartareo specu.
 Quemcumque populum tristis eventus premit,
 Peri-

A D F A B U L A M V.

2. HISTORIA] Ita legi vult Gudius, neglecta elisione in secunda voce, & se aliis poetæ nostri exemplis tactur. Heinſius, ne quid verſui deſit,

Historia quorum & in tabernis pingitur.

TABERNIS] *Tabernæ* hoc loco intelliguntur omnes, quæ sunt popularis usus.

PINGITUR] Ex consuetudine.

3. ARTOS] Circa angustos introitus cubilium suorum tumultuarentur, dum quisque primum cupit erumpere.

CIRCUM TREPIDARENT] *Circum* postponitur hic casui suo, quod poetis familiare. Virg. 1 Æneid.

Errabant æli fati maria omnia circum.

TREPIDARENT] Non est *expavescerent*, aut *paverent*, sed, per sollicitudinem festinant intrare. Qua significatione usurpatur quoque apud Terent. Hec. *Trepidari sentio*: & apud Virg. lib. 4 Æneid.

Dum trepidant alæ.

Et sic alibi.

CAVOS] Vel *cava*, quæ murium domicilia.

4. RECEPTI] Sc. *cavis*. Usurpatur hæc vox de loco tuto, unde quoque *receptaculorum* nomen.

6. LIGARANT] Pro *alligârant*, aut ligârant in capitibus.

7. SIGNUM] Notam, qua duces a gregariis discernentur.

8. HÆSERE] Obhæfere, ob amplitudinem cornuum.

9. IMMOLATOS] *Maçtatos*, per Catachresin. Nam *immolandi* verbum ad sacrificia proprie pertinet. Fab. hujus libri 23.

Ubi immolatur, exta prægusto Delum.

10 MERSIT] Devoravit. Grandis & poetica locutio.

Periclitatur magnitudo principum,
Minuta plebes facili præsidio latet.

12. PERICLITATUR] Periclitari solent principes propter suam magnitudinem. Similis fere sententia fuit supra lib. 2. fab. 7.

Tuta est hominum tenuitas.

Magnæ periculo sunt opes obnoxie.

Contraria tamen huic præsentis est lib. 1. fab. 30.

Humiles laborant, ubi potentes dissident.

Quin & ita Horat. in Epist.

Quicquid delirant reges, plectuntur Achivi.

13. PLEBES] Plebs. Occurrit hæc vox apud optimos scriptores: sed dicitur & *plebis*, eodem nempe modo, ut *vulpes* & *vulpis*, *grues* & *gruis*.

FACILI] Quia facile præsidium aliquod invenit.

LATET] Tuta est, libera a periculo, quod principibus imminet.

F A B. V I.

P O E T A.

TU qui nasute scripta destrungis mea,
Et hoc jocorum legere fastidis genus,
Parva libellum sustine patientia,
Severitatem frontis dum placo tuæ,
Et in cothurnis prodit Æsopus novis.

5

¶ Uti-

A D F A B. V I.

1. TU QUI] Poëta hic alloquitur harum fabularum censores. Ordo est, *O nasute, qui* &c. Nisi forte *nasute* sit adverbium. *Nasutus* est, qui sagacius aliis se putat hominum errores vitiaque odorari. Talem & nos Belgæ vocamus *neuswys*. Martialis lib. XIII. ad Lectorem:

Nasutus sis usque licet, sis denique nasus,

Quantum noluerit ferre rogatus Atlas;

Et possis ipsum tu deridere Latinum,

Non potes in nugas dicere plura meas.

DESTRUNGIS] Carpis. Sic sup. lib. 1. fab. 29.

Gravi destrungunt alios contumelia.

2. JOCORUM] Vid. sup. prol. lib. 1.

3. SUSTINE] Tene, non abjice statim fastidio quodam tam minutæ scriptiois.

4 SEVERITATEM] Illam morositatem tuam, qua fit ut obducta fronte hos versus inspicias.

5. ET IN COTHURNIS] Expecta, ait, nec abjice libellum, donec te placeam, & Æsopus prodeat in cothurnis, id est donec novo, & tragædiæ convenienti sermone utentem eum audias; id quod vocat *novum*, quia inusitatum Æsopo fabulisque ejus. *Cothurnus* autem erat calcamenti genus, quo actores Tragædiarum utebantur. Atque hinc pro sublimiori dicendi genere usurpatur. Ovid. 2 Trist.

Et dedimus tragicis scriptum regale cothurnis,

Queque gravis debet verba cothurnus habet.

¶ Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo,
 Pinus bipenni concidisset Theſſala:
 Nec ad profeſſæ mortis audacem viam
 Fabricaſſet Argus opere Palladio ratem,
 10 Inhoſpitalis prima quæ Ponti ſinus
 Patefecit, in perniciem Graiûm & Barbarûm.
 Namque & ſuperbi luget Ætæ domus,
 Et regna Pelix ſcelere Medex jacent,
 Quæ ſævum ingenium variis involvens modis,
 15 Illic per artus fratris explicuit fugam,

Hic

6. UTINAM NEC UMQUAM] *Nec* hic idem ac non, ut ſæpe apud Virgil. Simulat autem poëta ſe ſcripturum tragœdiam, & joco hoc velut exordium facit, quomodo Ennius in translatione Euripidis Medex. Vid. hic Cicer. lib. de Fato 15. Auſt. ad Herenn. 11. 22. Donat. ad Phormionem 1. 3. 5.

PELLI NEMORIS] Silvæ, quæ erat in Pelione monte Theſſaliæ incumbente in ſinum Pelagiæum.

7. PINUS] Quæ in Pelione reperitur frequens. Eſt nomen arboris; ſed per Synecd. eſt hic ſingularis pro plurali.

8. PROFESSÆ] Certæ, indubitata. Horatius Od. 3.

Audax omnia perpeti

Gens humana ruit per vetitum ſeſis.

9. FABRICASSET] C. Germanicus Cæſar de aureo ſæculo,

Neque per dubios avidiſſima ventos

Speſ procul amotas fabricata nave petebat.

ARGUS] Navis illius artiſex, qua vectus eſt Jaſon in Colchidem, ad vellus aureum reportandum.

OPERE PALLADIO] Palladis conſilio & arte, vel etiam opera. Fingitur enim ipſa deſciſſe arbores ad eam neceſſarias.

10. INHOSPITALIS] Proprie. Nam olim *Axenus* appellabatur. Ovidius de eo in Triftibus:

Dicitur ab antiquis Axenus ille fuit.

Deinde *Euxinus* eſt dictus, ominis boni cauſa, id eſt, hoſpitalis. Vide porro de ponti etymo Minervam Sanctii, & ibi doctiſſimas notas Jac. Perizonii p. 629.

11. BARBARUM] Barbarorum, qui in Colchide habitabant.

12. SUPERBI] Magni, potentis. Sumitur enim hic in bonam partem.

LUGET] Propter hanc expeditionem. Ætas enim amiſerat aureum vellus, filiam Medeam, & filium Abſyrtum.

ÆTÆ] Patris Medex.

13. PELIÆ] Quia Pelias a Medea occiſus, de quo vid. Ovid. Metam. l. 7.

JACENT] Everſa ſc. nam multa mala in donum patriam intulit Medea, cum relicta patria Jaſonem ſequeretur; de quo videndi poëta.

14. INVOLVENS] Occulens, tegens.

15. FRATRIS] Abſyrti. Vid. Ovid. Trift. l. 3. El. 9.

EXPLICUIT] Reſpectu ad oppoſitum *involvens*. Cum enim Medea fugeret, inſequebatur eam cum Jaſone pater Ætas. Imminenti ergo & jam capturo, membra diſſecti fratris objecit per partes, ut dum ſingula colligit, ipſa interea tempus haberet elabendi. Atque hoc eſt, *explicare fugam per artus fratris*.

Hic cæde patris Peliadum infecit manus.

Quid tibi videtur? Hoc quoque insulfum est, ais,
Falsoque dictum; longe quia vetustior
Ægea Minos classe perdomuit freta,
Justoque vindicavit exemplo impetum. 20

Quid ergo possum facere tibi, lector Cato,
Si nec fabellæ te juvant, nec fabulæ?
Noli molestus esse omnino literis,
Majorem exhibeant ne tibi molestiam.

Hoc illis dictum est, si qui stulti nauseant, 25
Et, ut putentur sapere, cœlum vituperant.

F A B.

16. INFECIT] Dum persuadet ipsis, reddi-
turas ita eum juvenem. Vid. Ovid. Metam.
Ordo est: *Infecit manus Peliadum cæde patris.*

17. HOC QUOQUE] Respicit eos, qui Eu-
ripidem, ejusque imitatore[m] Ennium, ob ex-
ordium tragœdiæ, quæ Medea dicitur, carpe-
bant.

18. LONGE QUIA VETUSTIOR] Lem-
niorum in Thraciam expeditionem describit
Valer. Flaccus l. 2. vers. 108. Vid. Plin. l. 7.
c. 56. Stat. Theb. l. 5. Vossium ad Catullum
p. 162.

19. ÆGEA] Mare Ægeum.

MINOS] Ante illa tempora Minos Rex
Cretæ classe transit mare Ægeum.

20. VINDICAVIT] Facto recti exempli
vindicavit vim & injuriam sibi factam in An-
drogeo filio.

EXEMPLO] Supplicio, pœna. Terentius
Eun. 5. 5. 4.

Quæ futura exempla dicunt in eum indigna!

IMPETUM] Incursum piratarum. Alii ac-
cipiunt de injuria, per cædem Androgei filii
Minoi ab Atheniensibus illata. Vid. interpretes,
& in iis Heinsum in diversa abeuntem.

21. CATO] Proverbialiter de eo, qui mo-
rositate ingenii omnia carpit, quasi diceret, ô
lector, Catoni similis!

22. FABELLÆ] Nec minora scripta, qua-
lia fabulæ Æsopiæ, nec majora, qualia Tra-
gœdiæ, seu Tragica argumenta, quorum spe-
cimen nunc proposui.

23. NOLI MOLESTUS ESSE] Minatur
adversariis, si sibi scribenti molesti sint, more
poëtarum.

25. HOC ILLIS DICTUM EST] Sic lib. I.
fab. 7. lib. I. fab. 22. 10.

Hoc in se dictum debent illi agnoscere.
Lib. 4. f. 22.

Hoc scriptum est tibi.

Lib. 5. f. 22. eodem sensu,

illi assignari debet hæc narratio.

Lib. 3. f. 12.

Hoc illis narro.

Lib. 4. 19. 18.

Tibi dico avare.

Lib. 5. 9. 5.

Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

SI QUI STULTI NAUSEANT] Si qui
sint, quos hæc non juvat.

26. COELUM VITUPERANT] Deo ipsi
faciunt convicium, & imprudentiæ ipsum ac-
cusant. Proverbialis figura de iis, qui præ ni-
mia sapientia, vel stultitia potius, pulcherrima
etiam & absolutissima taxare instituunt. Græcis
usitatum fuisse patet ex Suida & Zenodoto.

F A B. V I I.

V I P E R A E T L I M A.

MORDACIOREM qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.

¶ In officinam Fabri venit vipera.

Hæc quum tentaret, si qua res esset cibi,
Limam momordit: illa contra contumax,
Quid me, inquit, stulta, dente captas lædere,
Omne adsuevi ferrum quæ corrodere?

F A B.

A D F A B. V I I.

1. IMPROBO] Sævo, violento, audaci, temerario, plus conanti quam decet.

2. HOC ARGUMENTO] Hac narratione, hac fabula. Cicero de invent. Rhetor. l. 19. *Argumentum est ficta res, quæ tamen fieri potuit.* Vid. Græv. in Cic. Orat. T. 1. part. 2. p. 276.

3. TENTARET] Quæreret, circumspiceret.

SI QUA RES ESSET CIBI] Si quid esset, quod in cibum posset utile esse: si cibus quis esset. Sic *res voluptatum* pro voluptatibus dixit Plaut. Amphitr. Græca locutio est, ut jam supra ostendimas. Vid. Lib. 1. fab. 1. & fab. 8. & 13. & exemplis illic allatis, si lubet, adde hæc. Virgil. l. 8. *Æn. Caci mens effera dixit pro Caco effero.* Idem Ecl. 4. *decus ævi* pro *ævo decoro.* Alibi & *ferrî rigor* pro *ferro: robur aratri* pro

aratro. Lucretius quoque *robur saxi* pro *saxo: rigor auri* pro *auro.* Stautus etiam l. 10. *gloria Nisi* pro *Niso glorioso.* His adde Oppiani *ἔργον ἔρωτ* pro *ἔρωσ*, & *ἔργα ὀνίσκων*, pro *ὀνίσκoi.*

5. CONTUMAX] Non cedens, non admittens morsum. Dicitur & de eo, qui mandatis inobediens est.

6. STULTA] Vocativus est, & ad viperam refertur: ut sup. l. 2. *Stulte, inquit, erras.* Et lib. 1. *At ille stultus.*

DENTE] Dentibus tuis. Synced. Speciei.

CAPTAS] Tentas, quæris, conaris.

7. ADSUEVI] Quadrissyllabum: ut jam pluries vidimus. Non multum abludit responsum Rubi ad Vulpem apud Æsopum.



A D

F A B. V I I I.

V U L P I S E T H I R C U S.

HOMO in periculum simul ac venit, callidus
Reperire effugium alterius quærit malo.

¶ QUUM decidisset Vulpis in puteum inscia,
Et altiore clauderetur margine,

Devenit Hircus sitiens in eundem locum: 5

Simul rogavit, esset an dulcis liquor,

Et copiosus? Illa fraudem moliens:

Descende, amice, tanta bonitas est aquæ,

Voluptas ut satiari non possit mea.

Immisit se barbatus; tum Vulpecula 10

Evafit puteo, nixa celsis cornibus:

Hircumque clauso liquit hærentem vado.

F A B.

A D F A B. V I I I.

2. ALTERIUS] Periculo alterius quærit opem, nec curat, licet ferentem eam opem sibi videat in malum incidere.

3. QUUM DECIDISSET] Paulo aliter Camerarius, quem vide fab. 4.

4. CLAUDETUR] Cohibetur propter altitudinem, quo minus possit egredi.

MARGINE] Quod *ripa* in flumine, id *marginis* in puteo.

5. SITIENS] *Siti compulsius*. Sic enim l. i. f. i.

6. LIQUOR] Aqua puteo contenta. Sic. l. i. f. i.

A te decurrit ad meos hausus liquor.

7. MOLIENS] Intenta in fraudem, quærens fallere.

8. DESCENDE] Subintellige, *inquit*.

AMICE] Sic l. 3. fab. 7. Lupus ad canem, *Unde hoc, amice?*

10. BARBATUS] Eleganter animalibus ab ea parte corporis, qua maxime cognoscuntur, nomen imponitur; quod Phædro familiare. Sic *auritulus* pro asino, *bidens* pro ove, *laniger* pro agno. Vid. Gudius, & Buchnerus de commutata ratione dicendi p. 77. & quæ annotavimus l. i. fab. i.

11. NIXA] Nixa hirci cornibus. *Nixa* est pro innixa.

12. CLAUSO] Propter clausum vadum egredi non valentem.

VADO] Fundo putei. Alioqui hæc vox dicitur de omni illa aqua, quæ potest vadari. Unde proverbium, *Res est in vado*, id est, salva. Terent. Andr. 5. 2. 4.

A D

F A B. I X.

D E V I T I I S H O M I N U M

PERAS imposuit Jupiter nobis duas;
 Propriis repletam vitiis post tergum dedit,
 Alienis ante pectus suspendit gravem.

¶ Hac re videre nostra mala non possumus:

5 Alii simul delinquent, censores sumus.

A D F A B. I X.

1. PERAS] *Pera* est sacculus ex aluta e collo ad lumbos pendens.

3. GRAVEM] *Gravatam*, vel, ut ante, repletam.

4. HAC RE] *Hac ex re*, sicut dicimus qua-

re, pro qua ex re.

NOSTRA MALA] *Propria vitia*, ut ante.

5. SIMUL] Simulac alii peccant.

CENSORES] Vitorum reprehensores.

F A B. X.

F U R A R A M C O M P I L A N S.

LUCERNAM fur accendit ex ara Jovis,
 Ipsumque compilavit ad lumen suum;
 Onustus qui sacrilegio quum discederet,
 Repente vocem sancta misit religio:

Malorum

A D F A B. X.

1. FUR] Fur quidam, uti solet de ignotis.

ARA] In ara perpetuus ignis. Sic lib. 1. fab. 28.

Vulpes ab ara rapuit ardentem facem.

2. IPSUMQUE] Jovem, pro ipsius fano.

COMPILAVIT] Exspoliavit. Apulej. Apol. dixit, *compilare domum alicujus.*

SUUM] Proprium ipsius Jovis, quod ab eo fur acceperat.

3. SACRILEGIO] Sacrilegium est sacrarum rerum ablatio.

4. RELIGIO] Deus. Sic fere Virg. lib. 3 Æncid.

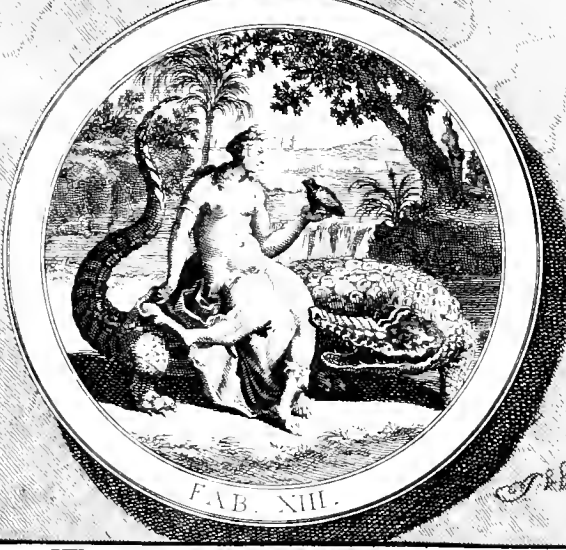
Namque omnem cursum mihi prospera dixit Religio.

Supra lib. 1. fab. 27.

Pœnas ut sanctæ religioni penderet.

Vocem mittere pro loqui est etiam apud Ciceronem.

5. ISTA]



J. Knauff del.

Malorum quamvis ista fuerint munera, 5
 Mihique invisâ, ut non offendar subripi,
 Tamen, scelestè, spiritu culpam lues,
 Olim quum adscriptus venerit poenæ dies.
 Sed ne ignis noster facinori præluceat,
 Per quem verendos excolit pietas deos, 10
 Veto esse tale luminis commercium.
 Ita hodie nec lucernam de flamma Deûm,
 Nec de lucerna fas est accendi sacrum.

¶ Quot res contineat hoc argumentum utiles,
 Non explicabit alius, quam qui repperit. 15
 Significat primo, sæpe, quos ipse alueris,
 Tibi inveniri maxime contrarios.

Secun-

5. ISTA] Quæ tu abstulisti nunc furto.
 MUNERA] Donaria, quæ vulgo dari diis,
 & in templis eorum suspendi solèbant.

6. MIHIQUE INVISA] Et adeo mihi invisâ & ingrata, ut nihil me moveat illa a te subripi.

7. SPIRITU] Sic *luere capite*, Curt. *Luere sanguine*, Vell. *luere morte*, Cicero.

LUES] Peribis, seu morte lues.

8. OLIM] Hæc vocula de tempore præterito & futuro dicitur.

ADSCRIPTUS] Scriptus a fatiis, definitus.

9. PRÆLUCEAT] Tibi male agenti præluceat.

11. COMMERCIIUM] Usûm. Vult, ve-tuisse Deum, accendi in posterum lumen de igni sacro, sicut fur fecerat, & contra, de lumine ignem sacrum.

12. ITA HODIE] Patet hiinc antiquitus morem fuisse, ut ignis ad sacra non accenderetur ex igne profano: sic ut nec contra ignis profanus ex sacro. Sumit quippe Phædrus *lucernam*

pro vulgari igne & non sacro.

FLAMMA] Igne altaris.

13. SACRUM] Sacrificium, victimam. Scilicet non ex culina, sed cælo petebant ignem, quo in hoc negotio utebantur.

14. ARGUMENTUM] Fabula. Sic supr. fab. 7.

15. NON EXPLICABIT] Non necesse erit ut explicet alius, quia ipse, qui excogitavi, nunc facturus sum.

QUI REPPERIT] Se ipsum intelligit. Unde discimus primum fabulæ hujus auctorem esse Phædrum.

16. SIGNIFICAT] Nempe hoc argumentum.

QUOS IPSE] Illos nempe, quos alueris.

ALUERIS] Foveris, ad honores promoveris.

17. INVENIRI] Eleganter dicitur in respectu ad inopinatum eventum. Quomodo Belgæ: *Ik bevinde dit anders*. Sic Ter. Eun. 5. 9.

Scis Pamphilam meam inventam civem?

CONTRARIOS] Adversarios, hostes.

O

19. DICTO]

Secundo ostendit, scelera non ira Deum,
Fatorum dicto sed puniri tempore.

20 Novissime interdicit, ne cum malefico
Usum bonus confociet ullius rei.

19. DICTO] Constituto. Sic infra: *Rediit hora dicta.* Terent. And. *Hic nuptiis dictus est dies.*

20. NOVISSIME] Postremo, respicit enim primo & secundo, quod præcessit.

INTERDICIT] Nobis, vel bono: sequitur

enim mox *bonus.* Absolute sic usurpatur. Ter. Hec. 4. 1. 48.

Interdico, ne extulisse extra aedes puerum usquam velim.

21. CONSOCIET] Commertium habeat cum malefico.

F A B. X I.

M A L A S E S S E D I V I T I A S.

OPES invisæ merito sunt forti viro,
Quia dives arca veram laudem intercipit.
Cœlo receptus propter virtutem Hercules,
Quum gratulantes per salutasset Deos,

Venien-

A D F A B. X I.

MALAS ESSE DIVITIAS] Vid. ad hoc lemma Præschium.

1. OPES INVISÆ] Vide Meursium, Freinfheimium, Schefferum, Præschium, Gudium.

2. DIVES ARCA] Summæ opes.

3. COELO RECEPTUS] *In cœlum*, figurata locutio. Sic. Virg.

It clamor cœlo

pro ad cœlum. Estat hæc fabula etiam apud Æsopum, fab. 194.

PROPTER VIRTUTEM] Bella & labores in iis exantlati viam ad cœlum adstruunt. Gloria enim laboris est filia. Seneca in Furente,

Non est ad astra mollis e terris via.

Lib. 4. Anthol. c. 8. Epigr. 5.

Δέξκεο μυριέμορθε τῶς Ηἰρακλῆς ἀγῶνας,

Ὅς τλάς, ἀθανάτων εἶκον Ὀλυμπον ἔβησα.

Ipse Hercules quoque de se Epigr. 7. post enumeratos suos labores,

Αὐτὸς Ὀλυμπον ἔχω.

Apollo apud Virgil. Æn. ix ad Ascanium:

Maeste nova virtute puer, sic itur ad astra.

HERCULES] Jovis & Alcmenæ filius, qui ob virtutem & gloriam gestorum creditur annumeratus esse diis.

4. GRATULANTES] Gratulantes ipsi nos istos honores. Sed advertendum hic est, cum quis *gratulari* amico dicitur de re, quæ ei prospere evenerit, non aliam esse ejus locutionis & syntaxeos rationem ac significationem, quam, pro amico & propter amicum gratias agere diis. Quo spectare potest & Terentianum utud Heaut. 5. 1. 6.

Obe, jam desine Deos, uxor, gratulando obtundere,

Tuam esse inventam gnatam.

Ubi

Veniente Pluto, qui fortunæ est filius, 5
 Avertit oculos. Causam quæsit Pater.
 Odi, inquit, illum, quia malis amicus est,
 Simulque objecto cuncta corrumpit lucro.

Ubi idem videtur esse *gratulari*, quod gratias agere. Quod si ita sit, non tam attendit Phædrus rationi quam usui, qui ipsos Deos gratulantes induxit. Vid. Jac. Perizonium ad Sanctii Minervam pag. 5.

PERSALUTASSET] Ordine omnes salutasset.

5. PLUTO] Deo divitiarum, filio fortunæ. Dicitur, *Plutus*, *Pluti*, & *Pluto*, *Plutonis*.

6. AVERTIT OCULOS] Scilicet a *Pluto*. CAUSAM QUÆSIVIT] Rogavit eum, cur

oculos averteret.

PATER] Jupiter, qui pater deorum dicitur: aut solo respectu ad Herculem, cuius pater erat, ut supra diximus.

7. AMICUS EST] Active, amans malos, eosque favore prosequens.

8. OBJECTO] Velut cæca volucribus objicitur, qua capiuntur.

CORRUMPIT] Corrumpit omnia, dum pecunias & lucrum monstrat.

F A B. X I I.

L E O R E G N A N S.

UTILIUS homini nihil est, quam recte loqui;
 Probanda cunctis est quidem sententia,
 Sed ad perniciem solet agi sinceritas.

Quum se ferarum regem fecisset Leo,

Et

A D F A B. X I I.

1. RECTE] Aperte, sincere, directe, sine ambagibus; ideo enim sequitur de *sinceritate*. Oppositum hujus est *oblique loqui*, quod passim in usu est. *Recte* sic usurpavit Plaut. Amph. III. *Recte loquere*, & alibi.

2. QUIDEM] Particula hæc vim habet adseverationis majoris.

SENTENTIA] Hæc sententia, *Nihil esse homini utilius quam recte loqui*.

3. AGI] Adduci, trahi. Solet in exitum præcipitari: *ad perniciem devocari*, ut loquitur lib. I. fab. 20.

SINCERITAS] Simplicitas & aperta veritas.

4. QUUM SE] Ex hac fabula argumentum sibi petit Illustrissimus Gudius, quo probet lib. I. fab. 5. legendum esse,

Ego primam tollo, nominor quia Rex Leo. vel, quod verosimilius judicat, *invitis etiam membranis,*

Nominor quia Creon.

FERARUM REGEM] De majestate hujus animalis non inconvenienter huic loco audire canentem Sannazarium in divino opere de partu Virginis lib. I. vers. 419.

It juxta nemorum terror, rexque ipse ferarum

Magnanimus nitet ore Leo: quem fusa per armos

Convellit juba: pectoribus generosa superbit Majestas, non jam ut cadens, aut præharsivus

Adpetat.

Et æquitatis vellet famam consequi,
 A pristina deflexit consuetudine,
 Atque inter illas tenui contentus cibo,
 Sancta incorrupta jura reddebat fide:

* * * * *

5. FAMAM CONSEQUI] Vellet justî nomen ubique consequi.

6. DEFLEXIT] Mutavit antiquum feritatis morem, & vivendi rationem.

7. INTER ILLAS] Feras nempe, quarum Rex erat.

8. INCORRUPTA] Dabat leges fide sincerâ, nec patente munerum illecebris.

F A B. X I I I.

* * * * *

POSTQUAM lavare cœpit poenitentia
 Affrictione veretri linguam mulieris,
 Adfinitatem traxit inde obscœnitas.

A D F A B. X I I I.

1. LAVARE] Al *labare*, & pro *pœnitentia*, *pœnitentio*. Mutila hic omnia & lacera. Sed parva est jactura. Petrus Scriverius in *Animadversionibus* in *Pervig. Ven.* sub finem,

Examina, inquit, POENITENTIAM *Phædri fabulatoris*, num quid elegantibus illis fabulis scelerare alicujus impostoris accesserit *mangoni*. Expendant eruditi.

F A B. X I V.

P R O M E T H E U S.

ROGAVIT alter, tribadas & molles mares
 Quæ ratio procreasset: exposuit Senex:

Idem

A D F A B. X I V.

1. ALTER] Quispiam, nescio quis.

TRIBADAS] Vide *Vossii observationes* ad *Catullum* p. 256.

2. SENEX] *Æsopus*. Ita *sup.* 1. 3. *fab.* 3. *Naris emuncta senex* & alibi.

3. IDEM]

Idem Prometheus auctor vulgi fictilis;
 Qui simul offendit ad fortunam, frangitur;
 Naturæ partes, veste quas celat pudor, 5
 Quum separatim toto finxisset die,
 Aptare mox ut posset corporibus suis,
 Ad cœnam est invitatus subito à Libero;
 Ubi inrigatus multo venas nectare,
 Sero domum est reversus titubanti pede; 10
 Tum semisomno corde, & errore ebrio,
 Adplicuit virginale generi masculino,
 Et masculina membra adplicuit foeminis.
 Ita nunc libido pravo fruitur gaudio.

FAB.

3. IDEM] Idem ille Prometheus, de quo in præcedenti fab. etiam videtur actum fuisse.

AUCTOR] Hominum formator.

VULGI] Turbæ hominum.

FICTILIS] Ex terra, luto ficti. Hoc enim verbo sic utebantur. Apul. Apolog. *Etenim quod luto fictum, vel are incisum* &c. Cicero Pisoniana, *Homullus ex argilla & luto fictus*. Martial. 10. 39.

Ficta Prometheus diceris esse luto.

Hyginus Fab. cxlii. *Prometheus Iapeti filius, primus homines ex luto finxit*. Ubi Jac. Gronovius emendat *primos homines*. Fulgent. ix. *Prometheum ajunt hominem ex luto finxisse*. Juvenal. sat. xiv.

Forſitan hæc ſpernant Juvenes, quibus arte benigna

E meliore luto finxit præcordia Titan.

ubi vetus Scholiaſtes: *Prometheus filius Iapeti, qui fuit unus e Titanibus*. Conſule etiam Cl. Perizonium ad Sanctii Minervam p. 18.

4. SIMUL] Simulac offendit.

FORTUNAM] Fortuna hic velut res dara fingitur, ad quam vulgus (nam illud qui, quod ante simul est, ad vulgi, non ad Prometheus est

referendum) formatus ex luto, ſicut teſta frangitur.

5. NATURÆ PARTES] Membra, quibus ſexus diſtinguitur. *Naturalis* apud Juſtinum.

7. CORPORIBUS SUIS] A ſe fictis.

8. LIBERO] Baccho, Deo vini.

9. INRIGATUS MULTO VENAS NECTARE] Conſtructio eſt Græca. Intelligitur præpoſitio *καλῶ*. Ad quem modum fere Virgil. Ecl. 6.

Inflatum heſterno venas, ut ſemper, Iaccho.

NECTARE] *Nectar* eſt potus deorum, ut cibus ambroſia. Hic ponitur pro vino, quod *Bacchaum nectar* in Silvis vocat Statius.

10. TITUBANTI PEDE] Titubantibus pedibus ex ebrietate.

11. CORDE] Unde alias intellectus & conſilium.

EBRIO] Errore ebriçtatis.

12. VIRGINALE] Sc. membrum, quod huc ex ſequentibus trahendum. Licet quoque ita ſimpliciter uſurpetur.

13. FOEMINIS] Generi fœmineo, ut ante, *generi maſculo*.

14. ITA NUNC] Inde factum eſt, ut nunc &c.

F A B. X V.

C A P E L L Æ E T H I R C I.

BARBAM Capellæ quum impetrassent ab Jove,
 Hirci moerentes indignari cœperant,
 Quod dignitatem foeminæ æquassent suam;
 Sinite, inquit, illas gloria vana frui:
 5 Et usurpare vestri ornatum muneris,
 Pares dum non sint vestræ fortitudinis.

¶ Hoc argumentum monet, ut sustineas tibi
 Habitu esse similes, qui sunt virtute impares.

F A B.

A D F A B. X V.

1. IMPETRASSENT] Summis precibus obtinuissent.

2. INDIGNARI] Ægre istud & graviter ferre.

COEPERANT] Præferunt Heinsius & Gudianus MS. codicis lectionem, *cæperunt*: pari modo ac fab. 19. est in ultimo versus pede, *abierunt*, penultima brevi. Consule ad eum locum Tan. Fabrum. Sed non video, cur displiceat τὸ *cæperant*.

3. DIGNITATEM] Auctoritatem, quam præ ipsis antea habebant ex barba.

ÆQUASSENT] Æqualem haberent. Sic Virg. 6 Æncid.

Æquatque Sichæus amoræ.

5. USURPARE] Vid. de significatione hujus vocis Sanctium in Minerva, & doctissimum ejus Interpretem Jac. Perizonium p. 639.

ORNATUM] Quem putatis illas gerere non debere.

MUNERIS] Quod est, gravem esse; quò barba pertinet.

6. PARES DUM NON SINT] Dum non æquent fortitudinem vestram. Nam ita, paulo ante.

7. ARGUMENTUM] Fabula, ut supra plus semel.

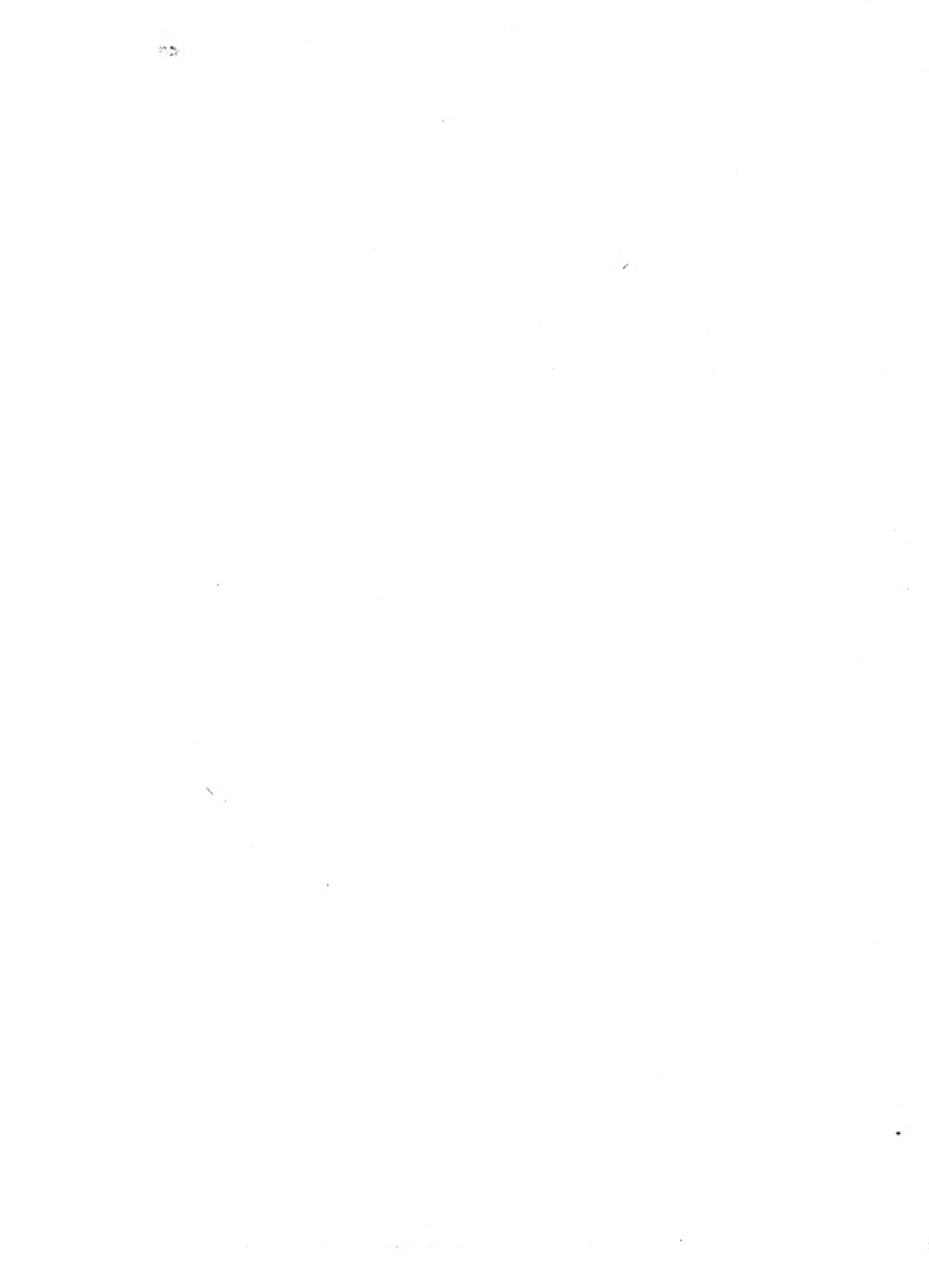
SUSTINEAS] Patiaris, perferas æquo animo.

8. IMPARES] Te minores.





J. Bianchi fecit et del.



F A B. X V I.

G U B E R N A T O R E T N A U T Æ.

Q U U M de fortunis quidam quereretur suis,
Æsopus finxit consolandi gratia.

¶ Vexata sævis navis tempestatibus,
Inter vectorum lacrymas & mortis metum,
Ferri secundis tuta coepit flatibus,
Nimiaque nautas hilaritate extollere,
Faciem ad serenam subito ut mutatur dies.
Factus periculo tum gubernator sophus;
Parce gaudere oportet, & sensim queri:
Totam quia vitam miscet dolor & gaudium.

F A B.

A D F A B. X V I.

1. DE FORTUNIS] De improspero successu rerum suarum. *Fortune* igitur sic in plur. pro *fortuna*. Sic Ter. And. 1. 1. *Laudare fortunas meas*.

2. FINXIT] Absolute, pro *finxit hoc*, vel *banc fabulam*.

CONSOLANDI] Illum: ut illum consolaretur.

3. VEXATA] Sic apud Virg. est *vexata ratus*, id est, raptata, huc atque illuc distracta.

4. VECTORUM] Eorum, qui navi vehantur.

5. FLATIBUS] Proventi ventis secundis.

6. EXTOLLERE] Elatos quasi & superbos

reddere, tanquam nihil mali amplius posset accidere.

7. FACIEM] Speciem, habitum.

UT MUTATUR DIES] Postquam sedata tempestate serenitas rediit.

8. PERICLO] In quo fuerat.

GUBERNATOR] Nauta. *Dominus navis* apud Nepotem: *Auriga* apud Ovidium.

SOPHUS] Sapiens, prudens. Græcè, σοφός.

9. PARCE GAUDERE] Subintellige, *inquit*.

SENSIM] Parce, moderate.

10. TOTAM QUIA VITAM] Quia tota vita est permixta dolore & gaudio.



F A B. X V I I.

CANUM LEGATI AD JOVEM.

CANES legatos olim misere ad Jovem,
 Melioris vitæ tempus oratum suæ,
 Ut sese eriperet hominum contumeliis,
 Furfuribus sibi conspersum quod panem darent,
 5 Fimoque turpi maximam explerent famem.
 Profecti sunt legati non celeri pede,
 Dum naribus scrutantur escam in stercore.
 Citati non respondent: vix tandem invenit
 Eos Mercurius & turbatos adtrahit.
 10 Tum vero vultum magni ut viderunt Jovis,
 Totam timentes concacarunt regiam.

Pro-

A D F A B. X V I I.

1. CANES] Non dissimilem huic refert fabulam de asinis Camerarius. Vid. eum fab. III. & Faern. pag. 101.

2. MELIORIS VITÆ TEMPUS] Tempus, quo meliorem vitam possent vivere, quam ea esset, quam hætenus vixerant.

ORATUM] Proprie. Nam & legati vocantur Oratores. Virg. 7. Æneid.

Centum Oratores augusta ad mænia Regis Ire jubet.

Eodem modo Camerarius dicta fabula: *Asini ad Jovem legatos quodam tempore misere oratum ut ille sibi succurreret.*

3. SESE] Sese sæpe est apud Phædrum lib. 2. fab. 5.

Dolosa tuto condidit sese cavo;
 & sic alibi.

ERIPERET HOMINUM CONTUMELIIS] *Eripere contumeliis* est rapere e contumeliis. Sic

lib. 1. fab. 28.

Aquila ut periculo mortis eriperet suos.

4. CONSPERSUM] Commixtum. Vid. de hoc pane Pignorium de servis pag. 525.

5. MAXIMAM] Apud Plautum est; *multo maximam & gravissimam.*

EXPLERENT] Explere cogentur.

6. NON CELERI] Tardo gradu.

7. SCRUTANTUR] Olfaciunt sterces, si lateat ibi esca.

8. CITATI] Vocati solenni voce Mercurii. Vox est a judicii petita. Vid. Asconius in l. 1. Accusat. in Verrem cap. 1.

9. TURBATOS] Quod tam negligentes fuissent officii, nec expectassent, aut attendissent tempus idoneum, sed requiri debuissent a Mercurio.

10. MAGNI] Proprium Jovis cognomen. Sic & Juno dicitur magna. Quin alii etiam

Propulsi vero fustibus, vadunt foras:
 Vetat dimitti magnus illos Jupiter.
 Mirati, sibi legatos non revertier,
 Turpe æstimantes aliquid commissum a suis, 15
 Post aliquod tempus alios adscribi jubent.
 Rumor legatos superiores prodidit:
 Timentes rursus aliquid ne simile accidat,
 Odore canibus anum, sed multo replent.
 Abeunt. Rogantes aditum, continuo impetrant. 20
 Consedit genitor tum Deorum maximus,
 Quassatque fulmen: tremere cœpere omnia.
 Canes confusi, subito quod fuerat fragor,
 Repente odorem mixtum cum merdis cacant.

Recla-

etiam dii. Quod non necesse habuit tanto molimine nos docere ferox ille Juvenis, qui & ipse ingentibus ausis nomen magni meruit. Sic enim de eo Poëta non ignobilis,

Gerardus ille magnus Haverkampius.

12. VADUNT FORAS] Sic & Martial.

Uxor vade foras.

13. VETAT DIMITTI] Vetat eos dimitti, & jubet in custodia teneri.

14. REVERTIER] Reverti per Paragogen.

15. ÆSTIMANTES] Existimantes. Sic sup. l. 3. fab. 4.

Ridicule magis hoc dictum quam vere æstimo.

ALIQUID] Aliquid turpis flagitii.

16. POST ALIQUOD TEMPUS] Euan-gelista Matthæus cap. XXI. 36. Πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλας δούλους. Curtius: *Altera legatione an mitigari possit experiamur.*

ADSCRIBI] Superioribus illis, antea a se missis ad Jovem, pro associari, adjungi.

17. SUPERIORES] Priores illos, fustibus exceptos.

PRODIDIT] Aperuit, notumque fecit, quam turpiter se in Jovis regia gessissent.

18. TIMENTES] Quapropter timentes ne eandem fortunam experiantur novi legati.

19. ODORE] Aromatibus odoratis. Sic mox infra. Usitatus tamen odores. Lampridius Heliogab *Odores Indicos jubebat incendi.*

SED MULTO] Eleganter pro, & eo quidem multo.

20. ABEUNT] Ad Jovem, iter eo suscipiunt.

21. CONSEDIT] Tanquam Rex & Judex. Sic Ovid. l. 13. Met. 1.

Confedere Duces.

22. FULMEN] Quod Jovi pro sceptro est.

TREMERE COEPERE] Imitatur Virg. 3 Æn.

Tremere omnia visa repente.

23. CONFUSI] Turbati, ut vers. 9.

24. ODOREM] Quo repleti fuerant.

25 Reclamant omnes vindicandam injuriam.

Sic est locutus ante poenam Jupiter :

Legatos non est Regis non dimittere ,

Nec est difficile , poenas culpæ imponere :

Stet hoc (feretis pro justitia præmium)

30 Non cito dimitti , verum cruciari fame ,

Ne ventrem continere non possint suum :

Illi autem , qui miserunt hos tam futiles ,

Numquam carebunt hominis contumelia.

Mandantur antro , non dimittuntur statim.

35 Ita nunc legatos expectans & posteros ,

Novum venire cum videt , culum olfacit.

F A B.

25. RECLAMANT] Iterum clamant omnes dii , ut nuper fecerant , cum priores legati sic se gessissent.

VINDICANDAM] Animadvertendum in illos legatos.

26. ANTE POENAM] Ante quam præciperet , quam poenam iis vellet infligi.

27. LEGATOS] Hæc sequentia , antea confusa , sic constitutum & expedivimus ex Gudio : quem vide.

NON EST REGIS] Non dimittere legatos non est Regis , id est , non decet Regem non dimittere legatos : ne jus gentium ipsis detentis violeatur.

29 STET HOC] Sc. decretum. Cic. lib. 9. Ep. 2. *Modo stet nobis illud , una vivere in studiis nostris.* Jupiter apud Statium lib. XI Theb.

Stat parcere mundo.

PRO JUSTITIA] Secundum justitiam.

PRÆMIUM] Sermo est Jovis ad Deos , qui reclamaverant vindicandam hanc injuriam. Dii enim ferunt præmia bonis bona , malis mala & exitialia. Ita Virgilius , quem imitatus est Phædrus , 1 Æn.

Di tibi , si qua pios respectant Numina , si quid

Usquam justitiæ est , & mens sibi conscia recti , Præmia digna ferant.

30. NON CITO DIMITTI] Sic mox , non dimittuntur statim.

31. NE VENTREM CONTINERE NON POSSINT] Repetita negatio affirmat , ut sit , Ut possint continere ventrem vel alvum. Oppositum est superiori *cacare*.

32. FUTILES] Proprie dictum , tanquam qui nil possent continere , sed commissum odorem statim effunderent. Sic homines , qui commissa non retinent , *futiles* dicuntur.

33. NUMQUAM CAREBUNT] Omni tempore contumelia afficientur.

34. ANTRO] Vinculis. Sic Virg. usus est hac voce in carceris significatione , 1 Æn. 52.

Hic vasto Rex Æolus antro

Luctantes ventos tempestatesque sonoras

Imperio premit , ac vinculis & carcere frenat.

35. EXPECTANS] Sc. canis.

36. NOVUM] Novum legatum. Sensus est : Canis nostri temporis , legatos , non tantum priores illos , sed & posteros expectans , quorum culus repletus erat odore ; quoties novum & incognitum venire videt , culum ejus olfacit , an ille adveniens sit ex odoriferis illis.

A D

F A B. XVIII.

H O M O E T C O L U B R A.

QUI fert malis auxilium, post tempus dolet.

Gelu rigentem quidam Colubram sustulit,
Sinuque fovit contra se ipse misericors.

Namque ut refecta est, necuit hominem protinus.

Hanc alia quum rogaret causam facinoris, 5

Respondit: Ne quis discat prodesse improbis.

A D F A B. XVIII.

1. QUI FERT] Qui malis fert opem, potius damnum & interitum sentit, quam gratias. Vid. aliquid cum hac fabula conveniens in Camer. fab. 238.

POST TEMPUS] Sic fab. superiori,

Post aliquod tempus alios adscribi jubent.

2. RIGENTEM] Frigescentem Justinus lib. 2. cap. 1. de Scythia ait, *eam perpetuis frigoribus rigere.*

3. FOVIT] Calefecit. Hinc *focus.*

CONTRA SE] In perniciem suam. Non ab simili modo Ovidius Amor. 3. 8.

Contra te solers hominum natura fuisti.

4. REFECTA] Recreata, cum paulo ante pœne mortua esset.

5. ALIA] Alia colubra.

6. NE QUIS DISCAT] Ino vero, ut quis discat non prodesse improbis; sed subintelligendum: Ne quis ab exemplo hominis, qui colubram sinu fovit, discat prodesse improbis. Vide hic Gudium adferentem Jambos ex Andrea Chiocco, quibus hæc eadem fabula est expressa.

F A B. XIX.

V U L P I S E T D R A C O.

VULPIS cubile fodiens, dum terram eruit,
Agitque plures altius cuniculos,

Pervenit

A D F A B. XIX.

2. CUNICULOS] *Cuniculi* sunt fossæ subterraneæ. Hinc *cuniculis oppugnare*, pro, latenti fraude oppugnare.

P 2

3. DRA-

Pervenit ad Draconis speluncam ultimum,
Custodiebat qui thesauros abditos.

9 Hunc simul aspexit; Oro ut imprudentiæ
Des primum veniam: deinde, si pulcre vides,
Quam non conveniens aurum sit vitæ meæ,
Respondeas clementer. Quem fructum capis
Hoc ex labore, quodve tantum est præmium,
10 Ut careas somno & ævum in tenebris exigas?
Nullum, inquit ille; verum hoc a summo mihi
Jove adtributum est. Ergo nec sumis tibi,

Nec

3. DRACONIS] Dracones olim habiti custodes defossarum aut reconditarum opum. Sic de vellere aureo, sic de pomis aureis Atlantis traditum.

ULTIMUM] Ultimo, tandem. Al. *ultimam*, pro ultima speluncæ parte. Quale quid in Ter. Phormione, 1. 4. 38.

Sed quis hic est senex, quem video in ultima platea?

Idem Heautont. 5. 1. 29.

Est mihi ultimus conclave in adibus quoddam retro.

4. ABDITOS] Defossos, reconditos.

5. HUNC] Id est, draconem.

ORO] Simul adspexit, inquit, *Oro ut des primum* &c. Loquitur sic, veluti timens. Terent. Heaut. 4. 1. 10.

Primum te hoc oro, ne quid credas me adversum edictum tuum

Facere ansam.

IMPRUDENTIÆ] Mihi, si forte nimis sum imprudens.

6. DES VENIAM] Ignosceas, non ægre feras.

8] *Si confirmantis est, ut Ter. Andr. 1. 5. 38.*

Si te in germani fratris dilexi loco.

Virgil. Æn. 4. 317.

Si bene quid de te merui, fuit aut tibi quicquam

Dulce meum.

Ovidius l. 7. Metam. 852.

Per nostri jœdera lecti,

Perque Deos supplex oro, superosque, meosque;

Per si quid merui de te bene.

PULCRE] Recte assequeris, recte intelligis. Sic fab. 20. *pulcre intelligo.* & alibi.

7. QUAM NON CONVENIENS] Quam inconveniens, quam parum conveniens.

VITÆ] Id est, mihi. Nam de se vulpis loquitur, & hæc veluti amoliendæ suspicionis gratia, & benevolentæ captandæ præmittit. Nosti, inquit, satis, non esse hoc meum institutum, ut cumulem mihi opes, quæ raptò vivo, & carne animantium vescor. Itaque quod quaesitura sum, non ideo facio, tanquam tibi invideam hoc aurum, ipsaque velim habere. Dic tamen, si placeat, quare hoc facias, & opibus sic incumbas.

10. ÆVUM IN TENEBRIS EXIGAS] Ætatem aut vitam tuam in speluncis exigas.

11. NULLUM] Nullum est præmium, nullum inde fructum capio.

SUMMO] *Magno, maximo*, ut fab. 17. Jupiter est deorum summus.

12. ATTRIBUTUM] Injunctum, inpositum est, velut munus peculiare.

ERGO] Verba sunt Vulpis, quibus Draco respondet, *Sic satis placet.*

SUMIS

Nec ulli donas quicquam? Sic fatis placet.

Nolo irascaris, libere si dixerō:

Diis est iratis natus, qui est similis tibi.

15

A Biturus illuc, quo priores abierunt,

Quid mente cœca miserum torques spiritum?

Tibi dico, avare, gaudium hæredis tui,

Qui thure superos, ipse te fraudas cibo?

Qui

SUMIS TIBI] Nec fumis tibi quicquam, hoc est, capis in tuos usus, impendis.

13. SIC FATIS PLACET] Diis sic visum est, qui mihi hoc attribuerunt. Quasi diceret, ut fab. XVIII.

Fatorum arbitrio hæc partes sunt mihi datæ.

14. NOLO IRASCARIS] Vulpis verba. Formula est excusantis libertatem. Tiber. ap. Sueton. *Ignoscas, rogo, si quid adversus te liberius, sicut senator dixerō.*

15. DIIS EST IRATIS NATUS] Inimicis, adversantibus diis. Sic dicebant veteres, gnari nimirum Deum illis, quos punire vult, sanam mentem & consilium eripere. Nam si dii hominibus opes dant, nihil inde fructus percipitur, nisi & dent mentem & artem illis fruendi. Hoc enim donum deorum putabant. Quem in sensum Horatius,

Di tibi divitias dederunt artemque fruendi.
Tales formulæ sunt & apud Terentium. Phorm. 4. 3.

Satin' illi dii sunt propitii?

Et Andr. 4. 1. 40.

Nescio, nisi mihi deos satis

Scio fuisse iratos, qui auscultaverim.

Juvenal. Sat. 1.

Fruitur diis

Iratis.

& Sat. 9.

Dis ille adversus genitus.

Et sic alii passim. Quis & noster supra lib. 2. f. 9.

Sinistra quos in lucem natura extulit.

QUI EST SIMILIS TIBI] Qui sic sine ullo usu bona multa possidet.

16. ABITURUS ILLUC] Phædrus hic facit idem, quod solebant veteres in conviviiis, ubi hortaturi, ut fruerentur rebus lætis, convi-

vas admonebant brevitatis vitæ & impendentis mortis. *Abire* hic est pro mori. Sic enim simpliciter loquebantur veteres ad vitandam inauspicatam mortis vocem. Plaut. dixit prol. Casin. 19. *Abire in communem locum.* Idem alibi, *Ad plures se penetrare.* Catullus, *ve*

Illuc, unde negant redire quenquam.

PRIORES] Qui fuerunt ante te, & excedere tamen vita coacti sunt.

17. MENTE COECA] Mente occæcata aut obnubilata ab avaritia.

TORQUES] Crucias, vexas.

18. TIBI DICO] Formula indignationis. Sic Terentius Andr. 4. 5. 23.

Tibi ego dico, an non?

Idem Adelph. 1. 2. 16.

hæc cum illi Micio

Dico, tibi dico.

Simile quid vid. infra lib. 5. fab. 9.

GAUDIUM HÆREDIS TUI] Quo mortuo gaudebunt tui hæredes, quod sibi tot bona reliqueris.

19. QUI THURE SUPEROS] Qui fraudas Deos thure, quod scilicet pecunia esset emendum.

IPSE TE] Ita legimus. Venustius enim sic constituitur versus, & oratio. *Ipsæ te fraudas cibo* certe Tullianæ est elegantia, non *ipsum te*. Omnes tamen codices, *ipsum te*.

TE FRAUDAS CIBO] Ipse defraudas genium tuum. Sic enim Terent. Phormione, 1. 1. 9.

Quod ille unciatim vix demerso de suo, suum defraudans genium, comperisset miser.

Sic est *fraudare natos lacte* sup. 1. 3. fab. 15.

- 20 Qui tristis audis musicum citharæ sonum,
 Quem tiliarum macerat jocunditas,
 Opsoniorum pretia cui gemitum exprimunt;
 Qui dum quadrantes aggeras patrimonio,
 Coelum fatigas fordido perjurio,
 25 Qui circumcidis omnem impensam funeris,
 Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

F A B.

20. QUI TRISTIS AUDIS] Qui doles citharæ sonis aliquid impendi.

21. MACERAT] Macilentum facit jucunditas illa, quæ in cantu tiliarum est, quia illis aliquid impendi debebat. Nam in funere veteres tibiis utebantur. Ovid. Tristib.

Tibia funeribus convenit ista meis.

22. OPSONIORUM] *Opsonia* proprie sunt, quæ ad panem vescenda dantur.

PRETIA] Illis impendenda. Nimia eorum caritas tibi gemitum exprimit.

GEMITUM EXPRIMUNT] Phrasis Lucretiana, 3. 494.

Exprimitur porro gemitus, quia membra dolore

Adficiuntur, & omnino quod semina vocis Ejiciuntur, & ore foras glomerata feruntur.

23. QUADRANTES] Nummos minimos, ut sit sensus, talem vel oboli gratia perjurium committere.

AGGERAS] Accumulas, adjungis. Sic Belgice dicimus, *by duitjes opleggen*. Supra ProL. 1. 3.

Qui magnas opes Exaggerare querit omni vigilia.

Terentius, ut modo vidimus, dixit, *Unciatim comparcere*.

PATRIMONIO] Proprie illa bona, quæ a parentibus hæreditate ad nos redierunt, patrimonium dici merentur, sed & quodcumque ex quaestu & opere nostro vel aliunde obvenit, eo nomine denotatur.

24. COELUM] Deos. Diis ipsis te invisum facis.

FATIGAS] Sensus est, talem non curare, licet Deos ipsos ita sibi faciat iratos.

SORDIDO] Ob rem levem, vilem, & fordidam, id est, avaritiam. Solent nempe avari etiam minimæ pecuniolæ causa pejorare.

25. CIRCUMCIDIS] Removes, nullam impensam facis.

26. LIBITINA] Seu ii, qui in templo ejus (est enim Dea funerum) quæ ad funus essent necessaria, vendebant.

DE TUO] Ex re tua, bonis tuis, impensis. Sic Ter Adelph. 1. 2. 37.

Opsonat? potat? olet unguenta? de meo. Plaut. Bacch. 1. 1.

Facere sumtum de tuo.





F A B. X X.

P H Æ D R U S.

QUID judicare cogitet livor, modo
 Licet dissimulet, pulcre tamen intelligo.
 Quicquid putabit esse dignum memoriæ,
 Æsopi dicet: si quid minus adriserit,
 A me contendet fictum quovis pignore. 5
 Quem volo refelli jam nunc responso meo:
 Sive hoc ineptum, sive laudandum est opus;
 Invenit ille, nostra perfecit manus.
 Sed exequamur coeptum propositi ordinem.

F A B.

A D F A B. X X.

1. COGITET] Velit, constituat.
 LIVOR] Homines lividi & maligni.
 MODO] Licet modo, sive nunc dissimulet, etiamsi non statim indicet; dum vivo & scribo, faciet olim.
 3 MEMORIÆ] Sic plures veterum locuti sunt. Infra tamen prol. l. 5. *Dignum longamemoria.*
 4. ÆSOPI DICET] Dicit esse Æsopi.
 ADRISEKIT] Minus placuerit, minus dignum memoria visum fuerit.
 5. CONTENDET] Constante dicit. Studium summum persuadendi notat hæc vox.
 QUOVIS PIGNORE] Quovis pignore posito.

6. JAM NUNC] Statim. *Jam nunc* elegans est particula, pro quo barbari dicunt, *ex nunc.* Cic. i Verr. *Que cum cogito, jam nunc timeo.* Vid. Turfess. de partic. cap. 69.
 7. OPUS] Opus fabularum, quod scribo.
 8. INVENIT ILLE] Æsopus. Idem dicit prol. libri i.
Æsopus auctor quam materiam reperit, Hanc ego polivi versibus senariis.
 NOSTRA] Mea. Synecdoche generis.
 PERFECIT] Consummavit, absolvit.
 9. SED EXEQUAMUR] Sed pergamus in proposito nostro, & ad exemplum talis fabulæ feramur.



F A B. X X I.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

HOMO doctus in se semper divitias habet.

¶ Simonides, qui scripsit egregium melos,
 Quo paupertatem sustineret facilius,
 Circumire cœpit urbes Asiæ nobiles,
 Mercede pacta laudem victorum canens.
 Hoc genere quæstus postquam locuples factus est,
 Venire in patriam voluit cursu pelagio;
 (Erat autem natus, ut ajunt, in Ceo insula)

Ascen-

A D F A B. X X I.

1. HOMO DOCTUS] Vid. non dissimilia huic Fabulæ de Aristippo Philosopho, in Erasmi Apophteg. lib. 3.

2. SIMONIDES] Poëta fuit Lyricus, qui quæstui poësim habuit, & hac arte vitam sustentavit.

MELOS] Carmen, versus lyricos. *Pegasum melos* apud Persium in prologo.

3. QUO PAUPERIATEM SUSTINET] Quo facilius victum quæreret.

4. CIRCUMIRE COEPIT] Circumiit. Sic solet Phædrus loqui, ut non uno loco jam vidimus. *Circumire* dicitur proprie de iis, qui incerto & instabili vivendi genere utuntur, ut fere mendici.

5. MERCEDE PACTA] Sic optime Heinsius, quem vide. pro quo vulgo *accepta*. Idem est *premiun pactum* l. 1. S.

LAUDEM] Vel simpliciter, *victores canens*. Sic enim simpliciter *canere* in usû est apud poëtas. Hor. Epod. Od. 9.

Galli canentes Casarem.

Et in odorum libris,

Dum incant cantu Lalagen.

Virg. Ecl. 6. 3.

Cum canerem reges & prælia.

& initio Æneidos,

Arma & unumque cano.

VICTORUM] In ludis olympiis Græcorum. C. Nepos, Præfat. *Magnis in laudibus tota fuit Græcia, victorem Olympic citari.*

6. POSTQUAM LOCUPLES FACTUS EST] Horatius de eo,

Paupertas impulit audax

Simonidem ut versus faceret.

Quod ei melius cessit, quam videbatur patri Nasonis, filium ab hac arte deterrenti his verbis,

Studium quid inutile tentas?

Meonides nullas ipse reliquit opes.

7. VENIRE] Redire voluit in patriam.

CURSU] *Cursus* hic dicitur de navigatione in mari: licet quoque de vehiculo dicatur. quomodo Virgil. 3. Æneid.

Namque omnem cursum mihi prospera dixit Religio.

PELAGIO] Pelagi, æquoreo. Valerius Flaccus 1. Argonaut.

Et dedit æquoreos celo ducere cursus.

Pub. Syrus apud Petronium,

Matrona ornata phaleris pelagiis.

8. CEO] Insula maris Ægei. Ovid.

Cingitur Ægeos nomine Cea mari.

Unde illud est Horatii:

Cææ retrahes munera nenie,

id est, Simonidæ.

Ascendit navem, quam tempeſtas horrida,
Simul & vetuſtas medio diſſolvit mari. 10

Hi zonas, illi res pretioſas colligunt,
Subſidium vitæ. Quidam curioſior,
Simonide, tu ex opibus nil ſumis tuis?
Mecum, inquit, mea ſunt cuncta. Tunc pauci
enatant,

Quia plures onere degravati perierunt. 15

Prædones adſunt, rapiunt quod quiſque extulit,
Nudos relinquunt. Forte Clazomene prope
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
Hic literarum quidam ſtudio deditus,
Simonidis qui ſæpe verſus legerat, 20
Eratque abſentis admirator maximus,
Sermone ab ipſo cognitum, cupidiffime

Ad

10. DISSOLVIT] Fregit. Ovid. Trift.
Ne temere in medijs diſſolvantur aquis.

Diſſolvere proprie dicitur de navibus, quia & contexti dicuntur, cujus hoc eſt oppoſitum.

11. ZONAS] In quibus repositam habebant olim pecuniam.

12. SUBSIDIUM VITÆ] In ſubſidium vitæ, ut ſubſidium aliquod haberent.

QUIDAM] Ita lib. 3.

Quidam e turba garrulus.

CURIOSIOR] Supple, converſus ad Simonidem ait. *Curioſi* vocantur, qui ſolliciti ſunt de alijs.

14. MECUM] Apud me. Similis eſt hiſtoria Biantis, quæ omnibus nota eſt.

ENATANT] Natando ſibi conſulant. Virg. de naufragio Æneæ, divini operis lib. 1.

Apparent vari nantes in gurgite vaſto.

15. PERIERUNT] Sic recte Heinſius & alii viri docti, penultima correpta.

16. EXTULIT] E mari ſcilicet & naufragio.

17. CLAZOMENE] Urbs Ionæ maritima.

18. ANTIQUA FUIT URBS] Verba ſunt Virgilii I Æneid.

Urbs antiqua fuit.

QUAM PETIERUNT] Quo ſe contulerunt.

19. HIC LITERARUM QUIDAM] Sic fere lib. 5. fab. 1.

*In quibz Menander, nobilis comædijs,
Quas, ipſum ignorans, legerat Demetrius,
Et admiratus fuerat ingenium viri.*

21. ERATQUE] Et admiratus fuerat ingenium hominis, quem numquam viderat.

22. SERMONE AB IPSO] Vulgo *ex ſermone*. Sed & ſic Virg. lib. 2 Æneid.

Crinaie ab uno

Diſce omnes.

Q

23. FA-

Ad se recepit; veste, nummis, familia
Hominem exornavit: cæteri tabulam suam

25 Portant, rogantes victum; quos casu obvius
Simonides ut vidit: Dixi, inquit, mea
Mecum esse cuncta; vos quod rapuistis, perIt.

23. FAMILIA] Servis. Ita supra l. 3. f. 19.
Asopus domino solus cum esset familia.

24. HOMINEM] Significat hæc vox, quasi commiserationem infortunii, ut sup. l. 2. fab. 2.
Capillus homini legere cæpere invicem.

TABULAM SUAM] Naufragii. Naufragi enim stipem ostiatum corrogare solebant, in tabula quadam depictum habentes naufragii sui casum ad commiserationem commovendam. Vid. Horat. l. od. 5. & ibi interpretes.

25. QUOS CASU OBVIUS] Quibus obviam factus Simonides.

26. UT VIDIT] Postquam vidit.

DIXI] Idem est, quod Belgice solet dici, *Ik zeide het u wel, dat ik al myn goed by my had.* Alii interrogative volunt exprimi, ut sit, *nonne dixi? Zeide ik het u niet wel?* Sed eodem recidit.

27. RAPUISTIS] Cum tanta festinatione collegistis.

PERIT] Pro *perit*, metri causa. Quod rapuistis perit vobis, perdidistis quod extuleratis.

F A B. X X I I.

M O N S P A R T U R I E N S.

MONS parturibat, gemitus immanes ciens;
Eratque in terris maxima expectatio.

At ille murem peperit. ¶ Hoc scriptum est tibi,
Qui, magna quum minaris, extricas nihil.

F A B.

A D F A B. X X I I.

1. MONS] Camerarius fab. 205.

PARTURIBAT] E dolore partus laborabat.

CIENS] Edens. Virg. Georg. 3.

Extremosque ciet gemitus.

2. IN TERRIS] Inter homines.

MAXIMA EXPECTATIO] Expectabatur aliquid grande & magni eventus.

3. MUREM] Horat. de Arte poetica,

Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus.

MINARIS] Promittis. Catachresis. Horatius:

Atqui vultus erat multa & præclara minantis.

EXTRICAS NIHIL] Absolvit, perficit, expedis. Notat hoc verbum producendi molestias, velut e vinculis. Ideoque Metaphorica hic est locutio.

F A B. X X I I I.

F O R M I C A E T M U S C A.

FORMICA & Musca contendebant acriter,

Quæ pluris esset. Musca sic cœpit prior :

Conferre nostris tu potes te laudibus ?

Ubi immolatur, exta prægusto Deum.

Moror inter aras, templa, perlustro omnia ;

In capite regis sedeo, quum visum est mihi,

Et matronarum casta delibo oscula ;

Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.

Quid horum simile tibi contingit, rustica ?

Est gloriosus fane convictus Deum,

10

Sed

A D F A B. X X I I I.

1. FORMICA] Vid. Camerar. fab. 211.

CONTENDEBANT] Certabant inter se.

2. PLURIS] Quæ pluris esset pretii.

CŒPIT] Incepit prior loqui.

4. IMMOLATUR] Ubi victima molâ falsâ conspergitur. Hoc enim est, *immolare*.

DEUM] Diis dicata.

5. MOROR] Commoror, habito, vivo.

INTER ARAS] In aris. Sic Plaut. Aulul.

2. 5. *Inter vias*, id est, in via.

7. MATRONARUM CASTA OSCULA]

Hypallage, pro, *matronarum castarum oscula*.

OSCULA] Parva ora. Ovid. Metam. l. 1. de Daphne,

Videt igne micantes

Sideribus similes oculos. videt oscula; quæ non

Est vidisse satis.

Est propius Virg. 1 Æneid.

Oscula libavit natæ.

8. LABORO NIHIL] Nullam rem laboro, ab omni labore sum libera. Malim cum Heinsio, *Nihil laboro*; quod reddit verbum ornatorem. Præterea sequitur statim, *Nihil laboras*.

OPTIMIS REBUS] Delicatisissimis, lautissimis. Bonæ res sunt, quæ faciunt ad bene & laute vivendum. C. Nepos Agefilao, cap. ultim. *Quo factò, eum Barbari magis etiam contemserunt, quod eum ignorantia bonarum rerum illa potissimum sumsisse arbitrabantur.*

9. RUSTICA] Quæ ruri agis, dum ego verfor in oppidis & templis.

10. EST GLORIOSUS] Respondet Formica.

CONVICTUS DEUM] *Convictus* usurpatur de iis, qui eadem mensa nobiscum edunt. Cum ergo aræ dicantur mensæ deorum, possunt illi, qui ex illis vescuntur, dici esse convictores deorum.

Sed illi, qui invitatur, non qui invisus est.

Reges commemoras & matronarum oscula;

Ego granum in hiemem quum studiose congero,

Te circa murum video pasci stercore.

15 Aras frequentas; nempe abigeris, quo venis:

Nihil laboras, ideo quum opus est, nil habes:

Superba jactas, tegere quod debet pudor;

Æstate me laceffis; quum bruma est, files.

Mori contractam quum te cogunt frigora,

20 Me copiosa recipit incolumem domus.

Satis profecto retudi superbiam.

¶ Fabella talis hominum discernit notas.

Eorum, qui se falsis ornant laudibus,

Et quorum virtus exhibet solidum decus.

F A B.

11. QUI INVITATUR] *Ἀντανακλασις* hic est. venusta in *invitatur*, *invisus*.

13. IN HIEMEM] Hiemis causa. Ea significatio hujus particulæ est apud Terent. Andr. 2. 2. *Pisciculos minutos ferre in cœnam*.

14. MURUM] Domum in plateis.

15. ARAS FREQUENTAS] *Morari inter aras*, ut supra.

QUO VENIS] Quoquo, quocunque, in quemcunque locum venis.

17. SUPERBA JACTAS] Sc. quod fedas in capite Regis, & delibes matronarum oscula.

18. QUUM BRUMA EST] Cum hiems advenit. *Bruma* dicitur dies solstitii hiemalis, quod accidit die 20 aut 21 Decembris.

19. CONTRACTAM] Inertem, & inhabitabilem ad volandum a frigore; complicatam, convolutam.

20. COPIOSA] Omni rerum copia instructa.

21. RETUDI] Refutavi. MS. Gudii habet. *Profector & tudi*, quod recte dispositis literis est, *profecto rettudi*, ut prima syllaba producat.

22. FABELLA TALIS] Hæc nimirum.

NOTAS] Signa, indicia, characteres.

24. SOLIDUM DECUS] Decus sincerum, firmum, infucatum. Opponitur falsis laudibus.



F A B. X X I V.

SIMONIDES A DIIS SERVATUS.

QUANTUM valerent inter homines literæ,
Dixi superius: quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.

¶ Simonides idem ille, de quo rettuli,
Victoris laudem cuidam pyctæ ut scriberet, 5
Certo condixit pretio: secretum petiit.
Exigua quum frenaret materia impetum,
Ufus poëtæ, ut moris est, licentia,
Atque interposuit gemina Ledæ sidera,

Aucto-

A D F A B. X X I V.

1. QUANTUM VALERENT] Quantas divitias scilicet homo doctus in se semper haberet, ut dixit superius.

2. SUPERIUS] Fabula 21. in qua retulit Simonidem naufragum invenisse Clazomenæ virum, qui hunc exceperit, ornaveritque rebus omnibus, ob illius peritiam, singulareque eruditionem.

NUNC] *Nunc* conjungendum cum *tradam*.

3. TRIBUTUS] Sic *tribuere honorem* lib. I. f. 7. Quem locum adi.

TRADAM MEMORIÆ] Prodam, posteritati relinquam.

5. LAUDEM] Talem, qualis victoribus tribui solebat, qui vixissent in spectaculo solenni.

ΠΥΚΤÆ] Pugili victori, coronato. Vox est Græca πύκτης.

6. CONDIXIT] Promisit petenti.

PRETIO] Nam, ut vidimus, quæstui artem suam habuit,

Mercede pacta laudem victorum canens.

SECRETUM] Locum solitarium, medita-

tioni & versibus faciendis aptum. Ovidius Trist. lib. I.

Carmina secessum scribentis & otia querunt.

PETIT] *Petit* pro *petiit*, ut in priore fabula de Simonide *perit*.

7. FRENARET] Metaphora. cohiberet propter suam exiguitatem, ut libero impetu non posset evagari.

8. LICENTIA] Poëtica libertate usus est, quam *veniam* dixit Horatius in libro de Arte poëtica.

Pictoribus atque poëtis

Quidlibet audendi semper fuit æqua potestas.

Scimus, & hanc veniam petimusque, damusque vicissim.

9. INTERPOSUIT] Inter ea, quæ proprie argumentum postulabat.

SIDERA] Pertinet ad *gemina*. Non enim erant Ledæ sidera, sed filii, qui simul fuerunt sidera, Gemini, itemque Castor & Pollux vocata. De his Horatius Odarum lib. I.

Sic fratres Helenæ lucida sidera,

Ventorumque regat Pater.

10 Auctoritatem similis referens gloriæ.

Opus adprobavit: sed mercedis tertiam
 Accepit partem. Quum reliquum posceret:
 Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudis duæ.
 Verum ne irate dimissum te sentiam,

15 Ad coenam mihi promitte, cognatos volo
 Hodie invitare, quorum es in numero mihi.
 Fraudatus quamvis, & dolens injuria,
 Ne male dimissam gratiam corrumpere,
 Promisit. rediit hora dicta, recubuit.

20 Splendebat hilare poculis convivium.
 Magno apparatu læta resonabat domus:

Repente

10. AUCTORITATEM] Significat retulisse Simonidem, quæ de simili Castoris & Pollucis victoria memorantur, ac per comparationem istam cum hac victoria, auctoritatem fuisse majorem illi.

REFERENS] Commemorans. Sup. lib. 1. fab. 2.

Æsopus talem tum fabellam rettulit.
 & in fabulæ hujus initio,

Simonides idem ille, de quo rettuli.

11. APPROBAVIT] Simonides illi, qui sub certa mercede id ab eo exegerat.

12. RELIQUUM] Vox quadrifyllaba per diæresin ob versum.

13. REDDENT] Remittit Simonidem ad eos, velut debitores ad solvendum paratos.

DUÆ] Sc. *Partes*. ut sensus sit: Illi, quorum sunt duæ reliquæ partes laudationis, reddant tibi, quod postulas, ego enim quod pactus sum pro mea parte, solvi. Faber legit non ita male,

Illi, inquit, reddent, quorum sunt laudes, duo.

14. NE IRATE] Ut sciam, ut certus sim te non irate dimissum. Nam si non promitteret, iratum inde colligeret Simonidem. Heintius,

Verum ne ingrâte te dimissum sentias.

15. PROMITTE] Formula est invitantium Plinius Epist. 15. lib. 1. *Hæc tu promittis ad coenam nec venis.*

16. QUORUM ES IN NUMERO] Ego te pro tali habeo, ego te inter cognatos meos numero: adeo non debes de ira quadam mea in te suspicari. Olim cum alicui adblandiebantur, eum patrem, fratrem &c. vocabant. Inde ille adolescens apud Terentium Phormione 3. 2. 11.

Tu mihi cognatus, tu parens, tu amicus.

Nec multum abit a more nostratum.

17. FRAUDATUS QUAMVIS] Quamvis justa mercede destitutus.

18. MALE] Refertur ad *corrumpere*. *Male corrumpere* est imprudenter & cum suo detrimento corrumpere, vel perdere. Sensus est, ne male corrumpere gratiam, si eam dimitteret, ac recusaret oblatam

19. REDII] Accessit, venit denuo.

DICTA] Constituta. Sic supra.

RECUBUIT. Accubuit. Horat. 1 Epistol. 1.
Si potes Archæicis conviva recumbere lectis.

21. RESONABAT] Virg. Æncide,

Resonant late clangoribus ædes.

Iterum:

Repente duo quum juvenes sparsi pulvere,
Sudore multo diffuentes corpora,
Humanam supra formam, cuidam fervulo
Mandant, ut ad se provocet Simonidem,
Illius interesse ne faciat moram.

25

Homo perturbatus excitat Simonidem.

Unum promorat vix pedem triclinio,

Ruina camaræ subito oppressit cæteros;

Nec ulli juvenes sunt reperti ad januam.

30

Ut est vulgatus ordo narratæ rei,

Omnes scierunt, numinum præsentiam

Vati dedisse vitam mercedis loco.

F A B.

*Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant
Atria.*

22. REPENTE DUO QUUM] Sic legendum cum Gudio, vel cum eodem,

Repente quum juvenes duo sparsi pulvere;
vel ut nos olim conjiciebamus,

Quum duo repente Juvenes sparsi pulvere.
In vulgatis est,

Repente quum duo juvenes sparsi pulvere.
quem quidem versum ego nullo modo dimetiri possum, nisi *duo* vox sit monosyllaba; quo nihil durius.

DUO JUVENES] Justinus lib. 20. 3. *Pugnantibus Locris, aquila ab acie numquam recessit, eosque tandem circumvolavit quoad vincerent. In cornibus quoque duo Juvenes diverso a ceteris armorum habitu. eximia magnitudine & albis equis & coccineis paludamentis, pugnare visi sunt, nec ultra apparuerunt, quam pugnatum est.*

SPARSI] *Decoro pulvere sordidi*, ut phrasi Horatiana utamur.

HUMANAM SUPRA FORMAM] *Eximia magnitudine*, ut modo in Justino. Sic fere de diis loquuntur, ubi se conspicientos præbent hominibus.

25 PROVOCET] Vocet e convivio.

26. FACIAT MORAM] Moretur, cesset.

27. EXCITAT SIMONIDEM] Extra eum vocat. Nam *citare* est vocare.

28. PROMORAT] Promoverat, vix posuerat pedem e triclinio.

TRICLINIO] *Triclinium* hic sumitur pro conclavi & cœnatione ipsa.

29. CAMARÆ] *Camara* fornix est, sive tectum fornicatum, Belg. *Gewelf*, a Græco *Καμάρα*.

SUBITO] Vir clarissimus Petrus Francius, grande eloquentiæ decus, malebat *subita*.

30. AD JANUAM] *Ad* loci designat propinquitatem. Vid. l. 1. fab. 13.

31. VULGATUS] Rumore cognitus.

ORDO NARRATÆ REI] Series rei. Notat maxima minimaque distincte exposita. Ter. Adelph. 3. 4. 1.

Omnem rem modo seni,

Quo pacto haberet, enarramus ordine.

32. NUMINUM] Deorum, Castoris & Pollucis.

33. VATI] Simonidæ poëtæ.

DEDISSE VITAM] Incolumem eum servasse, cum reliqui perirent.

MERCEDIS] Quam convivator noluerat solvere, sed dixerat reddituros, quorum laudes in carmine celebraverat Simonides.

F A B. X X V. -

P O E T A.

SUPER SUNT mihi quæ scribam, sed parco
sciens;

Primum tibi esse ne videar molestior,
Distringit quem multarum rerum varietas:

Dein si quis eadem forte conari velit,

5 Habere ut possit aliquid operis residui:

Quamvis materiæ tanta abundet copia,

Labori faber ut desit, non fabro labor.

Brevitati nostræ præmium ut reddas, peto,

Quod es pollicitus. Exhibe vocis fidem:

10 Nam vita morti propior est quotidie:

Et hoc minus usu veniet ad me muneris,

Quo

A D F A B. X X V.

1. QUÆ SCRIBAM] Quæ possim scribere.

3. DISTRINGIT QUEM] Quem occupatum habent multa diversi generis negotia.

5. RESIDUI] A me relicti.

7. LABORI FABER UT DESIT] Ut potius artifex opus, quam opus artificem deficiat.

9. QUOD ES POLLICITUS]. Nullam video rationem cur Rittershusius hic metri causa velit substitui *pollicitus*.

EXHIBE VOCIS FIDEM] Præsta ipso opere, quod voce ac sermone promissisti.

11. ET HOC MINUS] Ita restitutus hic versus ex emendatione Gudii, cum antea legeretur,

Et hoc minus veniet ad me muneris,

reclamante metri ratione. Danctus censet posse legi,

Et hoc minus & minus veniet ad me muneris.

Nimirum ut alius vulnus versui infligatur. At ille pessime exscripsit Fabrum sic emendantem,

Et hoc minus & minus ad me veniet muneris.

Quod patet ex altera emendatione, quam ex eodem adjecit,

Et hoc minus tui ad me veniet muneris.

Consultat lector ipsum Fabrum.

USU] De usu muneris loquitur, & ob brevitate vite cito expediendum esse promissum beneficium monet, ut eo uti possit longius.

12. QUO

Quo plus confumet temporis dilatio.

Si cito rem perages, usus fiet longior:

Fruar diutius, si celerius cœpero.

Languentis ævi dum sunt aliqua reliquæ, 15

Auxilio locus est: olim senio debilem

Frustra adjuvare bonitas nitetur tua,

Quum jam desierit esse beneficio utilis,

Et mors vicina flagitabit debitum.

Stultum admovere tibi preces sexcenties, 20

Proclivis ultro quum sit misericordia.

Sæpe impetravit veniam confessus reus,

Quanto innocenti justius debet dari?

Tuæ sunt partes, fuerunt aliorum prius,

Dein simili gyro venient aliorum vices. 25

Decerne

12. QUO PLUS] Quo diutius hæc differes.

TEMPORIS] Respicit *plus*, quod præcedit.

15. ÆVI DUM SINT] Valer. Maxim. lib. 6. cap. 2. *Robustas senectutis reliquias.*

18. BENEFICIO UTILIS] Sic Martial. *Nec inutilis annis.* Cicero, *Et suis & publicis rationibus utilis.*

19. FLAGITABIT DEBITUM] Expostcet vitam, quam illi omnes debemus. Scilicet

Debemus morti nos nostraque.

20. SEXCENTIES] Jam semel atque iterum opem tuam imploravi. Quid stultius certe est quam sexcenties id te rogare? *Sexcenties* pro *pluries* passim invenitur apud auctores. Plaut. *Menechm.* 5. 4.

Quin suspirabo plus sexcenties in die.

21. PROCLIVIS ULTRO] Scheffèrus su-

spicatur scripisse Phædrum,

Proclivis ultro quum sis misericordie, sensu, si ita liceat, plano.

22. CONFESSUS REUS] Delictum suum confessus. Cicero pro Ligario, c. 1. *Habes igitur Tubero, quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum.*

23. QUANTO INNOCENTI] Quanto majori jure venia debet dari innocenti?

24. TUÆ SUNT PARTES] Locutio petita a scenicis, quorum cuique suæ sunt partes datæ. Terentius prologo *Phormion.*

Primas partes qui agit, is crit Phormio Parasitus.

Hoc vult: Te decet exemplum dare aliis bene de opere meo judicandi.

25. SIMILI GYRO] Inde sequentur alii suo loco & tempore & ordine.

Decerne quod religio, quod patitur fides,

Et gratulari me fac iudicio tuo.

Excedit animus, quem proposuit terminum,

Sed difficulter continetur spiritus,

30 Integritatis qui sinceræ conscius,

A noxiorum premitur insolentiis.

Qui sint requires; apparebunt tempore.

Ego quondam legi quam puer sententiam:

Palam mutire plebeio periculum est,

35 Dum sanitas constabit, pulcre meminero.

E X P L I C I T L I B. I V.

26. DECERNE] Fer eam sententiam, quam salva fide boni iudicis ferre potes.

27. FAC] Fac me gaudere, & mihi ipsi gratulari ob tam faventem tuam in causa mea sententiam.

JUDICIO TUO] Potest etiam esse datus, ut sensus sit: Fac me gratulari, id est, gratias agere iudicio tuo. Nam sic τὸ *gratulari* usurpari monuimus jam hujus libri fab. II.

28. QUEM PROPOSUIT] Quem sibi proposuit animus meus.

29. DIFFICULTER CONTINETUR] Ægre a querelis sibi temperat innocens afflictus. Recte Apulej. in Apologia: *Quippe natura vox innocentie, silentium maleficio distributa.* Plaut. Amph.

Que non deliquit, decet

Andacem esse, confidenter pro se, & proterve loqui.

Cæcilius Statius, *Innocentia eloquentia est.*

30. INTEGRITATIS] Apud Horatium in odis,

Integer vitæ scelerisque purus.

31. NOXIORUM] Eorum, qui nocere possunt. Sic supra *innocens.* Respicit forte Seja-

num, quem sibi accusatorem, testem ac iudicem simul fuisse, conquestus est & supra Prol. l. 3.

INSOLENTIIS] Plurali numero est usus, ut augeat mali magnitudinem, & sic miserationem facilius inveniat.

32. QUI SINT REQUIRES] Rogabis forte, qui sint, qui mihi tam male velint: sed scies id suo tempore, cum ipsi se prodent.

33. SENTENTIAM] Juvenal. VIII. 125.

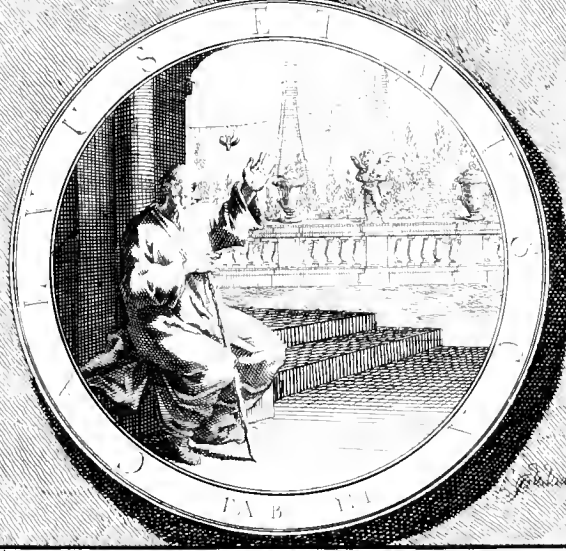
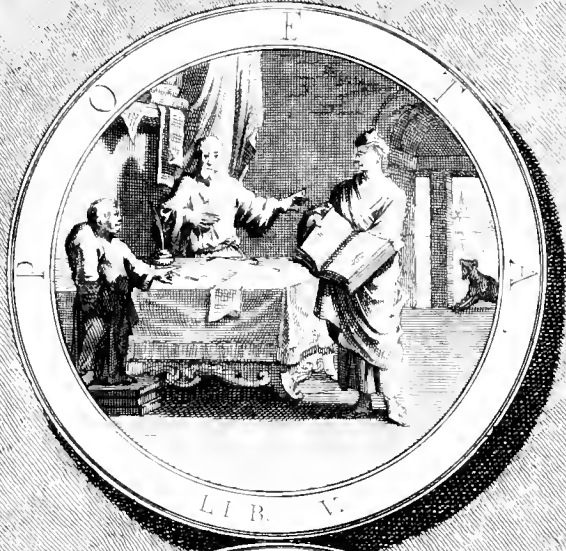
Quod modo proposui, non est sententia: verum

Credite me vobis folium recitare Sibyllæ.

34. MUTIRE] Festus: MUTIRE, loqui. quem vide.

35. DUM SANITAS CONSTABIT] Dum sanitas constabit mihi, dum ero sana mente præditus, caute ac prudenter revocabo in memoriam, hanc sententiam.

MEMINERO] Ita legendum. Futurum est Indicativi. Cicero Accus. 3, in Verrem. c. 70. *Sed ego habebō rationem auctoritatis meæ: meminero, quo animo, quo consilio ad causam publicam accesserim: non agam tecum accusatorie: nihil fingam.*



Johann David...

P H Æ D R I
 F A B U L A R U M
 L I B E R Q U I N T U S.

P O E T A.



UUM destinassem operis habere
 terminum,
 In hoc, ut aliis esset materiae
 fatis,
 Consilium tacito corde damna-
 vi meum.

Nam si quis talis etiam est tituli *artifex*,
 Quo pacto divinabit quidnam omiserim,
 Ut illud ipsum cupiam famæ tradere;

Sua

A D L I B R. V.

P R O L O G.

1. **Q**UUM DESTINASSEM] Citat Gudianus hunc versum inter eos, in quibus *m* non eliditur. Nimirum ita dimensus est, opinor, ut tertia sede sit tribrachys, quarta anapaestus. Sed fallitur. *M* hic commode absorbetur cum praecedente vocali. Tota res patet, si tribrachys sit tertio loco, quarto vero Jambus. Adeoque accenseri debet hic versus iis, in quibus leges carminis Jambici accuratius, quam in his libellis solet fieri, sunt servatae. Margini codicis mei a manu viri docti adscriptum est, sive fit conjectura, sive emendatio alibi reperta,

Quum destinassem operis facere terminum.

quod admitti potest, si τὸ *m*, ut nonnunquam fit, sustineat syllabam. Quomodo hos priores

versus constituat Barthius, vide in ejus Advers. l. 30. c. 22.

2. **I**N HOC] Ad hoc, hoc fine.

3. **C**ONSILIUM] *Repudiavi consilium, quod primum intenderam*; ut cum Terentio loquamur.

4. **T**ALIS ETIAM] Titulum intelligit poëta, qui fabulas scribit, quasi diceret: Nam etiam si est poëta quispiam, qui & ipse scribere fabellas volet, quomodo divinare poterit eas, quas ego omisi, ut non alias scribat potius, quas ipse fingat, diversas longe ab his, quas omitto. Sed de loco tam mendoso & mutilo videantur interpretes.

6. **U**T ILLUD IPSUM] Ita Faber. Schef-
 R 2 terus:

Sua cuique quum sit animi cogitatio,
Colorque proprius? ergo non levitas mihi,
Sed certa ratio causam scribendi dedit.

- 10 Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
Quas Æsopeas, non Æsopi nomino,
Paucas ostendit ille, ego plures differam,
Ufus vetusto genere, sed rebus novis.
Quarum libellum dum tu varie perleges,
15 Hunc obtrectare si volet malignitas,
Imitari dum non possit, obtrectet licet.

Mihi

ferus:

Ut illum ipsum capiam fœmæ tradere.

8. COLORQUE PROPRIUS] Sensus est: Habet quisque suam indolem, suum ingenium, suam scribendi rationem, nec bene supplet quæ alii omiserunt.

LEVITAS] Resiliendo a proposito & mutando consilium. *Levitas* est, cum repentino impetu & sine ratione certa, veluti vento, rapitur animus atque impellitur in aliquid.

CERTA RATIO] Eadem significatione fere Ovidius in *Fastis* l. 3. vers. 621.

*At tu, seu ratio te nostris appulit oris,
Sive Deus.*

Certa ratio Belgice valet, *Goed overleg*.

10. PARTICULO] Nonius: PARTICULONES dicti sunt coheredes, quod partes patrimonii sumant. id quod firmat auctoritate Pomponii.

11. ÆSOPEAS] Sic potius legimus cum Gudius, quam *Æsopias*. Nam licet & hoc queat defendi, venustior tamen fit versus.

12. PAUCAS OSTENDIT ILLE] Sic de eadem re supra lib. 4. fab. 20.

Invenit ille, nostra perfecit manus.

13. USUS VETUSTO] Ufus antiquo more scribendi.

14. QUARUM] Sic recte Gudius emendavit, & emendationis rationes attulit. *Quarum*, id est, fabularum, quæ proxime præcedunt.

Antea vitiose editum fuit,

Quantum libellum dum tu vacive perleges.

Cui lectiōni obstat ratio metrica.

LIBELLUM] *Libellum* vocat totum hoc opusculum suum, ut lib. 1. prolog.

Duplex libelli dos est.

Et lib. 4. fab. 6.

Parva libellum sustine patientia.

Sic est sensus: Mi Particulo, quoniam fabulæ te delectant, quas Æsopi ad exemplum a me confictas, rectius Æsopeas quam Æsopi nomino, quoniam ille paucas tantum ostendit, ego tuæ in spem gratiæ vetusto illo scribendi genere, sed rebus fabulisque novis usus, plures ejusmodi fingo differoque; quarum libellum dummodo tu, ut flosculos apicula, late & varie perleges, nunc his, nunc illis ex floribus, omnia libans, sic verba mea in tuas chartas transferes.

TU] Opponitur tu maligno obtrectatori, de quo statim.

VARIE] *Varie* ita intellige, ut superiori nota declaratum est, ut tanquam apes ex floribus delibando omnia, mea verba in chartas transferas, licet malignus eas obtrectet.

15. MALIGNITAS] Sic ante *livor* pro livido. Epil. lib. 2.

Si livor obtrectare curam voluerit.

Mihi parta laus est, quod tu, quod similes tui
 Vestras in chartas verba transfertis mea,
 Dignumque longa judicatis memoria.
 In literarum ire plausum desidero.

20

17. QUOD TU, QUOD SIMILES TUI] Cicero VIII ad Attic. 9. *Quanto autem ferocius ille causæ suæ confidet, cum vos, cum vestri similes non modo frequentes, sed leto vultu gratulantes viderit?*

18. TRANSFERTIS] Excerptis e scriptis meis sententias, quas imitemini, & ad exemplum nostrum in chartis vestris exprimatis.

20. IN LITERARUM] Sic emendavit Gudianus. Alii

In literarum plausum non desidero.

Vulgatæ habent,

In literarum plausum ire desidero.

quam lectionem tamen retinet Parisinus Inter-

pres, frustra monentibus viris doctis, verum sic non posse constitui. Levi ergo mutatione medicina fit huic loco,

In literarum ire plausum desidero.

Literarum est *literatorum*. Val. Maxim. 1. 2. c. 9. *Ipsæ mediis fidiis mihi literæ sæculi nostri obstupescere videntur*. Noster lib. 4. tab. 6.

Noli molestus esse omnino literis,

id est, literatis.

PLAUSUM] Nihil moror obtrectantium malignitatem, neque desidero imperitorum hominum laudes & applausus, sed approbationem *literatorum* hominum promereri cupio.

I D E M P O E T A.

ÆSOPi nomen sicubi interposuero,
 Cui reddidi jampridem quicquid debui,
 Auctoritatis esse scito gratia;
 Ut quidam artifices nostro faciunt sæculo,
 Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
 Si

AD ALTERUM PROLOG.

1. SICUBI INTERPOSUERO] Si dixerò, Æsopum hoc aut illud fecisse, hanc recitasse fabulam.

2. QUICQUID DEBUI] Fabulas ab Æsopo acceptas intelligit: eas ait reddidisse, quia sub ipsius nomine in præcedentibus proposuit.

3. AUCTORITATIS] Ut mihi major inde nasceretur auctoritas.

GRATIA] Causa. id est, ob auctoritatem majorem.

4. NOSTRO] Quo ego jam vivo.

5. NOVO] Si marmori novo, vel argento suo, id est, iconibus ex marmore vel argento a se factis, adscribunt nomen veterum artificum, quales fuere Praxiteles & Myron, ac si illi ipsi veteres artifices has statuas manibus suis fecissent; idque ut majus lucrum faciant: quia in talibus antiqua novis solent præferri. *Invenire pretium operibus*, Belgice effertur: *Gelt van zyn werk maken*.

Si marmoris adscripserunt Praxitelem suo,
Myronem argento. Plus vetustis nam favet
Invidia mordax, quam bonis presentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

6. PRAXITELEM] Praxitelis nomen. Statuarius fuit multi nominis, marmoreis signis faciendis nobilis.

7. MYRONEM] Antea editum fuit fœdissime,

*Detrito Myronem argento. Fabulæ exaudiant
Adco fugâtæ;*

obscuro sensu, & metro corrupto. Quicquid autem sudent interpretes in his conciliandis, nihil est planius, quam si temere, ut videtur, intrusa amoveantur; quomodo jam variæ editiones habent,

*Myronem argento. Plus vetustis nam favet
Invidia mordax.*

ARGENTO] Argenteis signis, ex quibus, ut & æreis faciendis, illustre nomen consecutus est Myron.

FAVET] Minus nocet.

8. INVIDIA MORDAX] Invidi homines. Vidimus jam passim. Terent. Eun. 3. l. 20.

Invidere omnes mihi,

Mordere clanculum.

9. TALIS EXEMPLI] Quod probare possit sententiam de invidia dictam.

F A B I.

DEMETRIUS ET MENANDER.

DEMETRIUS, qui dictus est Phalereus,
Athenas occupavit imperio improbo.
Ut mos est vulgi, passim & certatim ruunt:
FELICITER, subclamant. Ipsi principes

Illam

A D F A B I.

1. DEMETRIUS] Orator fuit & Philosophus eximius.

PHALEREUS] Mavult Nobiliss. Heinsius, *Phalerius*, quod alterum penultimam producat. Certe nusquam Phædrus Spondæum in sexta sede admittit; quicquid alii clamitent de ejus negligentia.

2. IMPROBO] Injusto, contra leges, hoc est, factus tyrannus.

3. RUUNT] Intellige *homines*. Quam male Grammatici negent, verba non ad famam pertinentia (ad famam vero pertinent, *ajo, fero, præ-*

dico, perhibeo) posse usurpari sine supposito, multis exemplis docet Sanctius in Minerva, & ad eum Cl. Perizonius p. 431. Certe id quoque sollicitum videtur habuisse Meursium reponentem,

Ut mos est vulgi, passim & certatim ruunt,

FELICITER, subclamat.

Ruunt tamen agnoscit & M.S. de quo Gudius.

4. FELICITER] Solennis acclamationis formula.

IPSI PRINCIPES] Præcipui cives, quomodo *principes Atheniensium* apud Nepotem in Cimonem.

6. TA-

Illam osculantur, qua sunt oppressi, manum, 5

Tacite gementes tristem fortunæ vicem.

Quin etiam resides & sequentes otium,

Ne defuisse noceat, reptant ultimi;

In quis Menander, nobilis comoediis,

Quas, ipsum ignorans, legerat Demetrius, 10

Et admiratus fuerat ingenium viri;

Unguento delibutus, vestitu adfluens,

Veniebat gressu delicato & languido.

Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine:

Quinam cinoædus ille in conspectu meo 15

Audet

6. TACITE GEMENTES] Tacite gementes ob tristem fortunam. Non enim auli sunt palam queri de miseranda rerum suarum immutatione. Ita fere de iisdem Atheniensibus, cum ibi rerum potiretur Pisistratus, lib. 1. f. 2.

*Hinc conspiratis factionum partibus
Arcem tyrannus occupat Pisistratus.
Cum tristem servitutem fierent Attici,
Non quia crudelis ille; sed quoniam grave
Omne insuævis onus, & cepissent queri &c.*

7. RESIDES] Resides, nihil publice agentes, sequentes otium, ut ipse exponit.

8. NE DEFUISSE NOCEAT] Nempe *steti*; hoc est, periculum adferat, tanquam contemnerent novum regem. Alii in *defuisse* suppleri volunt *officio*, ut sit, non fecisse officium.

REPTANT] Lento gradu accedunt. Terent. Adelph. 4. 6. 3.

*Perreptavi usque omne oppidum, ad portam,
ad lacum.*

9. IN QUIS] Inter quos ultimos.

MENANDER] Atheniensis poeta, comicorum princeps.

NOBILIS COMOEDIIS] Comoediis a se scriptis clarus.

10. IPSUM IGNORANS] De facie eum non noscens. C. Nepos Aristide 1. *Respondit se ignorare Aristidem.*

11. ET ADMIRATUS] Vid. lib. 4. fab. 21.

VIRI] Dignitatem hic notat hæc vox.

12. VESTITU ADFLUENS] Similis locutio est in Propertio lib. 2. El. 22.

Ostrina cum fluit in tunica.

Est autem *adfluens vestitu*, qui vestitu fluxiore incedit, quod divitum erat.

13. DELICATO ET LANGUIDO] Mollis, effeminato. Huc illud *reptare* potest pertinere. Francius meus malebat *delicato*, *languido*, omiſſa conjunctione.

15. QUINAM] Quo pacto, qua fronte? CINOÆDUS] Ille mollis & effeminatus.

IN CONSPECTU MEO] Pro *in conspectum meum*. Cicero, *Veni in Senatu*. Sic & alii boni scriptores nonnumquam loquuntur. Et contra in verbis non significantibus motum accusativus subinde usurpatur. Ter. Eun. 2. 2. 29.

Ille ubi miser famelicus videt me esse in tantum honorem.

Ita enim optimi habent codices, non *tanto* bono

Audet venire? Responderunt proximi:
Hic est Menander scriptor. Mutatus statim

* * * * *

16. PROXIMI] Qui ex amicis vel ministris circa Demetrium erant.

17. HIC EST MENANDER] Formula demonstrative usurpari solita in laudem alicujus. Martial. lib. 5. Epig. 13.

Sed toto legor orbe frequens, & dicitur

HIC EST.

Perfius satyra 1. 28.

At pulcrum est digito monstrari, & dici,

HIC EST.

Horatius lib. 4. od. 3. ad Melpomenen,

Totum muneris hoc tui est,

Quod monstror digito praterentium

Romane fidicen lyrae.

Græci ita, ἔστι ἐστὶ. Sensus igitur est: *Hic est eximus ille Poeta Menander, qui tot comædiarum est auctor.*

F A B I I.

V I A T O R E S E T L A T R O.

VIAM expediti pariter carpebant duo;
Imbellis alter, alter at promptus manu.
Occurrit illis latro, & intentans necem
Aurum poposcit. Audax confestim irruens
5 *Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat,*
Et vindicavit sese forti dextera.
Latrone occiso, timidus accurrit comes,
Stringitque gladium, dein rejecta penula:

Cedo,

A D F A B I I.

Quia Fabula hæc caret principio, visum est quinque hos versus, licet aliunde suppletos, in gratiam adolescentiæ præmittere.

6. ET VINDICAVIT] Malim, si liceat, hoc pacto,

Seseque forti vindicavit dextera.

Sic enim gratius fluct versus.

7. TIMIDUS ACCURRIT] Qui timidus erat ante, & stabat e longinquo, nunc accurrit,

8. REJECTA] Remota ad tergum, ne libertatem brachii inanusve impediret. Est enim gestus parantum se ad pugnam. Virg. Æn. lib. 5.

Duplicem ex humeris rejecit amictum,
Et magnos membrorum artus, magna ossa,
lacetosque

Exiit, atque ingens media consistit arena.

Ovidius Metam. 1. 9. vers. 32.

Rejeci

Cedo, inquit, illum, jam curabo sentiat,
 Quos adtentarit. Tunc qui depugnaverat: 10
 Vellem istis verbis saltem adjuvisses modo,
 Constantior fuisset, vera existimans:
 Nunc conde ferrum & linguam pariter futilem,
 Ut possis alios ignorantes fallere.
 Ego qui sum expertus, quantis fugias viribus, 15
 Scio quod virtuti non sit credendum tuæ.

¶ Illi adsignari debet hæc narratio,
 Qui re secunda fortis est, dubia fugax.

F A B.

*Rejeci viridem de corpore vestem,
 Brachiaque opposui.*

PENULA] Veste peculiari eorum, qui faciebant iter, ex corio, vel coacta lana, pluviis arcendis, cum pileo a tergo, forma cuculli.

9. CEDO] Da illum. q. d. Ubi est ille?

CURABO SENTIAT] Ut sentiat. Curabo ut sentiat me nil frustra minari, & qua virtute sint, quos aggressus est. Seneca 1 Controv. *Vis illum veras pœnas dare? Sentiat quam injuriam fecerit bono patri.* Cicero Ep 22. lib. 12 *At etiam de te concionatur, nec impune. nam sentiet quos lacefferit.* Ovid. l. 1. Tristium:

Nunc te prole tua juvenem Germania sentit. Propert. El. x. lib. 2.

Sentit & illa tuas postmodo capta manus. Terent. Eunuch. 1. 1. 21.

Sentiet qui vir siem.

& princeps poetarum Virgilius Æn. l. 7. 433.

*Ni dare conjugium & dicto parere fatetur,
 Sentiat.*

10. QUOS ADTENTARIT] Quales & quantos aggressus sit.

QUI DEPUGNAVERAT] Qui ex pugna victor extiterat.

11. VELLEM] Subintellige, *inquit.* Familiaris Phædro Elliptis.

12. CONSTANTIOR FUISSEM] Multo animosior fuisset, si dixisses modo, cum mihi negotium fuit cum latrone illo.

13. NUNC CONDE FERRUM] Conde gladium tuum. Contrarium *stringere* paulo ante habuimus.

FUTILEM] Tam vana jactantem. Refert & Schefferus ad *ferrum.*

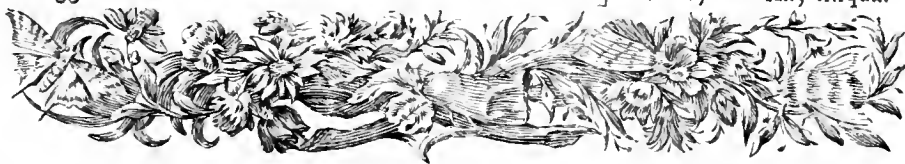
14. IGNORANTES] Homines qui te ignorant.

16. SCIO QUOD] Hanc locutionem, ab aliis impugnatam, probat Faber, & cum eo Vossius, Scioppius, & ad Sanctii Minervam Jacobus Perizonius.

VIRTUTI] Viribus, fortitudini; quam præstas scilicet in fugiendo, non in pugnando.

18. RE SECUNDA] Prospera.

DUBIA] Incerta, adversa, iniqua.



F A B. I I I.

C A L V U S E T M U S C A.

CALVI momordit Musca nudatum caput,
 Quam opprimere captans, alapam sibi duxit
 gravem;

Tunc illa irridens: Punctum volucris parvulæ
 Voluisti morte ulcisci: quid facies tibi,

5 Injuriam qui addideris contumeliam?

Respondit: Mecum facile redeo in gratiam,
 Quia non fuisse mentem lædendi scio:

Sed te, contempti generis animal improbum,
 Quæ delectaris bibere humanum sanguinem,

10 Optem necare vel majore incommodo.

¶ Hoc argumento veniam tam dari decet

Qui

A D F A B. I I I.

2. OPPRIMERE] Camerarius Fab. 208. *Pungebat saepe calvum musca, nota est enim hujus improbitas. Itaque ille palmam calvæ infligere, ut illam opprimeret &c.*

CAPTANS] Quærens, studens, volens.

ALAPAM SIBI INFLIXIT] Sibi infixit magnum colaphum. *Alapa* Latine, Græce colaphus, pro quovis reu sumitur, inflicto manu, sive capiti, sive genis, sive palma, sive pugno. Hic certe patet percussorem capitis intelligi debere, non os verberatum manus palma. Agitur enim de nudato capite calvi, quod musca momordit.

3. IRRIDENS] Schefferus olim *ridens*. Quod non improbandum. Mollius fuit versus,

& *ridens*, ut saepe, est pro *irridens*.

VOLUCRIS] Musca, licet insecti genus, recte volucris dicitur a volando.

6. MECUM FACILE] Mihi facile ignosco.

7. LÆDENDI] Me injuria afficiendi.

10. MAJORE] Majore, quam id erat, cum mihi alapam ducerem.

11. HOC ARGUMENTO] *Hæc fabula*, plane ut l. 2. f. 8.

Hoc argumento tuta est hominum tenuitas.

Et lib. 4. fab. 7.

Hoc argumento se describi sentiat.

Sed jam monuimus superius. Alibi dicit: *Hæc significat fabula*; ut lib. 2. fab. 8.

12. QUI

Qui casu peccat, quam qui consilio est nocens;
 Illum esse quamvis poena dignum judico.

12. QUI CASU PECCAT] Tam ei qui casu peccat, quam alteri, qui consilio, id est, data opera, est nocens, ignoscere sapientem decet.

13. ILLUM ESSE QUAMVIS] Quanquam illum, qui animo deliberato nocet, dignum esse poena judico.

F A B. I V.

H O M O E T A S I N U S.

QUIDAM immolasset verrem quum sancto
 Herculi,

Cui pro salute votum debebat sua,

Afello jussit reliquias poni hordei.

Quas aspernatus ille, sic locutus est:

Tuum libenter profus adpeterem cibum,

Nisi qui nutritus illo est, jugulatus foret.

¶ Hujus respectu fabulae deterritus

Peri-

A D F A B. I V.

1. VERREM] Sacrificabatur aper Herculi, ob devictum ab ipso aprum Erymanthæum, quem vivum humeris sustulisse dicitur.

SANCTO HERCVLI] Ita recte legitur. Sanctum vocant Herculem, Ovidius, Propertius, Cicero, & alii. Gruterus pag. XLVIII. Inscr. 1. & 2.

SANCTISSIMO. HERCVLI
 INVICTO.

Item Inscr. II.

HERCVLI. SANCTISS
 INVICTO. SACR

& sic alibi.

2. VOTUM] Cui debebat id, quod volebat, si saluti redderetur.

3. PONI] Apponi in cibum.

HORDEI] Quo saginaverat verrem illum.

7. RESPECTU] Intuitu, consideratione. Hanc vocem, ut parum Latinam, a nonnullis improbatam defendit Vossius in lib. de vitiis sermonis, eamque firmat auctoritate Liviana. Firmat & Gudius contra Hadrian. Cardinalem. Vide eum ad hunc locum. Cerre hanc eandem sibi etiam vitio datam fuisse, conqueritur Jacobus Wallius, homo purissimæ Latinitatis, & in versibus ad normam veterum faciendis, omnibus sui sæculi scriptoribus antependendus. Nesciebant enim, qui peregrinam hanc vocem putabant, sic locutum fuisse ipsum Ovidium. Sic enim ille Tristium lib. 1. Eleg. 3 de uxore sibi vim allatura, nisi mariti causa sustinisset

Periculofum femper vitavi lucrum.

Sed dices: Qui rapuere divitias, habent.

10 Numeremus agedum, qui deprensi perierunt;

Majorem turbam punitorum réperies.

Paucis temeritas est bono, multis malo.

set vivere.

Et voluisse mori; moriendo ponere sensus:

Respectuque tamen non posuisse mei.

Iterum Epistolar. ex Ponto lib. 4. Ep. 9. de Tomitis, qui eum malebant e Ponto discedere, quod videbant illum id vehementer velle, respectu tamen sui hominem retinere cupiebant.

Illi me, quia velle vident, discedere malunt,

Respectu cupiunt hic tamen esse sui.

Vide ejusmodi querelam in Wallii Heroicor. lib. 2. Sed ita solent vitio creati censores. Quæ res mihi in memoriam redigit clamores imperitorum hominum, qui satis mirari non poterant in carmine quodam a Jano Broukhusio Belgas *trepidus* dici, quod scilicet illi *formidolosos* interpretabantur: cum contrarium vel ex hoc nostro Phædro evinci queat; ne de aliis jam dicam aurei ævi scriptoribus. Operæ pretium feret lætor, si locum inspiciat, qui occurrit in

divina Oda, scripta in funere Britanniarum Reginæ. Sed quo relabor?

8 LUCRUM] Congestas opes lucro, tanquam rem, quæ possessores suos in varia pericula inducat.

9. QUI RAPUERE DIVITIAS] Nempe ut Juvenalis ait Sat. 14.

Unde habeas quærit nemo, sed oportet habere.

HABENT] Divites sunt, bona possident. Sic *ἔχειν* apud Græcos pro *bona possidere*.

10. QUI DEPRENSI PERIERUNT] Qui ob opes variis accusationibus circumventi, & suppliciis affecti fuerunt.

11. MAJOREM TURBAM] Bene subdeta ratione patebit plures fuisse punitos, quam impune divitias rapuisse.

12. PAUCIS TEMERITAS EST BONO] Temeritas ista prodest paucis, multis vero magnum adfert damnum & incommodum.

F A B. V.

S C U R R A E T R U S T I C U S.

PRAVO favore labi mortales solent,
Et pro judicio dum stant erroris sui,

Ad

A D F A B. V.

1. PRAVO FAVORE] Per pravam & cœcum favorem.

LABI] *Errare*. Sic mox, *erroris*.

2. PRO JUDICIO] Pro errore judicii sui, id est, secundum Phædri consuetum loquendi modum, pro erroneo judicio suo. Talia exempla jam ante vidimus.

DUM STANT] Dum tuentur ac defendunt

judicium suum. Sic apud Terentium est *stare pro aliquo*, pro *tueri partes alicujus*, defendere aliquem. *Stare* & *sedere* sunt verba forensia, hoc judicium, illud advocatorum. Sic supra l. 3. fab. 10.

Stant patroni fortiter

Causam tuentes innocentis femine.

Et lib. 1. fab. 10.

Tunc judex inter illos sedit Simins.



Del. J. B. de Witt. Sculp. J. G. Schickel.

Ad pœnitendum rebus manifestis agi.

¶ Facturus ludos quidam dives nobiles,
 Proposito cunctos invitavit præmio, 5
 Quam quisque posset, ut novitatem ostenderet.
 Venère artifices laudis ad certamina;
 Quos inter scurra notus urbano sale,
 Habere dixit se genus spectaculi,
 Quod in theatro numquam prolatum foret. 10
 Dispersus rumor civitatem concitat:
 Paulo ante vacua turbam deficiunt loca.
 In scena vero postquam solus constitit,
 Sine apparatu, nullis adjutoribus,
 Silentium ipsa fecit expectatio. 15
 Ille in sinum repente demisit caput,

Et

3. REBUS MANIFESTIS] Rationibus & argumentis invictis.

4. FACTURUS LUDOS] Idem infra fab. 7.

Erat facturus ludos quidam nobiles.

4. NOBILES] Non obvios & quotidianos, sed celebres, qui passim noscerentur.

5. PROPOSITO] Ita lib. I. fab. 14.

Hoc bibere jussit ipsum posito premio.

Valer. Max. 6. 8. 2. *Cum magna sibi premia propolita videret.* Virg. 5 Æneid. 291. de Ænea,

Hic, qui forte velint rapido contendere cursu, Invitat pretiis animos, & premia ponit.

6. QUAM QUISQUE POSSET] Ordo est: *Ut quisque ostenderet novitatem, quam posset.*

NOVITATEM] Nova inventa, novam artem ludicram.

7. LAUDIS AD CERTAMINA] Ut certarent de laude & premio proposito.

8. SCURRA] Ex eorum genere, qui risum movent auditoribus, nulla habita ratione verecundiæ & dignitatis.

URBANO SALE] *Sal* hic est pro eo, quod jocosum est. *Urbanus* vero *sal*, cui inest elegantia & eruditio quædam ex conversatione politorum & eruditorum hominum.

9. HABERE] Sic fere de re inventa hoc verbum usurpatur.

10. NUMQUAM PROLATUM] Ex sententia scilicet divitis, facere volentis ludos novo spectaculo nobiles.

11. DISPERSUS RUMOR] Terentius in prolog. Hecyt. in re simili, *Rumor venit.*

CONCITAT] Convocat in locum unum, sc. theatrum.

12. DEFICIUNT LOCA] Defunt turbæ loca.

15. EXPECTATIO] Expectatio scurræ, cum ille moraretur, apud populum silentium facit.

Et sic porcelli vocem est imitatus sua,
Verum ut subesse pallio contenderent,

Et excuti juberent: quo facto, simul

20 Nihil est repertum, multis onerant laudibus,
Hominemque plausu prosequuntur maximo.

Hoc vidit fieri Rusticus; Non mehercule
Me vincet, inquit: & statim professus est
Idem facturum melius se postridie.

25 Fit turba major; jam favor mentes tenet,
Et derisuri, non spectaturi, sedent.

Uter-

17. PORCELLI VOCEM EST IMITATUS] Lutatius Aulonius in hominem animantium variorum voces exprimentem hoc epigrammate:

Latratus catulorum, hinnitus fingis equorum,

Caprigena quoque pecus, lanigerosque greges

Balatu adsimulas, asinos quoque rudere dicas,

Quum vis Arcadicum fingere, Marce, pecus.

Gallorum cantus, & orantes gutture corvos,

Et quequid vocem bellua talis habet.

Omnia quum simules, ita vere, ut ficta ne-

gantur,

Non potes humane vocis habere sonum.

18. VERUM] Nobilissimus Heinſius legit *Verrem ut &c.*

PALLIO] Pro toga positum ait Gadius, cum in pallio sinus non sit.

19. ET EXCUTI] Pallium videlicet aut sinum. Planiore sensu legit Heinſius, *Idque excuti juberent.*

QUO FACTO] Postquam excusso pallio non est repertus porcellus.

20. ONERANT LAUDIBUS] Abunde laudibus prosequuntur. Justin. lib. 5. cap. 4. *Igitur omnibus non humanis tantum, verum & divinis cum honoribus onerant.*

21. HOMINEMQUE PLAUSU PROSEQUUNTUR] Cicero pro Roscio comædo c. 10. *Sic est vulgus: ex veritate pauca, ex opinione multa asserunt. Quid sciret ille, per pauci animadvertent: ubi didicisset, omnes querebant. nihil ab ea pravitate & perverſum produci*

posse arbitrabantur. Si veniret ab Statilio, tametsi artificio Roscium superaret, adſpicere nemo posset. Quia veniebat a Roscio, plus etiam scire, quam sciebat, videbatur.

22. RUSTICUS] Rusticus quidam, qui ibi aderat.

25. FIT TURBA MAJOR] Concurſus omnis generis hominum.

FAVOR] De spectatoribus applaudentibus in teatro vel scena dicitur, ut infra fab. 7.

Tibicen gratulari fautores putat.

MENTES TENET] Favor erga scurram ita occupatas habuit multitudinis mentes, ut adempta eſſet iis omnis libertas judicandi.

26. ET DERISURI] Heinſius, *Ut derisuros, non spectaturos scias.*

Forte, *Et derisores, non spectatores sedent.*

Quam conjecturam mihi suppeditat locus ex lib. 3. fab. 14. ubi sic noster de Æſopo:

*Quod sensit simul
Derisor potius quam deridendus senex,
Arcum retentum posuit in media via.*

ubi derisor oppositum τῶν deridendus idem valet, quod derisurus; ut sensus sit, Quod ubi sensit senex Æſopus, qui potius eum eſſet derisurus, (solebat nempe hic Fabulator stultitiam hominum deridere, & sic eorum errores corrigere) quam ab eo deridendus.

NON SPECTATURI] Non tam ad eum spectandum, quam deridendum.

27. UTER-

Uterque prodit: Scurra digrunnit prior,
 Movetque plausus, & clamores fuscitat.
 Tunc simulans sese vestimentis Rusticus
 Porcellum obtegere, quod faciebat scilicet, 30
 Sed in priore quia nil compererant, latens,
 Pervellit aurem vero, quem celaverat,
 Et cum dolore vocem naturæ exprimit.
 Adclamat populus: Scurram multo similis
 Imitatum; & cogit Rusticum trudi foras. 35
 At ille profert ipsum porcellum è sinu,
 Turpemque aperto pignore errorem probans;
 En hic declarat, quales fitis iudices.

27. UTERQUE] Scurra & Rusticus prodeunt in scenam. *Prodire in scenam* est & apud Nepotem in præfatione.

DIGRUNNIT] In sinum, ut ante fecerat.

28. MOVETQUE PLAUSUS] Commovet multitudinem ad edendos plausus manibus. Sic enim solebant, cum quid approbarent.

CLAMORES SUSCITAT] *Tollere clamorem* dixit 1, 11. & 1, 6. Cicero in Bruto c. 95. *clamores facere*.

30. SCILICET] Confirmantis hic est particula.

31. SED IN PRIORE] Toti sunt in affe-

rendo hoc versu Freinshenius & Schefferus. Malim cum Heinsio delere.

COMPERERANT] Nempe spectatores.

32. VERO] Veroporcello in vestibus latenti.

33. VOCEM NATURÆ] Vocem suis, naturalem grunnitum.

35. TRUDI FORAS] Ejici contumeliosè. Sic Ter. Eun. 4. 5. 11.

Nam me extrusit foras.

37. APERTO PIGNORE] Claro ac manifesto. *Pignus* notat argumentum certissimum.

38. HIC DECLARAT] Hic porcellus ostendit errorem vestri iudicii.

P O E T A.

ADHUC supersunt multa, quæ possim loqui,
 Et copiosa abundat rerum varietas; 40
 Sed

P O E T A.

39. ADHUC SUPERSUNT MULTA] Lib. 4. fab. 25.

Supersunt mihi quæ scribam, sed parco sciens.
 LOQUI] *Scribere*, ut loco laudato.

41. TEM-

Sed temperatæ suaves sunt argutiæ :

Immodicæ offendunt. Quare, vir sanctissime

Particulo, chartis nomen victurum meis,

Latinis dum manebit pretium literis,

45 Si non ingenium, certe brevitatem adproba,

Quæ commendari tanto debet justius,

Quanto poëtæ sunt molesti validius.

41. TEMPERATÆ SUAVES SUNT ARGUTIÆ] Ter. Andr. 1.

Id arbitror

Adprime in vita esse utile, ut ne quid nimis.

42. IMMODICÆ OFFENDUNT] Nimis sunt molestæ ac tædiosæ.

VIR SANCTISSIME] Integerrime. Sic lib. 3. fab. 10. *Sancta uxor*, de integra vitæ & innocente.

43. NOMEN VICTURUM] Cujus nomen in scriptis meis vivet. *Vivere* est hic immortalis gloria & memoria vigere. Et ita usurpatur passim apud Scriptores.

45. CERTE] *Certe* hic est minimum, sal-

tem. Sic supra lib. 2. fab. 5.

Donationis, alape certe, gaudio.

BREVITATEM] Brevitatem magni beneficii loco imputat, cum alias solerent poëtæ enecare & macerare homines suis verbosis commentationibus. Docent id loca, quæ congestere viri docti.

46. TANTO JUSTIUS] Tanto majori jure.

47. POËTÆ] Qui justa opera conferunt, quos recitantes non possis sine maxima molestia audire. Ovidius:

Ut nos nulla tibi jam sit legisse voluptas:

At brevior demitis pœna duobus erit.

F A B. V I.

D U O C A L V I.

INVENIT Calvus forte in trivio pectinem,

Accessit alter, æque defectus pilis;

Heia, inquit, in commune quodcunque est lucri.

Osten-

A D F A B. V I.

1. CALVUS] Quidam homo calvus, ut solent Phædrus de ignotis.

2. ÆQUE DEFECTUS PILIS] Quem defecerant pili, qui amiserat pilos. Sic sup. *defectus annis.*

3. IN COMMUNE] Formula solennis, qua utebantur, qui quid alium invenisse viderant in publico. Integra locutio est, *Confer in commune.* Sed *confer* brevitatis causa omittitur.

5. SU-

Ostendit ille prædam, & adjecit simul:

Superum voluntas favit, sed fato invidio: 5

Carbonem, ut ajunt, pro thesauro invenimus.

¶ Quem spes delusit, huic querela convenit.

5. SUPERUM VOLUNTAS FAVIT] Hoc quoque solenne erat. Dicebant talia a diis dari. Quid si versus ita constituitur,

Superum voluntas favit, at fato invidio?

INVIDIO] Iniquo, non favente.

6. CARBONEM] Remi nobis non profutu-

ram, nec ullius pretii. Carbores scilicet olim propter limites defodiebant. Confer l. 3. f. 12.

UT AJUNT] Cessit enim in proverbium. Vid. Erasmi Chiliad.

7. QUEM SPES DELUSIT] Qui spe sua frustratus est.

F A B. V I I.

PRINCEPS TIBICEN.

U BI vanus animus, aura captus frivola,

Arripuit insolentem sibi fiduciam,

Facile ad derisum stulta levitas ducitur.

¶ Princeps tibicen notior paulo fuit,

Operam Bathyllo solitus in scena dare. 5

Is

A D F A B. V I I.

1. U BI VANUS ANIMUS] Plerumque contingit, ut homines nec certa proposita habentes, inflati parvulo successu audeant sperare majora solitis. Sed huic consequens est, ut illorum levitas agnita ludibrium debeat.

AURA] Vulgi gratia & favore. Horat. od. 2. lib. 3.

Arbitrio popularis aure.

Virg. 6 Æneid.

Nunc quoque jam nimium gaudens popularibus auris.

Ubi Servius exponit, *Favoribus. Unde & AURARII dicuntur favorites.* Cicero dixit, *ventus popularis, venti concionum.*

FRIVOLA] Fragili, quæ cito perit.

2. SIBI] Eleganter abundat hæc vocula, ut sæpe apud scriptores.

3. AD DERISUM] Ad derisionem, ut de-

rideatur.

STULTA LEVITAS] Vanus animus, vel vanitas illa animi.

4. PRINCEPS] Nomen proprium. *Principis* Grammatici meminit Suetonius lib. de Illustribus Grammaticis cap. 4. his verbis: *Me quidem adolescentulo, repeto quendam Principem nomine, alternis diebus declamare, alternis disputare, nonnullis vero mane disserere, post meridiem, remoto pulpito, declamare solitum.* Vid. Gruter. Inscription. DCCCXXXIII. 10. Ita nomina propria sunt, Rex, Regulus, Tyrannus, Tyrannio, Creon, Creusa, & alia id genus.

NOTIOR PAULO] Quam alii ejusdem generis homines.

5. OPERAM BATHYLLO SOLITUS] Inflare tibus solitus, ad quas Bathyllus imitus saltaret. Vixit hic Bathyllus tempore Augusti.

T

7. PEGMA]

Is forte ludis, non satis memini quibus,
 Dum pegma rapitur, concidit casu gravi
 Nec opinans, & sinistram fregit tibiam,
 Duas quum dextras maluisset perdere.

- 10 Inter manus sublatus, & multum gemens,
 Domum refertur. Aliquot menses transeunt:
 Ad sanitatem dum venit curatio.
 Ut spectatorum mos est, & lepidum genus,
 Desiderari cœpit, cujus flatibus
- 15 Solebat excitari saltantis vigor.
 Erat factururus ludos quidam nobiles,
 Et incipiebat Princeps ingredier. Eum

Addu-

7. PEGMA] Machina fuit artificiosa, pro diversitate argumenti adornata, in qua vel in sublime attollere, vel e sublimi in præceps dare, ac velut dehiscente terra absumere solebant sive homines, sive res, quas esset libitum.

RAPITUR] Indicat hæc vox celeritatem, qua dehiscerat aut surgebat motum ponderibus latitantibus. Claudianus:

Mobile ponderibus descendat pegma reductis.

8. NEC OPINANS] *Nec valet non.* Ter. Andria, *Nec opinantes.* Noster lib. 1. c. 9. *Accipiter nec opinum rapit.* Virgil. dixit pro eo *incantus* Æneid. 1.

Et ferro incantum superat.

9. DUAS QUUM DEXTRAS] Fregit tibiam, sive crus sinistram, sed maluisset duas dextras tibias (quas se. in comœdiis adhibebat) frangere, quam unicam illam sinistram. Lusus elegans est in voce *tibiæ*.

10. INTER MANUS SUBLATUS] Manibus latus e theatro. Cicero Accus. 5. in Verrem cap. 11. *Itaque erant exitus ejusmodi, ut alius inter manus e convivio, tanquam e prælio auferretur.* Livius l. 3. de Q. Cæfione: *Inter manus domum ablatas.* Lucretius lib. 1. vers. 96. de Iphigenia Dianæ immolanda,

Nam sublata virum manibus tremebundaque ad aras

Deducta est.

11. ALIQUOT MENSES TRANSEUNT] Lapsi sunt aliquot menses, antequam plene esset curatus. *Ire & transire* de tempore usurpatur. Ovid. Metamorph. l. 2. vers. 330.

Si modo credimus, unum

Ipse diem sine sole ferunt.

13. LEPIDUM GENUS] Ut spectatorum genus solet esse lepidum, & a tibiæ se vult exhilarari. *Lepidum spectatorum genus*, id est, lepidi spectatores, formula Plædro solenni. Sic *Græjum genus* pro ipsis Græcis est apud Ennium. Et eodem modo ab Euripide dictum est, Πρεσβυτῶν γένος, pro ipsis senibus.

14. FLATIBUS] Cantibus. q. d. quo tibia canente.

15. SALTANTIS] Bathylli, cui operam in scena dabat.

16. ERAT FACTURUS] Vid. sup. fab. 5.

17. ET INCIPIEBAT PRINCEPS] Ita Heinſius:

Ut incipiebat Princeps ingredier, eum Inducit prætio & præcibus, ut tantummodo Ipso ludorum ostenderet sese die.

Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
Ipso ludorum ostenderet sese die.

Qui simul advenit rumor de tibicine, 20
Fremet in teatro: quidam affirmant mortuum,
Quidam in conspectum proditurum sine mora.
Aulæo misso, devolutis tonitribus,
Dii sunt locuti more translatitio.

Chorus reducto tunc, & notum canticum 25
Imposuit, cujus hæc fuit sententia:

LÆTARE INCOLUMIS ROMA SALVO PRINCIPE.
In plausus confurrectum est; jactat basia

Tibicen

18. PRETIO, PRECIBUS] Terentius Eun.
5. 9. 24.

Perfice hoc

*Precibus, pretio ut hæream aliqua in parte
tamen apud Thaidem.*

Horatius etiam:

Nunc prece, nunc pretio.

Nos Belgæ: *Hy brengt 'er hem toe met gelt en
goede woorden.*

20. QUI SIMUL ADVENIT RUMOR] Qui rumor simulac dispergeretur, venturum nempe Principem, fremitum excitat in teatro.

23. AULÆO MISSO] Cum dimitteretur aulæum, post quod stabant actores. Heinsius:

Aulæo misso, devolutis tonitribus,

Diis collocatis more translatitio,

Chorus reducto &c.

DEVOLUTIS TONITRUBUS] Fiebant hæc faxis dejectis post scenam, magno cum fragore.

24. MORE TRANSLATITIO] Quotransferebantur in scenam, ornati magnifice, cum intervenire difficilius negotiis deberent, machinæ alicujus subsidio. Quanquam per *translatitium* intelligi potest pridem usurpatum, confuctum & vulgarem.

25. REDUCTO] Tibicini nempe una cum

cæteris, ex quibus chorus constabat. Postum est pro *introducto*, *denuo ducto in theatrum*, quia promiserat se ostensurum se.

27. LÆTARE INCOLUMIS ROMA] Respicit morem acclamandi Principibus. Ita Romæ, acceptis de recuperata Germanici valetudine nunciis, exclamatum, SALVA ROMA, SALVA PATRIA, SALVUS EST GERMANICUS. Et similiter de Alexandro Severo, SALVA ROMA, QUIA SALVUS ALEXANDER.

28. IN PLAUSUS CONSURRECTUM EST] Simul ab omnibus surrectum est, ut plausus ederent. Stantes enim fere edebant, præsertim si hoc Principis causa facerent. Suetonius Augusto, *Affurrectum ei ab universis & a stantibus plausum.* Auctor Dialogi de claris Oratoribus. *Testis ipse populus, qui auditis ejus (Virgilii) versibus surrexit universus.* Apul. Apolog. *Ibi ego comperior, omnes judices tanto pœtæ adsurrexissè.* i. e. in plausum. Arnobius lib. 4. *Conclamant, & adjuvant theatra.* Græci vocant ἀναπνεῖν & ὑπανίστασθαι.

JACTAT BASIA] Ori admota manu, spargit in vulgus, gratiarum agendarum causa. Sic enim solebant, quoties declarare animum gratum, aut quoquo modo deditum aliis vellent. Fiebat autem manu primum admota ori, dein-

Tibicen, gratulari fautores putat.

- 30 Equeſter ordo ſtultum errorem intelligit;
 Magnoque riſu canticum repeti jubet.
 Iteratur illud; homo meus ſe in pulpito
 Totum proſternit; plaudit inludens eques:
 Rogare populus hunc coronam exiſtimat:
 35 Ut vero cuneis notuit res omnibus,
 Princeps ligato crure nivea fascia,
 Niveisque tunicis, niveis etiam calceis,
 Superbiens honore divinæ Domus,
 Ab univerſis capite eſt protruſus foras.

F A B.

de porrecta ad eos, quorum amori vel honori hoc dabatur, & ſic oſculum ipſum porrigebatur velut ac jaſtabatur. In plerisque codicibus eſt,

Jaſtant baſia,

Tibicen gratulari fautores putat.

quomodo emendat & diſtinguit Petrus Scriverius Notis ad Martialem p. 38. probante etiam Nicolao Heinfio. Sed ſequens verſus videtur repugnare.

29. GRATULARI] Abſolute, *gratulari*, pro *gratulari ſibi*. Ita lib. 4. fab. 11.

Quum gratulantes perſalutaſſet Deos.

30. EQUESTER ORDO] Equites in theatro ſedentes.

STULTUM ERROREM] Errorem ex ſtultitia, & judicii infirmitate natum.

32. HOMO MEUS] Tibicen Princeps, de quo loquor. Additur illud *meus*, velut per commiſerationem tantæ ſtultitiæ.

IN PULPITO] Ubi canere fabulamque agere ſolebant perſonæ.

33. PLAUDIT INLUDENS EQUES] *Eques* hic eſt pro *equites*, vel *equeſter ordo*, ut ante. *Plaudit vel planſus dat*. Horat. l. 1. Od 20. *datuſ in theatro*

Cum tibi planſuſ.

34. ROGARE POPULUS] Populus putat

cum rogare ut coronetur tanquam victor. Non male forte legeretur,

Rogare populus hinc coronam exiſtimat:

ut ſenſuſ ſit, Ex eo, quod tibicen ſe in pulpito proſterneret, & tantos plauſuſ darent Equites, ex eo, inquam, populus credit eum rogare coronam. Sed nihil immutandum.

CORONAM] Præmium certaminis in ludo illo.

35. UT VERO] Ut vero per omnes partes theatri intellecta eſt hominis vanitas.

CUNEIS] Sedilibuſ in theatro, ubi ſedebat populuſ.

36. NIVEA FASCIA] Alba, candida; qui color olim relatuſ eſt inter regaleſ.

37. NIVEISQUE TUNICIS] Præſert illuſtriſſimuſ Gudiuſ *Niveaque tunica*: quem vide omnino ad hunc locum.

38. HONORE DIVINÆ DOMUS] Honore, quo non ipſe, ſed divina domuſ afficiebatur, id eſt, Auguſta, Cæſarea, Imperatoria, Principaliſ. Rigaltiuſ hunc locum dum emendare vult, corrumpit. Ipſe eum vide.

39. CAPITE EST PROTRUſUS FORAS] Cum contumelia præcepſ eſt datuſ. Sic fere f. 5.

35. Terentiuſ Eunuch. 4. 5. 11.

Correxit miles, quod intellexi raiuſ: nam me extruſit foras.



J. Bruner Goulet

F A B. V I I I.

O C C A S I O D E P I C T A.

CURSU volucris pendens in novacula,
 Calvus, comosa fronte, nudo corpore,
 Quem si occuparis, teneas; elapsum semel
 Non ipse possit Jupiter reprehendere;
 Occasionem rerum significat brevem.

† Effectus impediret ne segnis mora,
 Finxere Antiqui talem effigiem Temporis.

F A B.

A D F A B. V I I I.

1. CURSU VOLUCRI] Alatis pedibus.

PENDENS] Tam celer, ut terram non attingat. Sic enim de volantibus. Ovidius de Perseo lib. 4. Metamorph.

Cumque super Lybicas victor penderet arenas.
 Et sic alii.

IN NOVACULA] Vide præter alia, quæ passim occurrunt, Andreae Alciati Emblem. XVI. lib. I. *In novacula autem valet hic cum novacula, vel novaculam manu tenens.* Virgilius 5 Æneid.

Horridus in jaculis.

hoc est, jaculis instructus. Idem lib. II.

Rapidum super amnem

Infelix fugit in jaculo stridente Camilla.

Florus l. I. *Juventus in equis & armis, h. e. armata & equis insidens.* Ausonius Epigramm. CXXXI,

Laudo Timomachum, matrem quod pinxit in ense

Cunctantem.

h. e. quod pinxerit cunctantem, cum manu jam teneret gladium ad interficiendos liberos. Manilius lib. 2. vers. 241.

Et qui contento fulget Centaurus in arcu.

Danæus exponit male, tanta velocitate, ut posset incedere in novacula.

2. CALVUS] Muliebris specie quoque ita pingitur.

Fronte capillata, post est Occasio calva.

COMOSA FRONTE] Comis abundante.

NUDO CORPORE] Quo nempe sit expeditior ad avolandum.

3. QUEM SI OCCUPARIS] Quem si prævenias inopinatum quasi ac non sentientem.

TENEAS] Ne patiaris a te abire, quia semel elapsus non redit.

4. NON IPSE POSSIT JUPITER] Non ipse Jupiter, quamvis sit maximus deorum, & omnipotens dicatur.

REPREHENDERE] Retrahere e fuga. Livius: *Adeo turbati erant dextræ ale equites peditesque, ut quosdam Consul Cato manu ipse reprehenderit verteritque in hostem.* Lucretius lib. VI. vers. 507.

Quod nisi respirent venti, non ulla refrænet Res, neque ab exitio possit reprehendere euntes.

Propertius,

Quam possit quisquam nostros reprehendere cursum.

6. EFFECTUS IMPEDIRET] Ne per nimiam cunctationem effectu rerum destituamur. Optime legit Nob. Heinsius,

Effectus impediatur ne segni mora.

7. TEMPORIS] Non simpliciter, sed ejus, quod ante dixit occasionem, h. e. opportunitatem.

F A B. I X.

T A U R U S E T V I T U L U S.

ANGUSTO in aditu Taurus luctans cornibus,
 Quum vix intrare posset ad præsepia,
 Monstrabat vitulus quo se pacto plecteret:
 Tace, inquit, antè hoc novi, quàm tu natus es.

¶ Qui doctiorem emendat, sibi dici putet.

A D F A B. I X.

5

1. LUCTANS CORNIBUS] Difficulter permeans.

3. VITULUS] Qui forte adstabat.
 PLECTERET] Alii *flecteret*. Eodem recidit. Docet Schefferus in libris de re vehiculari, l. 4.

4. QUAM TU NATUS ES] Præsens, pro præterito perfecto, *natus fuisti*. Proverbium conveniens seni reprehendenti hominem adolescen-

tem & sciolum, a quo laceffitur.

5. QUI DOCTIOREM EMENDAT] Suscelet Minervam docens, ut in alio est proverbio.

SIBI DICÍ PUTET] Sic fere supra. Terentius Ad. 1. 2. 16.

*Hec cum illi, Micio,
 Dico, tibi dico.*

F A B. X.

V E N A T O R E T C A N I S.

ADVERSUS omnes fortis veloces feras
 Canis quum domino semper fecisset satis,
 Languere coepit annis ingravantibus.

Ali-

A D F A B. X.

1. ADVERSUS OMNES] Aliam fabulam de Cane sene refert Camerarius fab. 278. Confer Statium sic loquentem de Leone jam sene Thebaid. l. XI.

*Qualis leo rupe sub alta,
 Quem virides quondam silvæ montesque tremebant,*

*Jam piger & longo jacet exarmatus ab ævo.
 Magna tamen facies, & non adenda senectus:
 Et si demissas veniat mugitus ad aures
 Erigitur, meminitque sui, vireque peractus*

Ingemit, & campis alios regnare leones.

FORTIS VELOCES] Malim certe cum Heinio:

Adversus omnes fortis & velox feras.
 Vid. eum ad hunc locum.

2. SEMPER FECISSET SATIS] Tmesis, pro *satisfecisset*.

3. ANNIS INGRAVANTIBUS] Cum anni eum gravarent, id est, molestiam adferrent: vel, annis ingravescantibus. Sic Horatius dixit *gravis annis*, de milite sene. Ovidius quoque,

Quoniam

Aliquando objectus hispidi pugnae suis,
 Adripuit aurem: sed cariosis dentibus,
 Prædam dimisit. Hic tum Venator dolens,
 Canem objurgabat. Cui latrans contra senex:
 Non te destituit animus, sed vires meæ.

Quod

Quoniam gravis ipsa senectus est.

Ennius apud Ciceronem, *senio confectus.*

4. ALIQUANDO OBJECTUS] Commis-
 sus quodam tempore cum sue in pugnam.
 Multa congerit exempla Torrentius ad Hora-
 tium Epod. lib. od. 2. quo probet, ubi de re
 venatica sermo est, *canes* foemino genere in-
 surpari. Fatetur tamen hanc observationem non
 esse perpetuam. Patet certe etiam ex hoc Phæ-
 dri loco. Quin & ex Columell. 7. 12. *Pecua-
 rius canis neque tam strigosus & pernix esse debet,
 quam qui damas cervosque & velocissima secta-
 tur animalia.*

HISPIDI] Setosi apri.

5. CARIOSIS DENTIBUS] Invalidis jam
 & carie adesis.

6. VENATOR DOLENS] Prædam jam cap-
 tam sic sibi iterum, tanquam bolum e fauci-
 bus, eripi.

7. LATRANS CONTRA SENEX] Non
 dubitavimus ita restituere hunc versum hacten-
 us corruptum: hortante imprimis, cui pluri-
 mum in his studiis tribuimus, Jano Broukhufio.
 Prima in *latrare* a nemine veterum, qui
 alicujus esset auctoritatis, unquam correpta
 est. Adeo ut cum aliis erraverit Guntherus,
 dum scriberet,

*Portavit scapulis passus plus mille latran-
 tem.*

Quod non vidit cum laudans Rittershusius, qui
 tamen Phædrum nimiae negligentiae in obser-
 vandis hujus carminis legibus accusat. Vid.
 Voss. de Arte Gramm. l. 2. p. 75. ubi hunc
 Phædri versum improbat. Ultima enim horum
 versuum sedes necessario recipit Iambum. Hinc
 doctissimus Barthius merito in Perottum inve-
 hitur, qui tani indoctus fuerit poetæos, ut etiam
 ultimo senarii pedi spondæum apposuerit. Ac-
 curatius hac voce est usus Jacobus Sannazarius,
 quem non veretur Ludovicus de la Cerda, ele-
 gans ingeniorum spectator, antepone re Statio
 Papinio. Sic ille Epigr. lib. 1. 19.

Cum prope latrantes scripsit adesse canes.

Et lib. 2. 46.

Quod noctu latras, quod sellas olfacis unus.

Par ratio est in *migrare*, in qua voce primam
 male corripuit Manilius. Et eadem poene in
Nigrare, cujus prima, ut bene observavit
 Taubmannus, a Virgilio semper extenditur,
 excepto uno loco in lib. VIII Æneid.

*Credunt se vidisse Jovem, cum sepe ni-
 grantem.*

Itaque re beue perpensa puto nihil melius esse,
 quam hanc in Phædro emendationem admitti,
 urgente etiam, ut mihi videtur, ipso sensu.
 Nam *senex contra latrans* videtur esse, *senex
 contra respondit latrans*, id est, *latrando*. Unde
 nihil periculi, si verba ita, ut monuimus,
 transponantur. *Latrans contra senex* significat
 igitur, Canis contra senex & gravatus annis
 domino suo hoc pacto respondit. *Latrans*, ut
 jam ante monuimus, ponitur pro *latratore*, ut
amans apud Terentium & Ovidium pro *amato-
 re*; *Medentes* pro *medicis* apud Lucretium;
Hinniens pro *equo* apud Apulejum; *Mugientes*
 pro *ubus* apud Horatium; *Laniger* quoque ap-
 ud nostrum pro *agno*; & *Auritus* pro *afiro*.
 Quod tamen luminopere miror non admitti a
 doctissimo Cellario, itatiente cum Gebhardo,
 dicto loco retineri debere *auriculas* pro *auritu-
 lus*. Vide eum in Thesauro Fabri in voce *Au-
 ricula*.

8. NON TE DESTITUIT ANIMUS] Ani-
 mus meus non destituit te, non fallit, non facere
 negligit, aut curat quod imperas. Vir celeberrim-
 us mihi quæ amicissimus Petrus Francius, re-
 ponebat, *Non me destituit animus*; quod non
 displicet. Apud Virgilium lib. 5 Æneid 394.
 sic fere Acestæ, a quo dictis castigabatur, &
 impellebatur ad pugnam, respondet Entel-
 lus:

Non laudis amor, nec gloria cessit

*Pulsa metu: sed enim gelidus tardante se-
 nectæ*

*Sanguis hebet, frigentque effietæ in corpore
 vires.*

9. QUOD

Quod fuimus laudas, jam damnas quod non
sumus.

10 ¶ Hoc cur, Philete, scripserim, pulcre vides.

EXPLICIT LIB. V.

9. QUOD NON SUMUS] Damnas quod non sumus amplius. i. e. Ægre fers, quod non semper retineamus, & sic etiamnum habeamus illas vires, quas habuimus olim. Ex conjectura Heinsii legi possit,

Quod fuimus, lauda, non damna, quod jam sumus.

vel,

Quod fuimus laudas, dum damnas quod nunc sumus.

Barthius Advers. l. 44. c. 6. legit,

Quod fuimus laudas? jam dedamnas quod sumus.

Ita ille, sed non favente Delio.

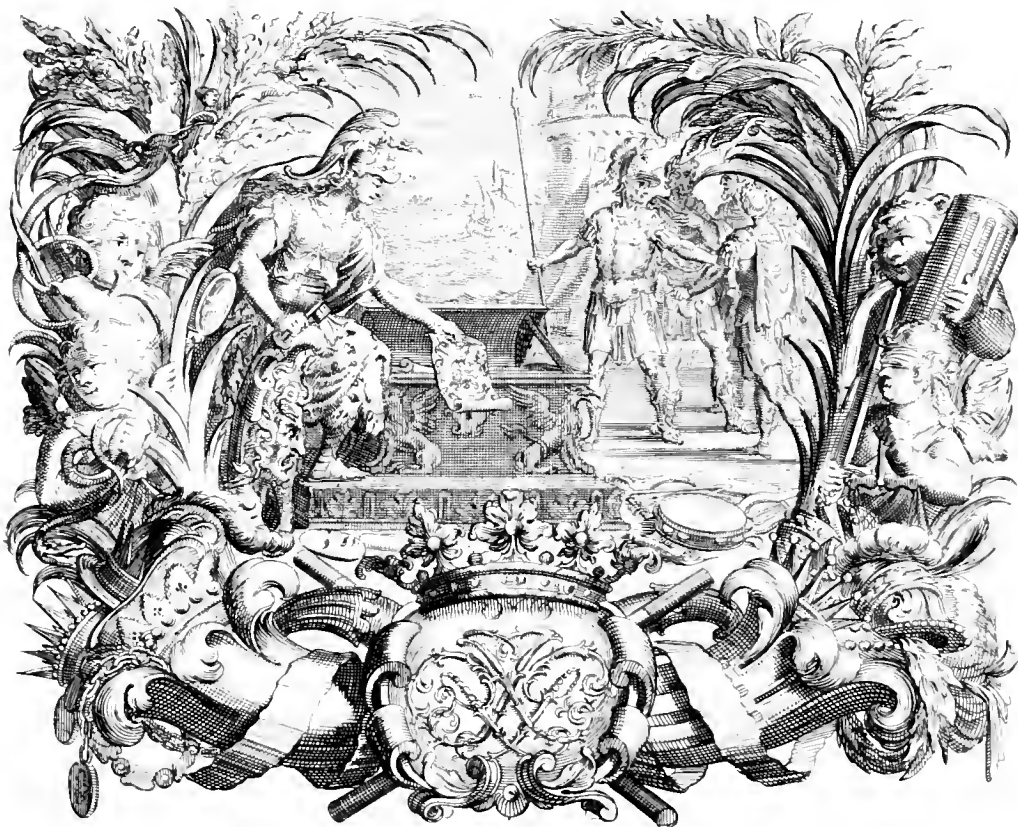
10. HOC CUR, PHILETE, SCRIPSERIM] Sic fabellas aliquando finit auctor. lib. 3. fab. 12.

Hoc illis narro, qui me non intelligunt.

Et ejusd. libr. fab. 1.

Hoc quo pertineat, dicit qui me noverit.

Vult se excusare Phileto, quod non ea scribar alacritate senex, qua scripsit olim, cum adhuc ætate viribusque esset integris.



APPEN-

A P P E N D I X F A B U L A R U M,

A

MARQUARDO GUDIO

E MANUSCRIPTO VETERI DESCRIPTARUM.

F A B. I.

M I L U S Æ G R O T A N S.



ULTOS quum menses ægrotas-
set Miluus;

Nec jam videret esse vitæ spem
suæ;

Matrem rogabat, sancta circum-
iret loca,

Et pro salute vota faceret maxima.

Faciam,

A D A P P E N D.

F A B. I.

1. **M**ULTOS CUM MENSES] Non
absimilis extat fabula apud Ælo-
pum de Corvo ægrotante. Expres-
sit & Camerarius fab. 131. Faërnus quoque fabulam suam
de corvo ægrotante ex hac Phædri sic videtur
contexuisse, ut felici variatione senariis in Thro-
chaicos conversis eadem fere dixerit. Opera
pretium est sic narrantem audire:

*Destitutus Corvus æger mortis in periculo,
Anxius Matrem rogabat, ut salute pro sua
Vota Diis concepta supplex & preces effun-
deret.*

*Nate mi, quid vota pro te, Mater, inquit,
proderunt,*

*Qui tibi omnes reddidisti semper infensos Deos?
Nam quis, obsecro, est eorum, cujus ex alta-
ribus*

Extat tu non involaris, sacra non turbaveris?

3. SANCTA CIRCUMIRET LOCA] Ut
circumiret templa, aras &c. Sic in periculis
constituti solebant etiam privatorum domos cir-
cumire.

4. PRO SALUTE] Ut salutem recupera-
ret. Lib. 3. fab. 2. *pro vita rogant.*

V

VOTA

5 Faciam, inquit, fili; sed opem ne non impetrem,
 Vehementer vereor; tu, qui delubra omnia
 Vastando, cuncta polluisti altaria,
 Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis rogem?

VOTA FACERET] Voveret Diis multa, si filius suus a morbo liberaretur.

5. NE NON IMPETREM] Vereor me non impetraturam quod peto.

6. TU QUI DELUBRA] Editum fuit, *sed qui delubra* &c. Non assequor quid sibi velit istud *sed* hic denuo repetitum. Conjicio scri-

psisse Phædrum cum emphasi, *Tu qui delubra* &c. q. d. Quomodo audes tu, qui tot flagitiis Deos offendisti, me rogare ut pro te apud eos intercedam.

7. SACRIFICIIS] Vox hoc loco quadri-syllaba.

F A B. I I.

LEPORES VITÆ PERTÆSI.

QUI sustinere non potest suum malum,
 Alios inspiciat, & discat tolerantiam.

¶ Aliquando in silvis strepitu magno conciti
 Lepores

A D F A B. I I.

1. QUI SUSTINERE NON POTEST] Qui non potest ferre. Terent. Andr. 5. 4.

Non tu tuum malum æquo animo feres?

Sed hoc modo & supra lib. 1. fab. 2. locutus est Phædrus:

Hoc sustinete, majus ne eveniat malum.

Ubi & dixerat *perferre*:

Quia nolulistis vestrum ferre, inquit, bonum, Malum perferre.

Quo loco, quod hic obiter addo, memini clariss. Francium maluisse,

Quia nolulistis regem ferre, inquit, bonum, non male, si tanta mutatio, nulla codicum auctoritate suffulta, possit admitti.

2. ALIOS INSPICIAT] Aliorum hominum inspiciat vitam. Sic Ter. Adelph. 3. 3. 62.

Inspicere, tanquam in speculum, in vitas omnium

Junbo, atque ex aliis sumere exemplum sibi.

Plinius Junior etiam: *Inspicere hominem proprius.*

DISCAT TOLERANTIAM] Discat *sustinere suum malum*, quod idem est. Illustriss. Gudio, cui has Phædri reliquias debemus, conjicit ita legendum:

Aliorum exemplo toleranter discat pati;

id quod firmat auctoritate Ciceronis, apud quem est, *Toleranter dolores pati.*

3. ALIQUANDO] *Aliquando* hic valet *quodam tempore*. Vide de vi & usu hujus voculæ Hor. Turfellinum de particulis.

IN SILVIS STREPITU] Adi Camerarium fab. 56.

CONCITI] Perturbati, metu perculsi. Editum est *conati* in prior editione, nec erratis adscriptum. Non dubito tamen quin sit vitium typographicum, quod sic correximus, monstrante ipso Gudio, qui fabulam hanc hoc pacto constituit:

In silva quondam strepitu magno conciti

Lepores, assiduos velle se propter metus

Evitare vitam clamitant. Sic proximum

venere.

Lepores clamant, se propter assiduos metus
 Finire velle vitam. Sic quendam ad lacum 5
 Venerunt, miseri quo se præcipites darent.
 Adventu quorum postquam ranæ territæ
 Virides in algas misere fugientes ruunt:
 Heu, inquit unus, sunt & alii, quos timor
 Vexat malorum. Ferte vitam ut cæteri. 10

*Venere ad stagnum, quo se præcipites darent.
 Adventu quorum postquam ranæ territa,
 Confestim in imos trepidantes iugunt lacus:
 Heu, inquit unus, similis illarum est timor;
 Sequamur & feramus vitam ut cæteri.*

4. PROPTER ASSIDUOS METUS] In quibus viverent ob insidias venatorum.

5. FINIRE VELLE VITAM] *Finire vitam* est Mori. Sic Nepos Pausania, cap. ultim. *ubi vitam finierat*: nisi quod illic legi volunt *posuerat*. Est tamen & Plinii *finire vitam*; & Ovidii in Tristibus,

Quilibet hanc sævo vitam mihi finiat ense.

Et sic fere in peroratione Metam.

Incerti spatium mihi finiat ævi.

6. QUO SE PRÆCIPITES DARENT] Quo se præcipitarent. Terent. Andr. 3. 4. 27.

Utinam esset aliquid hic, quo nunc me præcipitem darem!

8. VIRIDES IN ALGAS] Ulvas. Nam *algam* volunt esse maris, *ulvam* stagnorum.

9. HEU, INQUIT] Lib. 1. f. 31.

Heu, quanta nobis instat perniciēs, ait.

UNUS] Unus nempe tugiētium leporum.

10. MALORUM] Misèriarum, calamitatum. Sic initio, *sustinere suum malum.*

F A B. I I I.

V U L P I S E T J U P I T E R.

NATURAM turpem nulla fortuna obtegit.

Humanam in speciem quum vertisset Jupiter

Vulpem, regali pellex ut sedit throno,

Scara-

A D F A B. I I I.

1. FORTUNA] Dignitas, honor.

2. HUMANAM IN SPECIEM] In hominis formam.

3. REGALI] Regis. Cum Jupiter eam collocasset in folio regali. *Rex* autem a poetis

Græcis & Latinis vocatur Jupiter, ut Juno *regina*. Virg. Æn. lib. 10. 621. de Jove,

Rex ætherei breviter sic fatur Olympi.

Et lib. 1. Juno ipsa de se,

Asi ego, quæ divam incedo Regina.

V 2

Sed

Scarabeum vidit prorepentem ex angulo;

5 Notamque ad prædam celeri profiluit gradu.

Superi rifere, magnus erubuit pater,

Repudiatam turpemque pellicem expulit;

His prosequutus: Vive quo digna es modo,

Quæ nostris uti meritis digne non potes.

Sed nec hi solum, sed multo minores etiam, ut Pan, & si quid eo vilis, Reges dicebantur. Quod Græci & Latini exemplis passim docent.

PELLEX] Nam in humanam speciem versa, & jam regina facta, & sic Jovi dilecta, pellex erat Junonis. De pellicibus, quas Jupiter adamavit, ubique Ovidius in Metamorph.

5. PRÆDAM] Qua scilicet solebat delectari, cum adhuc vulpis esset.

CELERI PROFILUIT GRADU] De throno profiluit *veloci saltu*, ut est lib. 3. fab 2.

6. MAGNUS ERUBUIT PATER] Erubuit Jupiter: nam *magnus* est ejus cognomen. Vid. lib. 4. fab. 17.

7. TURPEMQUE PELLICEM] Quia rem turpem commisit. Nam repudiari olim solitæ uxores ob rem pudendam.

8. HIS PROSEQUUTUS] Hæc verba adjiciens. Attende ad varietatem hujus formulæ.

Lib. 1. f. 6.

Sic est locutus.

Ibid. f. 10.

Dixisse fertur.

Ibid. f. 12.

Vocem hanc edidisse dicitur.

Ibid. f. 14.

Hæc edidit.

Ibid. f. 27.

Fertur locutus.

Lib. 3. f. 5.

Sic prosequutus.

Ibid. f. 20.

Hoc locutus est modo. &c.

9. MERITIS] Beneficiis, quibus te prosequimur.

DIGNE] Uti decebat ad id dignitatis fastigium evectam.

F A B. I V.

L E O E T M U S.

NE quis minores lædat, fabula hæc monet.

¶ Leone in silva dormiente, rustici

Luxuriabant mures, & unus ex iis

Super

A D F A B. I V.

1. MINORES] Qui sunt minores, quam ipse est. Tale quid docuit supra l. 1. f. 28.

Quamvis sublimes debent humiles metuere.

LÆDAT] Injuria aliqua afficiat.

2. RUSTICI] *Rustici* idem est Ciceroni, quod *agrarii* vel *agrestes*.

3. LUXURIABANT MURES, ET UNUS EX IIS] Ita ex conjectura hunc versum restitui-

tuimus;

Super cubantem casu quodam transiit.
 Expergefactus miserum Leo celeri impetu 5
 Arripuit; ille veniam sibi dari rogat,
 Crimen fatetur, peccatum imprudentiæ.
 Hoc Rex ulcisci gloriosum non putans,
 Ignovit & dimisit. Post paucos dies
 Leo dum vagatur noctu, in foveam decidit. 10
 Captum ut se agnovit laqueis, voce maxima
 Rugire cœpit; cujus immanem ad sonum
 Mus subito accurrens: non est quod timeas, ait,
 Bene-

uimus; cum antea editum esset

*Luxuriantes mures, unus ex iis
 Super cubantem &c.*

contra omnem analogiam, & regulas artis metricæ. Nobilissimus Broukhufius malebat,

Lasciviebant mures: unus ex iis,
 præcipue quod *lascivire* huic loco magis convenire videretur, quam *luxuriare*. Quicquid sit, prior lectio tota cubat in mendo.

5. CELERI IMPETU] Sic præced. fab. *Celeri gradu.*

6. VENIAM SIBI DARI ROGAT] Sic l. 1. f. 22.

Dedissem veniam supplici.

Lib. 4. fab. 19.

Oro ut imprudentiæ

Des primum veniam.

7. CRIMEN FATETUR] Editum fuit

Crimen simplex fatetur, peccatum imprudentiæ,

sed respuente versu. Inducendum est, si versus constabit, vel *crimen*, vel *supplex*, sensu tamen integro.

Supplex fatetur, peccatum imprudentiæ.

Sc. esse. vel

Crimen fatetur, peccatum imprudentiæ.

Fatetur crimen a se commissum, quod nempe sit non mali animi, sed imprudentiæ peccatum. Nisi malis *imprudentiâ*, id est, a se peccatum

esse per imprudentiam, suffragante Petro Francio.

8. REX] Leo, qui Rex dicitur ferarum. Lib. 4. fab. 12.

Quum se ferarum Regem fecisset leo.

Adi illum locum, & cum eo confer quæ late commentatus est Gudius ad lib. 1. fab. 5.

GLORIOSUM NON PUTANS] Non putans convenire cum gloria magnanimi leonis.

9. DIMISIT] Dimisit murem incolumentem

POST PAUCOS DIES] Sic & l. 1. fab. 17. *Paucis diebus interpositis.* l. 3. f. 2.

10. DUM VAGATUR] Dum pervagatur nemora, dum huc illuc discurrit.

IN FOVEAM] Factam ad capiendas feras. Vid. lib. 3. fab. 2.

11. CAPTUM UT SE AGNOVIT LAQUEIS] Imitatur more suo Virgilium, qui Georg. 1.

Tura laqueis captare feras.

VOCE MAXIMA] Lib. 1. fab. 11. de Asino venante,

Clammrem subitum tollit totis viribus.

Rugire autem vox est leonum.

13. NON EST QUOD TIMEAS, AIT] Idem habes lib. 2. f. 1. & lib. 3. fab. 2. *Timere absijle.*

Beneficio magno gratiam reddam parem.

15 Mox omnes artus, artuum & ligamina
Lustrare cœpit, cognitosque dentibus
Nervos rodendo laxat ingenia artuum.
Sic captum mus leonem silvis reddidit.

14. BENEFICIO MAGNO] Quod mihi nuper præstitisti, cum me incolumem dimitteres. Nempe verum est, quod dixit lib 3. fab. 2.

Solet a despectis par referri gratia.

15. ARTUS] Nodos & juncturas. Sic articuli sunt noduli, parvulæ juncturæ. Sic apud Plinium *articuli segetum*, pro nodis. Eleganter autem Phædrus nervis conjunxit artus. Quemadmodum enim in humani corporis fabrica incisus nervis laxantur artus: ita in laqueis e nervo ferino contextis, artus sive nodi, quibus feræ mirifico quodam artificio constringuntur, laxantur, si nervos feces.

16. LUSTRARE] Diligenter inspicere, ubi facillime possent divelli.

COGNITOSQUE] Post diligentem lustrationem inventos.

17. LAXAT INGENIA ARTUUM] Artificiosum & ingeniosum apparatus nodorum concurrentium, quibus statim implicabatur fera, atque in latentes illos gladios incidebat. Sic Plinius dixit in Epist. *Ingenium cæne*, pro artificioso convivii apparatu.

SIC CAPTUM] De Leone plagis liberato vide aliquid in Camer. f. 319.

F A B. V.

H O M O E T A R B O R E S.

PEREUNT suis auxilium qui dant hostibus.
¶ Facta bipenni quidam ab arboribus petit,
Manu-

A D F A B. V.

1. AUXILIUM QUI DANT] Sic lib. 1. f. 25.

Consilia qui dant prava cautis hominibus.

Et lib. 4. fab. 18.

Qui fert malis auxilium, post tempus dolet.

Auxilium dare est Virgilio Æneid. lib. 2. vers. 691.

Da deinde auxilium, pater, atque hæc omnia firma.

2. BIPENNI] Securi sic dicta, quia ab utraque parte habet aciem.

QUIDAM] Hac particula solet in fabulis uti Phædrus. Lib. 2. f. 3

Laceratus quidam morsu vehementis canis.

Lib. 3. f. 4.

Pendere ad lanium quidam vidit simium.

Ibid. f. 5.

Æsopo quidam petulans lapidem impegerat.

Ibid. f. 8.

Habebat quidam filiam turpissimam.

Ibid. f. 14.

Puerorum in turba quidam ludentem Atticus

Æso-

Manubrium ut darent, è ligno; quod foret Firmum: jufferunt omnes oleastrum dari.

Accepit munus, aptans & manubrium

Coepit securi magna excidere robora.

Dumque

- Æsopum nucibus quum vidisset, restitit.*
 Lib. 4. f. 4.
Quidam decedens tres reliquit filias.
 Ibid. f. 18.
Gelu rigentem quidam colubram sustulit.
 Lib. 5. f. 4.
Quidam immolasset verrem quum sancto Herculi.
 Ibid. f. 5.
Facturus ludos dives quidam nobiles.
 Ibid. f. 7.
Erat facturus ludos quidam nobiles. &c.
 Sic enim, ut ante dictum est, loquebantur de ignotis.
 3. E LIGNO] Sic Plautus dixit, *e ferro fabricatum est.* Virg. *Lorica ex are.*
 4. FIRMUM] *Firmum* proprie dicitur de ligno durissimo, ad imitationem Virgilii lib. 2. *Æneid.*
Firma cavavit
Robora,
 id est dura, quæ Plinius vocat inflexibilia.
 OLEASTRUM] Lignum ex oleastro, id est Olea silvestri. Synecdoche.
 5. APTANS ET MANUBRIUM] Nempe securi. *Aptare facta manubria* est apud Columellam lib. xi. *Aptare trabes* apud Virg. i *Æneid.*
 6. COEPIT SECURI MAGNA EXCIDERE ROBORA] Elegans formula, quam Phædrus videtur habuisse in deliciis, quod passim in his fabulis videre est. Age, loca, in quibus ea occurrit, oculis tuis subjiciamus. Lib. i. fab. 2.
Cum cepissent queri.
 Ibid. ead. fab.
Corripere cepit singulas.
 Ibid. f. 3.
Redire mærens cepit ad proprium genus.
 Ibid. f. 6.
Continuo narrare incipit.
 Ibid. f. 8.
Cepit singulas
Inlicere pretio.
 Ibid. f. 12.
Per campum fugere cepit.
 Ibid. f. 13.
Hunc vidit Valpis, dehinc sic occæpit loqui.
 Ib. f. 14.
Malus quum sutor inopia deperditus
Medicinam ignoto facere cepisset loco.
 Ib. f. 19.
Flagitare validius
Cubile cepit.
 Ibid. f. 20. de canibus,
Aquam cæpere bibere.
 Ibid. f. 25.
Quum currens bibere cepisset canis.
 Ib. f. 28.
Hanc persecuta mater orare incipit.
 Ib. f. 31.
Qui regnum adeptus cepit vesci singulas.
 Libr. 2. f. 2.
Capillos homini legere cæpere invicem.
 Ibid. f. 5.
Alveolo cepit ligneo conspergere
Hunnum astuantem.
 Ib. f. 8.
Tum gaudens ferus
Bubus quietis agere cepit gratias.
 Lib. 3. f. 16.
Multo validius
Clamare cepit.
 Ibid. f. 19.
Namque recta per forum
Cepit redire.
 Lib. 4. f. 13.
Postquam lavare cepit penitentia.
 Ibid. f. 15.
Hirci mærentes indignari cæperant.
 Ibid. f. 16.
Vexata sevis navis tempestatibus,
Ferri secundis tuta cepit flatibus.
 Ib. f. 17.
Tremere cæpere omnia.
 Ib. f. 21.
Circumire cepit urbs Asia nobiles.
 Ib. f. 23.
Musca sic cepit prior.
 Lib. 5. f. 7.
Desiderari cepit, cujus flatibus

Dumque eligebat quæ vellet, sic Fraxino
Dixisse fertur Quercus, Merito cædimur.

EXPLICIT FELICITER.

Solebat excitari saltantis vigor.

Ibid. fab. 10.

Languere cœpit annis ingravantibus.

Deinde & in Appendic. fab. 4.

Rugire capit :

& mox,

Lustrare capit.

EXCIDERE ROBORA] *Securi cadere est*
apud Ovidium. *Cadere arbores* apud Virgilium.

Qui robur illic cæcidit, apud Ciceronem.

ROBORA] *Durissimas quercus, cæterasque*
arbores.

7. DUMQUE ELIGEBAT] *Dum eligeret*
fibi quæ vellet robora truncare vel excidere.

8. MERITO CÆDIMUR] *Sic plane noster*
l. fab. 31.

De reliquis tunc una, Merito plectimur.





I N D E X

OMNIUM VOCABULORUM.

*Prior numerus Fabulae Librum. Alter Fabulam. Tertius Fabulae
cujusque Versum. App. Fabularum Appendicem denotat.*

A

A Catena, 3.7.16
 A coena, 2.8.20
 A corcodilis, 1.25.4
 A despectis, 3.2.1
 A divo Augusto, 3.10.39
 A feminis, 2.2.1
 A furibus, 3.7.10
 A Jove, 1.2.11
 A Libero, 4.14.8
 A liberto, 3.10.11
 A me, 4.20.5
 A negotiis, 3. prolog. 2
 A noxiorum insolentis, 4.25.31
 A pristina consuetudine, 4.12.6
 A quo, 1.3.11
 A quodam, 3.20.8
 A radicibus, 3.10.49
 A suis, 4.17.15
 A summo Jove, 4.19.11
 A Superis, 1.17.9
 A te, 1.1.8
 Ab alia, 1.30.4

Ab alio, 1.4.4
 Ab aquila, 1.9.3
 Ab ara, 1.28.8
 Ab arboribus, app. 5.2
 Ab astris, 2.6.12
 Ab homine, 1.22.1
 Ab hostibus, 4.5.8
 Ab humeris, 2.5.12
 Ab illis, 1.30.6
 Ab improbis, 1.8.1
 Ab ipso, 4.21.22
 Ab omni injuria, 1.31.9
 Ab ove, 1.17.2
 Ab universis, 5.7.39
 Abdidisset, 2.6.5
 Abditos, 4.19.4
 Abesto, 3. prolog. 60.
 Abeunt, 3.2.7: 4.17.20
 Abjecit, 4.1.13
 Abierunt, 4.19.16
 Abigeris, 4.23.15
 Abjiciet, 4.4.42

X

Abiit,

I N D E X

Abiit, 3.19.9.
 Abire, 1.8.3:1.16.5:3.7.25
 Abiturus, 4.19.16
 Absentis, 4.21.21
 Absistite, 3.2.18
 Absolvere, 3.9.4
 Abstuleris, 1.8.12
 Abstulit, 1.5.11
 Abundat, 5.5.40
 Abundet, 4.25.6
 Accedit, 2.8.22
 Accedit ad lectum, 3.10.26
 Accenderet, 3.19.4
 Accendi, 4.10.13
 Accendit, 4.10.1
 Accensa magis est, 3.16.8
 Acceperint, 4.4.11
 Accepimus, 1.26.11
 Accepit, 4.22.12
 Accepit, 4.24.12. app. 5.5
 Accepta, 4.21.5
 Accessit, 2.6.2
 Accessit alter, 5.6.2
 Accessum, 2.1.12
 Accidat, 4.17.18
 Accidere, 3. prolog. 24
 Accipere, 3.5.5
 Accipias, 2. prolog. 11
 Accipiens, 3.8.8
 Accipies, 3.5.7
 Accipite, 3.13.9
 Accipiter, 1.9.6
 Accommodat, 3.16.1
 Accurrens, app. 4.13
 Accurrit, 5.2.7
 Accusator, 3. prolog. 41
 Accusatores, 3.10.34
 Acer, 3.7.18
 Acerbam, 4.2.4
 Acerbum; 3.16.3
 Acquisivit, 1.14.4
 Acriter, 4.23.1
 Acuaturque, 2. prolog. 4

Ad animum, 3.19.10
 Ad aures, 2. epilog. 12
 Ad Centumviros, 3.10.35
 Ad certamina, 5.5.7
 Ad cœnam, 1.26.3:4.14.8
 Ad cœnam promitte, 4.24.15
 Ad cogitandum, 3.14.13
 Ad consulendos, 3.3.6
 Ad cubile, 2.4.12
 Ad derisum, 5.7.3
 Ad eum, 1.21.5
 Ad fabellam, 5. prol. altero.9
 Ad faciem, 4.16.7
 Ad fallaciam, 1.31.5
 Ad fontem, 1.12.3
 Ad fortunam, 4.14.4
 Ad forum, 3.13.3
 Ad hostem, 4.3.5
 Ad januam, 4.24.30
 Ad illos, 1.14.17
 Ad imam, 2.4.3
 Ad Jovem, 1.2.22:4.17.1
 Ad Junonem, 3.18.1
 Ad lanium, 3.4.1
 Ad lectum, 3.10.16
 Ad legendum, 3. prolog. 62
 Ad lumen, 4.10.2
 Ad me, 4.25.11
 Ad meos haustus, 1.1.8
 Ad necem, 2.8.6
 Ad nidum, 2.4.6
 Ad nostrum caput, 1.30.11
 Ad patrem, 3.8.9
 Ad perniciem, 1.20.2
 Ad perniciem multos, 3.5.1
 Ad pœnitendum, 5.5.3
 Ad prædam, app. 3.5
 Ad præsepe, 2.8.22
 Ad præsepia, 5.9.2
 Ad proprium genus, 1.3.10
 Ad querelam, 3.18.15
 Ad regem, 3. prolog. 28

Ad

I N D E X

- Ad rivum, 1. 1. 1
 Ad sanitatem, 5. 7. 12
 Ad se, 3. prolog. 46
 Ad se recepit, 4. 21. 23
 Ad sidera, 1. 6. 4
 Ad sonum, app. 4. 12
 Ad speluncam, 4. 19. 3
 Ad splendorem, 3. 12. 5
 Ad studium, 3. prolog. 9
 Ad villam, 3. 10. 19
 Adclamat, 5. 5. 34
 Addideris, 5. 3. 5
 Addidit, 1. 14. 13
 Adducit, 5. 7. 18
 Adeo, 1. 4. 7
 Adeptus, 1. 31. 11
 Adfectare, 3. 18. 14
 Adfert, 2. 8. 11
 Adfertur, 3. 7. 21
 Adficietur, 1. 5. 10
 Adficiuntur, 1. 11. 10
 Adfinitatem, 4. 13. 3
 Adfluens, 5. 1. 20
 Adgressa est, 3. 16. 10
 Adhuc, 3. 1. 2
 Adhuc supersunt, 5. 5. 39
 Adjecit, 3. 10. 15
 Adjiciam, 4. 1. 9
 Aditu, 5. 9. 1
 Aditum, 4. 17. 22
 Adjutoribus, 5. 5. 14
 Adjuvare, 4. 25. 17
 Adjuvaret, 3. 10. 40
 Adjuvat, 1. 8. 2
 Adjuvisses, 5. 2. 11
 Adlata, 3. 10. 29
 Adlusit, 3. 19. 12
 Admirabilem, 3. 18. 3
 Admirans, 3. 17. 5
 Admirator, 4. 21. 21
 Admiratus fuerat, 5. 1. 20
 Admonebit, 4. 3. 12
 Admonere, 3. 10. 54
 Admonet, 3. 17. 13
 Admonuit, 1. 11. 4
 Admota prece, 3. 15. 7
 Admoto ubere, 3. 15. 7
 Admovere preces, 4. 25. 20
 Admovit preces, 1. 19. 6
 Adnatant, 1. 2. 19
 Adpetebat, 4. 2. 2
 Adpeterem, 5. 4. 5
 Adpetit, 1. 4. 1
 Adpetit dente, 4. 7. 1
 Adplicuit, 4. 14. 12, 13
 Adproba, 5. 5. 45
 Adprobaret, 4. 4. 28
 Adprobavit, 4. 24. 11
 Adripuit aurem, 5. 10. 5
 Adriserit, 4. 20. 4
 Adscribere, 4. 2. 6
 Adscribi, 4. 17. 16
 Adscripserunt, 5. prolog. alte-
 ro. 6
 Adscriptus, 4. 10. 8
 Adsequar, 3. 9. 3
 Adsequi, 4. 1. 11
 Adsignari, 5. 2. 17
 Adsignate, 4. 4. 37
 Adfilit, 2. 5. 21
 Adfiluit, 4. 1. 14
 Adsuetam, 3. prolog. 14
 Adsuevi, 4. 7. 7
 Adsuevit, 1. 16. 5
 Adfunt, 4. 21. 16
 Adtentarit, 5. 2. 10
 Adtrahit, 4. 17. 9
 Adtributum est, 4. 19. 12
 Advenerit, 1. 16. 7
 Adventit, 5. 7. 20
 Adventu, app. 2. 7
 Adverso, 2. 8. 16
 Adversus, 5. 10. 1
 Advocata, 1. 14. 13
 Advocavit fidem, 4. 4. 20
 Advolant, 2. 7. 7

I N D E X

- Advolavit, 3. 16. 17
 Adultam, 3. 10. 23
 Adulteram, 3. 3. 9
 Adulterum, 3. 10. 16
 Aedes, 3. 9. 2
 Aetæa, 4. 6. 12
 Aëgæa, 4. 6. 19
 Aëgre, 4. 5. 4
 Aëgrotasset, app. 1. 1
 Aëmulatio, 2. 9. 7
 Aëqualiter, 4. 4. 9
 Aëquassent, 4. 15. 3
 Aëque, 5. 6. 2
 Aëquis, 1. 2. 1
 Aëquitatis, 4. 12. 5
 Aëquo animo, 1. 26. 12
 Aësope, 3. 19. 8
 Aësopeas, 5. prolog. 11
 Aëfopi, 2. epilog. 1: 3. prolog. 38:
 4. 20. 4: 5. prolog. 11: 5. prolog.
 altero, 1
 Aëfopi fabula, 1. 10. 3
 Aëfopi genus, 2. prolog. 1
 Aëfopi nomen, 5. prol. altero, 1
 Aëfopi stylo, 3. prolog. 29
 Aëfopo quidam, 3. 5. 2
 Aëfopum, 3. 14. 2
 Aëfopus, 1. 2. 9: 1. 3. 3: 1. 6. 2: 2.
 2. 4: 3. 19. 1: 4. 4. 29: 4. 6. 5: 4.
 16. 2
 Aëfopus auctor, 1. prolog. 1
 Aëfopus ibi, 3. 3. 14
 Aëstate, 4. 23. 18
 Aëstimantes, 4. 17. 16
 Aëstimo, 3. 4. 5
 Aëstuantem, 2. 5. 16
 Aëtatem, 3. 10. 24
 Aëtatis, 2. 2. 3
 Aëtterna in basi, 2. epilog. 2
 Aëtternam famam, 3. prolog. 53.
 Aëvi, 4. 25. 15
 Aëvum, 4. 19. 10
 Aëvum sollicitum, 1. 31. 7
 Affectus, 3. prolog. 36
 Affirmant, 5. 7. 21
 Affirmat, 3. 3. 9
 Affirmavit, 1. 17. 5
 Afflictis, 1. 2. 28
 Affrictione, 4. 13. 2
 Age, 3. 7. 25
 Age porro, 3. 15. 11
 Agedum, 5. 4. 10
 Agellos, 4. 4. 23
 Agendo, 2. 5. 3
 Agens, 2. 5. 3
 Agere, 3. 17. 13
 Agere gratias, 2. 8. 15
 Aggeras, 4. 19. 23
 Aggravant, 3. 3. 13
 Aggressa est, 3. 16. 10
 Agi, 4. 12. 3
 Agi ad pœnitendum, 5. 5. 3
 Agiturque, 4. 19. 2
 Agitur, 3. 13. 11
 Agmine, 5. 1. 14
 Agno, 3. 15. 1
 Agnos, 3. 3. 5
 Agnoscere, 1. 22. 10
 Agnoscit, 2. 5. 19
 Agnovit, app. 4. 11
 Agnus, 1. 1. 1. & 3. & 11
 Agrestes, 3. 2. 3
 Agros, 4. 4. 38. & 42
 Ais, 4. 6. 17
 Ait, 1. 1. 10: 1. 30. 3: 2. 1. 9: 2. 4.
 6: app. 4. 13
 Ajunt, 5. 6. 6
 Alapæ, 2. 5. 22: 2. 5. 25
 Alapam, 5. 3. 2
 Albus, 3. 15. 10
 Ales, 1. 13. 8
 Algas, app. 2. 8
 Aliæ plagæ, 3. 20. 11
 Aliamque, 1. 4. 4
 Alienis, 1. 3. 1
 Alienum, 1. 4. 1

I N D E X

- Alienum moribus, 4. 4. 40
 Alii, 3. 2. 3. 4: app. 2. 9
 Alii simul, 4. 9. 5
 Aliis, 1. 9. 1
 Aliis, 2. 5. 4
 Alio, 1. 4. 4
 Aliorum, 4. 25. 24
 Aliorum vices, 4. 25. 25
 Alios, 1. 29. 2: app. 2. 2
 Alios fallere, 5. 2. 14
 Aliquæ, 3. prolog. 8
 Aliquando, 3. 14. 12.
 Aliquando, app. 2. 3
 Aliquid, 4. 17. 16. & 19
 Aliquot, 5. 7. 11
 Aliquot domos, 3. 19. 3
 Aliquot secutis, 4. 1. 7
 Aliud quicquam, 2. prolog. 2
 Alium, 1. 2. 22
 Alius, 3. prolog. 41. 42
 Allicit, 2. 3. 7
 Alligant, 3. 7. 18
 Alta, 2. 8. 25
 Alta in vinea, 4. 2. 1
 Alta quercu, 3. 13. 1
 Altaria, app. 1. 7
 Alter, 2. 7. 3: 4. 14. 1
 Alter occuparat, 2. epil. 5
 Alteram, 4. 4. 5
 Alteri, 4. 3. 13
 Alterius, 3. 10. 55
 Alterius malo, 4. 8. 2
 Alticinctis, 2. 5. 11
 Altiore, 4. 8. 4
 Altis, 2. 6. 12
 Altiùs, 4. 19. 2
 Alveolo, 2. 5. 15
 Alveos, 3. 13. 9
 Alueris, 4. 10. 16
 Alvi, 4. 5. 10
 Amanti. 3. 10. 16
 Ambæ, 2. 2. 6
 Ambitio, 3. 10. 56
 Ambos, 3. 8. 13
 Ament, 2. 2. 2
 Amentur, 2. 2. 2
 Amice, 3. 7. 17: 4. 8. 8
 Amici, 3. 9. 1
 Amicis, 3. prolog. 13: 3. 9. 7
 Amicus, 4. 11. 7
 Amisi, 2. 7. 12
 Amisit, 1. 21. 1
 Amissi, 3. 11. 3
 Amittit, 1. 4. 1: 1. 10. 2
 Amphoram, 3. 1. 1
 Amplexus, 3. 8. 12
 An, 1. 23. 4: 3. 15. 10: 4. 8. 6.
 Anacharis, 3. prolog. 53
 Angulo, 4. 1. 7: app. 3. 4
 Angustam, 3. 9. 6
 Angusto, 5. 9. 1
 Anhelans, 2. 5. 3
 Anima, 3. 1. 5
 Animadvertit, 2. 8. 13
 Animal, 5. 3. 8
 Animi, 3. prolog. 47: 5. prolog. 7
 Animo, 1. 26. 12: 3. 14. 12
 Animos, 2. 2. 5
 Animum, 1. 11. 15: 3. prolog. 13
 Animus, 2. epil. 13: 3. prolog. 3:
 3. 7. 25: 5. 7. 1
 Annis, 1. 21. 3: 4. 1. 1: 5. 10. 3
 Annos, 2. 2. 4
 Ante, 1. 1. 10: 4. 9. 3: 4. 17. 26.
 Antehac, 3. 1. 6
 Antequam, 5. 9. 4
 Antidoto, 1. 14. 8
 Antidotum, 1. 14. 3
 Antiqua, 4. 21. 18
 Antiqui, 5. 8. 7
 Antiquis, 4. 4. 25
 Antro, 4. 17. 33
 Anum, 4. 17. 20
 Anus, 2. 2. 9: 3. 1. 1
 Aper, 1. 21. 5: 1. 29. 10: 2. 4. 22:
 1. 29. 9: 4. 3. 2
 X 3

I N D E X

- Aperto, 5. 5. 37
 Apertum est, 3. 13. 14
 Apes, 3. 13. 1
 Apibus, 3. 13. 12
 Apollinis, 3. 16. 12
 Apollo, 3. prolog. 58
 Apothecam, 4. 4. 25
 Apparatu, 4. 24. 21. 5. 5. 14
 Apparebunt, 4. 25. 32
 Apro, 1. 29. 4
 Aprum, 2. 4. 9
 Aptans, app. 5. 5
 Aptare, 4. 14. 7
 Aquá, 1. 14. 7
 Aquæ, 4. 8. 8
 Aquam, 1. 1. 6
 Aquila, 1. 28. 3, 11: 2. 4. 1, 15, 21
 Aquilá, 1. 9. 3
 Aquilæ, 3. 18. 11
 Arâ, 1. 28. 8: 4. 10. 1
 Aranea, 2. 8. 23
 Aras, 4. 23. 5
 Arbitrio, 3. 18. 10
 Arbore, 1. 13. 4
 Arborem, 1. 28. 9
 Arbores, 1. prolog. 6: 3. 17. 2
 Arboribus, app. 5. 2
 Arca, 4. 11. 2
 Arcem, 1. 2. 5
 Arcum, 3. 14. 5, 10
 Ardebat, 3. 16. 15
 Ardelionum, 2. 2. 1
 Ardentem, 1. 28. 8
 Argenteam, 4. 4. 22
 Argento, 5. 1. 7
 Arguebat, 1. 10. 4
 Arguis, 3. 11. 6
 Argumento, 4. 6. 2
 Argumentum, 4. 15. 7
 Argus, 4. 6. 9
 Argutiæ, 5. 5. 41
 Arida, 1. 6. 8
 Arripuit, 5. 7. 2: 5. 10. 5. app. 4. 6
 Arte, 2. epil. 13
 Artis, 1. 14. 11
 Artifex, 5. prolog. 4
 Artifices, 5. 5. 7
 Artium, 3. prolog. 20
 Artos, 4. 5. 2
 Artus, 4. 6. 15: app. 4. 15
 Artuum, app. 4. 15: 4. 17
 Ascendit, 4. 21. 9
 Asello, 5. 4. 3
 Asello comite, 1. 11. 3
 Asellum, 1. 15. 4
 Asellus, 1. 29. 4
 Asiæ, 4. 21. 4
 Asino, 1. 15. 6
 Asinum, 1. 11. 11
 Asinus, 1. 21. 8: 1. 29. 7
 Asperam, 3. 7. 12
 Aspernatus, 5. 4. 4
 Aspero, 1. 2. 24
 Aspexit, 3. 10. 29
 Aspicit, 3. 7. 15
 Asscm, 3. 5. 3
 Assiduos, app. 2. 4
 Astris, 2. 6. 12
 At, 1. 15. 7: 1. 21. 10: 3. 17. 8: 4. 4. 43
 Athenæ, 1. 2. 1
 Athenas, 4. 4. 13: 5. 1. 2
 Atque, 1. 2. 12: 1. 16. 5: 4. 2. 3. 8: 4. 24. 9
 Atque ita, 1. 1. 13: 1. 2. 2. 9: 4. 3. 9: 4. 12. 7
 Atriensibus, 2. 5. 11
 Attende, 2. 1. 1
 Attendere, 2. 5. 6
 Attestatur, 1. 10. 3
 Attici, 2. epil. 1
 Attici, 4. 4. 32
 Atticus, 3. 14. 1
 Attingere, 1. 4. 7
 Avare, 4. 19. 4
 Avaris, 1. 27. 1
 Auctor, 3. 13. 11: 3. 15. 18: 4. 14. 3
 Auctor Æsopus, 1. prolog. 1
Aucto-

I N D E X

Auctores, 3. prolog. 56
 Auctoris, 2. prolog. 7
 Auctoritatem, 4. 24. 10
 Auctoritatis, 5. prol. alt. 3
 Audacem, 4. 6. 8
 Audaciam, 3. 5. 9
 Audacter, 2. 1. 9
 Audebat, 3. prolog. 36
 Audet, 5. 1. 16
 Audierat, 2. 3. 3
 Audis, 4. 19. 20
 Avertendum, 3. 3. 8
 Avertit, 4. 11. 6
 Aufer, 3. 6. 8
 Augurium, 3. 18. 12
 Augusto, 3. 10. 39
 Avi, 1. 3. 8
 Avida, 2. 1. 4
 Avidis, 1. 13. 11
 Aviditas, 1. 4. 5
 Aviditas dives, 2. 1. 14
 Aulæo, 5. 7. 23
 Aura, 5. 7. 1
 Auras, 2. 6. 7
 Aurem, 2. prolog. 6
 Aurem pervellit, 5. 5. 32
 Aures, 2. epilog. 12
 Auribus, 3. prolog. 7: 3. 18. 3
 Auris, 3. 10. 51
 Auritulus, 1. 11. 6
 Aurum, 1. 27. 7: 4. 19. 7
 Aut, 3. 10. 57.
 Autem, 1 prol. 5: 2 epil. 15: 3 prol.
 31: 3. 3. 9: 4. 4. 7: 4. 21. 8
 Auxilia, 1. 31. 2
 Auxilio, 4. 25. 15
 Auxilium, 3. 16. 9: app. 5. 1
 Auxilium me, 4. 3. 7
 Auxilium petiit, 4. 3. 4

B.

B Ajulantem, 3. 20. 5
 Balanti, 3. 15. 1

Barbam, 4. 15. 1
 Barbarum, 4. 6. 11
 Barbatus, 4. 8. 10
 Basi, 2. epilog. 2
 Basia, 5. 7. 28
 Bathyllo, 5. 7. 5
 Beneficio, 4. 25. 18: app. 4. 14
 Beneficium vanum, 1. 22. 8
 Benevolentiam, 3. 15. 16
 Benignitas, 1. 23. 7
 Bestias, 1. 11. 8
 Bibamus, 3. 16. 15
 Bibenti, 1. 1. 6
 Bibere, 1. 14. 9
 Bibere, 1. 20. 5
 Bibere in Nilo, 1. 25. 3
 Bibisset, 1. 12. 3
 Bidens, 1. 17. 8
 Bilinguis, 2. 4. 25
 Binas, 1. 15. 7
 Bipenni, 4. 6. 7: app. 5. 2
 Bis, 1. 8. 2
 Bis mori, 1. 21. 12
 Blanditiæ, 1. 19. 1
 Bona, 3. 10. 37
 Bonas, 2. prolog. 11
 Boni, 4. 4. 1
 Bonis, 1. 3. 1
 Bonis præsentibus, 5. prolog. al-
 tero. 8
 Bonitas, 3. 15. 17: 4. 25. 17
 Bonitas aquæ, 4. 8. 8
 Bono, 5. 4. 12
 Bonum, 1. 2. 29: 3. 1. 5
 Bonus, 4. 10. 21
 Bos, 2. 8. 5
 Bove, 1. 24. 5
 Bovem, 1. 24. 8
 Boves, 2. 8. 21
 Breve, 1. 19. 6
 Brevem, 5. 8. 5
 Brevi, 3. 4. 2
 Brevi docebo, 3. prolog. 34

Bre-

I N D E X

Brevitas, 2. prolog. 12
 Brevitate, 3. 10. 60
 Brevitatem, 5. 5. 45
 Brevitati, 4. 25. 8
 Breviter, 3. 7. 1
 Brevius, 3. 19. 6
 Bruma, 4. 23. 18
 Bubili, 2. 8. 4
 Bubulcus, 2. 8. 11
 Bubus, 2. 8. 15

C.

CAcant, 4. 17. 24
 Cadis, 4. 4. 25
 Caca, 4. 19. 17.
 Caeco, 2. 8. 3
 Caede, 1. 11. 11
 Caede patris, 4. 6. 16
 Caedem, 2. 7. 8
 Caedimur, app. 5. 8
 Caero, 4. 21. 8
 Caesar, 2. 5. 19
 Caesar Tiberius, 2. 5. 7
 Caeteri, app. 2. 10
 Calamitas, 1. 3. 16
 Calamitatem, 3. prolog. 40
 Calamo, 4. 1. 2
 Calceandos. 1. 14. 16.
 Calceis, 5. 7. 42
 Calcibus, 1. 21. 9
 Callidi, 4. 1. 18
 Calvi, 5. 3. 1
 Calumniæ, 3. 10. 42
 Calumniamque, 3. prolog. 37
 Calumniari, 1. prolog. 5
 Calumniator, 1. 17. 2
 Calvus, 2. 2. 8
 Calvus, 5. 8. 2
 Calvus fortè, 5. 6. 1
 Camaræ, 4. 24. 29
 Campum, 1. 12. 8
 Candore noto, 3. prolog. 63

Canem, 5. 10. 7
 Canens, 4. 21. 5
 Canes, 1. 25. 3
 Canes currentes, 1. 25. 3
 Canes elusif, 1. 12. 9
 Cani, 1. 23. 3
 Canibus, 2. 3. 5
 Canibus anum, 4. 17. 19
 Canis, 1. 4. 2
 Canis, 1. 17. 2
 Canis, 1. 25. 5
 Canis parturiens, 1. 19. 3
 Canis vehementis, 2. 3. 1
 Canos, 2. 2. 10
 Canticum, 5. 7. 25, 31
 Cantu faxa, 3. prolog. 58
 Cantus, 3. 16. 11
 Cantus luscinii, 3. 18. 2
 Canum, 1. 12. 11
 Capacis, 4. 5. 10
 Capella, 1. 5. 3
 Capellæ barbam, 4. 15. 1
 Capellas, 3. 15. 1
 Capere, 3. 16. 5
 Caperis, 5. prolog. 10
 Capi, 1. 15. 6
 Capi cibo, 1. 23. 4
 Capi meritis, 3. 15. 19
 Capiant, 4. 4. 16
 Capiat, 2. prolog. 6
 Capillos, 2. 2. 7
 Capis, 4. 19. 8
 Capita, 1. 14. 15
 Capite, 4. 23. 6
 Capite est protrusus, 5. 7. 39
 Capite humano, 3. 3. 5
 Captans, 5. 3. 2
 Captant, 1. 29. 1
 Captas, 4. 7. 6
 Capti, 4. 5. 8
 Captum, app. 4. 11. 18
 Captus, 5. 7. 1
 Caput, 1. 2. 17

Caput,

I N D E X

- Caput, 1. 8. 11
 Caput, 3. 3. 7
 Caput, 5. 3. 1
 Caput ita, 1. 30. 11
 Carbonem, 5. 6. 6
 Careas, 4. 19. 10
 Carebunt, 4. 17. 33
 Caret, 1. 20. 1
 Cariosis, 5. 10. 5
 Carminis, 3. prolog. 3
 Carnem, 1. 4. 2
 Carnis meæ, 1. 25. 9
 Carpens, 3. 8. 12
 Carpere, 2. epilog. 17
 Carperent, 1. 28. 4
 Caseum, 1. 13. 3
 Caseum emisit ore, 1. 13. 10
 Cassandræ, 3. 10. 4
 Casta oscula, 4. 23. 7
 Castæ mulieris, 3. 10. 14
 Casu, 4. 21. 25: 5. 7. 7: app. 4. 4
 Casu gravi, 1. 21. 2: 5. 7. 7
 Casu peccat, 5. 3. 12
 Casus, 2. 7. 10
 Catenâ, 3. 7. 16
 Cathedra, 3. 8. 4
 Cato, 4. 6. 21
 Catulis, 2. 4. 24
 Catulos, 1. 19. 7
 Catulos Vulpinos, 1. 28. 3
 Caudam, 3. 18. 8
 Cavere, 1. 9. 1
 Cavernam, 2. 4. 2
 Causa, 3. prolog. 6
 Causa mali, 3. 10. 44
 Causâ meâ, 1. 22. 4
 Causa fed, 3. 3. 2
 Causam, 1. 6. 6
 Causam cum perorassent, 1. 10. 7
 Causam dixit, 3. 17. 6
 Causam intelligit, 3. 14. 8
 Causam jurgii, 1. 1. 4
 Causam scribendi, 5. prolog. 9
 Causam tuentes, 3. 10. 38
 Causis, 1. 1. 15
 Cautis, 1. 25. 1
 Cavo, 2. 4. 17: 3. 16. 17
 Cavoque ramo, 3. 16. 5
 Cavos, 4. 5. 3
 Cedam loco, 1. 19. 10
 Cedo, 5. 2. 9
 Cedo invidiæ, 3. 9. 4
 Celans, 2. 2. 4
 Celat, 4. 14. 5
 Celaverat, 5. 5. 32
 Celebres nuptias, 1. 6. 1
 Celeri, 4. 17. 6: app. 3. 5: 4. 5
 Celeritate pennæ, 1. 31. 4
 Celeriter, 1. 13. 10
 Celerius, 4. 25. 14
 Celsâ arbore, 1. 13. 4
 Celsâ cervice, 2. 7. 4
 Celsa populus, 3. 17. 4
 Celsis cornibus, 4. 8. 11
 Censores, 4. 9. 5
 Centena, 4. 4. 12
 Centum, 2. 8. 18
 Centumviro, 3. 10. 35
 Ceperat animos, 2. 2. 5
 Cepero, 4. 25. 14
 Cepi prædam, 4. 3. 8
 Cepissent, 1. 5. 5
 Cerebrum, 1. 7. 2
 Ceris, 3. 13. 9
 Cernens, 4. 1. 18
 Certa ratio, 5. prolog. 9
 Certamina, 5. 5. 7
 Certatim, 1. 2. 18
 Certatim ruunt, 5. 1. 3
 Certè, 1. 21. 12: 1. 29. 8: 2. 5: 22
 Certè brevitatem, 5. 5. 45
 Certè quo, 3. prolog. 32
 Certis mensibus, 3. 15. 5
 Certo pretio, 4. 24. 6
 Certumque, 3. 10. 43
 Cervi, 2. 8. 25

I N D E X

- Cervice, 2. 7. 4
 Cervum, 1. 5. 5
 Cervus, 1. 12. 3: 1. 16. 3
 Cessarunt, 1. 9. 5
 Cetera, 4. 5. 36
 Ceteri, 4. 21. 24
 Ceteros, 4. 24. 29
 Charitatem, 3. 8. 13
 Chartas, 5. prolog. 18
 Chartis, 5. 5. 43
 Chorum, 3. prolog. 19
 Chorus, 5. 7. 25
 Cibi, 1. 27. 7
 Cibi res, 4. 7. 4
 Cibo, 1. 23. 4
 Cibo intrito, 1. 26. 7.
 Cibo largo, 3. 7. 14
 Cibo tenui, 4. 12. 7
 Cibo vescatur, 2. 6. 13
 Cibum, 1. 4. 6
 Cibum appeterem, 5. 4. 5
 Cibus, 3. 12. 6
 Cicada, 3. 16. 3
 Ciconia, 1. 26. 6
 Ciconiam, 1. 26. 3
 Ciens gemitus, 1. 18. 3: 4. 22. 1
 Cinis, 3. 9. 4
 Circa, 4. 23. 14
 Circum, 3. 20. 4: 4. 5. 3
 Circumcidis, 4. 19. 25
 Circumdedit, 1. 28. 9
 Circumeunti, 3. 19. 5
 Circumire, 4. 21. 4
 Circumiret, app. 1. 3
 Cirris, 2. 5. 13
 Citati, 4. 17. 8
 Citatus, 1. 17. 4
 Cithara, 3. 16. 12
 Citharæ, 4. 19. 20
 Citius, 3. 6. 2
 Cito, 3. 14. 10: 4. 25. 13
 Cives, 1. 2. 30
 Civitatem, 1. 2. 2: 5. 5. 11
 Clamant, app. 2. 4
 Clamare, 3. 16. 7
 Clamitantem, 1. 9. 7
 Clamore, 1. 15. 5
 Clamorem, 1. 6. 4: 1. 11. 7
 Clamores, 5. 5. 28
 Clamque, 3. 10. 19
 Clarum, 2. 7. 5
 Classe, 4. 6. 19
 Clauderetur, 4. 8. 4
 Clauso, 4. 8. 12
 Clazomenæ, 4. 21. 17
 Clementer, 4. 19. 8
 Clitellas, 1. 15. 8. 10
 Coacta fame, 4. 2. 1
 Coëgit, 4. 3. 9.
 Cælo, 4. 11. 3
 Cælum, 4. 6. 26: 4. 19. 24
 Cœnâ, 2. 8. 20.
 Cœnam, 1. 26. 3: 3. 19. 2: 4. 24.
 15
 Cœperant, 4. 15. 2
 Cœpere, 2. 2. 7
 Cœpere, 4. 17. 22
 Cœpere bibere, 1. 20. 5
 Cœpissent, 1. 2. 8
 Cœpisset bibere, 1. 25. 5
 Cœpisset facere, 1. 14. 2
 Cœpit, 1. 2. 25: app. 4. 12: 4. 16:
 5. 6
 Cœpit, 1. 3. 10
 Cœpit, 1. 8. 5
 Cœpit, 2. 5. 15
 Cœpit, 2. 8. 15
 Cœpit, 3. 16. 7
 Cœpit, 4. 13. 1: 4. 16. 5
 Cœpit, 4. 21. 4.
 Cœpit, 4. 23. 2
 Cœpit desiderari, 5. 7. 14
 Cœpit flagitare, 1. 19. 9
 Cœpit fugere, 1. 12. 8
 Cœpit lacerari, 1. 12. 11
 Cœpit languere, 5. 10. 3

I N D E X

- Cœpit redire, 3. 19. 7
 Cœpit vesci, 1. 31. 11
 Cœptum ordinem, 4. 20. 9
 Cœtum, 3. prolog. 23
 Cogit, 5. 5. 35
 Cogitandum, 3. 14. 13
 Cogitas, 3. prolog. 16
 Cogitatio animi, 5. prolog. 7
 Cogitavi plura, 3. prolog. 39
 Cogitet, 4. 20. 1
 Cogitque, 1. 6. 8
 Cognatos, 4. 24. 15
 Cognitosque, app. 4. 16
 Cognitum, 4. 21. 22
 Cognoveris, 3. 10. 58
 Cognovi, 3. 4. 7
 Cognovit, 3. 16. 16
 Cogor ferre, 1. 21. 12
 Cogunt, 4. 23. 19
 Colli, 1. 8. 8
 Colligi sensus, 4. 4. 19
 Colligunt, 4. 21. 11
 Collo, 2. 7. 5: 3. 18. 7
 Collocarunt, 2. epilog. 2
 Collum, 3. 6. 3
 Collum lagonæ, 1. 26. 10
 Color, 3. 13. 6
 Colorque, 5. prolog. 8
 Colubram, 4. 18. 2
 Columbæ, 3. 31. 3
 Come officium, 2. 5. 15
 Comes, 2. 7. 6
 Comes, 5. 2. 7
 Comesse, 1. 13. 4
 Comesse, 1. 20. 3
 Comite afello, 1. 11. 3
 Commemoras, 4. 23. 12
 Commendari, 5. 5. 46
 Commendatio, 2. prolog. 13
 Commendatur, 2. prolog. 7
 Commercium, 4. 10. 11
 Comminuta, 2. 6. 13
 Commiseris, 2. 8. 7
 Commisit, 1. 14. 16
 Commissum, 4. 17. 15
 Commodasse, 1. 17. 3
 Commune, 5. 6. 3
 Commune omnium, 3. prolog.
 46
 Communem, 1. 7. 4
 Commutando, 1. 15. 1
 Comœdiis, 5. 1. 9
 Comosa fronte, 5. 8. 2
 Compererant, 5. 5. 31
 Compesceret, 1. 2. 22
 Compilavit, 4. 10. 2
 Complevit, 2. 4. 16
 Comprehensus, 3. 5. 10
 Compressus, 4. 1. 14
 Compulsi siti, 1. 1. 2
 Compungam, 3. 6. 3
 Conari, 4. 25. 4
 Concacarunt, 4. 17. 11
 Conceptum, 1. 18. 7
 Conceptus trivio, 1. 27. 11
 Concidisset, 4. 6. 7
 Concidit, 5. 7. 7
 Concinnet mali, 2. 4. 25
 Concione advocata, 1. 14. 13
 Concipit, 3. 15. 4
 Concitant periculum, 1. 29. 3
 Concitat civitatem, 5. 5. 10
 Conciti, app. 2. 3
 Concito gradu, 3. 2. 11
 Concupisti, 1. 27. 10
 Concurrit populus, 3. 14. 7
 Concurfans, 2. 5. 2
 Concurfant, 3. 10. 24
 Conde ferrum, 5. 2. 13
 Condere famam, 3. prolog. 53
 Condidit, 4. 1. 7
 Condidit sese, 2. 4. 17
 Condidit se bubili, 2. 8. 4
 Conditæ, 2. 6. 6
 Conditio, 3. 7. 7
 Conditio placet, 3. 13. 12

I N D E X

- Conditione, 4. 4. 8
 Condito patri, 4. 4. 30
 Condixit pretio, 4. 24. 6
 Confectus macie, 3. 7. 2
 Confectus morbo, 1. 14. 5
 Conferant, 4. 4. 12
 Conferant pecuniam, 4. 4. 17
 Conferent pecuniam, 4. 4. 46
 Conferre, 4. 23. 3
 Confessus, 1. 14. 10
 Confessus reus, 4. 25. 22
 Confido, 1. 18. 6
 Confodit, 1. 21. 7
 Confusus fragor, 4. 17. 23
 Congero, 4. 23. 13
 Congerunt, 3. 2. 3
 Congeruntur, 3. 20. 11
 Conjugem, 3. 3. 9: 3. 10. 9
 Conrodere, 4. 7. 6
 Conscientiam, 3. prolog. 47
 Conscientiam laudis, 2. epil. 11
 Consciens, 4. 25. 30
 Consectata est, 3. 16. 18
 Confedit, 4. 17. 22
 Consequi, 4. 12. 5
 Considera, 3. 8. 1
 Consilia prava, 1. 25. 1
 Consiliator maleficus, 2. 6. 2
 Consilio, 5. 3. 12
 Consilio monet, 1. prolog. 4
 Consilium, 1. 31. 5: 5. prolog. 3
 Consilium dare, 1. 9. 1
 Consilium stultum, 1. 20. 1
 Consociet usum, 4. 10. 21
 Consolandi, 3. 18. 5: 4. 16. 2
 Conspargere, 2. 5. 14
 Consparium, 4. 17. 4
 Conspectu, 1. 16. 6: 5. 1. 15
 Conspectum, 5. 7. 22
 Conspexit, 1. 24. 2
 Conspicatus, 2. 8. 25
 Conspicuum, 4. 5. 6
 Conspiratis, 1. 2. 4
 Constabit, 4. 25. 35
 Constantior, 5. 2. 7
 Constitit, 4. 4. 29: 5. 5. 13
 Consuetudine, 4. 12. 6
 Consulendos, 3. 3. 6
 Consulit, 4. 4. 14
 Consumet, 4. 25. 12
 Consumpta est, 4. 4. 18
 Consumpti, 2. 4. 23
 Consumpto, 1. 19. 8
 Consumptus, 1. 27. 8
 Consurrectum est, 5. 7. 27
 Contemnens, 1. 3. 6
 Contemni, 3. 16. 9
 Contempseris, 1. 12. 1
 Contempsit, 1. 28. 7
 Contempti generis, 5. 3. 8
 Contemptum, 2. 7. 11
 Contendebant, 4. 23. 1
 Contenderent, 5. 5. 18
 Contenderet, 1. 17. 3
 Contendet, 4. 20. 5
 Contentæ, 3. 18. 13
 Contentus, 1. 3. 18: 4. 12. 7
 Conterritus, 1. 12. 7
 Contextit, 1. 11. 4
 Contineat, 4. 10. 14
 Continere, 4. 17. 32
 Continet frenis, 3. 6. 7
 Continetur, 2. prolog. 1
 Continetur, 4. 25. 29
 Contingerent, 1. 20. 6
 Contingit, 4. 23. 10
 Continuo, 1. 6. 2: 4. 17. 21
 Contra, 1. 1. 6: 1. 2. 28: 3. 2. 4: 4. 7. 5:
 5. 10. 7
 Contra potentes, 2. 6. 1
 Contra se, 4. 18. 3
 Contractam, 4. 23. 19
 Contrarios, 4. 10. 17
 Contubernium fortuitum, 2. 4. 4
 Contumax, 4. 7. 5
 Contumelia, 1. 2. 20: 1. 29. 2: 4. 17. 34
Contu-

I N D E X

- Contumeliam, 1. 3. 15: 3. 8. 8: 5. 3. 5
 Contumeliis, 4. 17. 3
 Conveniens, 4. 19. 7
 Conveniens avaris, 1. 27. 1
 Convenit, 5. 6. 7
 Convicio, 1. 6. 5
 Convicium acerbum, 3. 16. 3
 Convictus Deum, 4. 23. 10
 Convivam, 1. 26. 9
 Convivium, 4. 24. 20
 Convocata familia, 2. 8. 26
 Copia, 4. 25. 6
 Copiosa domus, 4. 23. 20
 Copiosa varietas, 5. 5. 40
 Copiosus, 4. 8. 7
 Coram pluribus, 2. 3. 4
 Corcodilis, 1. 25. 4
 Corcodilus, 1. 25. 6
 Corde durato, 2. epil. 18
 Corde eraferim, 3. prolog. 21
 Corde semisomno, 4. 14. 11
 Corde tacito, 5. prolog. 3
 Corium, 1. 20. 3
 Cornea domo, 2. 6. 5
 Cornibus, 1. 12. 10: 1. 21. 7: 4. 8. 11: 5. 9. 1
 Cornici, 3. 18. 12
 Cornix, 2. 6. 7
 Cornua, 2. 8. 25: 4. 5. 5
 Cornua ramosa, 1. 12. 5
 Coronam, 5. 7. 34
 Corpora, 4. 24. 23
 Corpore, 1. 13. 7
 Corpore nudo, 5. 8. 2
 Corpori, 3. prolog. 13
 Corporibus, 4. 14. 7
 Corporis, 1. 5. 5: 3. 7. 5
 Corporis amissi, 3. 11. 3
 Corpus, 1. 18. 4: 2. 6. 5: 3. 13. 6
 Corpus hostile, 1. 21. 8
 Correptum, 1. 1. 13
 Corrigatur, 2. prolog. 3
 Corripere, 1. 2. 25.
 Corrupas, 3. 8. 15
 Corrumperet, 4. 24. 18
 Corrumplit, 4. 11. 8
 Corruptos boves, 2. 8. 21
 Corticem duram, 2. 6. 12
 Corve, 1. 13. 6
 Corvi stupor, 1. 13. 12
 Corvo, 3. 18. 12
 Corvus, 1. 13. 3
 Cothurnis, 4. 6. 5
 Crearer, 3. 15. 11
 Crearit, 1. 6. 9
 Creatis regem, 1. 31. 8
 Credat, 3. 10. 51
 Credendum virtuti, 5. 2. 10
 Credens, 1. 8. 8
 Credentes, 1. 31. 10
 Credere, 1. 14. 15: 3. 10. 1
 Credis, 3. prolog. 24
 Creditum, 3. 10. 4
 Creditum est, 3. 10. 3
 Credo, 1. 10. 10
 Credulitas stulta, 2. 4. 26
 Crepusculo, 3. 7. 20
 Crimen, app. 4. 7
 Crimina, 3. 10. 47
 Criminatur, 3. 8. 10
 Crimine, 3. 10. 18
 Crimine furti, 1. 10. 4
 Criminis, 2. epil. 19: 3. 10. 41
 Cruce, 3. 5. 10
 Cruciarum, 4. 17. 31
 Crudelis, 1. 2. 7
 Cruore, 2. 3. 2
 Crure ligato, 5. 7. 36
 Crurumque, 1. 12. 6
 Cubantem, app. 4. 4
 Cubiculo, 3. 10. 30
 Cubiculum, 3. 10. 21
 Cubile, 1. 19. 9: 4. 19. 1
 Cubile fetosæ suis, 2. 4. 12
 Cucurreris, 2. 8. 6

I N D E X

Cucurrit, 3. 8. 9
 Cui, 1. 14. 16: 1. 15. 10: 2. 1. 9:
 2. 5. 12: 5. prolog. alter. 2: 5. 4. 2:
 5. 10. 7
 Cuidam, 3. 3. 4: 4. 24. 5
 Cuique, 5. prolog. 7
 Cujus, 2. prolog. 13: 3. 9. 3: 3. 15.
 14: 5. 7. 26: app. 4. 12
 Culpa mea, 1. 23. 8
 Culpæ, 4. 17. 28
 Culpæ præmium, 2. 3. 6
 Culpæ proximam, 1. 10. 5
 Culpam lues, 4. 10. 7
 Cultum vendet, 4. 4. 41
 Culum, 4. 17. 36
 Cum, 1. 2. 1: 1. 10. 7: 1. 13. 3: 1.
 31. 3
 Cuncta, 3. 8. 8: app. 1. 7
 Cunctas, 1. 2. 18
 Cuncti, 2. epil. 3
 Cunctis, 3. 18. 3
 Cunctos, 5. 5. 5
 Cuneis, 5. 7. 35
 Cuniculos, 4. 19. 2
 Cupiam, 4. prolog. 6
 Cupide, 3. 16. 17
 Cupidis, 2. 1. 1
 Cupidissime, 4. 21. 22
 Cupiditas, 1. 27. 5
 Cupidum, 1. 25. 9
 Cupidus, 3. 12. 4
 Cupimus, 2. 8. 17
 Cur, 1. 1. 5: 1. 29. 6: 1. 30. 4: 2. 1.
 11: 3. prolog. 33: 3. prolog. 55: 3. 15.
 15
 Curâ, 2. prolog. 8: 3. 3. 13
 Curabo, 5. 2. 9
 Curam, 2. epil. 10
 Curam, 3. 3. 13
 Curam habendi, 3. prolog. 22.
 Curam impendas, 3. prolog. 12
 Curatio, 5. 7. 12
 Curiosior, 4. 21. 12

Currendum, 3. 6. 9
 Currens, 1. 25. 5
 Currentes, 1. 25. 3
 Currit, 3. 3. 6
 Curfu, 1. 12. 8: 5. 8. 2
 Curfu pelagio, 4. 21. 7
 Custodiebat, 4. 19. 4
 Custodit, 1. 27. 7
 Custos, 3. 7. 9:
 Cutem, 1. 24. 6
 Cybebæ, 3. 17. 4
 Cybebes, 3. 20. 4

D.

DAmnanda, 3. 10. 47
 Damnandam, 3. 10. 46
 Damnas, 5. 10. 9
 Damnata, 1. 17. 6
 Damnavi, 5. prolog. 3
 Damno, 1. 28. 10
 Damnnum, 3. 2. 16: 3. 11. 3
 Da uxores, 3. 3. 17
 Dant, 1. 2. 27: app. 5. 1
 Dant consilia, 1. 25. 1
 Dant mandata, 4. 17. 21
 Dant pœnas, 1. 13. 2
 Dapem, 2. 6. 15
 Dapem largam, 2. 4. 24
 Dardaniæ, 3. prolog. 29
 Dare, 4. 4. 27
 Dare consilium, 1. 9. 1
 Dare operam, 5. 7. 5
 Dare vellet, 4. 4. 27
 Dare verba, 3. 3. 15
 Darem, 2. 1. 5
 Darent, 4. 17. 4: app. 2. 6. ibid.
 5. 3
 Daret, 2. 1. 12
 Dari, 4. 25. 23: 3. 14. 12: app. 5. 4
 Dari veniam, 5. 3. 11: app. 4. 6
 Dat, 3. 7. 22.
 Data, 4. 4. 10

Data

I N D E X

- Data occasione, 2. 8. 9
 Dataæ, 3. 18. 10
 Date, 4. 4. 35
 Datum, 4. 4. 15, 45
 Datum est, 3. 18. 14
 Datur, 1. 17. 9
 Datus, 1. 2. 23
 De, 1. 16. 6: 1. 30. 5: 1. 31. 13: 3. 7. 21: 3. 10. 13: 3. 13. 11: 4. 16. 1: 4. 19. 26: 4. 24. 4
 Dea, 3. 18. 5
 Debeas, 2. 1. 1
 Debebat, 1. 17. 7
 Debebat votum, 5. 4. 2
 Debebunt, 4. 2. 6
 Debent, 1. 28. 1
 Debent dari, 3. 14. 12
 Deberi, 1. 17. 5
 Debet, 1. 26. 12: 3. 14. 12: 5. 2. 17
 Debetur, 2. 1. 10
 Debetur gloria, 3. prolog. 61
 Debilem, 4. 25. 16
 Debilis, 4. 1. 10
 Debitum *sc.* naturæ, 4. 25. 19
 Debui, 5. prol. altero. 2
 Decedens, 4. 4. 3
 Decem, 1. 17. 5
 Decepit dolo, 1. 31. 6
 Decepta, 1. 4. 5
 Deceptus, 1. 13. 12
 Decerne, 4. 25. 26
 Decertarent, 1. 30. 5
 Deciderant, 1. 3. 5
 Decidisset, 4. 8. 3
 Decidit, 3. 2. 2: app. 4. 10
 Decipit, 4. 1. 5
 Declarat, 5. 5. 39
 Decoris, 1. 13. 7
 Decurrit, 1. 1. 8
 Decurrit, 4. 20. 2
 Decus patriæ, 3. prolog. 55
 Decus solidum, 4. 23. 24
 Dedecus, 1. 21. 11
 Dederat, 1. 3. 14
 Dederint, 3. 2. 18
 Dedi, 4. 3. 13
 Dedicans, 3. prolog. 30
 Dedisse, 4. 24. 33
 Dedissem, 1. 22. 5
 Dedit, 1. 22. 9: 3. 5. 3: 3. 15. 12: 3. 16. 18: 4. 9. 2: 5. prolog. 9
 Dedita, 4. 4. 43
 Deditus, 4. 21. 19
 Deducta est, 3. 13. 3
 Deductus, 2. 1. 7
 Defectus annis, 1. 21. 3
 Defectus pilis, 5. 6. 2
 Deficiunt, 5. 5. 12
 Deflexit, 4. 12. 6
 Defluentes, 4. 24. 23
 Deformis, 4. 4. 41
 Defuisse, 5. 1. 17
 Degere, 1. 3. 2
 Degerent, 1. 30. 6
 Degravati, 4. 21. 15
 Deline, 1. 13. 5
 Dejectum, 2. 1. 3
 Dein, 1. 14. 7: 1. 19. 5: 4. 25. 4: 4. 25. 25: 5. 2. 8
 Dein invicem, 3. 7. 3
 Deinde, 1. 3. 6: 3. 10. 20: 4. 1. 15: 4. 4. 16: 4. 4. 33. 4. 19. 6
 Deinde quia, 1. 8. 3
 Delectaris, 5. 3. 9
 Delectet, 2. prolog. 10
 Delibo, 4. 23. 7
 Delibutus, 5. 1. 12
 Delicato, 5. 1. 13
 Delicatos, 4. 4. 26
 Delicio suo, 3. 20. 8
 Delictum, 3. 11. 6
 Deligens, 3. prolog. 40
 Delinirem, 3. prolog. 44
 Delinquunt, 4. 9. 5
 Delirum, 3. 14. 3

I N D E X

- Delubra, app. 1. 6
 Delusa, 3. 18. 15
 Delusit, 5. 6. 7
 Demens, 4. 3. 11
 Dementia, 1. 14. 14
 Demetrius, 5. 1. 19
 Demetrius Phalereus, 5. 1. 10
 Demisit, 5. 5. 16
 Demisit ore cibum, 1. 4. 6
 Demisso, 1. 29. 7
 Demonstrare, 3. 15. 18
 Demum, 1. 12. 13
 Demum ingemuit, 1. 13. 12
 Denique, prolog. 42
 Dente improbo, 4. 7. 1
 Dente lædere, 4. 7. 6
 Dentibus, 4. 5. 9: 5. 10. 5: app. 4.
 16
 Dentibus avidis, 1. 13. 11
 Dentibus fulmineis, 1. 21. 5
 Deorum, 1. 2. 13: 3. 17. 10: 4. 17.
 21
 Deos, 4. 11. 4
 Deos Manes, 1. 27. 4
 Deos verendos, 4. 10. 10
 Dependentibus, 2. 5. 13
 Deperditus inopia, 1. 14. 1
 Deploras, 1. 9. 10
 Deponeret factum, 1. 19. 4
 Deponeret onus, 1. 18. 5
 Depressi, 5. 4. 10
 Depressum, 1. 20. 3
 Deprimit, 3. 10. 36
 Depugnauerat, 5. 2. 10
 Deridendus, 3. 14. 4
 Deridentur, 1. 25. 2
 Derideri, 3. 6. 10
 Derideri simul, 3. 18. 4
 Deridetur, 2. 5. 17
 Derisor, 3. 14. 4
 Derisui, 1. 11. 2
 Derisum, 5. 7. 3
 Derisuri, 5. 5. 26
 Des, 3. prolog. 13
 Descende, 4. 8. 8
 Describi, 4. 7. 2
 Deseram, 3. prolog. 55
 Desertus, 1. 21. 3
 Desiderari, 5. 7. 14
 Desideras, 3. prolog. 1
 Desiderat, 1. 8. 1
 Desidero ire, 5. prolog. 20
 Desierint, 4. 4. 11
 Desierit, 4. 25. 18
 Despectis, 3. 2. 1
 Despexeram, 1. 12. 14
 Despexerat, 1. 3. 12
 Destinassẽm, 5. prolog. 1
 Destinata, 4. 4. 27
 Destituit, 5. 10. 8
 Destricta, 2. 5. 13
 Destringunt, 1. 29. 2
 Desit, 4. 2. 7
 Desit mihi, 3. 15. 8
 Desunt mihi, 3. 11. 5
 Desunt stramenta, 2. 8. 23
 Deterritus, 5. 4. 7
 Detracta pelle, 3. 20. 7
 Detritum, 3. 7. 16
 Devenit, 4. 8. 5
 Deum, 4. 10. 12. 18: 4. 23. 4. 10
 Devocat, 1. 20. 2
 Devolutis, 5. 7. 23
 Devoratum, 1. 8. 4
 Devorent, 2. 3. 5
 Devores, 1. 22. 7
 Devotam, 4. 4. 6
 Deus, 1. 2. 28
 Dexteram, 5. 2. 6
 Dextras, 5. 7. 9
 Dic, 3. 7. 17
 Dicam, 3. 1. 5
 Dicebant, 3. 13. 2
 Dicere, 3. prolog. 35: 3. 17. 11
 Diceret, 1. 30. 4
 Dices, 3. prolog. 8

Dicet,

I N D E X

- Dices, 5. 4. 9
 Dicet, 3. 1. 7: 4. 20. 4
 Dicit, 1. 27. 2: 5. 9. 5
 Dicitur, 1. 26. 3
 Dicitur, 3. 3. 2
 Dico tibi, 4. 19. 18
 Dicta, 3. 11. 2
 Dicta hora, 4. 24. 19
 Dictam, 4. 4. 46
 Dicto, 4. 10. 19
 Dictorum, 2. prolog. 10
 Dictum, 3. 4. 5
 Dictum est, 1. 7. 3
 Dictum falso, 4. 6. 18
 Dictum in se, 1. 22. 10
 Dictus, 5. 1. 1
 Didici, 4. 3. 8
 Die, 2. 4. 20
 Die ludorum, 5. 7. 19
 Diebus, 3. 2. 12
 Diei, 2. 8. 10
 Dies, 1. 17. 7
 Dies advenerit, 1. 16. 7
 Dies mutatur, 4. 16. 7
 Dies pœnæ, 4. 10. 8
 Difficile, 4. 17. 28
 Difficiliter, 4. 25. 30
 Digna, app. 3. 8
 Digne, app. 3. 9
 Dignitatem, 4. 15. 3
 Dignitatem pristinam, 1. 21. 1
 Dignum, 3. prolog. 43
 Dignum memoriæ, 4. 20. 3
 Dignum pœna, 5. 3. 13
 Dignum præmium, 3. 5. 7
 Dignumque, 5. prolog. 19
 Digrunnit, 5. 5. 27
 Diis, 5. 7. 24
 Diis iratis, 4. 19. 5
 Dilatio, 4. 25. 12
 Diligens, 2. prolog. 4
 Diligenter, 4. 1. 3
 Diligentius, 3. 10. 23
 Diligeret, 3. 10. 9
 Dimisit, 5. 10. 6: app. 4. 9
 Dimissam, 4. 24. 18
 Dimissum, 4. 24. 14
 Dimittere, 4. 17. 27
 Dimitti, 4. 17. 30
 Dimittuntur, 4. 17. 34
 Direpit ad cubile, 2. 4. 12
 Diripiunt, 2. 7. 9
 Discat, 4. 18. 6: app. 2. 2
 Discedens, 4. 2. 3
 Discederet, 4. 10. 3
 Discernit, 4. 23. 22
 Discimus, 2. 2. 2
 Dispersus rumor, 5. 5. 11
 Dispulit tenebras, 3. 10. 42
 Disseram, 5. prolog. 12
 Dissidens, 3. 10. 56
 Dissident, 1. 30. 1
 Dissident variis, 3. 3. 12
 Dissimulet, 4. 20. 2
 Dissolvit, 4. 21. 10
 Dissolutos mores, 1. 2. 22
 Distribuat, 4. 4. 9
 Distringis, 4. 6. 1
 Distringit, 4. 25. 3
 Distringunt, 1. 29. 2
 Diversum, 1. 30. 7
 Dives arca, 4. 11. 2
 Dives aviditas, 2. 1. 14
 Dives nobiles, 5. 5. 4
 Dives onere, 2. 7. 4
 Dives & potens, 3. 5. 6
 Divi, 3. 17. 2
 Divinabit, 5. prolog. 5
 Divinæ domus, 5. 7. 43
 Divisit, 2. 6. 15
 Diviso, 2. 1. 11
 Diu, 3. 14. 7
 Diutius, 1. 2. 16: 4. 25. 14
 Divitiarum, 1. 27. 5
 Divitias, 4. 21. 1: 5. 4. 9
 Divo Augusto, 3. 10. 39

Z

Dixe-

I N D E X

- Dixerim, 1. 14. 17
 Dixero, 4. 19. 14
 Dixerunt, 1. 24. 8
 Dixi, 4. 21. 26: 4. 24. 2
 Dixisse, 1. 10. 8: app. 5. 8
 Dixit, 3. 17. 6: 5. 5. 9
 Docebo, 3. prolog. 34
 Docet, 5. 3. 11
 Docili, 1. 28. 2
 Doctiorem, 5. 9. 5
 Docto labori, 3. prolog. 26
 Doctus, 4. 21. 1
 Doctus labor, 2. epil. 15
 Documentum, 2. 4. 26
 Dolens, 5. 10. 6
 Dolens injuria, 4. 24. 17
 Dolet, 4. 18. 1
 Doli, 1. 16. 4
 Doliturum, 3. 10. 16
 Dolo, 1. 25. 7: 1. 31. 6
 Dolone, 3. 6. 3
 Dolor, 4. 16. 10
 Dolore, 1. 8. 5: 5. 5. 33
 Dolorem, 1. 28. 10
 Dolorem, 3. prolog. 44
 Dolorem vindicet, 3. 10. 28
 Dolos irritos, 1. 23. 2
 Dolosa, 2. 4. 17
 Dolosa vulpis, 1. 13. 11
 Domesticæ, 3. prolog. 11
 Domini caput, 3. 3. 7
 Domini nomen, 1. 15. 2
 Domini re, 1. 23. 6
 Domino, 2. 5. 14: 5. 10. 2
 Domino cum, 3. 19. 1
 Domino par, 3. 7. 8
 Dominum, 2. 8. 28
 Dominus, 2. 5. 21: 2. 8. 20
 Domo cornea, 2. 6. 5
 Domos aliquot, 3. 19. 3
 Domuit, 3. prolog. 58
 Domum, 1. 22. 3
 Domum, 3. 2. 7
 Domum, 3. 7. 10
 Domum, 3. 9. 6: 4. 14. 10
 Domum abiit, 3. 19. 9
 Domum luxuriæ, 4. 4. 44
 Domum politam, 4. 4. 26
 Domum refertur, 5. 7. 11
 Domus, 3. 10. 17
 Domus Ætæ, 4. 6. 12
 Domus copiosa, 4. 23. 20
 Domus divinæ, 5. 7. 43
 Donas, 4. 19. 13
 Donate, 4. 4. 39
 Donavit, 3. 16. 14
 Donec, 2. epil. 19
 Dormiente, app. 4. 2
 Dormientem, 3. 10. 30
 Dormire, 3. 10. 22
 Dormire, 3. 16. 11
 Dorso levans, 4. 3. 4
 Dos, 1. prolog. 3
 Dotibus, 3. 18. 13
 Draconis, 4. 19. 3
 Duabus impar, 2. 6. 17
 Duabus partibus, 3. 13. 5
 Duæ laudis, 4. 24. 13
 Duas, 4. 9. 1: 5. 7. 9
 Dubiâ, 5. 2. 18
 Dubitatis, 1. 14. 15
 Dubium, 3. 13. 7
 Ducere, 1. 6. 3
 Ducere, 1. 19. 7
 Ducere asinum, 3. 20. 4
 Duces, 4. 5. 5
 Ducis, 2. 5. 21
 Ducitis ævum, 1. 31. 7
 Ducitur, 5. 7. 3
 Dulce, 3. prolog. 26
 Dulcem benevolentiam, 3. 15.
 16
 Dulcemque, 3. 8. 13: 3. 15. 16
 Dulci mora, 3. prolog. 59
 Dulcis, 3. 7. 1: 4. 8. 6
 Dum, 1. 9. 6: 1. 11. 9: 1. 13. 9: 1.
 15. 10:

I N D E X

15. 10: 1. 19. 7: 1. 24. 1: 1. 24. 9:
 1. 27. 7: 1. 29. 1: 1. 31. 2: 2. prol.
 6: 2. 2. 6: 2. 8. 24: 3. 7. 15: 3. 10.
 13: 3. 10. 24: 3. 10. 28: 3. 12. 2:
 4. 1. 2: 4. 3. 2: 4. 3. 11: 4. 15. 6:
 4. 17. 7: 4. 19. 23: 4. 25. 15: 4. 25.
 35: 5. 5. 44: 5. 7. 7: app. 4.
 10
 Dummodo, 3. 9. 4
 Dumque, app. 5. 7
 Duo, 2. 7. 1
 Duplex, 1. prolog. 3
 Dura miseria, 3. 20. 3
 Duram, 2. 6. 12
 Durato corde, 2. epilog. 18
 Duro, 1. 30. 10
 Duxit, 5. 3. 2

E.

E Cavo, 3. 16. 17
 E ligno, app. 5. 3
 E sinu, 5. 5. 36
 E stagno, 1. 2. 17
 E turba, 3. 19. 7
 Ea sunt, 4. 1. 5
 Eadem, 3. 7. 7
 Ebrio, 4. 14. 11
 Ecce, 3. 5. 6: 3. 20. 11
 Edentem, 1. 9. 3
 Edidisse, 1. 12. 12
 Educatus, 1. 27. 11
 Effecit, 3. 19. 6
 Effectu, 1. 20. 1
 Effectus, 5. 8. 6
 Effigiem, 1. 12. 4
 Effigiem temporis, 5. 8. 7
 Effodiens, 1. 27. 3
 Effugerat, 4. 1. 17
 Effugere necem, 1. 22. 2
 Effugeret, 2. 8. 2
 Effugium, 4. 8. 2

 Effundit, 3. 15. 6
 Ego, 1. prolog. 2: 1. 5. 7: 3. prol. 17.
 ibid. 54: 3. 7. 11: 3. 12. 6: 4. 23.
 13: 4. 25. 33: 5. 2. 15
 Egregium, 2. 1. 13
 Egregium melos, 4. 21. 2
 Egressa, 3. 16. 17
 Ejus, 1. 14. 6: 1. 19. 4
 Eiusdem, 2. 2. 4
 Elapsum, 5. 8. 3
 Elegantia, 2. 2. 4
 Elevant verbis, 4. 2. 5
 Elevem, 3. 10. 7
 Eligebat, app. 5. 7
 Elusit, 3. prolog. 37
 Elusit canes, 1. 12. 9
 Emendare, 2. 5. 5
 Emendat, 5. 9. 5
 Eminens, 2. 7. 4
 Emisit, 1. 13. 10
 Emori, 1. 6. 8
 Emunctæ, 3. 3. 14
 En, 3. 11. 4: 5. 5. 37
 Enatant, 4. 21. 14
 Enim, 3. prolog. 49
 Enimvero, 2. 5. 20
 Enixa, 3. prolog. 17
 Eorum, 4. 5. 5: 4. 23. 23
 Eos, 4. 17. 9
 Epotam, 3. 1. 1
 Eques, 4. 3. 5: 5. 7. 33
 Equester, 5. 7. 30
 Equidem, 2. prol. 8: 2. 7. 11
 Equus, 4. 3. 1
 Eram, 1. 1. 11
 Eraferim, 3. prolog. 21
 Erat, 2. 5. 13: 5. 7. 16
 Eratque, 4. 21. 21
 Ergo, 1. 15. 9: 3. 7. 15: 3. 8. 9: 3.
 10. 5: 3. 19. 3: 4. 6. 21: 4. 19.
 12
 Eripere, 1. 4. 5
 Eriperet, 1. 28. 11: 4. 17. 3

Z 2
Eri-

I N D E X

- Eripiet, 2. epil. 11
 Eripiunt, 1. 3. 8
 Erit, 3. 10. 58
 Erit utilis, 3. 14. 11
 Errabit, 3. prolog. 45
 Erras, 3. 15. 2
 Error, 3. 10. 41
 Error mortalium, 2. prolog. 3
 Errore, 4. 14. 11
 Errorem, 4. 4. 33: 5. 5. 37: 5. 7.
 30
 Erroris, 5. 5. 2
 Erubuit, app. 3. 6
 Eruit, 4. 19. 1
 Erumpam, 2. 8. 9
 Es, 1. 8. 11: 3. 6. 2: 5. 9. 4: app.
 3. 8
 Es farina, 4. 1. 19
 Es in numero, 4. 24. 16
 Es pollicitus, 4. 25. 9
 Esca se replevit, 2. 4. 19
 Escam, 4. 1. 4
 Escam carperent, 1. 28. 4
 Esse, 1. 9. 2: 1. 10. 5: 1. 25. 9: 1.
 27. 1: 1. 29. 8: 2. 3. 6: 2. 5. 20:
 3. prolog. 43: 3. 3. 2: 3. 13. 2: 3.
 17. 1: 4. 4. 1: 4. 6. 23: 4. 10. 11:
 4. 15. 8: 4. 20. 3: 4. 25. 18: 5. prolog.
 altero. 3: 5. 3. 13: app. 1. 2
 Esset expertus, 1. 3. 15
 Esset, 1. 2. 23: 1. 22. 5: 1. 24. 8: 2. epil.
 6: 3. 10. 48: 3. 19. 1: 3. 20. 6: 4.
 7. 4: 4. 8. 6: 4. 23. 2: 5. prolog. 2
 Esset mortuus, 3. 20. 6
 Est, 1. prolog. 3: 1. 1. 14: 1. 5. 1, 6:
 1. 6. 9: 1. 7. 3: 1. 8. 7: 1. 9. 5: 1.
 11. 2, 11: 1. 14. 10, 18: 1. 18. 4,
 7: 1. 21. 2: 1. 23. 1: 1. 25. 4: 1.
 27. 5, 8: 1. 29. 8, 10: 1. 30. 7: 2.
 1. 7, 9: 2. 1. 14: 2. 2. 9: 2. 4. 15:
 2. 5. 1, 6: 2. 7. 13: 2. 8. 22, 24,
 25: 2. epil. 7: 3. prolog. 4, 6, 15, 17,
 49: 3. 2. 7: 3. 4. 4: 3. 6. 9: 3. 7.
 7, 13, 17, 20, 25, 26: 3. 9. 1: 3.
 10. 1, 3, 5, 8: 3. 11. 3, 4, 7: 3. 12.
 6: 3. 13. 3, 6, 14: 3. 15. 2, 4, 9:
 3. 16. 6, 8, 10, 13, 18: 3. 17. 9,
 12: 3. 18. 14: 3. 19. 2: 3. 20. 1:
 4. 2. 4: 4. 3. 3: 4. 4. 18: 4. 6. 17,
 25: 4. 8. 8: 4. 10. 13: 4. 11. 5, 7:
 4. 12. 1, 2: 4. 14. 8, 10: 4. 17. 26,
 27, 28: 4. 18. 4: 4. 19. 9, 12, 15:
 4. 20. 7: 4. 21. 6: 4. 22. 3: 4. 23.
 6, 10, 11, 16, 18: 4. 24. 8, 32: 4.
 25. 10, 16: 5. prolog. 4, 17: 5. 1. 1:
 5. 2. 18: 5. 3. 12: 5. 4. 4, 6, 12:
 5. 5. 17, 20, 23: 5. 6. 3: 5. 7. 13,
 30, 41: app. 4. 13
 Efuriens, 1. 26. 6
 Et, 1. prolog. 4: 1. 1. 1: 1. 2. 8: 1.
 2. 17: 1. 3. 14: 1. 4. 6: 1. 5. 3: 1.
 6. 2: 1. 7. 3: 1. 8. 12: 1. 9. 1: 1.
 11. 4: 1. 12. 4: 1. 12. 8: 1. 12. 15:
 1. 14. 3: 1. 19. 9: 1. 21. 3: 1. 21. 6:
 1. 22. 5: 1. 22. 7: 1. 22. 12: 1. 24. 3:
 1. 24. 7: 1. 25. 2: 1. 26. 4: 1. 27. 2:
 1. 27. 4: 1. 27. 11: 1. 29. 3: 1. 29. 6:
 1. 29. 10: 1. 30. 10: 1. 31. 4: 1. 31.
 6: 1. 31. 12: 2. prolog. 6: 2. 1. 6: 2. 1.
 10: 2. 1. 14: 2. 4. 19: 2. 5. 4: 2. 5. 10:
 2. 5. 24: 2. 6. 3: 2. 6. 7: 2. 6. 15: 2. 7.
 6: 2. 8. 4: 2. 8. 12: 2. 8. 21: 2. epil.
 13: 2. epil. 15: 3. prolog. 22: 3. prolog. 30:
 3. prolog. 39: 2. prolog. 46: 3. prolog. 50: 3.
 2. 11: 3. 2. 14: 3. 3. 8: 3. 3. 10: 3. 4.
 6: 3. 4. 7: 3. 6. 1: 3. 6. 7: 3. 6. 9: 3. 7.
 10: 3. 7. 14: 3. 7. 19: 3. 7. 23: 3. 8. 3:
 3. 10. 1: 3. 10. 14: 3. 10. 33: 3. 10.
 52: 3. 10. 53: 3. 11. 2: 3. 13. 6: 3. 13.
 9: 3. 13. 10: 3. 14. 3: 3. 16. 9: 3. 16.
 18: 3. 17. 3: 3. 19. 9: 3. 20. 6: 4. 1. 1:
 4. 1. 9: 4. 1. 10: 4. 1. 12: 4. 1. 14: 4. 1.
 16: 4. 1. 17: 4. 3. 8: 4. 4. 4: 4. 4. 5: 4.
 4. 6: 4. 4. 24: 4. 4. 26: 4. 4. 28: 4. 4.
 34: 4. 4. 35: 4. 4. 36: 4. 4. 38: 4. 4. 46:
 4. 5. 3: 4. 6. 2: 4. 6. 11: 4. 6. 12: 4.
 6. 13:

I N D E X

6. 13: 4. 6. 26: 4. 8. 4: 4. 12. 5: 4. 14.
 1: 4. 14. 11: 4. 15. 5: 4. 16. 4: 4. 16.
 9: 4. 16. 10: 4. 17. 9: 4. 19. 10: 4. 23.
 1: 4. 23. 7: 4. 23. 12: 4. 23. 24: 4. 24.
 18: 4. 25. 11: 4. 25. 19: 4. 25. 27: 5.
 1. 7: 5. 1. 11: 5. 1. 13: 5. 2. 6: 5. 2. 13:
 5. 5. 2: 5. 5. 17: 5. 5. 19: 5. 5. 23: 5. 5.
 28: 5. 5. 33: 5. 5. 35: 5. 5. 40: 5. 6. 4:
 5. 7. 8: 5. 7. 10: 5. 7. 13: 5. 7. 17: 5. 7.
 25: append. 1. 4: app. 2. 2: app. 2. 9:
 app. 4. 3: app. 4. 9: app. 4. 15:
 app. 5. 5
 Etiam, 3. 10. 55: 5. 1. 7. 37
 Etiamfi, 1. 10. 2
 Evagata, 2. 4. 18
 Evaferunt, 4. 5. 4
 Evafit, 4. 8. 11
 Evellerat, 2. 2. 9
 Eveniat, 1. 2. 31
 Eventus, 4. 5. 11
 Evertere, 2. 4. 9
 Evertiffet, 3. 10. 50
 Evertit, 2. 4. 5
 Eum, 1. 21. 5: 5. 7. 17
 Eundem, 1. 1. 1: 2. 1. 7: 4. 8. 5
 Eunt, 2. 8. 12
 Eunuchos glabros, 4. 4. 22
 Eunuchus, 3. 11. 1
 Evocat, 1. 2. 17: 1. 11. 11
 Eutyche, 3. prolog. 2
 Ex, 2. 7. 7: app. 3. 4: 4. 3
 Ex Ara Jovis, 4. 10. 1
 Ex illis, 3. 3. 12
 Ex infidiis, 2. 7. 7
 Ex labore, 4. 19. 9
 Ex opibus, 4. 21. 13
 Ex pretio, 4. 4. 47
 Ex fapore, 3. 13. 10
 Exaggerare, 3. prolog. 25
 Exarabo, 3. prolog. 29
 Excedit, 4. 25. 28
 Excidere, app. 5. 6
 Excerpt, 1. 12. 9
 Exciperet, 1. 11. 6
 Excipiunt, 2. 8. 10
 Excitari, 5. 7. 15
 Excitat, 4. 24. 27
 Excitatus, 2. 8. 1
 Excolit, 4. 10. 10
 Excufatum, 3. prolog. 48
 Excuti, 5. 5. 19
 Exempla, 1. 26. 12
 Exempli, 5. prolog. altero. 9
 Exemplis, 2. prolog. 1
 Exemplis difcimus, 2. 2. 2
 Exemplo, 4. 6. 20
 Exemplum, 1. 3. 3: 4. 2. 6
 Exemplum egregium, 2. 1. 11
 Exequamur, 4. 20. 9
 Exercere, 1. 31. 12
 Exercet, 3. 6. 11
 Exercitu, 4. 5. 1
 Exerit, 1. 12. 2
 Exhibe, 4. 25. 9
 Exhibeant, 4. 6. 24
 Exhibet, 4. 23. 24
 Exieris, 2. 4. 14
 Exigas, 4. 19. 10
 Exigua materia, 4. 24. 7
 Exiftimans, 5. 2. 12
 Exiftimat, 5. 7. 39
 Exiftimer, 4. 1. 8
 Exiftimo, 3. 10. 48
 Exitium, 1. 31. 2
 Exitium fatale, 2. epil. 18
 Exitus, 1. 11. 9
 Exorans, 1. 19. 6
 Exornavit, 1. 3. 6: 4. 21. 24
 Expectans, 4. 17. 35
 Expectarem, 3. 15. 13
 Expectatio, 4. 22. 2: 5. 5. 15
 Expedi, 3. 14. 6
 Expedire, 1. 16. 2
 Expedit, 4. 4. 14
 Expergefactus, app. 4. 5
 Experiundi, 1. 14. 6

I N D E X

Expers, 1. 11. 1
 Expertus, 1. 3. 15
 Expertus sum, 5. 2. 15
 Expetit, 1. 16. 2
 Expiari, 3. 3. 11
 Explerent, 4. 17. 5
 Explicabit, 4. 10. 15
 Explicas, 3. 18. 8
 Explicuit, 4. 6. 15
 Exploranda, 3. 10. 5
 Explorato, 1. 2. 18
 Exponam, 3. 10. 2
 Exposuit, 4. 14. 2
 Exprimit, 5. 5. 33
 Exprimunt, 4. 19. 22
 Expulit, app. 3. 7
 Exspirans, 1. 21. 10
 Exta Deum, 4. 23. 4
 Exterit, 1. 21. 9
 Exterritus, 3. 3. 5
 Extollere, 4. 16. 6
 Extractum, 1. 20. 4
 Extraherent, 1. 8. 6
 Extremum, 1. 21. 4
 Extremo agmine, 5. 1. 23
 Extricas, 4. 22. 4
 Extulit, 2. epil. 16: 4. 21. 16
 Exurit, 1. 6. 7

F.

FAbella, 1. 5. 2: 1. 15. 3: 1. 26.
 2: 2. 5. 5: 3. 3. 3: 3. 17. 13
 Fabellæ, 4. 6. 22
 Fabellam, 1. 2. 9: 5. prolog. altero.
 9
 Fabellam adjiciam, 4. 1. 9
 Fabellas, 3. prolog. 36
 Faber, 4. 25. 7
 Fabri, 4. 7. 3
 Fabricasset, 4. 6. 9
 Fabro, 4. 25. 7

Fabula, 1. 1. 14: 4. 3. 12: 2. 8. 27:
 3. 16. 10: app. 4. 1
 Fabula Æsopi, 1. 10. 3
 Fabulæ, 4. 6. 22
 Fabulam, 3. 13. 16
 Fabularum, 3. prolog. 33
 Fabulas, 2. epil. 13
 Fabulis, 1. prolog. 7: 5. prolog. 10
 Fabulosa, 3. 10. 7
 Fac, 4. 25. 27
 Facem, 1. 28. 8
 Facere, 1. 1. 7: 1. 29. 9: 4. 2. 5
 Facere generosum imperum, 1. 29. 9
 Facere medicinam, 1. 14. 2
 Facerem, 1. 25. 8
 Faceres, 1. 22. 4
 Faceret, app. 1. 4
 Faciam, app. 1. 5
 Facias, 1. 23. 8
 Faciat moram. 4. 24. 6
 Facie, 3. 4. 7: 3. 8. 3
 Faciebat, 5. 5. 30
 Faciebat convicium, 3. 16. 4
 Faciem, 3. 8. 16
 Faciem serenam, 4. 16. 5
 Faciendum, 2. 6. 9
 Facies, 5. 3. 4
 Facile, 1. 19. 5: 5. 3. 6: 5. 7. 3
 Facili, 4. 5. 13
 Facilis, 1. 29. 10
 Facilius, 1. 20. 4: 3. 7. 13
 Facimus, 3. 17. 12
 Facinori, 4. 10. 9
 Facinoris, 3. 10. 32: 4. 18. 5
 Facit, 3. 15. 17
 Faciunt, 5. prol. alter. 4
 Facta, app. 5. 2
 Factionum, 1. 2. 4
 Factis, 1. 5. 6
 Facto, 5. 5. 19
 Factum, 1. 14. 12
 Factum est, 3. 10. 8
 Facturum, 5. 5. 24

Factu-

I N D E X

- Facturus, 5. 5. 4
 Factus, 4. 21. 6
 Factus est, 2. 2. 9
 Factus sophus, 4. 16. 8
 Falerna, 3. 1. 2
 Fallacia, 3. 16. 10
 Fallaciam, 1. 31. 5
 Fallere, 5. 2. 14
 Falleris, 1. 23. 6
 Fallit, 1. 11. 2
 Falsis laudibus, 4. 23. 23
 Falso crimine, 3. 10. 18
 Falso dictum, 4. 6. 18
 Falso nomine, 1. 14. 3
 Falso testimonio, 1. 17. 6
 Famæ tradere, 5. prolog. 6
 Famam, 1. 14. 4
 Famam, 3. 9. 3
 Famam æternam, 3. prolog. 53
 Famam domus, 3. 10. 17
 Fame, 1. 26. 9: 3. 7. 6: 4. 17. 31
 Fame, 4. 2. 1
 Fame consumptus, 1. 27. 8
 Famem, 4. 17. 5
 Familia, 2. 8. 26: 3. 10. 24: 3.
 19. 1
 Farina, 4. 1. 12, 19
 Fas est, 4. 10. 13
 Fascia nivea, 5. 7. 41
 Fastidiose, 3. prolog. 23
 Fastidis, 3. 16. 14: 4. 6. 2
 Fastidit, 3. 7. 23
 Fata, 1. 9. 10
 Fatale, 2. epil. 18
 Faterer, 3. prolog. 43
 Fatetur, app. 4. 7
 Fati miseria, 3. 20. 2
 Fatigas, 4. 19. 24
 Fatis placet, 4. 19. 13
 Fato invido, 5. 6. 5
 Fatorum, 3. 18. 10
 Fatorum dicto tempore, 4. 10.
- Fauce, 1. 1. 3
 Faverit, 2. epil. 8
 Favet, 5. prol. altero. 7
 Favi, 3. 13. 10
 Favit, 5. 6. 5
 Favor, 5. 5. 25
 Favore, 5. 5. 11
 Favos, 3. 13. 1
 Fautores, 5. 7. 29
 Fece Falerna, 3. 1. 1
 Fecerant favos, 3. 13. 1
 Fecerat nidum, 2. 4. 1
 Fecerim, 3. 14. 6
 Fecerit, 3. 13. 14
 Fecerunt, 3. 20. 7
 Feci viam, 3. prolog. 38
 Fecisse, 3. 10. 12
 Fecissent, 3. 20. 9
 Fecisset fatis, 5. 10. 2
 Fecisset se regem, 4. 12. 5
 Fecisti, 1. 1. 5
 Fecisti tantum corporis, 3. 7. 5
 Fecit, 1. 8. 9
 Fecit hæredem, 4. 4. 7
 Fecit medicinam, 1. 8. 9
 Fecit silentium, 5. 5. 15
 Fefellit, 3. 5. 9
 Feles, 2. 4. 2: 2. 4. 4
 Felicitas, 2. epil. 14
 FELICITER, 5. 1. 4
 Felisque, 2. 4. 24
 Femina, 3. 10. 34: 4. 15. 3
 Feminarum, 3. 8. 11
 Feminis, 2. 2. 1: 4. 14. 13
 Fenestra, 1. 13. 3
 Feræ, 1. prolog. 6: 3. 2. 15
 Feram, 2. epil. 18
 Ferarum, 4. 12. 4
 Feras, 1. 11. 5
 Feras domuit, 3. prolog. 58
 Feras veloces, 5. 10. 1
 Ferebat, 2. 7. 2
 Ferens indigne, 3. 18. 1

I N D E X

- Feretis præmium, 4. 17. 28
 Feriæ, 3. prolog. 8
 Fero, id est, Apro, 4. 3. 3
 Feroque, 2. 1. 8
 Feror ad fabellam, 5. prol. altero. 9
 Ferre, 1. 2. 29
 Ferre cogor, 1. 21. 12
 Ferret, 1. 4. 2
 Ferret graviter, 4. 4. 31
 Ferri, 1. 4. 4
 Ferri secundis flatibus, 4. 16. 5
 Ferro, 3. 10. 33
 Ferro trufitant, 2. 7. 8
 Ferrum, 4. 7. 7: 5. 2. 8
 Fert auxilium, 4. 18. 1
 Ferte, app. 2. 10
 Fertur, 1. 10. 8: 1. 27. 9: 3. 3. 2:
 app. 5. 8
 Fertur locutus, 1. 27. 9
 Ferum, 1. 13. 9: 1. 21. 8
 Ferus, 2. 8. 14
 Fessus cade, 1. 11. 11
 Festinans, 3. 19. 9
 Fictas arte, 2. epil. 13
 Fictilis, 4. 14. 3
 Fictis causis, 1. 1. 15
 Fictis fabulis, 1. prolog. 7
 Fictis jocis, 3. prolog. 37
 Fictum, 4. 20. 5
 Fide, 4. 12. 8
 Fidelis, 1. 5. 1
 Fidem, 3. 13. 17
 Fidem advocavit, 4. 4. 20
 Fidem amittit, 1. 10. 2
 Fidem jurisjurandi, 3. 10. 40
 Fidem vocis, 4. 25. 9
 Fides, 3. 9. 1: 4. 25. 26
 Fiduciam, 5. 7. 2
 Fieri, 5. 5. 22
 Fiet, 4. 25. 13
 Fili, app. 1. 5
 Filiam, 3. 8. 2
 Filias, 4. 4. 3
 Filio, 3. 10. 6
 Filium, 3. 8. 3: 3. 8. 10
 Filius Fortunæ, 4. 11. 5
 Fimoque, 4. 17. 5
 Fingi, 2. 2. 8
 Finire, app. 2. 5
 Finiri, 1. 18. 7
 Finxere, 5. 8. 7
 Finxisset, 4. 14. 6
 Finxit, 4. 16. 2
 Firmiores, 1. 19. 7
 Firmum, app. 5. 4
 Fiscos, 2. 7. 2
 Fit, 5. 5. 25
 Flagello, 3. 6. 6
 Flagitabit, 4. 25. 19
 Flagitare. 1. 19. 8
 Flagitaret, 1. 8. 10
 Flagitiis, 3. 10. 14
 Flamma Deum, 4. 10. 12
 Flammis, 1. 28. 9
 Flatibus, 4. 16. 6: 5. 7. 14
 Flebiles, 1. 18. 3
 Flerent, 1. 2. 6
 Fleret, 2. 7. 10
 Fletus, 1. 9. 3
 Flexibus, 2. 5. 16
 Florerent, 1. 2. 1
 Flumen, 1. 4. 2
 Flumine, 1. 25. 3
 Fluvio, 1. 20. 3
 Fodere, 2. 4. 8
 Fodiens, 4. 19. 1
 Fœcunda, 3. prolog. 19
 Fœdere, 1. 31. 8
 Fœtum, 1. 19. 4: 2. 4. 3
 Fontem, 1. 12. 3: 3. 10. 43
 Foras, 4. 17. 12
 Foras, 2. 4. 22: 5. 7. 39
 Foras trudi, 5. 5. 35
 Fore, 3. 20. 10
 Foret, 1. 13. 8: 3. 10. 13: app. 5. 3
 Forma, 3. 18. 11

I N D E X

- Formâ favi, 3. 13. 10
 Formâ vincis, 3. 18. 6
 Formam, 3. 8. 15: 4. 24. 24
 Formica, 4. 23. 1
 Formosam, 4. 4. 4
 Formoso, 1. 3. 7
 Formosos, 3. 4. 6
 Formosum, 3. 8. 6
 Fors, 3. prol. 51
 Forfan, 2. 4. 7
 Fortasse, 3. prolog. 8
 Fortè, 1. 2. 16: 1. 7. 1: 2. 1. 6: 3. 7. 3: 3. 8. 5: 4. 21. 17: 4. 25. 4: 5. 6. 1: 5. 7. 6
 Fortes, 1. 21. 10
 Forti, 4. 11. 1: 5. 2. 6
 Fortior, 3. 7. 6
 Fortis, 1. 5. 8: 5. 2. 18: 5. 10. 1
 Fortiter, 3. 10. 37
 Fortitudinis, 4. 15. 6
 Fortiùs, 3. prolog. 14
 Fortuna, 1. 7. 4: app. 3. 1
 Fortunæ, 3. 11. 6
 Fortunæ filius, 4. 11. 5
 Fortunæ vicem, 5. 1. 6
 Fortunam, 2. epil. 19: 4. 4. 8: 4. 14. 4
 Fortuitum, 2. 4. 4
 Fortunis, 4. 16. 1
 Forum, 3. 13. 3: 3. 19. 6
 Fovea, 1. 17. 8: 3. 2. 10
 Foveam, 3. 2. 2: app. 4. 10
 Fovit, 4. 18. 3
 Fragor, 4. 17. 24
 Frangitur, 4. 14. 4
 Frater, 1. 29. 5
 Fratris, 3. 8. 7: 4. 6. 16
 Fraudas, 4. 19. 19
 Fraudat lacte, 3. 15. 8
 Fraudator, 1. 16. 1
 Fraudatus, 4. 24. 17
 Fraude, 1. 10. 1: 2. 4. 5
 Fraudem, 4. 8. 7
 Fraudibus, 3. 10. 53
 Fraudis, 1. 17. 9
 Fraxino, app. 5. 7
 Fregit, 5. 7. 8
 Fremit, 5. 7. 21
 Frenaret, 4. 24. 7
 Frenis, 3. 6. 7
 Frenos, 4. 3. 9
 Frenumque, 1. 2. 3
 Frequentas, 4. 23. 15
 Freta Ægea, 4. 6. 20
 Frigora, 4. 23. 19
 Frivolâ, 5. 7. 1
 Frivolam, 3. 6. 8
 Frondem, 2. 8. 11
 Frondis, 2. 8. 22
 Frons prima, 4. 1. 6
 Fronte, 5. 8. 2
 Frontem, 1. 21. 9
 Frontis, 4. 6. 4
 Fruantur, 4. 4. 10
 Fruar, 4. 25. 14
 Fruaris, 1. 22. 6
 Fructum, 3. 13. 15: 3. 17. 7: 3. 17. 9: 4. 19. 8
 Fructumve, 4. 4. 16
 Fruere, 3. 7. 26
 Frugi, 4. 4. 5
 Frui, 4. 15. 4
 Fruitur, 4. 14. 14
 Fruor, 4. 23. 8
 Frustra, 3. 7. 22
 Frustra, 1. 2. 25: 1. 26. 10
 Frutice, 1. 11. 4
 Fuci, 3. 13. 2, 12, 17
 Fuerat, 1. 2. 23: 4. 17. 24
 Fuere, 1. 5. 4
 Fuerint, 4. 10. 5
 Fuerit, 2. prolog. 5
 Fugam, 4. 6. 15
 Fugantque, 1. 3. 9
 Fugax, 5. 2. 18
 Fugere, 1. 12. 8: 1. 15. 6: 1. 16. 6
 Fugerent, 4. 5. 3

I N D E X

Fugias, 5. 2. 10
 Fugientes, 1. 11. 6: app. 2. 8
 Fugio, 3. 9. 3
 Fugissem, 1. 11. 15
 Fugissent, 1. 31. 3
 Fugit, 4. 4. 48
 Fugitant, 1. 2. 26
 Fuimus, 5. 10. 9
 Fuissè, 3. 1. 6
 Fuissem, 5. 2. 12
 Fuisses, 1. 3. 13
 Fuisset, 1. 29. 4
 Fuit, 3. 5. 8
 Fulmen, 4. 17. 23
 Fulmineis, 1. 21. 5
 Fundasset sibi, 3. 9. 2
 Funditus, 2. 2. 10
 Funeris, 4. 20. 25
 Funesto, 3. 10. 50
 Fur, 4. 10. 1
 Fur nocturnus, 1. 23. 3:
 Furentis, 3. 10. 25
 Furfuribus, 4. 17. 4
 Furibus, 3. 7. 10
 Furis, 1. 6. 1
 Furor, 1. 30. 11
 Furti crimine, 1. 10. 4
 Furtim, 1. 2. 27
 Fusa, 1. 14. 7
 Fustes, 3. 2. 3
 Fustibus, 4. 17. 12
 Futilem, 5. 2. 8
 Futiles, 4. 17. 33
 Futurum, 1. 6. 9

G.

GAlli Cybebes, 3. 20. 4
 Gallinaceus, 3. 12. 1
 Garrulam, 3. 16. 10
 Garrulus, 3. 19. 7
 Gaudens, 2. 8. 14
 Gaudens pecore, 4. 4. 43

Gaudent, 1. 13. 1
 Gaudeo, 2. 7. 11
 Gaudere, 4. 16. 9
 Gaudio, 2. 5. 22: 4. 14. 14
 Gaudium, 4. 16. 10
 Gaudium hæredis, 4. 19. 18
 Gelu, 4. 18. 2
 Gemas, 3. prolog. 60
 Gemens, 5. 7. 10
 Gementes, 5. 1. 6
 Gemina, 4. 24. 9
 Gemitum, 4. 19. 22
 Gemitus, 1. 18. 3: 4. 22. 1
 Gemmeam, 3. 18. 8
 Genere, 4. 21. 6
 Genere quæstus, 4. 21. 6
 Genere vetusto, 5. prolog. 13.
 Generi, 2. epil. 4: 4. 14. 12
 Generis contempti, 5. 3. 8
 Generosum, 1. 29. 9
 Genitor, 3. 17. 10: 4. 17. 22.
 Gens, 3. prolog. 56
 Genus Ælopi, 2. prolog. 1
 Genus diversum, 1. 30. 7
 Genus fabularum, 3. prolog. 33
 Genus inerme, 1. 31. 6
 Genus jocorum, 4. 6. 2.
 Genus lepidum, 5. 7. 13
 Genus pavidum, 1. 2. 15
 Genus proprium, 1. 3. 10
 Genus spectaculi, 5. 5. 9
 Genus vitæ, 3. prolog. 15
 Genus utrumque, 3. 13. 4
 Genusque, 1. 11. 15
 Geris corpore, 1. 13. 7
 Gignendo, 3. 15. 14
 Glabros, 4. 4. 22
 Gladio, 3. 10. 27
 Gladium, 5. 2. 8
 Gloria, 3. 17. 12
 Gloria solennis, 3. prolog. 61
 Gloria vana, 4. 15. 4
 Gloria, 4. 24. 10

I N D E X

Gloriam, 1. 7. 3: 1. 11. 1: 2. epil. 4
 Gloriantis, 3. 8. 7
 Gloriarī, 1. 3. 1
 Gloriosum, app. 4. 8
 Gloriosus, 4. 23. 10
 Graculus, 1. 3. 4, 9
 Gradu, 2. 7. 6: 3. 2. 11: app. 3. 5
 Græciæ, 2. epil. 9
 Græciæ literatæ, 3. prolog. 54
 Graiûm, 4. 6. 11
 Granum, 4. 23. 13
 Gratia, 1. 14. 6: 3. 2. 1: 5. prol. secund. 3
 Gratiæ, 3. 10. 57
 Gratiam, 2. prolog. 12: 4. 24. 18: 5. 3. 6: app. 4. 14
 Gratias agere, 2. 8. 15
 Gratiôr, 3. 17. 9
 Gratis anhelans, 2. 5. 3
 Gratulantes, 4. 11. 4
 Gratulari, 4. 25. 27
 Gratum esset, 1. 22. 5
 Gratus est, 1. 23. 1
 Gravati, 2. 7. 1
 Grave, 1. 2. 7
 Gravem, 4. 9. 3
 Gravem alapam, 5. 3. 2
 Gravem rem, 3. prolog. 51
 Graves, 1. 9. 3
 Gravi casu, 1. 21. 2: 5. 7. 7
 Gravi contumelia, 1. 29. 2
 Gravi morbo, 1. 14. 5
 Gravi pondere, 2. 6. 10
 Graviter ferret, 4. 4. 31
 Grege, 2. 4. 14
 Gregi pavonum, 1. 3. 7
 Gregis, 1. 30. 5
 Gressu delicato, 5. 1. 13
 Gruis, 1. 8. 7
 Gubernator, 4. 16. 8
 Gulæque, 1. 8. 8
 Gustare, 1. 26. 6
 Gyro, 4. 25. 25

H.

HAbebat, 3. 8. 2
 Habebit, 2. epil. 9
 Habebunt, 3. prolog. 32
 Habemus, 4. 1. 2
 Habendi, 3. prolog. 21
 Habent, 1. 19. 1: 5. 4. 9
 Habent insidias, 1. 19. 1
 Habenti, 3. 3. 4
 Habeo, 3. 5. 4
 Habere, 4. 25. 5: 5. prol. 1: 5. 5. 9
 Habere documentum, 2. 4. 26
 Habere terminum, 5. prolog. 1
 Haberent, 4. 5. 7
 Haberes, 1. 13. 8
 Habes, 4. 23. 16
 Habet, 1. 7. 2: 2. 8. 18: 4. 21. 1
 Habitu, 1. 3. 2
 Habitu similes, 4. 15. 8
 Habuerint, 1. 12. 15
 Habueris, 3. 14. 10
 Hac, 3. 6. 10: 3. 15. 15: 3. 16. 10
 Hac re, 4. 9. 4
 Hæc, 1. 1. 14: 1. 5. 2: 1. 12. 2: 1. 14. 13: 1. 15. 3: 1. 17. 9: 1. 27. 1: 2. 8. 20 & 27: 3. 10. 7: 3. 10. 60: 4. 3. 12: 4. 7. 4: app. 4. 1
 Hæredem. 3. 10. 12
 Hæredem fecit, 4. 4. 7
 Hæredis, 4. 19. 18
 Hærentem, 4. 8. 12
 Hæreret, 1. 8. 4
 Hæseret, 4. 5. 8
 Hanc, 1 prol. 2: 1. 3. 16: 1. 12. 12: 1. 28. 5: 2. 5. 5: 3. prol. 22: 3. 9. 7: 3. 13. 5: 3. 13. 16: 4. 18. 5
 Hariolo, 3. 3. 1
 Hariolos, 3. 3. 6
 Harum, 4. 4. 7
 Has nœnias, 4. 1. 3

I N D E X

- Haud, 3. 2. 16
 Haustus, 1. 1. 8
 Heia, 5. 6. 3
 Heic, 2. 8. 5
 Hercule, 1. 1. 12
 Hercules, 4. 11. 3
 Herculi, 3. 17. 4
 Herculi sancto, 5. 4. 1
 Heu, 1. 30. 3: app. 2. 9
 Heus, 1. 23. 5: 2. 5. 21: 3: 14. 6
 Hi, 1. 5. 5: 3. 8. 4: 4. 21. 11
 Hic, 1. 11. 6: 1. 14. 5: 3. 3. 7: 3. 8.
 6: 3. 15. 2: 4. 21. 19: 5. 1. 17: 5.
 10: 6
 Hilarè convivium, 4. 21. 20
 Hilaritate, 4. 16. 7
 Hinc, 1. 2. 4: 3. prolog. 60: 4. 3. 3
 Hippolytus, 3. 10. 3.
 Hirci, 4. 15. 2
 Hircumque, 4. 8. 12:
 Hircus, 4. 8. 5
 His, 3. prol. 44: 3. 7. 4: 3. 15. 18:
 app. 3. 8
 Hispidi suis, 5. 10. 4
 Historia, 4. 5. 2
 Hoc, 1. 2. 15. 31: 1. 3. 3: 1. 7. 3:
 1. 10. 3: 1. 14. 19, 17: 1. 19. 8:
 1. 22. 10: 1. 29. 8: 1. 30. 4: 2. 7.
 13: 3. 1. 7: 3. 4. 5: 3. 7. 17: 3. 10.
 54: 3. 11. 4: 3. 12. 8: 3. 19. 10:
 3. 20. 9: 4. 1. 8: 4. 2. 6: 4. 6. 2:
 4. 6. 17, 25: 4. 7. 2: 4. 15. 7: 4.
 19. 9, 11: 4. 21. 6: 4. 22. 3: 4. 25.
 11: 5 prol. 2: 5. 3. 11: 5. 5. 22: 5.
 9. 4: 5. 10. 10
 Hodie, 4. 10. 12: 4. 24. 6
 Homine, 1. 22. 1
 Hominem, 2. 5. 18: 3. 19. 9, 11: 4.
 21. 24
 Hominem quæro, 3. 19. 9
 Hominemque, 5. 5. 21
 Homines, 1. 1. 14: 4. 24. 1
 Homini, 1. 31. 1: 2. 1. 12: 2. 2. 7:
 3. 11. 7: 4. 12. 1
 Homini improbo, 1. 31. 1
 Hominibus, 1. 25. 1
 Hominis, 4. 3. 4: 4. 4. 49: 4. 17. 33
 Hominis mali, 1. 19. 1
 Hominisque, 3. 3. 13
 Hominum, 4. 17. 3: 4. 23. 22
 Hominum mores, 3. prolog. 50
 Hominum Sator, 3. 17. 10
 Hominum tenuitas, 2. 7. 13
 Hominumque, 2. 8. 7
 Homo, 4. 8. 1: 4. 21. 1: 4. 24. 27
 Homo bilinguis, 2. 4. 25
 Homo doctus, 4. 21. 1
 Homo meus, 5. 7. 32
 Honore, 3. 17. 7: 5. 7. 38
 Honorem, 1. 7. 3
 Honori, 3. prolog. 30
 Honoris viam, 2. epil. 3
 Honos, 4. 24. 2
 Hora dicta, 4. 24. 19
 Horæ momentum, 3. prolog. 5
 Horas singulas, 3. 15. 13
 Hordei, 5. 4. 3
 Hordeo, 2. 7. 3
 Hordeum, 2. 7. 9
 Horrendo, 1. 11. 10
 Horrìda, 4. 21. 9
 Hortatus, 1. 18. 4
 Hortulis, 4. 4. 34
 Hortulos, 4. 4. 26
 Horum, 3. 13. 11: 4. 23. 9
 Hos, 1. 1. 10: 4. 17. 31: 3. 13. 2: 4.
 17. 31
 Hospitium, 2. 8. 16
 Hostem, 4. 3. 5
 Hosti, 1. 28. 10
 Hostia, 3. 3. 11
 Hostibus, 4. 5. 8. app. 5. 1
 Hostile, 1. 21. 8.
 Hostis, 3. 2. 19
 Hostis callidi, 4. 1. 18
 Hostium, 1. 15. 5

Huic,

I N D E X

Huic, 1. 26. 8: 3. prol. 48: 3. 5. 6
 Hujus, 3. 4. 7: 5. 4. 7
 Humana ossa, 1. 27. 3
 Humanam, 4. 24. 24: app. 3: 2
 Humanitati, 3. 16. 1
 Humanum, 5. 3. 9
 Humano, 3. 3. 5
 Humeris, 2. 5. 12
 Humi, 1. 18. 3
 Humiles, 1. 28. 1: 1. 30. 1
 Humiles nati, 1. 27. 2
 Humum, 2. 5. 15
 Hunc, 1. 13. 5: 2. 4. 16: 3. 1. 4: 4.
 19. 5: 5. 1. 14: 5. 7. 34
 Hydrum, 1. 2. 24
 Hyemem, 4. 23. 13

I.

J Acebat humi, 1. 18. 3
 Jacent, 4. 6. 13
 Jacentem, 1. 17. 8
 Jacentis, 3. 15. 15
 Jacere, 3. 1. 1
 Jaceret, 1. 2. 16: 1. 21. 4
 Jaceret morbo confectus, 1. 14. 5
 Jaces, 1. 27. 9: 3. 12. 3
 Jactans gloriam, 1. 11. 1
 Jactans officium, 2. 5. 15
 Jactans tintinnabulum, 2. 7. 5
 Jactas, 4. 23. 17
 Jactat, 3. 8. 6
 Jactat basia, 5. 7. 28
 Jactat frustra, 3. 7. 22
 Jactat meritum, 1. 22. 12
 Jactis telis, 4. 3. 5
 Jacuit, 1. 24. 10
 Jam, 1. 8. 3: 3. prol. 27: 5 prol. al-
 tero. 9: 5. 2. 9: 5. 5. 25: 5. 10. 9:
 app. 1. 2
 Jam nunc, 4. 20. 6
 Jampridem, 5. prolog. altero. 2
 Januam, 4. 24. 30

Januam intravit, 3. 10. 20
 Ibant, 2. 7. 1
 Ibi mirans, 1. 12. 5
 Ibi stans, 3. 3. 14
 Icto foedere, 1. 31. 8
 Ictu, 1. 21. 6
 Id demum, 3. 11. 7
 Id quod, 3. 10. 15
 Idem, 4. 14. 3: 5. 5. 24
 Idem ille, 4. 24. 4
 Ideo, 2. 8. 11
 Igitur, 1. 2. 7: 1. 25. 5
 Ignavis, 1. 21. 2
 Ignavo, 1. 29. 11
 Ignem, 3. 19. 3
 Ignis, 4. 10. 9
 Ignorans, 5. 1. 10
 Ignorantes, 5. 2. 14
 Ignoto, 1. 14. 2
 Ignotos fallit, 1. 11. 2
 Ignotum, 3. 15. 5
 Ignovit, app. 4. 9
 Iis, app. 4. 3
 Ilium, 3. 10. 4
 Illa, 1. 9. 5: 1. 10. 5: 1. 12. 14: 1.
 16. 4: 1. 18. 6: 1. 28. 7: 3. 2. 9, 17:
 3. 6. 4: 3. 8. 6: 3. 13. 13: 3. 15. 9:
 10: 3. 16. 15: 4. 4. 43: 4. 7. 5: 4.
 8. 7: 5. 3. 3
 Illæ, 1. 2. 18: 1. 31. 10
 Illam, 1. 3. 15: 3. 15. 4, 7: 5. 1. 5
 Illas, 4. 4. 28: 4. 12. 7: 4. 15. 4
 Ille, 1. 1. 9: 1. 2. 7: 1. 11. 12: 1. 14.
 10: 1. 15. 7: 1. 22. 4: 1. 25. 8: 1.
 29. 5: 2. 1. 9: 2. 5. 21: 2. 7. 4: 2.
 8. 8, 14, 18: 3. 3. 9: 3. 5. 8: 3. 7:
 9: 3. 8. 12: 3. 10. 18: 3. 10. 58: 3. 14.
 7: 3. 19. 10: 4. 3. 10: 4. 19. 11: 4.
 20. 8: 4. 22. 3: 4. 24. 4: 5 prol. 12:
 5. 1. 15: 5. 4. 4: 5. 5. 16, 36: 5.
 6. 4: app. 4. 6
 Ille stultus, 1. 13. 9
 Ili, 1. 3. 8: 1. 22. 10: 1. 24. 6, 8:
 1. 26.

I N D E X

1. 26. 4: 1. 27. 5: 2. 2. 6: 3 prol. 24: 3. 5. 3: 3. 10. 52: 4. 4. 37: 4. 17. 32: 4. 21. 12: 4. 23. 11: 4. 24. 13: 5. 2. 17
 Illic, 4. 6. 15
 Illis, 1. 2. 12: 1. 3. 12: 1. 7. 3: 1. 30. 6: 2 epil. 15: 3. 2. 19: 3. 12. 8: 4. 1. 4: 4. 6. 25: 4. 24. 2
 Illius, 1. 14. 8: 3. prolog. 38: 4. 24. 26
 Illius interessē, 4. 24. 26
 Illo, 5. 4. 6
 Illorum, 1. 30. 11
 Illos, 1. 1. 14: 1. 10. 6: 1. 14. 17: 4. 17. 13
 Illuc, 4. 19. 16
 Illud, 1. 8. 6: 5. 7. 34
 Illum, 1. 11. 4: 3 prol. 30: 3. 18. 3: 3. 20. 3: 4. 11. 7: 5 prol. 6: 5. 2. 9: 5. 3. 13
 Imam, 2. 4. 3
 Imbresque, 3. 7. 12
 Imitari, 1. 24. 1: 5 prolog. 16
 Imitatum, 5. 5. 33
 Imitatus est, 5. 5. 17
 Immanem, app. 4. 12
 Immanes, 4. 22. 1
 Immiscuit se, 1. 3. 7
 Immisit se, 4. 8. 10
 Immodicæ, 5. 5. 42
 Immolasset, 5. 4. 1
 Immolatos, 4. 5. 9
 Immolatur, 4. 23. 4
 Impar duabus, 2. 6. 17
 Impares, 4. 15. 8
 Impediret, 5. 8. 6
 Impeditus, 1. 12. 10
 Impegerat lapidem, 3. 5. 2
 Impendas curam, 3 prolog. 11
 Impensam funeris, 4. 19. 25
 Imperio, 5. 1. 2
 Imperium, 1. 31. 12
 Impetrant, 4. 17. 21
 Impetrassent, 4. 15. 1
 Impetravit, 1. 19. 5: 4. 25. 22
 Impetrem, app. 1. 5
 Impetu, 1. 11. 10: 1. 16. 6: 3. 2. 14: app. 4. 5
 Impetum, 4. 6. 20: 4. 24. 7
 Impetum iræ, 3. 10. 25
 Impetum generosum, 1. 29. 9
 Impetus, 3. prolog. 59
 Impinge lapidem, 3. 5. 7
 Impleam, 3. 9. 7
 Implet, 4. 4. 13
 Impletur, 3. 7. 24
 Implicuisset, 3. 10. 41
 Imponere, 4. 17. 29
 Importaret, 1. 28. 6
 Impositurum clitellas, 1. 15. 8
 Imposuit, 4. 9. 1
 Improba, 1. 1. 3
 Improbam, 1. 22. 9
 Improbis, 1. 8. 1: 4. 18. 6
 Improbitas, 1. 5. 11
 Improbo, 3. 11. 1
 Improbo dente, 4. 7. 1
 Improbo homini, 3. 31. 1
 Improbo imperio, 5. 1. 2
 Improbo sponso, 1. 16. 1
 Improbum, 2. 1. 6
 Improbum animal, 5. 3. 8
 Imprudens, 3. 2. 2: 3. 13. 8
 Imprudentiæ, 4. 19. 5: app. 4. 7
 Imprudentiam, 4. 4. 48
 Imprudentibus, 1. 22. 12
 Impudentem, 3. 5. 9
 Impudenti, 1. 3. 8
 Impudentia, 1. 14. 18
 Impugnantur, 3. 10. 53
 Impune abire, 1. 8. 3
 Impune lædi, 1. 21. 9: 4. 3. 13
 Imputare, 1. 22. 8
 In, 1. 4. 3: 1. 12. 4, 10: 1. 17. 8: 1. 19. 4: 1. 20. 3: 1. 22. 10: 1. 24. 2: 1. 30. 2, 9: 2 prol. 11: 2. 1. 7: 2. 4. 1, 2, 10, 13: 2. 5. 2, 8, 18: 2. 6. 4:

I N D E X

2. 6. 4: 2. 8. 19: 2 epil. 16: 3 prol. 18, 20, 22, 23, 36, 40: 3. 1. 5: 3.
 2. 2, 11: 3. 6. 1: 3. 7. 12: 3. 8. 4,
 13: 3. 10, 11, 22, 26, 32: 3. 12. 1:
 3. 13. 1: 3. 14. 1, 5: 3. 15. 13, 14:
 3. 16. 4: 3. 17. 1: 4. 4. 1: 4. 5. 2,
 6, 8: 4. 7. 3: 4. 8. 1, 3, 5: 4. 19.
 10: 4. 21. 1, 7, 8: 4. 22. 2: 4. 23.
 6, 13: 5 prol. 2, 20: 5. 1. 15: 5. 3.
 6: 5. 5. 10, 13, 16, 31: 5. 6. 1, 3:
 5. 7. 22, 28, 32: 5. 8. 1: 5. 9. 1:
 app. 2. 3. 8: app. 4. 2. 10
 Inane, 1. 22. 12
 Inani, 1. 3. 4
 Incensus, 3. 10. 18
 Incipiebat, 5. 7. 17
 Incipit, 1. 6. 2: 1. 28. 5.
 Incitatus, 1. 1. 4
 Incola stagni, 1. 6. 6
 Incolume, 1. 8. 12
 Incolumem, 4. 23. 21
 Incolumes, 1. 28. 12
 Incolumis Roma, 5. 7. 27
 Incommodo, 5. 3. 10
 Inconveniens, 3. 13. 6
 Incorrupta, 4. 12. 8
 Increpans, 3. 6. 1
 Incubucrim, 3. prolog. 22
 Incubuit ferro, 3. 10. 33
 Inde, 2. 4. 18: 4. 13. 3
 Indicat, 1. 15. 3
 Indignans, 1. 29. 5
 Indignari, 4. 15. 2
 Indignata, 1. 24. 9
 Indigne ferens, 3. 18. 1
 Indigne tuli, 1. 21. 10
 Indigno, 3. 12. 3
 Indignos, 1. 8. 2
 Inducta verbis, 2. 6. 14
 Industria, 2. prolog. 4
 Induxi, 3. prolog. 62
 Inedia, 2. 4. 23
 Ineptum, 4. 20. 7
 Inerme, 1. 31. 6
 Inertes, 1. 2. 26
 Inertes fuci, 3. 13. 2
 Inerti somno, 3. prolog. 55
 Infelicem, 1. 12. 13
 Infelix, 2. 8. 6: 3. 20. 1
 Inferior, 1. 1. 3
 Infestis taurus, 1. 21. 7
 Inflare, 1. 24. 10
 Inflavit, 1. 24. 4
 Infundite, 3. 13. 9
 Ingemuit, 1. 13. 12
 Ingenia, app. 4. 17
 Ingenium, 3. prolog. 4: 4. 6. 14: 5.
 1. 11: 5. 5. 45
 Ingenio, 2. epilog. 1: 3. prolog.
 53
 Ingrata, 1. 8. 11
 Ingravantibus, 5. 10. 3
 Ingredier, 5. 7. 17
 Inhospitalis, 4. 6. 10
 Injecta est, 1. 27. 5
 Initio, 1. 18. 7
 Injuria, 1. 31. 9: 4. 24. 17
 Injuriae, 5. 3. 5
 Injuriae patiens ovis, 1. 5. 3
 Injuriam, 4. 17. 27
 Injuriam veterem, 1. 21. 6
 Injusta nece, 1. 1. 13
 Inlicere pretio, 1. 8. 6
 Inlidat, 2. 6. 12
 Inludens, 5. 7. 38
 Innocentes, 1. 1. 15
 Innocenti, 4. 25. 23
 Innocentis, 3. 10. 38
 Inopia deperditus, 1. 14. 1
 Inops, 1. 24. 1
 Innotuit, 1. 10. 1
 Innoxius, 2. 1. 4
 Inquinari, 1. 29. 11
 Inquinassent, 1. 2. 21
 Inquis, 3. prolog. 4
 Inquit, 1. 1. 5: 1. 1. 12: 1. 2. 29: 1.
 6. 7:

I N D E X

6. 7: 1. 7. 2: 1. 8. 11: 1. 9. 5: 1. 11. 14: 1. 17. 9: 1. 18. 6: 1. 19. 10: 1. 22. 2: 1. 23: 5: 2. 1 5: 2. 4. 13: 2. 5. 21: 2. 7. 11: 2. 8. 8: 3. 3. 17: 3. 4. 4: 3. 5. 3: 3. 6. 2: 3. 7. 9: 3. 7. 26: 3. 8. 14: 3. 9. 7: 3. 10. 44: 3. 12. 3: 3. 14. 6: 3. 15. 2: 3. 19. 9: 4. 1. 19: 4. 7. 6: 4. 11. 7: 4. 15. 4: 4. 24. 14: 5. 2. 9: 5. 5. 23: 5. 6. 3: 5. 9. 4: app. 1. 5: app. 2. 9
 Inridebas, 1. 9. 9
 Inridens, 5. 3. 3
 Inrigatus venas, 4. 14. 9
 Infamia, 4. 8. 3
 Infectatus est damnum, 3. 11. 3
 Infecuta, 3. 2. 7
 Inferens rostrum, 1. 26. 8
 Infidias, 1. 19. 1: 4. 1. 18
 Infidiis, 2. 7. 7
 Infidiosum, 2. 4. 9
 Insigni, 3. 8. 3
 Insignis, 1. 11. 14
 Insilit, 1. 2. 20
 Insitivos liberos, 3. 3. 10
 Insolens, 1. 11. 12
 Insolentem, 5. 7. 2
 Insolentiam, 3. 6. 8
 Insolentiis, 4. 25. 31
 Infontem, 3. 10. 36
 Inspexerant, 3. 8. 5
 Inspiciat, app. 2. 2
 Instante partu, 1. 18. 2
 Instantem, 1. 22. 1: 2. 8. 2
 Instat, 1. 30. 3
 Instrumentum, 4. 4. 24
 Infuctâ, 1. 11. 5
 Infuctis, 1. 2. 8
 Insula, 4. 21. 8
 Infultum est, 4. 6. 17
 Insultare, 1. 21. 11
 Integritatis testes, 3. 11. 5
 Intelligit, 2. 5. 19: 4. prolog. 6: 5. 7. 30
 Intelligo, 1. 12. 13: 4. 20. 2
 Intelligunt, 3. 12. 8
 Intempestive, 3. 19. 12
 Intendit cutem, 1. 24. 6
 Inter, 3. 4. 2: 5. 5. 8
 Inter aras, 4. 23. 5
 Inter capellas, 3. 15. 1
 Inter hæc, 2. 8. 20
 Inter homines, 4. 24. 1
 Inter illas, 4. 12. 7
 Inter illos, 1. 10. 6
 Inter manus, 5. 7. 10
 Intercipit, 4. 11. 2
 Interdicit, 4. 10. 20
 Interdiu, 3. 16. 5
 Interesse, 4. 24. 26
 Interfecit, 4. 3. 6
 Interficit, 1. 9. 7
 Interiore, 4. 1. 7
 Interponere, 2. prolog. 9
 Interpositis, 3. 2. 12
 Interposuero, 5. prolog. altero. 1
 Interposuit, 4. 24. 9
 Interpretari, 4. 4. 32
 Interque eadem, 2. 7. 8
 Interrogata, 1. 30. 4
 Interrogavit, 1. 24. 5
 Intervenit, 2. 1. 2
 Intrare, 3. prolog. 16: 5. 9. 2
 Intravit, 3. 10. 21
 Intrito cibo, 1. 26. 7
 Intuens, 1. 30. 2
 Intuere, 4. 1. 3
 Intulit, 1. 1. 4
 Invenite, 3. 12. 6
 Invenimus, 5. 6. 6
 Inveniri, 1. 12. 2
 Inveniri, 4. 10. 17
 Invenit, 1. 27. 4: 5. 6. 1
 Invenit, 4. 17. 8: 4. 20. 8
 Invenit exitium, 1. 31. 2
 Invenit tandem, 3. 19. 4
 Inveniunt, 5. prolog. alt. 5

I N D E X

- Inventum, 3. prolog. 33
 Inventuri, 3. 2. 8
 Invicem, 2. 2. 7: 3. 7. 3: 3. 8. 9
 Invidia, 1. 24. 3: 2 epil. 7: 3. 8. 10:
 5 prol. alt. 8
 Invidiæ, 3. 9. 4
 Invido, 5. 6. 5
 Invisa, 4. 10. 6
 Invisæ, 4. 11. 1
 Invisus est, 4. 23. 11
 Invitare, 4. 24. 16
 Invitasse, 1. 26. 4
 Invitatur, 4. 23. 11
 Invitatus est, 4. 14. 8
 Invitavit, 5. 5. 5
 Invitum, 4. 3. 9
 Involvens, 4. 6. 14
 Involvit se, 4. 1. 12
 Inutilis, 1. 2. 23
 Jocans, 3. 4. 3
 Jocari, 1 prolog. 7
 Jocata est, 2. 5. 23
 Jocis, 3 prolog. 37
 Jocorum, 4. 6. 2
 Jocos, 3. 8. 7
 Jocularè, 4. 1. 1
 Jocus est, 1. 21. 2
 Jove, 1. 2. 11: 4. 15. 1: 4. 19. 12
 Jovem, 1. 2. 21, 27: 4. 17. 1
 Jovi, 3 prolog. 18
 Jovis, 4. 10. 1: 4. 17. 10
 Ipsa, 1. 26. 9: 3 prol. 20: 5. 5. 15
 Ipsam, 3 prolog. 50
 Ipse, 4. 10. 16: 4. 18. 3: 4. 19. 19:
 5. 8. 4
 Ipsî, 5. 1. 4
 Ipso, 1. 28. 7: 4. 21. 22: 5. 7. 19
 Ipsos, 3. 2. 13
 Ipsum, 4. 19. 19: 5 prolog. 6: 5. 1.
 19: 5. 5. 36
 Irâ Deûm, 4. 10. 18
 Iracundos, 4. 3. 12
 Iræ, 3. 10. 25
 Iram repressit, 1. 29. 10
 Irascaris, 4. 19. 14
 Irascitur, 3. 8. 6
 Iratè, 4. 24. 14
 Iratis, 4. 19. 15
 Irato, 3. 2. 14
 Iratus, 4. 3. 3
 Ire, 5. prolog. 20
 Irridens, 5. 3. 3
 Irritos, 1. 23. 2
 Is, 1. 15. 5: 5. 7. 6
 Ista, 1. 23. 7: 2 prol. 12: 4. 10. 5
 Istam, 1. 1. 6: 3. 8. 16
 Istis, 5. 2. 11
 Istum, 3. 6. 5
 Ita, 1. 1. 13: 1. 9. 5: 1. 30. 11: 4. 4. 48
 Ita locutus, 1. 22. 9
 Ita nunc, 4. 14. 14: 4. 17. 35
 Itaque, 1. 27. 7
 Iter, 3. 10. 19
 Iter longius, 3. 19. 5
 Itératur, 5. 7. 32
 Itidemque, 3. 8. 3
 Jubent, 4. 17. 16
 Juberent, 5. 5. 19
 Jubet, 1. 11. 12: 5. 7. 31
 Jucunditas, 4. 19. 21
 Jucundum, 3. 1. 3
 Judex, 3 prolog. 42
 Judex sedit Simius, 1. 10. 6
 Judicare, 4. 20. 1
 Judicatis, 5 prolog. 19
 Judice, 3. 13. 3
 Judices, 3. 10. 3: 5. 5. 38
 Judicet, 3. 10. 6
 Judicio, 4. 25. 27: 5. 5. 2
 Judicium, 3 prolog. 63
 Judico, 5. 3. 13
 Jugo, 3 prolog. 8
 Jugo Pelei nemoris, 4. 6. 6
 Jugulatus, 5. 4. 6
 Jugum, 3. 6. 6
 Jumenta, 4. 4. 24

I N D E X

Junonem, 3. 18. 1
 Jupiter, 3. 17. 6: 4. 17. 13: 5. 8. 4:
 app. 3. 2
 Jura, 4. 12. 8
 Jure neglecto, 4. 4. 20
 Jure simili, 1. 26. 2
 Jurejurando, 1. 8. 7
 Jurgii, 1. 1. 4
 Jurgium petulans, 3. 11. 2
 Jurisjurandi, 3. 10. 40
 Jurisperitos, 4. 4. 14
 Jusserat, 3. 10. 22
 Jusserunt, app. 5. 4
 Juslit, 1. 14. 9: 5. 4. 3
 Jussus est parare coenam, 3. 19. 2
 Justius, 4. 25. 23: 5. 5. 46
 Justoque, 4. 6. 20
 Juvant, 4. 6. 22
 Juvencum, 2. 1. 1
 Juvenes, 4. 24. 21, 30
 Juvenis pulcra, 2. 2. 5

L.

L Abi, 5. 5. 1
 Labor, 2. epil. 15: 4. 25. 7
 Laborant, 1. 30. 1
 Laboras, 1. 22. 6: 4. 23. 16
 Labore, 3. 7. 24: 3. 20. 6: 4. 19. 9
 Laborem, 3. 11. 4
 Labori, 2. epil. 8
 Labori, 4. 25. 7
 Laboris, 2. 8. 24
 Laboro nihil, 4. 23. 8
 Lacerari, 1. 12. 11
 Lacerat, 1. 1. 13
 Laceratus morfu canis, 2. 3. 1
 Laccissis me, 4. 23. 18
 Lachrymas, 4. 16. 4
 Lacte, 3. 15. 8
 Lacum, app. 2. 5
 Lacus, 1. 6. 7
 Lædat, app. 4. 1

Lædendi, 5. 3. 7
 Lædere dente, 4. 7. 6
 Læderet, 3. 2. 5
 Lædi, 1. 21. 9
 Lædi, 2. 6. 6: 4. 3. 13
 Læferant, 3. 2. 19
 Læferit, 1. 26. 1
 Læsit, 1. 18. 1
 Læfura, 3. 8. 9
 Læfus vulnere, 2. 7. 12
 Læta, 4. 24. 21
 Lætabor, 3. prolog. 31
 Lætare, 5. 7. 27
 Lætor, 4. 3. 7
 Læva, 3. 18. 12
 Lagonæ, 1. 26. 10
 Lagonam, 1. 26. 8
 Lambe, 1. 25. 6
 Lamberet, 1. 26. 10
 Lanæ, 4. 4. 43
 Languentis avi, 4. 25. 15
 Languere, 5. 10. 3
 Languidas, 3. 2. 9
 Languido, 5. 1. 23
 Lanificæ, 4. 4. 23, 35
 Lanificam, 4. 5. 5
 Laniger, 1. 6. 6
 Lanium, 3. 4. 1: 3. 15. 13
 Lanius, 3. 4. 3
 Lapidem, 3. 5. 2, 7
 Laqueis, app. 4. 11
 Laqueos, 4. 1. 17
 Largam, 2. 4. 24
 Large, 2. 6. 15
 Largo, 3. 7. 14
 Laflabis te, 2. 6. 10
 Latè, 3. 1. 3
 Latens, 5. 5. 31
 Latenti, 2. 8. 5
 Latet, 4. 5. 13
 Latibula, 1. 30. 9
 Latibulis, 2. 8. 1
 Latinis, 5. 5. 44

I N D E X

- Latior bove, 1. 24. 5
 Latium, 2. epil. 8
 Latrans fenex, 5. 10. 7
 Latrem, 1. 23. 6
 Latro, 1. 1. 4
 Latrone occiso, 5. 2. 7
 Latrones, 2. 7. 7
 Lavare, 4. 13. 1
 Lavationem, 4. 4. 22
 Laudabile, 2. 1. 13
 Laudandum, 4. 20. 7
 Laudaram, 1. 12. 15
 Laudari, 1. 13. 1
 Laudas, 3. 7. 26: 5. 10. 9
 Laudat cornua, 1. 12. 5
 Laudatis, 1. 12. 1
 Laude, 3 prolog. 22
 Laudem, 4. 11. 2: 4. 21. 5: 4. 24. 5
 Laudes duæ, 4. 24. 13
 Laudibus, 4. 23. 3: 5. 5. 20
 Laudis, 5. 5. 7: 2. epil. 11
 Laurea, 3. 17. 3
 Laus, 5 prolog. 17
 Laxaris, 3. 14. 11
 Laxat, app. 4. 17
 Lecto, 1. 18. 4
 Lector, 2. prolog. 11: 4. 6. 22
 Lectum, 3. 10. 26
 Leda, 4. 24. 9
 Legati, 4. 17. 6
 Legatos, 4. 17. 1, 13, 16, 27, 34
 Legem, 3. 13. 5
 Legendum, 3 prolog. 62
 Legerat, 4. 21. 20
 Legere, 3 prolog. 1: 4. 6. 2
 Legere capillos, 2. 2. 7
 Legerunt, 3. 17. 2
 Leges, 3 prolog. 10, 31
 Legi, 4. 25. 33
 Legibus, 1. 2. 1
 Lento, 3. 6. 6
 Lentus, 1. 15. 7
 Leo, 1. 5. 6, 7: 1. 11. 3: 1. 21. 4:
 app. 4. 5, 10
 Leone, 1. 5. 4: app. 4. 2
 Leonem, app. 4. 18
 Leonis, 1. 11. 10
 Lepidum, 5. 7. 13
 Leporem, 1. 9. 4
 Lepores, app. 2. 4
 Lepus femianimus, 1. 9. 8
 Leto, 1. 22. 9
 Levans, 4. 3. 4
 Levem, 1. 29. 1
 Levi, 1. 12. 8
 Levitas, 5 prolog. 8: 5. 7. 3
 Libeat, 1. 3. 1
 Libelli, 1 prolog. 3
 Libellos, 3 prolog. 1
 Libellum, 4. 6. 3: 5 prolog. 14
 Libenter, 1. 18. 1: 5. 4. 5
 Liber, 3. 7. 27
 Liber animus, 3 prolog. 3
 Liberalis repente, 1. 23. 1
 Liberat, 3. 2. 10
 Liberis, 1. 2. 10
 Liberos, 1. 6. 9: 3. 3. 10
 Libertas, 1. 2. 2: 3. 7. 1
 Liberto, 3. 10. 11
 Libertus, 3. 10. 44
 Libido, 4. 14. 14
 Libitina, 4. 19. 26
 Librum, 3 prolog. 29
 Libuerit, 2 prolog. 9
 Licentia, 1. 2. 3: 3. 7. 25: 4. 24. 8
 Licet, 4. 20. 2: 5 prolog. 16
 Ligamina, app. 4. 15
 Ligarant, 4. 5. 6
 Ligato crure, 5. 7. 36
 Ligneo, 2. 5. 14
 Limam, 4. 7. 5
 Limassët, 3. 10. 4
 Limen Musarum, 3 prolog. 16
 Liminis, 3. 7. 9
 Limo, 1. 2. 15
 Linguam, 1. 23. 5: 4. 13. 2: 5. 2. 13
Bb 2
Lino-

I N D E X

- Linoque, 3 prolog. 57
 Linteo, 2. 5. 12
 Liquidam, 1. 26. 5
 Liquit, 4. 8. 12
 Liqueor, 1. 1. 8: 4. 8. 6
 Liqueore, 1. 12. 4
 Lis, 3. 13. 3
 Lis est orta, 4. 3. 3
 Literæ, 4. 24. 1
 Literarum plaufum, 5 prolog. 20
 Literarum studio, 4. 21. 19
 Literatæ, 3 prolog. 54
 Literis, 4. 6. 23: 5. 5. 44
 Litigabat, 3. 11. 1
 Livor, 2. epilog. 10: 3 prolog. 60: 4. 20. 1
 Loca, 5. 5. 12
 Loca, app. 1. 3
 Locat nomen, 1. 16. 1
 Loco, 1. 14. 2: 1. 18. 6: 1. 19. 10: 1. 28. 7: 3. 12. 3
 Loco mercedis, 4. 24. 33
 Loco obscuro, 4. 1. 12
 Locum, 1. 18. 1: 1. 19. 5: 2. 1. 7: 2. 4. 16: 4. 8. 5
 Locuples, 4. 21. 6
 Locupletes, 1. 27. 2
 Locus est auxilio, 4. 25. 16
 Locus narrantis, 2 prolog. 5
 Locutam, 1. 26. 11
 Locuti, 3. 20. 9: 5. 7. 24
 Locutus, 1. 5. 6: 1. 22. 9: 1. 27. 9: 4. 1. 8: 4. 17. 26
 Locutus est, 4. 17. 26: 5. 4. 4
 Longa, 5 prolog. 19
 Longeque, 1. 1. 3
 Longe vetustior, 4. 6. 8
 Longi mora, 4. 4. 18
 Longior, 4. 25. 13
 Longitudinem, 1. 8. 8
 Longius iter, 3. 19. 5
 Loquantur, 1 prolog. 6
 Loqui, 1. 13. 5: 4. 12. 1: 5. 5. 39
 Loquitur, 1. 9. 6
 Lora, 3. 6. 7
 Luat, 3. 10. 44
 Lubitum, 3. 15. 4
 Luce, 3. 7. 19
 Lucem, 2. epil. 16
 Lucerna, 3. 10. 29: 4. 10. 13
 Lucernam, 4. 10. 12
 Lucernam accenderet, 3. 19. 4
 Lucri, 5. 6. 3
 Lucro, 4. 11. 8
 Lucrum, 1. 23. 8
 Lucrum dulce, 3. prolog. 26
 Lucrum facias, 1. 23. 8
 Lucrum periculofum, 5. 4. 8
 Luctans cornibus, 5. 9. 1
 Luctum, 1. 28. 6
 Luctus, 1. 12. 15
 Luculli, 2. 5. 9
 Ludentem, 3. 14. 1
 Ludentes, 3. 8. 5
 Ludimus, 4. 1. 2
 Ludis, 5. 7. 6
 Ludorum, 5. 7. 19
 Ludos, 5. 5. 41: 5. 7. 16
 Ludus, 3. 14. 12
 Luere pœnas, 1. 17. 1
 Lues, 4. 10. 7
 Luget, 4. 6. 12
 Lumen, 3. 10. 24
 Lumen fuum, 4. 10. 2
 Lumine, 3. 19. 8
 Luminis, 4. 10. 12
 Lupe, 1. 1. 7
 Lupi, 1. 8. 4
 Lupo, 1. 8. 9
 Lupo fponfore, 1. 16. 4
 Lupum, 1. 17. 8
 Lupus, 1. 1. 1: 1. 1. 2: 1. 10. 4: 1. 17. 4: 3. 7. 2: 3. 7. 16
 Lufcinii, 3. 18. 2
 Lufcinio, 3. 18. 11
 Luftrare, app. 4. 16

I N D E X

Lustravit domos, 3. 19. 3
 Luxu vitam trahit, 4. 4. 37
 Luxuriabant, app. 4. 3
 Luxuriæ domum, 4. 4. 44
 Lympharum speculo, 1. 4. 3

M.

M Acerat, 4. 19. 21
 Macie confectus, 3. 7. 2
 Magis, 3. 4. 5: 3. 16. 8
 Magistræ, 2. 6. 15
 Magna, app. 5. 6
 Magnæ, 2. 7. 14
 Magnaque invidia, 3. 7. 10
 Magnas opes, 3 prolog. 24
 Magni Jovis, 4. 17. 10
 Magnitudine, 3. 18. 6
 Magnitudinis, 1. 24. 3
 Magnitudo principum, 4. 5. 12
 Magno, 2. 4. 13: 2. 8. 19: app.
 2. 3
 Magno apparatu, 4. 24. 21
 Magno clamore, 1. 2. 11
 Magno dolore victus, 1. 8. 5
 Magnoque risu, 5. 7. 31
 Magnum beneficium, 3. 15. 12
 Magnus, app. 3. 6
 Magnus Jupiter, 4. 17. 13
 Majestas, 2. 5. 22
 Major, 1. 24. 8: 5. 5. 25
 Majore, 3. 3. 13: 5. 3. 10
 Majore nisu, 1: 24. 7
 Majorem turbam, 5. 4. 11
 Majorem molestiam, 4. 6. 24
 Majori, 3. 3. 11
 Majoris, 2. 5. 25
 Majus, 1. 2. 31: 4. 1. 2
 Majus pretium, 5. prol. alt. 5
 Mala, 1. 9. 9
 Mala videre, 1. 16. 2: 4. 9. 4
 Malè, 4. 24. 19

Male mulcatus, 1. 3. 9
 Maledixisti, 1. 1. 10
 Maledixit, 1. 1. 12
 Maleficii, 1. 17. 1
 Malefico, 2. 3. 2: 4. 10. 20
 Maleficus, 2. 6. 2
 Mali, 1. 19. 1: 2. 4. 25: 3. 10. 44
 Maligna, 3. 10. 36
 Malignitas, 5 prolog. 15
 Malis, 3 prolog. 43: 3. 8. 15: 4. 11
 7: 4. 18. 1
 Malitia, 2. 4. 5
 Malo, 4. 8. 2: 5. 4. 12
 Malo adfligetur, 1. 5. 10
 Malorum, 4. 10. 5: app. 2. 10
 Maluisset, 5. 7. 9
 Malum, 1. 2. 30, 31: 1. 8. 6: app.
 2. 1
 Malum finire, 1. 18. 7
 Malum perferte, 1. 2. 30
 Malus furor, 1. 14. 1
 Mandant, 4. 24. 21
 Mandantur, 4. 17. 33
 Mandata, 1. 2. 27
 Manebit, 5. 5. 44
 Maneret, 4. 4. 30
 Manes Deos, 1. 27. 4
 Manibus, 3 prolog. 6
 Manifestis, 5. 5. 3
 Manu, 2. 5. 9
 Manubrium, app. 5. 3, 5
 Manum, 5. 1. 5
 Manus, 4. 6. 16: 4. 20. 8: 5. 7. 10
 Mare, 2. 5. 10
 Mares, 4. 14. 1
 Margaritam, 3. 12. 2
 Margine, 4. 8. 4
 Mari, 4. 21. 10
 Maritus, 3. 10. 9
 Marmoris, 5. prol. alt. 6
 Masculina, 4. 14. 13
 Masculo, 4. 14. 12
 Masculus, 3. 15. 11

I N D E X

- Mater, 1. 28. 5: 3 prolog. 17: 3. 15. 2
 Mater sedula, 4. 4. 13
 Materia exigua, 4. 24. 7
 Materiae, 4. 25. 6: 5 prolog. 2
 Materiam, 1 prolog. 1
 Matrem, 4. 4. 7: app. 1. 3
 Matri, 4. 4. 12: 4. 4. 46
 Matris, 3. 8. 4
 Matronarum, 4. 23. 7, 12
 Matronarum oscula, 4. 23. 12
 Matura est, 4. 2. 4
 Maturius, 3. 19. 2
 Maxima, 4. 22. 2: app. 1. 4: 4. 11
 Maximam, 4. 17. 5
 Maxime, 3. 10. 15
 Maxime contrarios, 4. 10. 17
 Maximo, 5. 5. 21
 Maximum, 3. 12. 5
 Maximus, 4. 17. 21
 Me, 1. 5. 9: 1. 12. 13: 1. 23. 7: 1.
 29. 8: 1. 31 8: 2. 7. 11: 3 prol.
 9, 51: 3. 7. 18: 3. 12. 8: 3. 15. 7:
 4. 3. 7: 4. 7. 6: 4. 20. 5: 4. 23.
 18, 20: 4. 25. 27
 Mea, 1. 15. 9: 1. 22. 4: 3. 3. 3: 3.
 6. 1: 4. 21. 14, 26
 Mea causa, 1. 22. 4
 Mea culpa, 1. 23. 8
 Mea memoria, 3. 10. 8
 Mea refert, 1. 15. 9
 Meae carnis, 1. 25. 9
 Meae turbæ, 1. 19. 9
 Meae vires, 5. 10. 8
 Meae vitæ, 4. 19. 7
 Meae vocis, 1. 11. 13
 Meam, 1. 23. 5: 3 prolog. 40
 Meas, 1. 15. 10
 Mecum, 2. 5. 24: 3. 7. 15: 4. 21. 27:
 5. 3. 6
 Medea, 4. 6. 13
 Media, 2. 4. 2
 Media in turba, 4. 4. 29
 Media in via, 3. 14. 5
 Mediae, 2. 2. 3
 Medicinam facere, 1. 14. 2
 Medicinam fecit, 1. 8. 9
 Medicum, 1. 14. 11
 Medio mari, 4. 21. 10
 Medio sole, 3. 19. 8
 Mehercule, 1. 25. 8: 3. 5. 4: 5. 5. 22
 Mei, 3 prolog. 5
 Meis, 5. 5. 43
 Melior, 3. 5. 3
 Meliores, 2. epil. 17
 Melioris vitæ, 4. 17. 2
 Melius, 1. 18. 5: 5. 5. 24
 Melos, 4. 21. 2
 Melos lusciniæ, 3. 18. 11
 Membra masculina, 4. 14. 13
 Meminerit, 1 prolog. 7
 Meminero, 4. 25. 35
 Memini, 3. 2. 17: 5. 7. 6
 Memoria, 3. 10. 8: 5 prolog. 19
 Memoriae, 4. 20. 3
 Memoriae tradam, 4. 24. 3
 Menander nobilis comœdius, 5. 1. 9
 Menander scriptor, 5. 1. 18
 Mendaces, 1. 17. 1
 Mendacium, 3. 10. 48
 Mens est, 3 prolog. 49
 Mens rara, 4. 1. 6
 Mensa, 3. 7. 21
 Menses, 1. 1. 10: 5. 7. 11: app. 1. 1
 Mensibus, 3. 15. 5
 Mensibus peractis, 1. 18. 2
 Mente, 4. 19. 17
 Mentem, 5. 6. 7
 Mentem, 5. 5. 25
 Mentiri, 1. 29. 6
 Mentitus, 3. 10. 13
 Meo, 2 epil. 8: 4. 20. 6
 Meos, 1. 1. 8
 Mercede, 4. 1. 8: 4. 21. 5
 Mercedem, 1. 8. 12
 Mercedis, 4. 24. 11
 Mercedis loco, 4. 24. 33

I N D E X

- Merces, 3. 4. 2
 Merces fraudis, 1. 17. 9
 Mercurio, 1. 2. 27
 Mercurius, 4. 17. 9
 Merdis, 4. 17. 26
 Meriti, 1. 8. 1
 Meritis, 3 prol. 30: app. 3. 9
 Merito, 1. 4. 1: 1. 31. 13: 3. 6. 10: 3. 17. 11: app. 5. 8
 Meritum, 1. 22. 12
 Merfit, 4. 5. 10
 Merfum, 1. 2. 15
 Meruit pati, 3. 11. 7
 Metu, 1. 11. 15
 Metuens ruinam, 2. 4. 21
 Metuere, 1. 28. 1
 Metum, 4. 16. 4
 Metus, 1. 2. 26: app. 2. 4
 Meus, 3. 7. 24
 Meus homo, 5. 7. 32
 Mihi, 1. 1. 5: 1. 1. 12: 1. 5. 8: 1. 15. 7: 1. 19. 9: 1. 21. 11: 2. 4. 7: 3 prol. 16: 3. 7. 27: 3. 12. 7: 3. 15. 8: 4. 23. 6: 4. 24. 16: 4. 25. 1: 5 prol. 8: 5 prol. 17
 Mihique, 4. 10. 6
 Milites, 4. 5. 7
 Miluo, 1. 31. 10
 Miluum, 1. 31. 3
 Miluus, app. 1. 1
 Minaris, 4. 22. 4
 Minas, 3. 6. 11
 Minerva, 3. 17. 5
 Minime, 1. 18. 6
 Minores, app. 4. 1
 Minos, 4. 6. 19
 Minus, 4. 20. 4: 4. 25. 11
 Minuta, 4. 5. 13
 Miraculo, 1. 11. 8
 Mirans, 1. 12. 5
 Mirati, 4. 17. 14
 Miscens, 1. 28. 10
 Miscere, 1. 14. 8
 Miscet, 4. 16. 10
 Miscuit, 1. 2. 2
 Misensensem, 2. 5. 8
 Misera, 2. 4. 7
 Misera sibi, 1. 28. 6
 Miserandam, 3. 10. 46
 Miseras, 1. 6. 8
 Misère, 1. 2. 21
 Misère legatos, 4. 17. 1
 Misère panem, 3. 2. 6
 Misere, app. 2. 8
 Miseri, app. 2. 6
 Miseria, 3. 20. 3
 Misericordia, 4. 25. 21
 Misericors contra se, 4. 18. 3
 Miserit, 3. 18. 4
 Miserita est, 3. 15. 15
 Miseriti, 3. 2. 4
 Miserum, 4. 19. 17: app. 4. 5
 Miserunt, 4. 17. 32
 Misisset panem, 1. 23. 3
 Misit, 1. 2. 24
 Misit panem, 2. 3. 2
 Misit vocem, 4. 10. 4
 Misso aulao, 5. 7. 23
 Missum, 1. 2. 13
 Mixtum, 4. 17. 24
 Mnemosyne sancta, 3 prolog. 18
 Modestæ, 2. 1. 10
 Modestis, 2. 1. 2
 Modis, 4. 6. 14
 Modium, 1. 16. 3
 Modò, 1. 9. 9: 1. 17. 4: 1. 20. 1: 2. 8. 8: 5. 2. 11: app. 3. 8
 Modo simili, 1. 24. 7
 Mœcha, 4. 4. 42
 Mœchæ, 4. 4. 39: 4. 4. 21
 Mœrens, 1. 3. 10: 3. 3. 6
 Mœrentes, 4. 15. 2
 Mœstus, de equo, 4. 3. 10
 Molesta, 2. 5. 4
 Molesti, 5. 5. 47
 Molestiam, 4. 6. 24

I N D E X

- Molestior, 4. 25. 2
 Molestis, 1. 22. 3
 Molestus esse, 4. 6. 23
 Molestus ille, 3. 19. 10
 Moliens fraudem, 4. 8. 7
 Molles, 4. 14. 1
 Momentum horæ, 3 prolog. 5
 Momordit, 4. 7. 5: 5. 3. 1
 Monent, 1. 19. 2
 Monet, 4. 15. 7: app. 4. 1
 Monet consilio, 1 prolog. 4
 Monitis, 2. 6. 14
 Monitus fuit, 3. 5. 8
 Monitus præcepto, 3. 8. 1
 Mons, 4. 22. 1
 Monstrabat, 5. 9. 3
 Monstrabo, 3. 5. 5
 Monstraro, 2. 6. 9
 Monstro, 3. 3. 5
 Monte, 2. 5. 9
 Mora, 3 prol. 59: 4. 4. 18: 5. 7. 22:
 5. 8. 6
 Moram, 4. 24. 26
 Morbo, 1. 14. 5
 Mordaciorem, 4. 7. 1
 Mordax, 5. prol. alter. 8
 More, 5. 7. 24
 Morem, 2 prolog. 8
 Mores, 1. 2. 22
 Mores hominum, 3 prolog. 50
 Mori bis, 1. 21. 12
 Moribus, 3. 8. 16
 Moribus alienum, 4. 4. 40
 Moriens, 1. 12. 12
 Moris, 4. 24. 8
 Moror, 4. 23. 5
 Mors, 4. 25. 19
 Morsibus, 1. 12. 11
 Morsu, 2. 3. 1
 Mortales, 1. 20. 2: 5. 5. 1
 Mortalium, 2 prolog. 3: 3. 10.
 56
 Morte, 5. 3. 4
 Mortem, 3. 9. 3: 3. 20. 10
 Morti, 4. 25. 10
 Mortis, 1. 9. 8: 1. 14. 10
 Mortis metum, 4. 16. 4
 Mortis periculo, 1. 28. 11
 Mortis professæ, 4. 6. 8
 Mortis timore, 1. 14. 10
 Mortua, 3. 16. 19
 Mortuam, 3. 2. 8
 Mortuo, 3. 20. 11
 Mortuum, 5. 7. 21
 Mortuus esset, 3. 20. 6
 Mos, 5. 1. 3: 5. 7. 13
 Motu, 1. 2. 14
 Moveor, 3. 6. 4
 Movet risum, 1. prolog. 3
 Movetque, 5. 5. 28
 Movit, 3 prolog. 58
 Mox, 1. 21. 7: 3. 20. 8: 4. 14. 7:
 app. 4. 15
 Mulam, 3. 6. 1
 Mulcandum, 1. 26. 2
 Mulcatus, 1. 3. 9
 Muli gravati farcinis, 2. 7. 1
 Muliebrem, 4. 5. 21
 Mulier, 1. 18. 2
 Mulierem, 3. 10. 34
 Mulieris, 3. 10. 14: 4. 13. 2
 Mulierum, 2. 2. 8
 Multa, 2. 4. 23: 2. 5. 3: 3 prol. 22:
 3. 3. 12: 3. 10. 13
 Multarum, 4. 25. 3
 Multis, 5. 4. 12: 5. 5. 20
 Multo, 2. 5. 24: 2. 7. 3: 3. 12. 6:
 3. 16. 6: 4. 14. 9: 4. 24. 23
 Multò similius, 5. 5. 34
 Multorum, 4. 5. 48
 Multos, 3. 4. 7: 3. 5. 1: 4 prol. 6:
 app. 1. 1
 Multum, 3. 10. 5
 Multum falleris, 1. 23. 6
 Multum gemens, 5. 7. 10
 Multum prius, 3. 10. 5

I N D E X

Mulum, 2. 7. 8
 Mundum, 4. 4. 21
 Munera, 4. 10. 5
 Munere, 2. 6. 16
 Muneris, 4. 15. 5
 Munitus, 2. 6. 1
 Munus, app. 5. 5
 Murem, 4. 22. 3
 Mures, 4. 5. 1: app. 4. 3
 Mures veloces, 4. 1. 11
 Muribus, 1. 22. 3
 Murum, 4. 23. 14
 Mus, 4. 1. 13: app. 4. 13, 18
 Mufa, 3 prolog. 57
 Mufarum, 3 prolog. 16
 Mufca, 3. 6. 1: 4. 23. 1: 4. 23. 2
 Mufcipula, 4. 1. 17
 Muficum, 4. 19. 19
 Mufela, 1. 22. 1: 4. 1. 10
 Mufelarum, 4. 5. 1
 Mutam, 3. 18. 9
 Mutandum, 3 prolog. 15
 Mutant, 1. 15. 2
 Mutatur, 4. 16. 5
 Mutatus, 5. 1. 17
 Mutire, 4. 25. 34
 Myronem, 5 prol. alt. 7
 Myrtus, 3. 17. 3

N.

NActa, 2. 4. 2
 Nanius, 3 prolog. 10: 4. 1. 3
 Nam, 2. 2. 9: 2. 4. 8, 14: 2. 7. 12:
 4. 3. 8: 5 prol. 4
 Namque, 1. 23. 7: 3. 6. 9: 3. 10. 45,
 56: 3. 19. 6: 4. 6. 12: 4. 18. 4
 Naribus, 3. 1. 4: 4. 17. 7
 Naris emunctæ, 3. 3. 14
 Narrabit, 3. 17. 8
 Narrabo, 3. 10. 8
 Narrantis, 2 prolog. 5
 Narrare, 1. 6. 2

Narratæ, 4. 24. 31
 Narratio, 1. 12. 2: 5. 2. 17
 Narratione, 4. 4. 2
 Narro, 3. 12. 8
 Nafcerer, 3. 15. 10
 Nafute, 4. 6. 1
 Nata, 3. 17. 11
 Natali, 3. 15. 12
 Natans, 1. 4. 2
 Nati humiles, 1. 27. 2
 Nati tui, 2. 4. 13
 Natio, 2. 5. 1
 Nato, 3. 10. 45
 Natos, 1. 24. 4: 3. 15. 8
 Natum, 3. 10. 22
 Natura, 1. 3. 14: 2. epil. 16
 Natura finiftra, 2. epil. 16
 Naturæ, 4. 14. 5: 5. 5. 33
 Naturæ dedecus, 1. 21. 11
 Naturæ munere, 2. 6. 16
 Naturæ onus, 1. 18. 5
 Naturam, app. 3. 1
 Natus, 1. 1. 11: 3 prolog. 20: 3. 8.
 11: 4. 19. 15
 Natus es, 5. 9. 4
 Natus est, 3. 20. 1
 Navem, 4. 21. 9
 Naufragi, 4. 21. 18
 Navis, 4. 16. 3
 Naufeant, 4. 6. 25
 Nautas, 4. 16. 7
 Ne, 1. 2. 31: 1. 3. 1: 1. 15. 6: 1. 23.
 6, 8: 1. 25. 4: 1. 28. 6: 2 epil. 6:
 3. 8. 15: 3. 13. 8: 3. 17. 7: 3. 18.
 15: 4. 1. 8: 4. 4. 10: 4. 10. 9: 4.
 17. 17, 31: 4. 18. 6: 4. 19. 26: 4.
 24. 14, 18, 26: 5. 1. 8: app. 4. 1
 Ne fit, 2 prol. 13
 Neapolim, 2. 5. 7
 Nec, 1. 3. 15, 16: 1. 4. 7: 1. 9. 6:
 2 prol. 2: 2. 6. 6: 2. 7. 12: 2. 8. 14:
 2 epil. 4. 17: 3 prol. 44: 3. 8. 7:
 3. 12. 7: 3. 14. 8: 4. 4. 19: 4. 6. 8:

I N D E X

4. 10. 12, 13: 4. 17. 28: 4 19. 4: 4. 23. 16
 12, 13: 4. 24. 30: 5. 7. 8: app. Nihilominus, 3 prolog. 48
 I. 2 Nil, 1. 15. 2: 3. 10. 51: 4. 21. 13
 Necare, 5. 3. 10 Nilo, 1. 25. 3
 Necat, 3. 2. 13 Nimia brevitare, 3. 10. 60
 Nece, 2. 6. 17 Nimiam, 1. 12. 6
 Nece injusta, 1. 1. 13 Nimiaque, 4. 16. 7
 Necem, 1. 2. 25: 1. 31. 4: 2. 8. 2, Nisi, 1. 11. 14: 1. 25. 9: 2. 1. 5: 2.
 6: 4. 6. 3 6. 9: 3. 17. 12
 Necem instantem, 1. 22. 1 Nifu, 1. 24. 7
 Necessitas, 3. 15. 17 Nites, 3. 7. 4
 Neci, 4. 1. 5 Nitetur, 4. 25. 17
 Nectar, 3. 16. 13 Nitor pennarum, 1. 13. 6
 Nectare, 4. 14. 9 Nitor smaragdi, 3. 18. 7
 Necuit, 4. 18. 4 Nivea, 5. 7. 36
 Negabat, 1. 10. 5 Niveis, 5. 7. 37
 Negarat, 3. 16. 19 Nives, 3. 7. 11
 Negare, 2. 1. 1 Nixa cornibus, 4. 8. 11
 Negarunt, 1. 24. 6 Nobilem, 1. 14. 12
 Negas, 1. 10. 10: 1. 29. 7 Nobiles, 4. 21. 4: 5. 5. 4: 5. 7. 16
 Negavit, 1. 15. 9 Nobili, 3. 1. 2
 Neglecto, 4. 4. 20 Nobilis comœdiis, 5. 1. 9
 Negligenter, 4. 1. 13 Nobis, 1. 3. 3: 1. 30. 3: 4. 9. 1
 Negligunt, 2. 7. 9 Noceat, 5. 1. 8
 Negotiis, 3 prolog. 2 Nocendum, 1. 26. 1
 Nemo, 1. 14. 16: 1. 18. 1: 2. 6. 1: Nocens est, 5. 3. 12
 2. 8. 13: 4. 4. 14 Nocivum, 1. 29. 3
 Nemoricultrix, 2. 4. 3 Noctis, 2. 8. 10
 Nemoris, 1. 30. 8 Noctu, 2. 4. 18: 3. 7. 10
 Nemoris Pelei jugo, 4. 6. 6 Noctua, 3. 16. 8, 17
 Nemorosis, 2. 8. 2 Noctua, 3. 16. 3
 Nempe, 2. 2. 2: 4. 23. 16 Nocturnus, 1. 23. 3
 Nequicquam, 2. 6. 10 Noli, 1. 22. 8: 1. 25. 8: 2. 3. 4: 3.
 Nequitia, 2. 6. 3 18. 14: 4. 6. 23
 Nequitia, 3. 8. 15 Noli adfectare, 3. 18. 14
 Nervos, app. 4. 17 Nolo, 1. 29. 11: 3. 7. 27: 4. 3. 4
 Nescio quid, 2. 5. 20 Noluistis, 1. 2. 29
 Nideque, 1. 28. 4 Nomen, 1. 15. 2: 1. 16. 1
 Nidum, 2. 4. 1, 6 Nomen Æsopi, 5. prol. alt. 1
 Niger, 3. 15. 10 Nomen amici, 3. 9. 1
 Nigros, 2. 2. 10 Nomine falso, 1. 14. 3
 Nihil, 2. 5. 3: 2. 7. 12: 3. 7. 17: 3. Nomine auctoris, 2 prolog. 7
 10. 28: 3. 17. 13: 4. 12. 1: 4. 22. Nomino, 5 prolog. 11

I N D E X

- Nominor, 1. 5. 7
 Non, 1. prolog. 6: 1. 1. 11: 1. 2. 7:
 1. 10. 9: 1. 14. 11: 1. 16. 2: 1. 20.
 1: 2. 1. 9: 2. 5. 24: 2. epil. 11: 3.
 6. 2: 3. 7. 26: 3. 7. 27: 3. 10. 1:
 3. 15. 4: 3. 16. 1: 3. 17. 13: 3. 18.
 2: 3. 19. 11: 3. 20. 1: 4. 1. 5: 4.
 1. 11: 4. 4. 15: 4. 10. 15: 4. 17.
 6: 4. 17. 27: 4. 17. 29: 4. 19. 7:
 5. prol. 11: 5. 3. 7: 5. 5. 26: 5. 8. 4:
 5. 10. 8: app. 1. 5: app. 2. 1: app.
 3. 9: app. 4. 8
 Nondum, 4. 2. 4
 Nos, 1. prolog. 7: 2. 3. 5
 Nostem, 1. 11. 14
 Nostet, 3. 13. 4
 Noster, 4. 10. 9
 Nostra, 1. 9. 9: 4. 9. 4
 Nostræ, 4. 25. 8
 Nostram, 2. 4. 10
 Nostris, 1. 3. 13: 4. 23. 3: app. 3. 9
 Nostro, 1. 8. 11
 Nostro seculo, 5. prol. secund. 4
 Nostrum caput, 1. 30. 11
 Nostrum studium, 2. epil. 12
 Nota, 1. 9. 5
 Notam, 1. 3. 11
 Notamque, app. 3. 5
 Notare singulos, 3. prolog. 49
 Notas, 4. 23. 22
 Notescet, 3. 3. 3
 Notior, 5. 7. 4
 Notis, 1. 11. 2
 Notis, 2. 5. 16
 Noto, 3. prolog. 63
 Notos, 1. 11. 9
 Notuit, 5. 7. 35
 Notus, 3. 10. 58: 5. 5. 8
 Novacula, 5. 8. 1
 Noverat, 4. 4. 28
 Novercæ, 3. 10. 3
 Noverit, 3. 1. 7
 Novi, 5. 9. 4
 Novies, 3. prolog. 19
 Novis, 4. 6. 5
 Novis rebus, 5. prolog. 13
 Novissime, 1. 24. 9: 3. 14. 9: 4. 10
 20
 Novitatem, 5. 5. 6
 Novo, 5. prol. alt. 5
 Novoque, 1. 11. 8
 Novum, 4. 17. 35
 Nox, 1. 2. 7: 3. 7. 19
 Noxiorum, 4. 25. 31
 Nucibus, 3. 14. 2
 Nudabit, 3. prolog. 47
 Nudatum, 5. 3. 1
 Nudo, 5. 8. 2
 Nudos, 4. 21. 17
 Nulla, 1. 13. 8: 3. 15. 14: 4. 4. 39
 Nulli, 1. 26. 1
 Nullis, 5. 5. 14: app. 1. 8
 Nullo modo, 1. 26. 5
 Nullum, 3. 16. 9: 4. 19. 11
 Num, 1. 15. 7
 Numeremus, 5. 4. 10
 Numeret, 3. prolog. 56
 Numero, 4. 24. 16
 Numinum, 4. 24. 32
 Nummis, 4. 21. 23
 Nummos, 2. 7. 9
 Nunc, 1. 6. 7: 1. 22. 6: 3. prol. 33:
 3. 7. 11: 4. 14. 14: 5. 2. 13
 Nunquam, 1. 5. 1: 3. 3. 15: 4. 17.
 32
 Nuper, 2. 8. 21: 3. 16. 14
 Nuptias, 1. 6. 1
 Nutrit, 3. 15. 7
 Nutritus, 5. 4. 6

O.

O Canis, 1. 27. 9
O me infelicem, 1. 12. 13
O nata, 3. 17. 11
O quanta species, 1. 7. 2
O qui,

I N D E X

- O qui, 1. 13. 6
 O si, 4. 4. 30
 O suavis anima, 3. 1. 5
 Objecto, 1. 23. 4: 4. 11. 8
 Objectus, 5. 10. 4
 Obiit, 3. 10. 3
 Obitum, 3. 20. 2
 Objurgabat leporem, 1. 9. 4
 Objurgabat canem, 5. 10. 7
 Oblectent, 3 prolog. 32
 Oblitus cibi, 1. 27. 7
 Obnoxia, 3 prolog. 34
 Obnoxia, 2. 7. 14
 Obscœna, 3. 11. 2
 Obscœnitas, 4. 13. 3
 Obscuro, 4. 1. 12
 Obistere, 3. 15. 19
 Obtegere, 5. 5. 30
 Obtegit, app. 3. 1
 Obteret, 1. 30. 10
 Obtractare, 2. epil. 10: 5 prol. 15
 Obtractet, 5. prol. 16
 Obvius, 1. 29. 4: 4. 21. 25
 Occasione, 2. 8. 9
 Occasionem, 5. 8. 5
 Occidi, 2. 8. 26
 Occidit tristi nece, 2. 6. 17
 Occiso, 5. 2. 7
 Occœpit loqui, 1. 13. 5
 Occubuit, 4. 1. 14
 Occuparat, 2. epil. 5
 Occupat, 1. 2. 5
 Occupata, 2. 5. 2
 Occupato, 3. 19. 12
 Occupaveris, 5. 8. 3
 Occupavit, 5. 1. 2
 Occurrit, 2. epil. 15: 3. 7. 3
 Oculis, 4. 4. 4
 Oculos, 4. 11. 6
 Oculos centum, 2. 8. 18
 Odi, 4. 11. 7
 Odio, 3. 10. 57
 Odiosissima, 2. 5. 4
 Odore, 4. 17. 18
 Odorem, 3. 1. 3: 4. 17. 24
 Offendar, 4. 10. 6
 Offendimus, 3. 10. 60
 Offendit, 4. 14. 4
 Offendunt, 5. 5. 42
 Offerre, 2. 1. 2
 Officii mei, 3 prolog. 5
 Officinam, 4. 7. 3
 Officium, 1. 29. 6: 3. 7. 8
 Officium come, 2. 5. 15
 Offuso, 2. 4. 11
 Oleastrum, app. 5. 4
 Olfacit, 4. 17. 35
 Olim, 3. 2. 2: 3. 17. 1: 4. 10. 8: 4. 17. 1
 Oliva, 3. 17. 9
 Omina læva, 3. 18. 12
 Omiferim, 5. prolog. 5
 Omne, 1. 2. 8: 4. 7. 7
 Omnem, 2. epil. 14: 4. 19. 25
 Omnes, 1. 6. 7: 2. 8. 12: 4. 24. 32: 5. 10. 1: app. 5. 4
 Omnesque, 3. 18. 13
 Omni, 1. 2. 20: 1. 31. 9
 Omni cura, 2 prolog. 8
 Omni vigilia, 3 prolog. 25
 Omnia, 4. 17. 22: 4. 23. 5: app. 1. 6
 Omnibus, 3. 17. 11: 5. 7. 35
 Omnino, 4. 6. 23
 Omnium, 4. 5. 33
 Onerant laudibus, 5. 5. 20
 Onerant faxis, 3. 2. 4
 Onere degravati, 4. 21. 15
 Onere dives, 2. 7. 4
 Onus, 1. 2. 8
 Onus ignotum, 3. 15. 5
 Onus naturæ, 1. 18. 5
 Onustus, 4. 10. 3
 Opem, app. 1. 5
 Opera, 2. 5. 23
 Opera vocis meæ, 1. 11. 13
 Operæ pretium, 2. 5. 6

I N D E X

- Operam, 5. 7. 5
 Operam perdunt, 1. 25. 2
 Operarios, 4. 4. 23
 Opere, 4. 6. 9
 Operibus, 5. prol. alt. 5
 Operis, 5. prolog. 1
 Operis residui, 4. 25. 5
 Opes, 2. 7. 14: 3. prol. 24: 4. 11. 1
 Opes regales, 1. 27. 10
 Opibus, 4. 21. 13
 Opimam prædam, 2. 6. 8
 Opinans, 5. 7. 8
 Opinione, 3. 10. 55
 Opinum, 1. 9. 6
 Oporter, 3. prolog. 2: 4. 16. 9
 Oppetit, 3. 16. 2
 Oppido, 3. 10. 19
 Opponat, 2. epil. 9
 Opportuno, 2. 8. 4
 Oppressi, 5. 1. 5
 Oppressit, 4. 24. 29
 Oppressum, 1. 9. 3
 Opprimat, 2. 4. 10
 Opprimere, 5. 3. 2
 Opprimunt, 1. 1. 15
 Oppugnant, 2. 6. 3
 Opsonia, 3. 4. 2
 Opsoniorum, 4. 19. 22
 Optem, 5. 3. 10
 Optimis rebus, 4. 23. 8
 Optimos, 3. 4. 7
 Opus, 4. 20. 7
 Opus adprobavit, 4. 24. 11
 Opus est, 4. 23. 16
 Opus infundite, 3. 13. 9
 Orare, 1. 28. 5
 Oratum, 4. 17. 2
 Orbam, 3. 10. 45
 Ordinem, 4. 20. 9
 Ordo, 5. 7. 30
 Ordo vulgatus, 4. 24. 31
 Ore, 1. 4. 6: 1. 8. 11
 Ore emisit, 1. 13. 10
 Ornamenta, 4. 4. 34
 Ornant se, 4. 23. 23
 Ornatum, 4. 4. 42: 4. 15. 5
 Oro, 4. 19. 5
 Orpheo, 3. prolog. 57
 Orta, 4. 3. 3
 Os devoratum, 1. 8. 4
 Ossa, 3. 7. 22
 Ossa humana, 1. 27. 3
 Oscula, 3. 8. 12: 4. 23. 22
 Oscula matronarum, 4. 23. 7, 12
 Osculantur, 5. 1. 5
 Ostendamus, 1. 9. 2
 Ostendere, 3. prolog. 50
 Ostendere vocem, 1. 13. 9
 Ostenderet sese, 5. 7. 19
 Ostendit, 3. 15. 3: 4. 10. 18: 5. prol.
 12: 5. 6. 4
 Ostentum, 3. 3. 16
 Otio, 2. 5. 2
 Otiosum, 3. 7. 14
 Otium, 5. 1. 7
 Otium des corpori, 3. prolog. 13
 Ove, 1. 17. 2
 Ovem, 1. 16. 3
 Oves, 3. 3. 4
 Ovesque, 3. 15. 3
 Ovis, 1. 17. 6: 1. 17. 8
 Ovis patiens injuriæ, 1. 5. 3

P.

- P**Acta, 4. 21. 5
 Factam, 3. 13. 17
 Pacto, 2. 6, 6: 4. 4. 15: 5. prol. 5
 Pactum, 1. 8. 10
 Palam, 4. 25. 34
 Palladio, 4. 6. 9
 Pallas, 3. 16. 13
 Pallio, 5. 5. 18
 Palude, 1. 30. 2
 Paludibus, 1. 2. 10
 Paludis, 1. 30. 9

I N D E X

- Panem, 1. 17. 3: 2. 3. 2: 3. 2. 6, 18: 4. 17. 4
 Panis, 3. 7. 21
 Panthera, 3. 2. 2
 Par color, 3. 13. 6
 Par esse, 1. 19. 10
 Par gratia, 3. 2. 1
 Par officium, 3. 7. 8
 Parare coenam, 3. 19. 2
 Pararet, 3. 10. 10
 Parata, 2. 4. 15
 Paratur, 2. 4. 7
 Paratus, 3. 7. 11
 Parcas mihi, 1. 22. 2
 Parcè, 4. 16. 9
 Parcens, app. 1. 8
 Parcite, 2. 8. 8
 Parco sciens, 4. 25. 1
 Parem, app. 4. 14
 Parens, 3 prolog. 5^m: 4. 5. 2
 Parentes, 3. 15. 17
 Pares, 2. 2. 6: 4. 15. 6
 Paret ornatum, 4. 4. 42
 Paret vinum, 4. 4. 41
 Pariter, 5. 2. 13
 Pars, 2. 1. 10
 Parta, 5 prolog. 17
 Parte promissâ, 2. 6. 11
 Partem, 4. 24. 12
 Partem postulans, 2. 1. 4
 Partes, 2 prolog. 11: 3. 18. 10
 Partes naturæ, 4. 14. 5
 Partes tuæ, 4. 25. 24
 Partibus, 1. 2. 4: 3. 13. 5
 Partibus factis, 1. 5. 6
 Particulo, 5. prolog. 10: 5. 5. 43
 Particiens, 3. 8. 13
 Partu instante, 1. 18. 2
 Parturibat. 4. 22. 1
 Parturiens, 1. 19. 3
 Parva, 1. 15. 3: 4. 6. 3
 Parvæ rei, 4. 3. 10
 Parvas, 3. 9. 2
 Paruit, 2. 6. 14
 Parum est, 2. 8. 22
 Parvulæ, 5. 3. 3
 Parvum, 1. 2. 13
 Pascebat, 1. 15. 4
 Pasci, 4. 23. 14
 Passer, 1. 9. 4
 Passim, 5. 1. 3
 Pastores, 3. 2. 13
 Pastoribus, 3. 3. 17: 4. 4. 38
 Pastum, 2. 4. 14
 Patefecit, 4. 6. 11
 Patena, 1. 26. 4
 Pater, 1. 2. 12: app. 3. 6
 Pater Deorum, 1. 2. 12
 Patere, 2. epil. 3
 Paterfamilias, 3. 10. 48
 Patet, 1. 28. 2
 Pati, 1. 3. 11: 1. 26. 12: 4. 3. 9
 Patiens, 1. 5. 3
 Patientia, 4. 6. 3
 Patior, 3. 7. 11
 Patitur, 4. 25. 26
 Patri, 4. 4. 30
 Patriæ, 3 prolog. 55
 Patriam, 4. 21. 7
 Patrimonio, 4. 19. 23
 Patris, 4. 6. 16
 Patroni, 3. 10. 37
 Paucas, 5 prolog. 12
 Pauci, 4. 21. 14
 Paucis, 1. 9. 2: 3. 2. 12: 5. 4. 12
 Paucos, 1. 17. 7. app. 4. 9
 Paventes, 1. 11. 9
 Pavidum, 1. 2. 14
 Paulo, 5. 5. 12: 5. 7. 4
 Pavo, 3. 18. 1
 Pavoni, 1. 3. 5
 Pavonum, 1. 3. 7
 Pavorem, 2. 4. 20

I N D E X

- Pauper, 2. 1. 14
 Pauperes, 1. 15. 2
 Paupertatem; 4. 21. 3
 Peccant, 3. 10. 52, 53
 Peccat, 1. 8. 2: 5. 3. 12
 Peccatum, app. 4. 7
 Peccet, 3. 13. 8
 Pectinem, 5. 6. 1
 Pectore, 3 prolog. 9
 Pectus, 3. 10. 27: 4. 9. 3
 Pecora, 3. 3. 4: 4. 4. 23, 38
 Pecore, 4. 4. 43
 Pecus, 3. 2. 13
 Pecunia, 2. 7. 2
 Pecuniam, 4. 5. 17, 48
 Pede, 1. 30. 10: 2. 4. 18: 4. 14. 10:
 4. 17. 6
 Pedem, 2. 1. 8: 4. 24. 28
 Pedes, 1. 9. 5: 1. 14. 16
 Pedisequos, 4. 4. 36
 Pegma, 5. 7. 7
 Pelagio, 4. 21. 7
 Pelei, 4. 6. 6
 Peliadum, 4. 6. 16
 Pelix, 4. 6. 12
 Pelle, 3. 20. 7
 Pellem, 1. 24. 4
 Pellex, app. 3. 3
 Pellicem, app. 3. 7
 Pelusio, 2. 5. 12
 Pendens, 5. 8. 1
 Pendere ad lanium, 3. 4. 1
 Penderet, 1. 27. 6
 Pene, 1. 29. 7
 Penitus, 3 prolog. 21
 Pennæ, 1. 31. 4
 Pennarum, 1. 13. 6
 Pennas, 1. 3. 5, 8
 Penula, 5. 2. 8
 Pepercerant, 3. 2. 15
 Pepererat, 2. 4. 2
 Pepererunt, 3. 3. 4
 Peperit, 3 prolog. 19: 3. 15. 9: 4.
 22. 3
 Per artus fratris, 4. 6. 15
 Per auras, 2. 6. 7
 Per campum, 1. 12. 8
 Per fabellas, 2 prolog. 2
 Per flumen, 1. 4. 2
 Per forum, 3. 19. 6
 Per quem, 4. 10. 10
 Per te, 2. 1. 5
 Peractis mensibus, 1. 18. 2
 Perages, 4. 25. 13
 Peras, 4. 9. 1
 Perdere, 5. 7. 9
 Perdidisse, 1. 10. 9
 Perdomuit, 4. 6. 19
 Perductus ad Regem, 3 prolog. 28
 Perdunt, 1. 25. 2
 Pereat, 3 prolog. 5
 Peregrinam, 1. 26. 11
 Perco, 3. 7. 6
 Pereunt, app. 5. 1
 Perfecit, 4. 20. 8
 Perferri, 1. 4. 4
 Periclitatur, 4. 5. 12
 Periculo, 2. 4. 13: 2. 7. 14: 2. 8. 19:
 4. 16. 8
 Periculo mortis, 1. 28. 11
 Periculosam, 1. 8. 9
 Periculosum est, 3. 10. 1
 Periculosum lucrum, 5. 4. 8
 Periculum, 3. 3. 8: 4. 8. 1: 1. 29. 3:
 4. 25. 34
 Periere, 1. 20. 6
 Perierint, 5. 4. 10
 Perierunt, 4. 21. 15
 Periiit, 4. 1. 15: 4. 21. 27
 Perit, 1. 24. 1
 Perit opera, 2. 5. 23
 Peritis, 1. 23. 2
 Perituræ, 3. 2. 5
 Peritus, 3. 3. 1
 Perjurio, 4. 19. 24
 Perleges, 5 prolog. 14
 Perluitro, 4. 23. 5

Per-

I N D E X

- Permotus convicio, 1. 6. 5
 Perniciem, 1. 20. 2
 Pernicies, 1. 30. 3: 2. 4. 6
 Pernicitas, 1. 9. 4
 Perorassent, 1. 10. 7
 Perpasso, 3. 7. 2
 Perpeti, 4. 4. 39
 Perfalutassët, 4. 11. 4
 Perscrutatus, 3. 10. 47
 Persecuta, 1. 28. 5
 Persequitur, 3. 20. 3
 Perfolvit, 3. 5. 10
 Personam, 1. 7. 1
 Persuasa est, 1. 8. 7
 Persuafus, 3. 5. 8
 Pertineat, 3. 1. 7
 Pertinere, 1. 14. 17: 3. 3. 7
 Pertinet, 1. 30. 11
 Pertraxerunt, 3. 10. 35
 Perturbatis, 2. 4. 11
 Perturbatus, 4. 24. 27
 Pervellit, 5. 5. 32
 Pervenit, 2. 9. 12: 4. 19. 3
 Pessimos, 3. 4. 6
 Petebat, 1. 4. 7
 Petens, 3. 10. 21
 Petens Neapolim, 2. 5. 7
 Peteret, 1. 17. 2
 Petierant, 1. 20. 6
 Petiere, 3. 10. 39
 Petierint, 2. 1. 2: 3. 2. 17
 Petierunt, 4. 21. 18
 Petiit, 4. 3. 4
 Petis, 1. 10. 9
 Petit, 2. 8. 3: 4. 24. 6: app.
 5. 2
 Petivit, 2. 1. 12
 Peto, 3 prolog. 63: 4. 25. 8
 Petulans jurgium, 3. 11. 2
 Petulans turba, 1. 2. 19
 Petulans, 3. 5. 2
 Petunt, 1. 11. 9
 Phædri, 3 prolog. 1
 Phalereus, 5. 1. 1
 Philete, 5. 10. 10
 Phœbo, 3. 17. 3
 Phryx, 3 prolog. 52
 Piétrisque, 3. 18. 8
 Pierio, 3 prolog. 17
 Pietas, 4. 10. 10
 Pignore, 4. 20. 5: 5. 5. 37
 Pilis, 5. 6. 2
 Pinus, 3. 17. 4: 4. 6. 7
 Pisistratus, 1. 2. 5
 Placet, 3. 13. 12
 Placet fatis, 4. 19. 13
 Placido, 2. 7. 6
 Placidus, 2. 1. 9
 Placo, 4. 6. 4
 Placuit, 3. 17. 3
 Plagæ, 3. 20. 11
 Plagis, 3. 20. 6
 Plane, 3. 7. 26: 3. 13. 7
 Plano, 2. 4. 10
 Plaudit, 5. 7. 33
 Plausu, 5. 5. 21
 Plausum, 5. prolog. 20
 Plausus, 5. 5. 28: 5. 7. 28
 Plebeio, 4. 25. 34
 Plebes, 4. 5. 13
 Plecteret, 5. 9. 3
 Plectimur, 1. 31. 13
 Plenam, 1. 26. 8: 4. 4. 25
 Plerumque, 1. 29. 1: 3. 16. 2
 Plumis, 3. 18. 8
 Plura, 3 prolog. 39: 3. 10. 14
 Plures, 2. 3. 7: 2. epil. 9: 4. 19. 2:
 4. 21. 15: 5 prolog. 12
 Pluribus, 2. 3. 4: 3. 10. 59
 Plurimum, 2. 8. 28
 Pluris, 4. 23. 2
 Plus, 1. 5. 9: 3. 5. 4: 4. 4. 1
 Plus temporis, 4. 25. 12
 Plus valco, 1. 5. 9
 Pluto, 4. 11. 5
 Poculis, 4. 24. 20

I N D E X

- Pœna dignum, 5. 3. 13
 Pœnæ dies, 4. 10. 8
 Pœnam, 3. 10. 32: 4. 17. 26
 Pœnas, 4. 17. 28
 Pœnas dant, 1. 13. 2
 Pœnas luat, 3. 10. 44
 Pœnas luere, 1. 17. 1
 Pœnas oppetit, 3. 16. 2
 Pœnas penderet, 1. 27. 6
 Pœnas persolvit, 3. 5. 10
 Pœnitendum, 5. 5. 3
 Pœnitentia, 4. 13. 1
 Pœnitentiæ, 1. 13. 2
 Poëtæ, 4. 24. 8: 5. 5. 47
 Politam, 4. 4. 26
 Polivi, 1. prolog. 2
 Pollicitus, 4. 25. 9
 Pollui, 3. 10. 17
 Polluisti altaria, app. 1. 7
 Pondere gravi, 2. 6. 10
 Ponderent, 3. 10. 55
 Ponti, 5. 4. 3
 Ponis, 3. 9. 6
 Ponti finus, 4. 6. 10
 Poposcit, 1. 14. 7
 Populum, 4. 5. 11
 Populus, 3. 14. 7: 4. 4. 28: 5. 5. 34:
 5. 7. 36
 Populus celsa, 3. 17. 4
 Porcelli vocem, 5. 5. 17
 Porcellos, 2. 4. 15
 Porcellum, 5. 5. 30: 5. 5. 36
 Porro, 3. 15. 11
 Portant, 4. 21. 25
 Portat onus, 3. 15. 5
 Portem, 1. 15. 10
 Portis, 4. 5. 8
 Posceret, 4. 24. 12
 Posita, 2. 5. 9
 Positæ, 3. 14. 8
 Posito, 1. 2. 18: 1. 14. 9
 Possè, 1. 18. 6: 3. 3. 11
 Possent, 1. 15. 6: 1. 20. 4
 Possent, 1. 19. 7: 2. 6. 6: 4. 14. 7: 5.
 9. 2
 Possideant, 4. 4. 10: 4. 4. 15
 Possideat, 3. 10. 37
 Possidebit, 4. 4. 45
 Possint, 4. 17. 31
 Possis, 3. 5. 5: 5. 2. 14
 Possit, 3. 13. 14: 4. 25. 5: 5. 5. 16:
 5. 8. 4
 Possum, 1. 1. 7: 4. 6. 21
 Possumus, 4. 9. 4
 Possunt, 2. epilog. 17: 4. 2. 5
 Post mortem, 3. 20. 10
 Post obitum, 3. 20. 2
 Post paucos dies, 1. 17. 7: app. 4. 9
 Post tempus, 4. 18. 1
 Post tergum, 4. 9. 2
 Posteris, 3. prolog. 32
 Posteris, 4. 4. 2
 Posteros, 4. 17. 34
 Postquam, 1. 11. 11: 3. 1. 4: 3. 10.
 42: 4. 4. 18: 4. 13. 1: 4. 21. 6:
 app. 2. 7
 Postridie, 3. 2. 8: 5. 5. 24
 Postulans, 2. 1. 4
 Postularunt, 3. 10. 34
 Postulas, 1. 8. 12
 Posuerat factum, 2. 4. 3
 Posuere, 2. epil. 1
 Posuissè, 1. 26. 5
 Posuit, 1. 26. 8: 1. 28. 4: 3. 14. 5
 Potare nectâr, 3. 16. 13
 Potens, 3. 5. 6
 Potente, 1. 5. 1
 Potentem, 1. 24. 1
 Potentes, 1. 30. 1: 2. 6. 1
 Poterit perpeti, 4. 4. 39
 Potes, 3. 7. 8: 3. 12. 7: 4. 23. 3:
 app. 3. 9
 Potest, 1. 27. 1: 2. 4. 26: app. 2. 1
 Potestas in gignendo, 3. 15. 14
 Potior, 3. 12. 6: 3. 15. 9, 15
 Potius, 1. 3. 2: 4. 3. 13

I N D E X

- Potrici, 4. 4. 25
 Potueris, 1. 19. 10
 Potuerit, 1. 26. 6
 Potuissent, 4. 4. 32
 Potuit, 1. 4. 7: 3. 3. 15: 4. 2. 3: 4. 4.
 19
 Præbuerunt, 2. 4. 24
 Præcepto monitus, 3. 8. 1
 Præcipites, app. 2. 6
 Præcludere linguam, 1. 23. 5
 Præcludit, 1. 2. 26
 Præcurrit, 2. 5. 18
 Prædam, 1. 4. 4: 2. 6. 8: 2. 8. 27:
 5. 6. 4: 5. 10. 6
 Prædator, 2. 1. 2
 Prædones adsunt, 4. 21. 16
 Præfulget, 3. 18. 7
 Prægusto, 4. 23. 4
 Prælio, 4. 5. 5
 Præluceat, 4. 10. 9
 Præmetuens doli, 1. 16. 4
 Præmio, 1. 14. 9: 5. 5. 5
 Præmium, 1. 8. 10: 2. 3. 6: 3. 5. 7:
 4. 17. 33: 4. 19. 9: 4. 25. 8
 Præponens, 3. prol. 26
 Præsentiam, 4. 24. 32
 Præsentibus, 5. prol. altero 8
 Præsepe, 2. 8. 22
 Præsepia, 5. 9. 2
 Præsidio, 4. 5. 13
 Præstare, 3. 7. 8
 Præstat, 3. 15. 16
 Præstatur, 3. 4. 4
 Præstem, 1. 31. 9
 Præstes vicem, 3. prolog. 14
 Præstiterint, 2. 8. 16
 Præter, 1. 15. 2
 Præterissem, 3. 13. 16
 Prævalet, 1. 13. 14
 Prato, 1. 24. 2
 Prava, 1. 25. 1
 Prave, 3. 10. 6
 Pravo, 4. 14. 14: 5. 5. 1
 Praxitelem, 5. prol. altero. 6
 Prece admota, 3. 16. 7
 Preces admovit, 1. 19. 6
 Precibus, 4. 3. 7: 5. 7. 18
 Premere vocem, 1. 11. 12
 Premit, 4. 5. 10
 Premitur, 4. 25. 31
 Prensa, 1. 22. 1
 Pretia opsoniorum, 4. 19. 22
 Pretii, 3. 12. 4
 Pretio, 1. 8. 6: 4. 4. 47: 4. 24. 6: 5.
 7. 18
 Pretiosas, 4. 21. 11
 Pretium, 1. 8. 1: 5. prol. alter. 5: 5.
 5. 44
 Pretium est operæ, 2. 5. 6
 Prima, 3. 6. 5: 4. 6. 10: 4. prol. 6
 Primam, 1. 5. 7
 Primo, 3. 10. 31: 4. 10. 16
 Primùm, 4. 19. 6: 4. 25. 2
 Primùm, 3. 3. 3
 Primus, 2. epilog. 5
 Princeps, 5. 7. 17: 5. 7. 36
 Princeps tibicen, 5. 7. 4
 Principatu, 1. 30. 5
 Principe, 5. 7. 27
 Principes, 5. 1. 4
 Principum, 4. 5. 12
 Prior, 1. 26. 4: 4. 23. 2: 5. 5. 27
 Prior ales, 1. 13. 8
 Priore, 5. 5. 31
 Priores, 4. 19. 16
 Pristina, 4. 12. 6
 Pristinam, 1. 21. 1
 Pristinum, 1. 2. 3
 Privata utilitas, 1. 22. 11
 Privatam viro, 3. 10. 45
 Prius, 1. 3. 12: 3. 10. 5: 4. 25. 24
 Pro judicio, 5. 5. 2
 Pro quo, 1. 8. 10
 Pro re domini, 1. 23. 6
 Pro salute, 5. 4. 2: app. 1. 4
 Pro thesauro, 5. 6. 6

I N D E X

- Pro vita rogant, 3. 2. 16
 Probanda, 4. 12. 2
 Probans, 5. 5. 37
 Procax, 1. 2. 2
 Procedunt, 3. 7. 15
 Proclivis, 4. 25. 21
 Procreasset, 4. 14. 2
 Proculque, 4. 1. 18
 Proculcatas, 1. 30. 10
 Procurare, 3. 3. 16
 Prodesse, 3. 12. 7: 4. 18. 6
 Prodidit, 1. 3. 3: 4. 17. 17
 Prodit, 4. 6. 5: 5. 5. 27
 Prodit foras, 2. 4. 22
 Proditurum sine mora, 5. 7. 22
 Profecti sunt, 4. 17. 6
 Profecto, 3. 19. 11: 4. 23. 21
 Profert, 5. 5. 36
 Professæ mortis, 4. 6. 8
 Professum, 3. prolog. 51
 Professus est, 5. 5. 23
 Profuerint, 1. 12. 14
 Profugerit, 1. 30. 8
 Progeniem, 2. 4. 10
 Progredi citius, 3. 6. 2
 Prolapsam, 3. 15. 6
 Prolatum, 5. 5. 10
 Prolem, 2. 4. 19
 Proloquar, 3. 7. 1
 Prometheus, 4. 14. 3
 Promisit, 4. 24. 19
 Promissâ parte, 2. 6. 11
 Promitte, 4. 24. 15
 Promôrat vix pedem, 4. 24. 28
 Prope, 4. 21. 17
 Properat, 3. 2. 11
 Propior est, 4. 25. 10
 Propositi, 4. 20. 9
 Proposito præmio, 5. 5. 5
 Propositum, 1. 5. 2: 2. prolog. 6:
 3. prol. 15
 Proposuit, 3. 13. 5: 4. 25. 28
 Propriis, 3. 18. 13: 4. 9. 2
 Proprios, 3. prolog. 36
 Proprium, 1. 4. 1
 Proprium genus, 1. 3. 10
 Proprius, 5. prolog. 8
 Propter assiduos metus, app. 2. 4
 Propter illos, 1. 1. 14
 Propter fructum, 3. 17. 9
 Propter virtutem, 4. 11. 3
 Propter volans, 2. 6. 7
 Propterea, 3. 10. 59
 Propulsi fustibus, 4. 17. 12
 Prorepentem, app. 3. 4
 Prorsus, 2. 1. 13: 5. 4. 5
 Profecutus, 3. 5. 4: app. 3. 8
 Prosequuntur, 5. 5. 21
 Prosiluit, app. 3. 5
 Profit, 3. 17. 13
 Prospektat, 2. 5. 10
 Prospexit, 1. 17. 8
 Prospicit, 2. 4. 20: 2. 5. 10
 Prosternit se, 5. 7. 33
 Protinus, 4. 18. 4
 Protrusus, 5. 7. 39
 Provoceat Simonidem, 4. 24. 25
 Provocat, 3. 2. 12
 Proximam villam, 2. 8. 3
 Proximam culpæ, 1. 10. 5
 Proximi, 5. 1. 16
 Proximum, 3. 10. 12
 Prudenti, 1. prolog. 4
 Prudentia, 1. 14. 11
 Pudeat, 2. epil. 19
 Pudor, 2. 1. 14: 4. 14. 5
 Puella, 2. 2. 10
 Puer, 4. 25. 33
 Pueriliter ludentes, 3. 8. 5
 Puero, 3. 10. 13
 Puerorum in turba, 3. 14. 1
 Pugnæ, 5. 10. 4
 Pugnâ, 1. 30. 2
 Pulcherrime, 3. 13. 4
 Pulchra facie, 3. 8. 3
 Pulchra juvenis, 2. 2. 4

I N D E X

- Pulchre, 1. 10. 10: 4. 19. 6: 4. 20. 2
 Pullis, 1. 28. 4
 Pullus gallinaccus, 3. 12. 1
 Pulmentarium, 3. 7. 23
 Pulpito, 5. 7. 32
 Pulsus regno nemoris, 1. 30. 8
 Pulvere, 4. 24. 22
 Pulverem, 2. 5. 17
 Punctum, 5. 3. 3
 Puniri, 4. 10. 19
 Punitorum, 5. 4. 11
 Puram, 3. 10. 10
 Purgo domum, 1. 22. 3
 Putabat, 3. 20. 10
 Putabit esse dignum, 4. 20. 3
 Putans, 1. 4. 4: 4. 1. 13: app. 4. 8
 Putans escam, 4. 1. 13
 Putaret, 2. 2. 8
 Putas, 1. 15. 8
 Putat, 5. 7. 29
 Putatis, 1. 14. 14
 Putavit, 2. 5. 20
 Putentur sapere, 4. 6. 26
 Puteo, 4. 8. 11
 Putes, 3. 10. 52
 Putet, 5. 9. 5
 Puteum, 4. 8. 3
 Pyctæ, 4. 24. 5
- Q
- Q**ua, 1. 12. 10: 2. 6. 13: 4. 7. 4:
 5. 1. 5
 Qua visum est, 3. 7. 20
 Quacunque summa, 4. 4. 44
 Quadrantes, 4. 19. 23
 Quæ, 1. 3. 5: 1. 8. 11: 1. 11. 9: 1:
 12. 1, 14, 15: 1. 22. 3, 7: 1. 26.
 10: 2. 1. 10: 2. 5. 9: 2. 6. 5, 16:
 3. prolog. 9, 35: 3. 1. 3: 3. 3. 3: 3.
 10. 31: 3. 13. 4: 3. 15. 4, 7, 9, 15:
 3. 16. 15: 4. 1. 5: 4. 4. 16, 37: 4.
 6. 10, 14: 4. 7. 7: 4. 14. 2: 4. 23:
- 2: 4. 25. 1: 5. 3. 9: 5. 5. 39, 46:
 app. 3. 9: app. 5. 7
 Quædam, 1. 6. 6: 1. 24. 2: 2. 5. 1
 Quærens ignem, 3. 19. 3
 Quærere victum, 3. 16. 4
 Quærit, 1. 6. 5: 1. 29. 6: 3. prolog.
 25: 4. 8. 2
 Quærit escam, 3. 12. 2
 Quæritur, 2. prolog. 2
 Quæro hominem, 3. 19. 9
 Quæro vindictam, 4. 3. 11
 Quærent lumen, 3. 10. 24
 Quæsit, 1. 24. 7: 3. 4. 3: 4. 11. 6
 Quæso, 1. 1. 7: 1. 15. 7: 1. 22. 2:
 3. 9. 6
 Quæstionis positæ, 3. 14. 8
 Quæstus, 3. 20. 4
 Quæstus genere, 4. 21. 6
 Quæstus impudentiæ, 1. 14. 18
 Quale, 3. 1. 5
 Quale caput est, 3. 4. 4
 Quales sitis iudices, 5. 5. 38
 Qualis videtur opera, 1. 11. 13
 Quam, 1. prolog. 1: 1. 26. 5: 1. 31:
 8: lib. 2. prolog. 3: 3. 6. 2: 3. 7. 1: 3
 10. 6: 3. 10. 46: 3. 14. 4: 4. 4. 31:
 4. 19. 7: 4. 21. 9: 4. 21. 18: 5. 3.
 2: 5. 9. 4
 Quamlibet, 1. 25: 6
 Quamvis, 1. 28. 1: 3. prolog. 20: 4. 10
 5: 4. 24. 18: 4. 25. 6: 5. 3. 13
 Quanam ratione, 4. 4. 17
 Quando, 3. 4. 6
 Quandoquidem, 3. 10. 52
 Quanta, 1. 7. 2: 1. 30. 3
 Quanta res, 3. 12. 3
 Quantæ, 1. 14. 14
 Quantam, 4. 1. 4
 Quanti, 2. 8. 24
 Quantis, 5. 2. 15
 Quantò poëtæ sunt molesti, 5. 5.
 47
 Quantò facilius, 3. 7. 13.

Quan-

I N D E X

- Quantò justius, 4. 25. 23
 Quantum, 1. 12. 15: 1. 13. 7: 1. 13
 13: 2. 4. 25: 4. 24. 1
 Quantus honos, 4. 24. 2
 Quapropter, 3. 6. 8: 3. 13. 15
 Quare, 1. 31. 7: 3. 17. 5: 5 prolog.
 10: 5. 5. 4
 Quartam, 1. 5. 10
 Quarum, 5 prolog. 14
 Quas, 1. 19. 2: 3. 17. 1: 4. 4. 11, 47:
 4. 14. 5: 5 prolog. 11: 5. 4. 4
 Quasi, 3. 2. 8: 5 prolog. 12
 Quassatque, 4. 17. 22
 Queis, 5. 1. 11
 Quem, 1. 4. 6, 7: 1. 17. 3: 2. 8. 26:
 3 prolog. 17, 31: 4. 19. 8, 21: 4.
 20. 6
 Quemcunque, 4. 5. 10
 Quendam, 2. 2. 3: app. 2. 5
 Quercu alta, 3: 13. 1
 Quercu sublimi, 2. 4. 1
 Quercum evertere, 2. 4. 9
 Quercus, 3. 17. 2: app. 5. 8
 Querela, 1. 9. 10: 5. 6. 7
 Querelæ, 1. 6. 6
 Querelam, 2. epil. 14: 3. 18. 15
 Quereretur, 4. 16. 1
 Quereris, 1. 1. 7
 Queri, 1. 2. 8: 4. 16. 9
 Questuque vano, 1. 9. 7
 Qui, 1. 1. 15: 1. 2. 22: 1. 8. 1: 1.
 11. 11: 1. 13. 1: 1. 14. 15: 1. 18.
 1: 1. 25. 1: 1. 27. 10: 1. 31. 1: 1.
 31. 9: 1. 31: 11: 2. 8. 17: 3 prolog.
 24: 3 prolog. 54: 3 prolog. 58: 3. 2. 15:
 3. 2. 18: 3. 2. 19: 3. 6. 5: 3. 6. 9:
 3. 7. 6: 3. 10. 13: 3. 11. 2: 3. 12.
 6: 3. 12. 8: 3. 16. 1: 3. 19. 12: 3.
 20. 1: 4. 1. 17: 4. 4. 28: 4. 5. 5:
 4. 6. 1: 4. 7. 1: 4. 10. 3: 4. 10. 15:
 4. 11. 4: 4. 14. 4: 4. 15. 8: 4. 17:
 31: 4. 18. 1: 4. 19. 4: 4. 19. 15: 4.
 19. 19: 4. 19. 20: 4. 19. 23: 4. 19.
 25: 4. 21. 2: 4. 21. 20: 4. 22. 4: 4.
 23 11: 4. 23. 23: 4. 25. 30: 4. 25.
 32: 4 prolog. sec. 5: 5. 1. 1: 5. 2. 10:
 5. 2. 15: 5. 2. 18: 5. 3. 5: 5. 3. 12:
 5. 4. 6, 9: 5. 7. 20: 5. 9. 5: app.
 1. 6: app. 2. 1: app. 5. 1
 Qui possum, 1. 1. 7
 Qui sint, 4. 25. 32
 Quia, 1. 2. 7, 29: 1. 5. 7, 8, 9: 1. 8.
 3: 1. 22. 6: 1. 27. 4: 1. 28. 2: 2.
 8. 21: 3 prolog. 35: 3. 7. 18: 3. 10.
 3, 4: 3. 11. 5: 3. 16. 11: 4. 6. 18:
 4. 1. 2, 7: 4. 16. 10: 4. 21. 15: 5.
 3. 7: 5. 5. 3¹
 Quibus, 1. 7. 3: 5. 7. 6
 Quicquam, 1. 8. 14: 3. 12. 7: 4. 19.
 13
 Quicumque, 1. 10. 1: 1. 21. 1: 2
 prolog. 5
 Quid, 1. 9. 5: 3 prolog. 24: 3. 3. 12:
 3: 8. 8: 3. 11. 6: 3. 19. 8: 4. 6. 17,
 21: 4. 7. 6: 4. 19. 17, 26: 4. 20. 1:
 4. 23. 9: app. 1. 8
 Quidam, 1. 3. 12: 2. 3. 1: 3. 4. 1:
 3. 8. 2: 3. 10. 9: 3. 19. 7: 4. 4. 3:
 4. 16. 1: 4. 21. 19: 5 prolog. secund.
 4: 5. 4. 1: 5. 5. 4: 5. 7. 21, 22:
 app. 5. 2
 Quidem, 2. 8. 17: 4. 12. 2
 Quidnam, 1. 6. 9: 2. 8. 6: 3. 4. 3:
 3. 20. 9
 Quidquid, 2. 1. 2: 2. 6. 3: 4. 20. 3:
 Quiescam, 3: 7. 19
 Quietis, 2. 8. 15
 Quieto, 2. 7. 6
 Quin etiam, 5. 1. 7
 Quinam cinædus ille, 5. 1. 15
 Quippe, 1. 28. 7: 3. 2. 5
 Quis, 1 prolog. 5: 1. 5. 10: 1. 24:
 8: 1. 26. 1: 3 prolog. 45: 3. 12. 4:
 3. 13. 11: 4. 18. 6: 4. 25. 4: 5. 1.
 9: app. 4. 1
 Quisque, 1. 26. 12: 3. 7. 23
 Quo,

I N D E X

- Quo**, 1. 3. 11: 1. 8. 10: 3 prol. 18:
 3. 1. 7: 3. 7. 5. 25: 3. 10. 22: 3.
 18. 9: 4. 16. 16: 4. 24. 4: 4. 25.
 12: 5 prol. 5: 5. 5. 19: app. 2. 6:
 app. 3. 8
Quo mi, 3. 8. 9
Quo pertineat, 3. 1. 7
Quo venis, 4. 23. 15
Quod, 1 prol. 3: 1 prol. 4: 1 prol.
 6: 1. 1. 7: 1. 2. 20: 1. 3. 14: 1. 10.
 10: 2. 1. 2: 2. 3. 3: 2. 4. 8: 2. 8.
 16: 2 epil. 6: 2 epil. 8: 3 prol. 7:
 3 prol. 41: 3. 10. 15: 3. 10. 33: 3.
 10. 37: 3. 10. 41: 3. 10. 47: 3. 14.
 3: 3. 17. 8: 3. 17. 12: 3. 17. 13:
 3. 18. 2: 3. 18. 14: 4. 1. 7: 4. 4.
 31: 4. 4. 45: 4. 4. 48: 4. 5. 7: 4.
 15. 3: 4. 25. 9: 5. 2. 46: 5. 5. 10:
 5. 5. 30: 5. 10. 9: app. 4. 13: app.
 5. 3
Quod si, 2. 9. 8: 3 prolog. 41: 3.
 10. 47
Quodam, 3. 11. 1
Quodcumque, 3 prolog. 27
Quodve, 4. 19. 9
Quondam, 1. 6. 3: 1. 28. 3: 4. 25.
 33
Quoniam, 1. 2. 7: 1. 2. 23: 2 epil.
 5: 3 prol. 61
Quoque, 1. 2. 30: 1. 19. 8: 1. 20. 2:
 2. 4. 16
Quorum, 1. 14. 18: 1. 22. 11: 4. 5.
 2: 4. 23. 24: 4. 24. 14: app. 2. 7
Quos, 1. 3. 12: 2 epil. 9 2 epil. 16:
 3. 10. 52: 4. 5. 9: 5. 2. 9: 5. 5. 8:
 app. 2. 9
Quosdam, 3. 10. 60
Quot res, 4. 10. 14
Quotidie, 2. 4. 8: 3. 8. 14: 4. 25.
 10
Quovis pignore, 4. 20. 5
Quum, 1. 2. 6: 1. 2. 20: 1. 5. 5: 1.
 8. 4: 1. 8. 10: 1. 11. 3: 1. 12. 3:

1. 14. 1: 1. 14. 5: 1. 16. 1: 1. 17.
 2: 1. 19. 3: 1. 21. 4: 1. 22. 1: 1.
 23. 3: 1. 25. 5: 1. 26. 10: 1. 29. 4,
 9: 2. 3. 6: 2. 5. 7: 2. 6. 5: 2. 7. 10:
 3 prol. 28: 3 prol. 56: 3. 9. 2: 3.
 10. 9: 4. 1. 10: 4. 5. 1: 4. 7. 4: 4.
 8. 3: 4. 10. 3: 4. 11. 4: 4. 12. 4:
 4. 14. 6: 4. 16. 1: 4. 23. 13: 4. 23.
 18: 4. 24. 7: 4. 24. 12: 4. 24. 22:
 4. 25. 18: 5 prol. 1: 5 prol. 7: 5.
 4. 1: 5. 7. 9: 5. 9. 2: 5. 10. 2: app.
 1. 1: app. 3. 2

R.

- R** Adicibus, 3. 10. 49
R Ramis desidet, 2. 4. 21
Ramo, 3. 16. 5
Ramosa, 1. 12. 5
Rana, 1. 24. 2: 1. 30. 2
Ranæ, 1. 2. 10: 1. 6. 4: app. 2. 7
Rapere atque abire, 1. 16. 5
Rapianur, 1. 25. 4
Rapiet ad se, 3 prol. 46
Rapinam vitans, 2. 4. 22
Rapit, 1. 9. 6
Rapitur, 5. 7. 7
Rapiunt, 4. 21. 16
Raptor, 1. 31. 5
Raptum, 1. 13. 3
Rapuere, 5. 4. 9
Rapuiſti unguibus, 2. 6. 8
Rapuiſtis, 4. 21. 27
Rapuit dentibus, 1. 13. 11
Rara eſt fides, 3. 9. 1
Rara mens, 4. 1. 6
Ratem, 4. 6. 9
Ratio, 5 prolog. 9
Re, 1. 23. 6: 2 prolog. 7
Rebus, 4. 23. 23: 5. 5. 3
Rebus novis, 5 prolog. 13
Rebus ſuis, 2. 8. 28
Recepti agre, 4. 5. 4

I N D E X

- Receptus cœlo, 4. 11. 3
 Recidat, 3. 18. 15
 Reciperet, 1. 18. 4
 Recipior, 3 prolog. 23
 Recipit, 4. 23. 20
 Recipit ad se, 4. 21. 23
 Reclamant, 4. 17. 25
 Recolit, 1. 18. 1
 Rectâ, 3. 10. 21
 Rectâ per forum, 3. 19. 6
 Recte loqui, 4. 12. 1
 Recubuit, 4. 24. 19
 Recusant, 3. 2. 18: 3. 13. 12
 Recusassent fidem, 3. 13. 17
 Reddam, app. 4. 14
 Reddas, 3 prolog. 12
 Reddas iudicium, 3 prolog. 63
 Reddas prœmium, 4. 25. 8
 Reddebat jura, 4. 12. 8
 Reddent, 4. 24. 13
 Reddidi, 5. prol. alt. 2
 Reddidit, app. 4. 18
 Redeat tibi, 3. 14. 13
 Redeo, 5. 3. 6
 Redeunt, 2. 8. 12
 Rediit, 4. 3. 5: 5. 24. 19
 Redire, 1. 3. 10: 3. 19. 7
 Redisses, 3. 12. 5
 Redit, 2. 8. 17
 Reducit, 5. 7. 18
 Refecit, 3. 2. 9
 Refecta est, 4. 18. 4
 Refelli, 4. 20. 6
 Referens, 4. 24. 10
 Referi, 3. 2. 1
 Refert mea, 1. 15. 9
 Refertur, 5. 7. 11
 Regales, 1. 27. 10
 Regali, app. 3. 3
 Rege, 1. 2. 17
 Regem, 1. 2. 11: 1. 2. 21
 Regem Dardaniæ, 3 prolog. 28
 Regiam, 4. 17. 11
 Regis, 4. 17. 27
 Regna Pelix, 4. 6. 13
 Regnare, 3. 7. 27
 Regno, 1. 30. 8
 Regnum, 1. 31. 11
 Rei, 3. 10. 2: 4. 10. 21
 Rei domesticæ, 3 prolog. 11
 Rei narratæ, 4. 24. 31
 Rei parvæ, 4. 3. 10
 Rejecit, 2. 1. 6
 Rejecta penula, 5. 2. 8
 Relaxes animum, 3 prolog. 13
 Religio, 3. 13. 8: 4. 25. 26
 Religio sancta, 4. 10. 4
 Religioni, 1. 27. 6
 Relinquunt, 4. 21. 17
 Reliquum, 4. 24. 12
 Reliquas, 3. 4. 2
 Reliquerat, 3 prolog. 39
 Reliquiæ, 3. 1. 6: 4. 25. 15
 Reliquias, 5. 4. 3
 Reliquis, 1. 22. 6
 Rem expedire, 1. 16. 2
 Rem feminarum, 3. 8. 11
 Rem gravem, 3 prolog. 51
 Remediis, 3 prolog. 44
 Remedium vulneris, 2. 3. 3
 Remque intelligit, 2. 5. 18
 Rependet, 2 prolog. 12
 Repentè, 1. 23. 1: 2. 2. 8: 4. 10. 4:
 4. 24. 23
 Repentè liberalis, 1. 23. 1
 Reperies, 5. 4. 11
 Reperies utilitatem, 4. 1. 4
 Reperire effugium, 4. 8. 2
 Reperti sunt, 4. 24. 30
 Repertum, 5. 5. 20
 Repeti, 5. 7. 31
 Replent, 4. 17. 19
 Repletam, 4. 9. 2
 Replevit, 2. 4. 19
 Reposcenti locum, 1. 19. 5
 Repperi servitutem, 4. 3. 11

Rep:

I N D E X

- Repperit, 1 prolog. 1
 Repperit, 3. 10. 43: 3. 12. 2: 4. 4. 49:
 4. 10. 15
 Repraesentavit, 3. 10. 32
 Reprehendere, 5. 8. 4
 Reppressit iram, 1. 29. 10
 Reptant ultimi, 5. 1. 8
 Repudiat, 1. 29. 5
 Repudiatam, app. 3. 7
 Repulsæ, 1. 3. 11
 Repulsam, 1. 3. 16
 Repulsus, 1. 1. 9
 Requiram, 1. 16. 7
 Requires, 4. 25. 32
 Requirit, 1. 31. 2
 Rerum, 4. 4. 47: 4. 25. 3: 5.
 8. 5
 Rerum varietas, 4. 25. 3: 5 prol. alt. 2
 Res, 1. 27. 1: 3. 12. 3: 3. 13. 7: 4.
 4. 11: 4. 10. 14: 4. 21. 11: 5. 7.
 35
 Res cibi, 4. 7. 4
 Residens arbore, 1. 13. 4
 Resides, 5. 1. 7
 Residui, 4. 25. 5
 Resonabat, 4. 24. 21
 Respectu fabulæ, 5. 4. 7
 Respiciens, 3. 10. 28
 Respondeas, 4. 19. 8
 Respondent, 4. 17. 8
 Responderunt, 5. 1. 16
 Respondet, 3. 3. 7:
 Respondit, 1. 1. 11: 1. 22. 4: 2. 8.
 17: 3. 6. 4: 4. 18. 6: 5. 3. 6
 Responsio meo, 4. 20. 6
 Restiterunt, 3. 7. 4
 Restitit, 1. 12. 3: 3. 14. 2
 Restituo, 3. 13. 15
 Retensum, 3. 14. 5
 Retentis, 1. 12. 10
 Retorridus, 4. 1. 16
 Retro, 2. 1. 8
 Rettuli, 4. 24. 4
 Rettulit ad animum, 3. 19. 10
 Rettulit fabellam, 1. 2. 9
 Rettulit retro pedem, 2. 1. 8
 Retudi, 4. 23. 21
 Reversus, 4. 14. 10
 Revertier, 4. 17. 14
 Revertor, 3. 2. 21
 Revocasset, 1. 26. 7
 Reus, 4. 25. 22
 Rex, 1. 14. 6, 13: app. 4. 8
 Ridicule magis, 3. 4. 5
 Rigentem, 4. 18. 2
 Ritere, app. 3. 6
 Risit, 1. 2. 12
 Rifu, 5. 7. 31
 Risum, 1. 29. 1
 Risum movet, 1 prolog. 3
 Rivum, 1. 1. 1
 Robora, app. 5. 6
 Rodendo, app. 4. 17
 Rogabat, 1. 16. 3: app. 1. 3
 Rogant, 3. 2. 16
 Rogantes, 1. 2. 21: 4. 17. 20: 4. 21.
 25
 Rogare, 5. 7. 34
 Rogaret causam, 4. 18. 5
 Rogasset alteram, 1. 19. 3
 Rogat, app. 4. 6
 Rogata est ut taceret, 3. 16. 6
 Rogati, 3. 20. 8
 Rogatus, 4. 4. 33
 Rogavit, 4. 8. 6: 4. 14. 1
 Rogem, app. 1. 8
 Roma, 5. 7. 27
 Romæ, 2. 5. 1
 Romamque, 3. 10. 35
 Rostris, 1. 3. 9
 Rostro tuo, 1. 29. 8
 Rostrum inferens, 1. 26. 8
 Rosuri, 1. 22. 7
 Rudis, 2. 2. 3
 Rugire, app. 4. 12
 Rugosam inflavit pellem, 1. 24. 4
Rui-

I N D E X

Ruina camera, 4. 24. 29
 Ruinam meruens, 2. 4. 21
 Ruit, 2. 6. 3: 3. 10. 4
 Rumor, 4. 4. 13: 4. 17. 16: 5. 5. 11:
 5. 7. 20
 Rumpes arcum, 3. 14. 10
 Rupti prius, 1. 20. 5
 Rupto jacuit corpore, 1. 24. 10
 Rursus, 1. 24. 6: 2. 8. 9: 3. 16. 7
 Rustica, 4. 23. 9
 Rusticæ, 4. 4. 35
 Rusticam, 4. 4. 5
 Rustice, 3. 3. 16
 Rustici, 2. 8. 12: app. 4. 2
 Rusticum, 4. 4. 24: 5. 5. 35
 Rusticus, 5. 5. 22, 29
 Ruunt, 5. 1. 3: app. 2. 8

S.

SAccos, 2. 7. 3
 Sacrificiis, app. 1. 8
 Sacrilegio, 4. 10. 3
 Sacrum, 4. 10. 13
 Sæpe, 1. 12. 2: 1. 31. 3: 3. 8. 1: 4.
 25. 22
 Sævis, 1. 12. 11: 4. 16. 3
 Sævis unguibus, 1. 31. 12
 Sævit irato impetu, 3. 2. 14
 Sævum ingenium, 4. 6. 14
 Sale, 5. 5. 8
 Saliens fummis viribus, 4. 2. 2
 Saltantis vigor, 5. 7. 15
 Saltem adjuviffes, 5. 2. 11
 Saltibus, 1. 5. 4
 Saltu veloci, 3. 2. 10
 Salve, inquit, frater, 1. 29. 5
 Salvo Principe, 5. 7. 27
 Salutantes dein invicem, 3. 7. 3
 Salute, 5. 4. 2
 Salvum te cupimus, 2. 8. 17
 Sancta, 3 prolog. 18
 Sancta, 4. 12. 8: app. 1. 3

Sancta religio, 4. 10. 4
 Sancta religioni, 1. 27. 6
 Sanctamque uxorem, 3. 10. 30
 Sanctissime, 5. 5. 42
 Sancto Herculi, 5. 4. 1
 Sane, 2. 6. 8: 3. 15. 12: 4. 23. 10
 Sanguine ignavo, 1. 29. 11
 Sanguinem humanum bibere, 5. 3. 9
 Sanguinis damno, 1. 28. 10
 Sanitas constabit, 4. 25. 35
 Sanitatem, 5. 7. 12
 Sapere, 4. 6. 26
 Saperet, 3. 4. 3
 Sapiens, 3. 14. 6: 3. 17. 11
 Sapientia prævalet virtuti, 1. 13. 13
 Sapor, 3. 4. 4
 Sapore mellis, 3. 13. 10
 Sarcinam effundit, 3. 15. 6
 Sarcinas, 3. 20. 5
 Sarcinis, 2. 7. 1
 Satiari, 4. 8. 9
 Satiari cibo, 3. 7. 14
 Satiatur ipsa, 1. 26. 9
 Satis, 2. 6. 1: 4. 23. 21
 Satis fecisset, 5. 10. 2
 Sator hominum, de Jove, 3. 17. 10
 Saxa movit, 3 prolog. 58
 Saxis onerant, 3. 2. 4
 Saxo petierint, 3. 2. 17
 Scandit, 2. 4. 6
 Scarabæum prorepentem ex angulo,
 app. 3. 4
 Scelera, 4. 10. 18
 Scelere funesto, 3. 10. 50
 Scelesti malitia, 2. 4. 5
 Sceleste, 4. 10. 7
 Scena, 5. 5. 13: 5. 7. 5
 Schola, 3 prolog. 21
 Sciens, 4. 25. 1
 Scierint esse tale culpæ præmium, 2. 3. 6
 Scierunt, 4. 24. 32
 Scilicet, 5. 5. 30
 Scio, 3. 6. 9: 5. 3. 7

I N D E X

- Scirem carnis te cupidum meæ, 1. 25. 9
 Scirent, 2. epil. 3
 Sciffet, 3. 15. 11
 Scito, 5 prol. fec. 3
 Scivit, 3. 15. 10
 Scopulum super, 2. 6. 11
 Scribam, 4. 25. 1
 Scribendi, 5 prolog. 9
 Scriberet, 4. 24. 5
 Scripserim, 5. 10. 10.
 Scripsit egregium melos, 4. 21. 2
 Scripta, 1. 1. 14: 4. 6. 1
 Scriptor, 5. 1. 26
 Scriptum est tibi, 4. 22. 3
 Scrutantur escam in stercore, 4. 17. 7
 Scrutatur singula, 2. 8. 24
 Scurra, 5. 5. 8: 5. 5. 27
 Scurram, 5. 5. 34
 Scyphum poposcit, 1. 14. 7
 Scythia, 3 prolog. 53
 Se, 1. 10. 5: 1. 13. 1: 1. 14. 8, 11:
 1. 17. 3: 1. 22. 10: 2. 2. 8: 2. 4.
 19: 3 prol. 46: 3. 8. 6: 3. 10. 32:
 3. 18. 4: 3. 19. 11: 3. 20. 10: 4.
 1. 12: 4. 7. 2: 4. 8. 10: 4. 12. 4:
 4. 21. 1: 4. 23. 23: 4. 24. 26: 5.
 7. 34: 5. 9. 3: app. 2. 4, 6: 4. 11
 Secreta latibula, 1. 30. 9
 Secretum, 3. 10. 11: 4. 24. 6
 Seculo, 5. 1. 4
 Secunda re fortis, 5. 2. 18
 Secundam tribuetis mihi, 1. 5. 8
 Secundis flatibus, 4. 16. 5
 Secundo, 4. 10. 18
 Securi, 3. 2. 7: app. 5. 6
 Securum, 3. 20. 10
 Securus, 1. 9. 9
 Secutis, 4. 1. 16
 Sed, 1. 2. 7: 1. 16. 2: 1. 20. 2: 1. 30.
 8: 2 prol. 9: 2. 5. 17: 2. 6. 9: 2. 8.
 18: 3 prol. 27: 3. 3. 11: 3. 5. 5:
 3. 6. 5: 3. 10. 7: 3. 11. 6: 3. 13. 8:
 3. 18. 6: 4. 1. 3: 4. 10. 9: 4. 1. 3:

4. 17. 19: 4. 20. 9: 4. 23. 11: 4.
 24. 11: 4. 25. 29: 5 prol. 9: 5 prol.
 alt. 9: 5. 3. 8: 5. 4. 9: 5. 5. 31: 5.
 5. 41: 5. 10. 5: app. 1. 5
 Sedans pulverem, 2. 5. 18
 Sedare fitim, 4. 3. 1
 Sede arida, 1. 6. 8
 Sedens prima sella, 3. 6. 5
 Sedent, 5. 5. 26
 Sedeo in capite regis, 4. 23. 6
 Sedibus, 1. 3. 13
 Sedit, 1. 10. 6: 3. 6. 1: app. 3. 3
 Seductus in secretum, 3. 10. 11
 Sedula mater, 4. 4. 13
 Segnis mora, 5. 8. 6
 Segregatas, 3. 15. 3
 Sejano, 3 prolog. 42
 Sella, 3. 6. 5
 Semel innotuit, 1. 10. 1
 Semianimus, 1. 9. 8
 Semisomno corde, 4. 14. 11
 Semita, 3 prolog. 39
 Semper, 1. 13. 13: 1. 16. 5: 5. 4. 8:
 5. 10. 2
 Senariis, 1 prolog. 2
 Senecta, 4. 1. 10
 Senex, 1. 15. 4, 9: 3. 3. 14: 3. 14. 4:
 4. 4. 7: 4. 14. 2
 Senex latrans, 5. 10. 7
 Seni, 3. 19. 11
 Senio debilem, 4. 25. 16
 Senis, 2 prolog. 8
 Senferat, 3. 10. 31
 Sensibus perturbatis, 2. 4. 11
 Sensim queri, 4. 16. 9
 Sensit, 3. 14. 3: 3. 19. 11
 Sensum communem abstulit, 1. 7. 4
 Sensus, 2 prolog. 10: 4. 4. 30
 Sensus testamenti, 4. 4. 19
 Sententia, 3. 10. 6
 Sententiam, 4. 25. 33
 Sententiam dixisse, 1. 10. 8
 Sententiam sustulit, 3. 13. 13

I N D E X

- Sententiis variis, 3. 3. 12
 Sentiam te dimissum, 4. 24. 14
 Sentiatur, 3 prolog. 3: 4. 7. 2: 5. 2. 9
 Sentiebat, 3. 10. 15
 Sentiret repulsam, 1. 3. 16
 Sentit, 2. 8. 14: 2 epil. 13: 3. 10. 27
 Separata, 1. 30. 7
 Separatim, 4. 14. 6
 Seponit vestem, 4. 4. 21
 Seque exornavit, 1. 3. 6
 Sequentes otium, 5. 1. 7
 Sequerentur, 4. 5. 7
 Sequetur, 1. 5. 9
 Sequitur, 2. 7. 6
 Seræ pœnitentiæ, 1. 13. 2
 Serenam, 4. 16. 5
 Sermone ab ipso, 4. 21. 22
 Sero, 4. 14. 10
 Servabo morem Senis, 2 prolog. 8
 Servans ætatem, 3. 10. 23
 Servet propositum, 2 prolog. 6
 Serviam, 1. 15. 10
 Servit, 1. 22. 11
 Servitus obnoxia, 3 prolog. 34
 Servitutem repperi, 4. 3. 11
 Servitutem tristem, 1. 2. 6
 Servulo, 4. 24. 24
 Servumque, 2 epil. 2
 Sese, 1. 24. 10: 2 prolog. 4: 2. 4. 17:
 4. 3. 2: 5. 7. 19
 Sestertia centena, 4. 4. 12
 Setosæ fuis, 2. 4. 12
 Severitatem frontis, 4. 6. 4
 Sex, 1. 1. 10
 Sexcenties, 4. 25. 20
 Si, 1 prolog. 5: 1. 3. 13: 1. 5. 10:
 1. 6. 9: 1. 13. 8: 1. 19. 9: 1. 22. 4:
 1. 23. 5: 1. 26. 1: 1. 29. 7: 2 prolog.
 9: 2. 6. 2: 2. 8. 17: 2 epil. 8: 2 ep.
 10: 2 ep. 12: 3 prolog. 1: 3 prolog. 16:
 3 prolog. 31: 3 prolog. 42: 3 prolog. 45:
 3 prolog. 52: 3. 3. 16: 3. 7. 8: 3. 7.
 25: 3. 12. 4: 3. 13. 17: 3. 14. 10:
 3. 16. 14: 3. 19. 10: 4. 4. 30: 4.
 6. 22: 4. 7. 4: 4. 14. 14: 4. 20. 4:
 4. 25. 4: 4. 25. 13 & 14: 5 prolog. 4:
 5 prolog. 15: 5 prolog. fec. 6: 5. 5. 45:
 5. 8. 3
 Sibi, 1. 9. 1: 1. 29. 3: 2. 5. 4: 3. 2. 15.
 3. 9. 2: 3. 16. 8: 3. 18. 2: 3. 20. 7:
 4. 2. 6: 4. 17. 3: 5. 3. 2: 5. 7. 2:
 5. 9. 5: app. 4. 6
 Sic, 1. 5. 6 & 11: 1. 11. 14: 1. 25.
 6: 2. 6. 16: 3. 5. 4: 3. 7. 4 & 24:
 3. 9. 5: 3. 14. 12: 3. 16. 9: 4. 1.
 19: 4. 3. 6: 4. 4. 27 & 45: 4. 17.
 26: 5. 5. 17: app. 4. 18: app. 5. 7
 Sicubi, 5 prolog. fec. 1
 Siculum, 2. 5. 10
 Sidera, 1. 6. 4
 Sidera Ledæ, 4. 24. 9
 Significari, 3. 3. 10
 Significat, 2. 8. 27: 4. 10. 16: 5. 8. 5
 Signum, 4. 5. 7
 Silentio, 3. 13. 16
 Silentium ipsa fecit expectatio, 5. 5.
 15
 Siles, 4. 23. 18
 Silva, 1. 12. 9: app. 4. 2
 Silvas petivit, 2. 1. 12
 Silvis, 3. 7. 12: app. 2. 3: 4. 18
 Sim, 3. 7. 27: 3 prolog. 20
 Simile, 1. 29. 8: 4. 23. 9
 Similem, 1. 29. 7
 Similes habitu, 4. 15. 8
 Similes tui, 5 prolog. 17
 Simili, 1. 9. 10: 1. 11. 15: 1. 24. 7:
 1. 26. 2
 Simili gyro, 2. 25. 26
 Simili querela, 1. 9. 10
 Similis gloriæ, 4. 24. 10
 Similis tibi, 4. 19. 15
 Similiter, 3. 5. 6
 Similius, 5. 5. 34
 Simium, 3. 4. 1
 Simius fedit Judex, 1. 10. 6

I N D E X

- Simonide, 4. 21. 13
 Simonidem, 4. 24. 25, 27
 Simonides, 4. 21. 2, 26: 4. 24. 4
 Simonidis, 4. 21. 20
 Simplices, 3. 10. 54
 Simpliciter, 3. 7. 7
 Simul, 1. 11. 4: 2. 4. 14: 2. 6. 15:
 3. 10. 29: 3. 14. 3: 3. 18. 4: 4. 4.
 10: 4. 8. 1, 6: 4. 14. 4: 4. 19. 5:
 4. 21. 10: 5. 5. 19: 5. 7. 20
 Simulac, 3. 18. 4: 4. 8. 1
 Simulacrum suum, 1. 4. 3
 Simulans, 1. 14. 7: 2. 4. 20: 5. 5. 29
 Simulavit iter ad villam, 3. 10. 19
 Sin, 2. 9. 15: 3 prolog. 31
 Sincera, 4. 25. 31
 Sinceritatis, 4. 12. 3
 Sincerum, 3 prolog. 62
 Sine apparatu, 5. 5. 14
 Sine labore, 3. 7. 14
 Sine mercede, 4. 1. 8
 Sine mora, 5. 7. 24
 Sine virtute, 3. 6. 11
 Singula, 2. 8. 24
 Singulae, 4. 4. 47
 Singulas, 1. 2. 25: 1. 31. 11
 Singulas horas, 3. 15. 13
 Singulis, 4. 4. 27
 Singulos, 1. 8. 5: 3 prolog. 49
 Sinistra, 2 epil. 16
 Sinistram, 5. 7. 8
 Sinite, 4. 15. 4
 Sinon, 3 prolog. 27
 Sint, 3. 1. 6
 Sinu, 5. 5. 36
 Sinum, 5. 5. 16
 Sinunt, 3. 16. 11
 Sinuque, 4. 18. 3
 Sinus Ponti, 4. 6. 10
 Sis, 3. 7. 9
 Sit, 2. 6. 9: 3. 15. 15: 4. 24. 3: 5. 2.
 16
 Siti, 1. 1. 2: 3. 16. 15
 Sitiens, 4. 8. 5
 Sitim, 4. 3. 1
 Sitis, 5. 5. 38
 Sive, 4. 20. 7
 Smaragdi, 3. 18. 7
 Societas cum potente, 1. 5. 1
 Socii fuere, 1. 5. 4
 Socrates, 3. 9. 2
 Sol, 1. 6. 3
 Sola improbitas abstulit, 1. 5. 11
 Solatio, 1. 9. 8
 Sole medio, 3. 19. 8
 Solebant, 3. 20. 5
 Solebat, 5. 7. 15
 Solennis, 3 prolog. 61
 Solent, 1. 17. 1: 5. 5. 1
 Soleres per te fumere, 2. 1. 5
 Solertia unius hominis, 4. 4. 49
 Solertiae, 1. 28. 2
 Solet, 3. 2. 1: 3. 9. 5
 Solidum decus, 4. 23. 24
 Solita, 3. 16. 4
 Solitus, 4. 3. 1: 5. 7. 5
 Sollicitum, 1. 31. 7
 Solvit, 1. 2. 3: 1. 17. 7: 4. 4. 33
 Solus, 2 epil. 6: 3. 19. 1: 5. 5. 13
 Soluto pectore, 3 prolog. 9
 Solutus, 3. 7. 20
 Somno, 3. 10. 31: 4. 19. 10
 Somno inerti, 3 prolog. 55
 Somnum capere, 3. 16. 5
 Sonare cithara, 3. 16. 12
 Sonipes iratus fero, 4. 3. 3
 Sono vincor, 3. 18. 9
 Sonoque, 1. 2. 14
 Sonum citharae, 4. 19. 20
 Sopha, 3. 14. 9: 4. 16. 8
 Sopita primo fomno, 3. 10. 31
 Sorbitionem, 1. 26. 5
 Sordido perjurio, 4. 19. 24
 Spatium dici, 2. 8. 10
 Spargeret odorem, 3. 1. 3
 Sparsi pulvere, 4. 24. 22

I N D E X

- Speciem, 3. 18. 9: app. 3. 2
 Species, 1. 7. 2
 Spectaculi, 5. 5. 9
 Spectatorum, 5. 7. 13
 Spectaturi, 5. 5. 26
 Specu tartareo, 4. 5. 10
 Speculo, 1. 4. 3
 Speculum, 3. 8. 4
 Speluncam, 4. 19. 3
 Spem, app. 1. 2
 Sperante, 3. 10. 12
 Spernat, 3. 10. 51
 Spes fefellit, 3. 5. 9
 Spes delufa, 3. 18. 15
 Spiritu culpam lues, 4. 10. 7
 Spiritum, 1. 21. 4: 2. 8. 7: 3. 2. 6:
 4. 19. 17
 Spiritus continetur, 4. 25. 29
 Splendebat, 4. 24. 20
 Splendorem, 3. 12. 15
 Spoliari, 2. 2. 1
 Spoliatus, 2. 7. 10
 Sponfore, 1. 16. 4
 Sponfu, 1. 16. 1
 Sponte, 3. 15. 16
 Spumantibus, 3. 6. 7
 Stabat, 1. 1. 2: 2. 1. 3
 Stagni incola, 1. 6. 6
 Stagno, 1. 2. 16
 Stans, 3. 3. 14
 Stant patroni, 3. 10. 37
 Stant pro iudicio, 5. 5. 2
 Statim, 3. 10. 51: 4. 17. 33: 5. 1. 17:
 5. 5. 23
 Statio feperata, 1. 30. 7
 Statuam, 2. epil. 1
 Stercore, 1. 27. 11: 4. 17: 7
 Steriles, 3. 17. 5
 Sterquilinio, 3. 12. 1
 Stet hoc, 4. 17. 29
 Stilo Æfopi, 3. prolog. 29
 Stramenta defunt, 2. 8. 23
 Strepitu, app. 2. 3
 Strigandum, 3. 6. 9
 Stringitque gladium, 5. 2. 8
 Strinxerat, 3. 10. 33
 Strophis, 1. 14. 4
 Student dici locupletes, 1. 27. 2
 Studio, 4. 21. 19
 Studiosè congero, 4. 23. 13
 Studium, 2. epil. 12: 3. prolog. 9
 Studui, 2. epil. 6
 Stulta, 2. 4. 26: 3. 17. 12: 4. 7. 6:
 5. 7. 3
 Stulte, 3. prolog. 47: 3. 15. 2
 Stulti, 1. 29. 1: 4. 6. 25
 Stultis, 1. 23. 1
 Stultitia, 1. 14. 18
 Stultum, 1. 20. 1: 4. 25. 20: 5. 7. 30
 Stultus, 1. 13. 9
 Stupor Corvi, 1. 13. 12
 Stupore vulgi nobilem, 1. 14. 12
 Stuproque turpi, 3. 10. 17
 Sua, 5. prolog. 7
 Suá, 3. prolog. 45: 3. 7. 21: 3. 17. 1:
 5. 4. 2: 5. 5. 17
 Sua exempla, 1. 26. 12
 Sua verba, 3. 16. 9
 Suadebat Afino fugere, 1. 15. 6
 Suadet, 2. 6. 11
 Suæ, 4. 17. 2: app. 1. 2
 Suam, 1. 10. 7: 1. 12. 4: 2. 4. 19: 2:
 5. 8. 3. 16. 16: 4. 4. 31: 4. 5. 33:
 4. 15. 3: 4. 21. 24
 Suaves, 5. 5. 42
 Suavis anima, 3. 1. 5
 Sub conditione, 4. 4. 8
 Sub illis, 4. 1. 4
 Sub tecto vivere, 3. 7. 13
 Subclamant FELICITER, 5. 1. 13
 Subdolis, 1. 13. 1
 Subeffe pallio, 5. 5. 18
 Subjecti, 1. 19. 2
 Subinde, 2. 8. 12
 Subita, 1. 23. 7
 Subitò, 1. 2. 13: 1. 12. 7

I N D E X

- Subitò , 1. 27. 10: 2. 7. 7: 4. 5. 31: 2. 7. 10: 3 prolog. 56: 3. 13. 2
 4. 14. 8: 4. 16. 5: 4. 17. 23: 4. Super, 1. 27. 8: app. 4. 4
 24. 35: app. 4. 13 Super juvenum, 2. 1. 1
 Subitum, 1. 11. 7 Super obscœna dicta, 3. 11. 2
 Sublatus inter manus, 5. 7. 10 Super scopulum, 2. 6. 11
 Sublime, 2. 6. 4 Superba, 4. 23. 17
 Sublimes, 1. 28. 1 Superbi, 4. 6. 12
 Sublimi., 2. 4. 1 Superbia, 1. 3. 4
 Submovet querelam, 2 epilog. 14 Superbiæ, 3. 16. 2
 Subripi, 4. 10. 6 Superbiam, 4. 23. 21
 Subripuisse, 1. 10. 10 Superbiens honore divinæ domus,
 Subscribit gratiæ, 3. 10. 57 5. 7. 38
 Subsedit, 3. 10. 20 Superfuit, 2. epil. 6
 Subsidium vitæ, 4. 21. 12 Superi risere, app. 3. 6
 Subtiliter, 3. 10. 45 Superior stabat Lupus, 1. 1. 2
 Successus, 2. 3. 7: 3. 5. 1 Superiores, 4. 17. 18
 Succumbit, 3. 14. 9 Superius, 4. 24. 2
 Succurrat, 1. 2. 28 Superos fraudas thure, 4. 19. 19
 Sudore multo diffuentes, 4. 24. 23 Superfunt, 4. 25. 1: 5. 5. 40
 Suffici, 3. 10. 12 Superùm voluntas favit, 5. 6. 5
 Sui, 2. 9. 19: 5. 5. 2 Supplex, 1. 28. 12: 2. 8. 9
 Suis, 2. 4. 12: 2. 4. 23: 2. 8. 28: 3. Supplici, 1. 22. 5
 13. 2: 4. 4. 40: 4. 5. 5: 4. 5. 6: 4. Supra formam humanam, 4. 24. 24
 14. 7: 4. 16. 1: 4. 17. 15: 5. 10. 4: Supra tignum, 1. 2. 19
 app. 5. 1 Sus nemoricultrix, 2. 4. 3
 Suis fetosæ, 2. 4. 12 Suscitât clamores, 5. 5. 28
 Sum, 1. 5. 8: 2. 7. 12: 3 prolog. 54: Suspendit, 4. 9. 3
 3. 7. 6: 3. 10. 59 Suspenso pede, 2. 4. 18
 Sum expertus, 5. 2. 15 Suspicio deprimit infontem, 3. 10.
 Sum paratus, 3. 7. 11 36
 Sumere, 2. 1. 5 Suspicionem, 3 prolog. 45
 Sumerent, 3. 17. 5 Sustine libellum, 4. 6. 3
 Sumis tibi, 4. 19. 12 Sustineas, 4. 15. 7
 Summa, 4. 4. 44 Sustinens impetum iræ, 3. 10. 25
 Summis saliens viribus, 4. 2. 2 Sustinere, app. 2. 1
 Summo, 2. 5. 9: 4. 19. 11 Sustineret, 3. 2. 6: 4. 21. 3
 Sumus, 4. 9. 5: 5. 10. 9 Sustinet jocos, 3. 8. 7
 Sunt, 1. 22. 7: 2. 4. 13, 23: 3. 18. Sustinere, 1. 2. 31
 10, 13: 4 prolog. 5: 4. 11. 1: 4. Sustinuit notam, 1. 3. 11
 15. 8: 4. 21. 14: 4. 24. 13: 5. 1. 5: Sustulere clamorem, 1. 6. 4
 append. 2. 9 Sustulit, 1. 3. 5: 1. 28. 3: 2. 6. 4: 3.
 13. 13: 4. 18. 2
 Suo, 1. 3. 2: 3 prol. 53: 3. 10. 11 Sutor inopia deperditus, 1. 14. 1
 Suos, 1. 3. 6: 1. 24. 4: 1. 28. 11: Suum,

I N D E X

Suum, 2 prolog. 6: 3. 13. 15: 4.
10. 2: 4. 17. 30: app. 2. 1

T.

TAbulam, 4. 21. 24
Tace, 5. 9. 4
Taceret, 3. 16. 6
Tacite, 1. 2. 16: 5. 1. 6
Tacito corde, 5 prolog. 3
Tacta invidiâ, 1. 24. 3
Tale, 2. 3. 6: 4. 10. 11
Talem, 1. 2. 9: 3. 13. 13
Tales reliquæ, 3. 1. 6
Tali dolo, 1. 31. 6
Tali modo, 4. 4. 9
Talis, 3. 4. 4: 4. 23. 22
Talis exempli, 5. 1. 10
Talis tituli, 5 prolog. 4
Talis vir, 3. 9. 6
Tam, 3. 9. 5: 4. 17. 32: 5. 3. 11
Tamen, 2. 5. 5: 2. 9. 11: 3 prolog.
23: 3. 10. 51: 3. 15. 9: 4. 5. 3: 4.
10. 7: 4. 20. 2
Tandem, 1. 8. 7: 4. 17. 8: 3. 19. 4
Tangere ut non potuit, 4. 2. 3
Tangi, 3 prolog. 6
Tanta bonitas, 4. 8. 8
Tanta copia, 4. 25. 6
Tantæ, 1. 24. 3
Tanti, 2. 5. 23: 3 prolog. 4
Tantis malis, 3 prolog. 44
Tanto justius, 5. 5. 46
Tanto melior, 3. 5. 3
Tantum, 1 prolog. 6: 1. 28. 6: 3. 2.
16: 4. 19. 9
Tantummodo, 5. 7. 19
Tarda es, 3. 6. 2
Tartareo specu, 4. 5. 10
Taurorum, 1. 30. 2
Taurus, 1. 21. 7: 5. 9. 1
Te, 1. 1. 8: 1. 10. 10: 1. 21. 11: 2.

8. 17: 3 prolog. 62: 3. 1. 5: 3. 10.
59: 3. 12. 6: 4. 19. 19: 4. 23. 14:
4. 24. 15: 5. 3. 8: 5. 10. 8
Tecto, 2. 8. 7: 3. 7. 13
Tegere quod debet pudor, 4. 23.
17
Telis, 4. 3. 5
Temeritas est paucis bono, 5. 4.
12
Temone, 3. 6. 1
Temperat jugum, 3. 6. 6
Temperatæ, 5. 5. 42
Tempestatas horrida, 4. 21. 9
Tempestatibus, 4. 16. 3
Templa, 4. 23. 5
Tempora, 3 prolog. 12
Tempore, 2. 8. 16: 4. 10. 19
Temporis, 4. 4. 18: 4. 25. 12: 5.
8. 7
Tempus, 1. 19. 6: 4. 17. 2: 4. 18. 1
Tendit dolos, 1. 23. 2
Teneas, 5. 8. 3
Teneat, 4. 5. 40
Tenebat, 1. 4. 6: 2. 2. 4
Tenebras dispulit calumniæ, 3. 10.
42
Tenebris, 3. 10. 26: 3. 16. 4: 4. 19.
10
Tenero, 2. 4. 14
Tenet, 5. 5. 25
Tensum, 3. 14. 10
Tentans, 1. 23. 4
Tentaret, 4. 7. 4
Tentat, 3. 10. 26
Tenui contentus cibo, 4. 12. 7
Tenuit, 3 prolog. 59
Tenuitas hominum, 2. 7. 13
Tenuitatem vituperat, 1. 12. 6
Tergore diviso, 2. 1. 11
Tergum, 4. 9. 2
Terminum, 4. 25. 28
Terminum operis, 5 prolog. 1
Terram fodere, 2. 4. 8

Ter-

I N D E X

- Terreret feras, 1. 11. 5
 Terris, 4. 22. 2
 Territæ, app. 2. 7
 Territus clamore hostium, 1. 15. 5
 Terrore offuso, 2. 4. 11
 Terruit pavidum genus, 1. 2. 14
 Tertia me sequetur, 1. 5. 9
 Tertiam, 4. 4. 6
 Tertiam partem, 4. 24. 11
 Tertium, 3 prolog. 29
 Tertius, 4. 1. 15
 Testa nobili, 3. 1. 2
 Testamenti, 4. 4. 19
 Testatur hæc fabella, 1. 5. 2
 Testes integritatis, 3. 11. 5
 Testimonio falso, 1. 17. 6
 Testis, 1. 17. 4: 3 prolog. 42
 Testis citatus, 1. 17. 4
 Testudinem, 2. 6. 4
 Tetigerit, 1. 5. 10: 3. 8. 11
 Theatro, 5. 5. 10
 Thesauro, 5. 6. 6
 Thesauros abditos, 4. 19. 4
 Thesaurum, 1. 27. 3
 Thessala, 4. 6. 7
 Threissla gens, 3 prolog. 56
 Throno, app. 3. 3
 Thure, 4. 19. 19
 Tiberius Cæsar, 2. 5. 7
 Tibi, 1. 22. 3: 1. 29. 8: 2. 4. 7: 2.
 8. 6: 3 prol. 15: 3. 5. 5: 3. 12. 7:
 3. 18. 11, 14: 4. 1. 1: 4. 6. 17, 21,
 24: 4. 10. 17: 4. 19. 12, 15, 18:
 4. 23. 9: 4. 25. 2, 20: 5. 3. 4
 Tibiam, 5. 7. 8
 Tibiarum macerat jocunditas, 4. 19.
 21
 Tibicen, 5. 7. 4: 5. 7. 29
 Tibicine, 5. 7. 29
 Tigillum parvum, 1. 2. 13
 Tignumque supra, 1. 2. 19
 Timeas, 2. 1. 9: app. 4. 13
 Timens, 1. 1. 6
 Timentes, 3. 2. 15: 4. 17. 11: 4. 17. 18
 Timeo istum, 3. 6. 5
 Timere absistite, 3. 2. 18.
 Timidus, 1. 15. 4
 Timidus comes, 5. 2. 7
 Timor, app. 2. 9
 Timore, 1. 2. 18: 1. 14. 10: 2. 4.
 16: 2. 8. 3
 Tinctum cruore panem, 2. 3. 2
 Tintinnabulum, 2. 7. 5
 Titubanti pede, 4. 14. 10
 Tituli, 5 prolog. 4
 Togamque puram, 3. 10. 10
 Tolerantiam, app. 2. 2
 Tolle audacter, 2. 1. 11
 Tollere hæc aranea, 2. 8. 23
 Tollit, 1. 11. 7: 2. 8. 27
 Tollo primam, 1. 5. 7
 Tonanti, 3 prolog. 18
 Tonitrubus devolutis, 5. 7. 23
 Tonsum, 2. 10. 27
 Torques spiritum, 4. 19. 17
 Torquet convivam fame, 1. 26. 9
 Torquet se, 3. 14. 7
 Totam, 1. 5. 11: 4. 4. 8: 4. 16. 10:
 4. 17. 11
 Totamque flammis arborem circum-
 dedit, 1. 28. 9
 Totis naribus, 3. 1. 4
 Totis viribus, 1. 11. 7
 Toto die, 2. 4. 20: 4. 14. 6
 Totum prosternit, 5. 7. 33
 Toxicum, 1. 14. 8
 Tradam, 4. 4. 2: 4. 24. 3
 Tradere famæ, 5 prolog. 6
 Tradet luxuriæ domum, 4. 4. 44
 Tradidit, 1. 28. 12
 Traditum est, 1. 25. 4
 Traditur, 4. 3. 6
 Tradunt sese Miluo, 1. 31. 10
 Tragicam personam, 1. 7. 1
 Trahens, 1. 21. 4: 3. 7. 12
 Trahit vitam luxu, 4. 4. 37

I N D E X

- Transeunt, 5. 7. 11
 Transfertis, 5 prolog. 18
 Transfigit pectus gladio, 3. 10. 27
 Transit, app. 4. 4
 Transit villicus, 2. 8. 13
 Translatitio, 5. 7. 24
 Transtulit, 3 prolog. 37
 Traxit, 3. 1. 4: 4. 13. 3
 Tremere, 4. 17. 24
 Trepidantem, 3. 16. 18
 Trepidarent, 4. 5. 3
 Trepide concursans, 2. 5. 2
 Tres reliquit filias, 4. 4. 3
 Tribuerit, 3. 18. 2
 Tribueris mihi, 1. 5. 8
 Tribui, 2 epil. 4
 Tribuit, 1. 7. 4: 3. 16. 19
 Tribus, 4. 4. 8
 Tributus, 4. 24. 3
 Triclinio, 4. 24. 28
 Tristem notam, 1. 3. 11
 Tristem fortunæ vicem, 5. 1. 6
 Tristem servitutem, 1. 2. 6
 Tristem vitam, 3. 20. 2
 Tristi nece, 2. 6. 17
 Tristis, 4. 19. 20
 Tristis eventus, 4. 5. 11
 Tritici, 1. 16. 3
 Trivio, 1. 27. 11: 5. 6. 1
 Trucidat pecus, 3. 2. 13
 Trudi, 5. 5. 35
 Trusitant mulum, 2. 7. 8
 Tu, 1. 10. 9: 1. 16. 6: 4. 6. 1: 4.
 21. 13: 4. 23. 3: 5 prolog. 14, 17:
 5. 9. 4: app. 1. 6
 Tua, 1. 3. 16: 1. 9. 10: 2. 8. 19: 4.
 25. 17
 Tuæ, 2. 1. 10: 4. 6. 4: 5. 2. 16
 Tuæ partes, 4. 25. 24
 Tuarum, 1. 13. 6
 Tuas, 2 epilog. 12
 Tuearis domum, 3. 7. 10
 Tuentes causam, 3. 10. 38
 Tugurio, 1. 19. 4
 Tui, 3. 12. 4: 3. 16. 11: 4. 19. 18:
 5 prolog. 17
 Tuis, 3 prolog. 38: 3. 3. 17: 3. 6. 4:
 4. 3. 7: 4. 21. 13
 Tulerint nihil, 4. 4. 16
 Tuli indigne, 1. 21. 10
 Tulisse auxilium, 4. 3. 7
 Tum, 1. 2. 9: 1. 2. 24: 1. 5. 9: 1.
 12. 9: 1. 13. 12: 1. 14. 10: 1. 24.
 4: 2. 4. 4: 2. 5. 23: 2. 8. 14: 3. 2.
 15: 3. 2. 15: 3. 4. 3: 3. 14. 9: 3.
 19. 5: 4. 8. 10: 4. 14. 11: 4. 17. 10:
 5. 10. 6
 Tumens superbiâ, 1. 3. 4
 Tumentes faccos, 2. 7. 3
 Tunc, 1. 1. 3: 1. 2. 28: 1. 10. 6: 1.
 11. 12: 1. 12. 12: 1. 31. 13: 2. 3.
 4: 3. 13. 13: 3. 17. 10: 3. 18. 5:
 5. 2. 10: 5. 3. 3: 5. 5. 29
 Tunica, 2. 5. 12
 Tunicis niveis, 5. 7. 37
 Tuo, 1. 29. 8: 3. 18. 7: 4. 19. 26:
 4. 25. 27
 Turba, 3. 19. 7: 4. 4. 1: 4. 4. 29
 Turba petulans, 1. 2. 19
 Turbæ meæ, 1. 19. 9
 Turbam, 5. 4. 11
 Turbat bestias, 1. 11. 8
 Turbatos adtrahit, 4. 17. 9
 Turbavit vadum, 4. 3. 2
 Turbulentam, 1. 1. 5
 Turpe, 3. 11. 7: 4. 17. 15
 Turpem, 5. 5. 37: app. 3. 1
 Turpemque, app. 3. 7
 Turpes pœnas, 1. 13. 2
 Turpi, 3. 4. 7: 3. 10. 17: 4. 17. 5
 Turpissimam, 3. 8. 2: 4. 4. 6
 Turpiter, 1. 25. 2
 Tuscum mare, 2. 5. 10
 Tuta, 1. 28. 7: 2. 6. 16: 2. 7. 13: 4.
 16. 5
 Tutandum, 1. 31. 1

I N D E X

Tutas, 1. 31. 9
 Tutela, 3. 17. 1
 Tuto, 2. 4. 17
 Tuum, 1. 11. 4: 5. 4. 5
 Tuus, 1. 1. 12
 Tympana, 3. 20. 7
 Tyrannus, 1. 2. 5: 5. 1. 14

V.

Vacca & Capella, 1. 5. 3
 Vaces a negotiis, 3 prolog. 2
 Vaces uxori, 3 prolog. 12
 Vacua loca, 5. 5. 12
 Vadi, 1. 2. 13
 Vado, 4. 8. 12
 Vadum, 4. 3. 2
 Vadunt foras, 4. 17. 12
 Vagantes liberis paludibus, 1. 2. 10
 Vagatur, app. 4. 10
 Vagor, 3. 7. 20
 Valeas, 4. 1. 19
 Valeo plus, 1. 5. 9
 Valerent inter homines, 4. 24. 1
 Valeret adsequi, 4. 1. 11
 Validius, 1. 24. 9: 3. 11. 4: 3. 16. 6
 Vana, 4. 15. 4
 Vanas exercet minas, 3. 6. 11
 Vano, 1. 9. 7
 Vanum beneficium, 1. 22. 8
 Vanus animus, 5. 7. 1
 Varie perleges, 5 prolog. 14
 Varietas, 2 prolog. 10: 4. 25. 3: 5. 40
 Varius, 3. 3. 12: 4. 6. 14
 Vastando, app. 1. 7
 Vastans, 3. 2. 14
 Vasti corporis, 1. 5. 5
 Vati, 4. 24. 33
 Ubere admoto, 3. 15. 7
 Ubi, 1. 9. 4: 1. 16. 7: 3. 19. 4: 4. 14. 9
 Ubi pro cum, 1. 30. 1: 2. 4. 19: 4. 23. 4: 5. 1. 4: 5. 7. 1
 Ubi pro quando, 3. 6. 9
 Vectorum, 4. 16. 4
 Vehementer verecor, app. 1. 6
 Vehementis Canis, 2. 3. 1
 Vel majore incommodo, 5. 3. 10
 Velim, 2 prolog. 11: 3 prolog. 48
 Velit, 1. 29. 6: 4. 25. 4
 Velle, app. 2. 5
 Vellem, 5. 2. 11
 Vellent, 3. 17. 1
 Vellet, 1. 6. 3: 1. 11. 3: 1. 13. 4: 1. 22. 2: 1. 29. 9: 4. 4. 27: app. 5. 7
 Veloces, 4. 1. 11: 5. 10. 1
 Veloci saltu, 3. 2. 10
 Velocior hariolo, 3. 3. 1
 Venantem viros, 4. 4. 4
 Venantum vocibus conterritus, 1. 12. 7
 Venari, 1. 11. 3
 Venas, 4. 14. 9
 Venator dolens, 5. 10. 6
 Venatorum fugeret necem, 2. 8. 2
 Vendere fructum honore, 3. 17. 7
 Vendet cultum, 4. 4. 41
 Vendiderint, 4. 4. 47
 Vendicaret antidotum, 1. 14. 3
 Venerant ad rivum eundem, 1. 1. 1
 Venere artifices, 5. 5. 7
 Veneri, 3. 17. 3
 Venerit, 2. 8. 18: 3. 7. 19: 3. 13. 7: 4. 10. 8
 Venerunt, app. 2. 6
 Veneunt mecum, 2. 5. 25
 Veni, 3. 7. 15: 3. 16. 14
 Veniam, 4. 19. 6: 4. 25. 13: 5. 3. 11: app. 4. 6
 Veniebat, 5. 1. 13
 Venient aliorum vices, 4. 25. 25
 Venient feriæ, 3 prolog. 8
 Veniente Pluto, 4. 11. 5
 Veniet in latibula, 1. 30. 9
 Veniet ad me, 4. 25. 11
 Venire, 4. 17. 37: 4. 21. 7: 5. 21. 24

Ve-

I N D E X

- Venis, 4. 23. 15
 Venisset in villam, 2. 5. 8
 Venit, 1. 21. 5: 2. 6. 7: 3. 5. 6: 3. 18. 1: 4. 1. 7: 4. 7. 3
 Venter impletur, 3. 7. 24
 Ventitare adulterum, 3. 10. 16
 Ventrem continere, 4. 17. 31
 Venustis hortulis, 4. 4. 34
 Vera, 2. 5. 6: 5. 2. 12
 Veram laudem, 4. 11. 2
 Verba, 3. 3. 15: 3. 16. 8: 5. prolog. 18
 Verbis, 1. 11. 1: 2. 6. 14: 2. 13. 1: 3. 6. 4: 5. 2. 11
 Verbosa commendatio, 2. prolog. 13
 Verborum strophis, 1. 14. 4
 Vere, 1. 14. 17: 3. 4. 5
 Verendos deos, 4. 10. 10
 Vereor, app. 1. 6
 Vereri, 1. 25. 8
 Veretri, 4. 13. 2
 Veris amicis, 3. 9. 7
 Veritas est exploranda, 3. 10. 5
 Veritatis, 1. 1. 9: 3. 10. 43
 Verò, 2. 6. 2: 3. 7. 11: 5. 5. 13: 5. 5. 32
 Verrem, 5. 4. 1
 Verfatur, 2. 8. 19
 Versibus, 3. 15. 18
 Versibus senariis, 1. prolog. 2
 Versus, 4. 21. 2
 Versus subjecti, 1. 19. 2
 Vertisset, app. 3. 2
 Vertit consilium, 1. 31. 5
 Verum, 1. 4. 5: 1. 10. 2: 1. 14. 12: 3. prolog. 4, 50: 4. 17. 30: 4. 19. 11
 Verum, 1. 15. 3: 2. epil. 7: 3. 15. 7: 3. 20. 2: 4. 24. 15: 5. 5. 18
 Vescatur cibo, 2. 6. 13
 Vesci singulas, 1. 31. 11
 Vespa iudice, 3. 13. 3
 Veste, 4. 14. 5: 4. 21. 23
 Vestem, 4. 4. 21
 Vestimentis, 5. 5. 29
 Vestitu adfluens, 5. 2. 12
 Vestra, 1. 14. 15
 Vestrae, 4. 15. 6
 Vestras, 5. prolog. 18
 Vestri, 4. 15. 5
 Vestrum bonum, 1. 2. 29
 Verat dimitti, 4. 17. 13
 Vetera vina, 4. 4. 35
 Veterem injuriam, 1. 21. 6
 Veto, 4. 10. 11: 4. 17. 31
 Vetustas, 4. 21. 10
 Vetustate elevem, 3. 10. 7
 Vetustior, 4. 6. 18
 Vetustis, 5. 1. 97
 Vetusto, 5. prolog. fec. 7
 Vexat, app. 2. 10
 Vexata tempestatibus, 4. 16. 3
 Vi compesceret, 1. 2. 12
 Via media, 3. 14. 5
 Viam, 3. prolog. 38
 Viam honoris, 2. epil. 3
 Viator est deductus, 2. 1. 7
 Vicem, 3. prolog. 14
 Vicem fortunæ, 5. 1. 6
 Vices, 2. 8. 10: 4. 25. 25
 Vicina mors, 4. 25. 19
 Vicini furis nuptias, 1. 6. 1
 Victi Mures, 4. 5. 1
 Victima, 3. 3. 8
 Victor, 3. 14. 9: 4. 5. 9
 Victorem, 1. 15. 8
 Victoris laudem, 4. 24. 5
 Victorum, 4. 21. 5
 Victum, 3. 16. 4: 4. 21. 25
 Victurum, 5. 5. 43
 Victus dolore, 1. 8. 5
 Vide, 3. 6. 3
 Videamur vendere, 3. 17. 7
 Videar esse molestior, 4. 25. 2
 Videntur, 4. prolog. 5
 Video te pasci stercore, 4. 23. 14

I N D E X

- Videor acer, 3. 7. 18
 Viderat, 1. 7. 1: 2. 8. 21
 Videre, 2. 8. 28: 3. 2. 3
 Videre mala, 1. 16. 2
 Videret esse spem, app. 1. 2
 Videri dum volunt, 2. 2. 6
 Videris perdidisse quod petis, 1. 10. 9
 Videntur, 1. 20. 3: 4. 17. 10
 Vides, 2. 4. 8: 4. 19. 6: 5. 10. 10
 Videt, 2. 8. 11: 4. 17. 36
 Videtur, 1. 11. 13: 4. 1. 1: 4. 6. 17
 Vidisset, 3. 12. 4: 3. 14. 2
 Vidit, 1. 4. 3: 1. 6. 1: 1. 13. 5: 1.
 21. 8: 3. 4. 1: 3. 16. 8: app. 3. 4
 Vigilare, 1. 23. 8
 Vigilem, 3. 7. 19
 Vigilia omni, 3 prol. 25
 Vigor faltantis, 5. 7. 15
 Vile hordeum, 2. 7. 9
 Viles nenias, 3 prol. 10
 Villam, 2. 5. 8: 2. 8. 3: 3. 10. 19:
 4. 4. 23
 Villas, 4. 4. 38
 Villicus, 2. 8. 13
 Vim carminis, 3 prol. 3
 Vina vetera, 4. 4. 35
 Vincas moribus, 3. 8. 16
 Vincet me, 5. 5. 23
 Vincis, 3. 18. 6
 Vincor sono, 3. 18. 9
 Vindicandam injuriam, 4. 17. 25
 Vindicavit, 1. 21. 6: 4. 6. 20: 5. 2. 6
 Vindicet dolorem, 3. 10. 28
 Vindicta, 1. 28. 2: 1. 29. 10
 Vindictam rei parvæ, 4. 3. 10
 Vineæ alta, 4. 2. 1
 Vino devotam, 4. 4. 6
 Vinum parat, 4. 4. 41
 Violarat manes Deos, 1. 27. 4
 Vipera venit, 4. 7. 3
 Vir, 1. 18. 4: 3. 9. 6
 Vir natus, 3. 8. 11
 Vires, 3. 2. 9: 3. 18. 11: 5. 10. 8
 Virginalis, 4. 14. 12
 Viri, 5. 1. 11
 Viribus, 1. 1. 9: 1. 11. 7: 1. 21. 3:
 4. 2. 2: 5. 2. 15
 Virides, app. 2. 8
 Viridia lata, 2. 5. 14
 Viro forti, 4. 11. 1
 Viros, 2. 2. 1
 Viros venantem oculis, 4. 4. 4
 Virtus exhibet solidum decus, 4. 23.
 24
 Virtute, 3. 6. 11
 Virtutem, 4. 11. 3
 Virtuti, 1. 13. 13: 2 epilog. 4: 5. 2.
 16
 Virtutis expers, 1. 11. 1
 Vis, 1. 23. 5: 3. 6. 2: app. 1. 8
 Vis & nequitia, 2. 6. 3
 Viso, 2. 1. 6
 Visum est, 3. 7. 20: 4. 23. 6
 Visum seni, 3. 19. 11
 Vita, 2. 8. 19: 3. 2. 16
 Vitæ, 3 prolog. 15: 4. 17. 2: 4. 19.
 7: app. 1. 2
 Vitæ subsidium, 4. 21. 12
 Vitam, 3 prolog. 22, 50: 3. 7. 12:
 3. 20. 1: 4. 4. 37: app. 2. 5, 10
 Vitans rapinam, 2. 4. 22.
 Vitassent, 1. 31. 4
 Vitavi, 5. 4. 8
 Vitemus, 1. 19. 2
 Vitiis propriis, 4. 9. 2
 Vitulus monstrabat, 5. 9. 3
 Vituperant cælum, 4. 6. 26
 Vituperat, 1. 12. 6
 Viva, 3. 16. 19
 Vive, app. 3. 8
 Vivere sub tecto, 3. 7. 13
 Vivos devorent, 2. 3. 5
 Vix invenit, 4. 17. 8
 Ulcisci, 5. 3. 4: app. 4. 8
 Ulla prudentia, 1. 14. 11
 Ulli donas, 4. 19. 13

I N D E X

- Ullius rei, 4. 10. 21
 Ullo pacto, 2. 6. 6
 Ultimi reptant, 5. 1. 8
 Ultimū, 4. 19. 3
 Ultro, 2. 8. 6: 3. 7. 12
 Umquam, 4. 6. 6
 Una, 1. 2. 16
 Una bibamus, 3. 16. 15
 Unam formosam, 4. 4. 4
 Unde, 3. 5. 5: 3. 7. 4, 17: 3. 15. 10
 Unguento delibutus, 5. 1. 12
 Unguibus, 1. 31. 12: 2. 6. 8
 Uniones, 4. 4. 36
 Universis, 5. 7. 44
 Unius hominis, 4. 4. 49
 Uno, 4. 4. 1
 Unum. 3. 11. 4: 4. 24. 29
 Unus, 1. 6. 7: 2. 5. 11: 2. 8. 17:
 app. 5. 9: 4. 3
 Vobis, 3. 18. 10
 Voce, 1. 11. 5: app. 4. 11
 Vocem edidisse, 1. 12. 12
 Vocem est imitatus, 5. 5. 17
 Vocem haberes, 1. 13. 8
 Vocem laudari, 3. 16. 16
 Vocem miserit, 3. 18. 4
 Vocem misit, 4. 10. 4
 Vocem naturæ exprimit, 5. 5. 33
 Vocem ostendere, 1. 13. 8
 Vocem præcludit metus, 1. 2. 26
 Vocem premere, 1. 11. 12
 Vocent, 3. prolog. 9
 Vocibus, 1. 12. 7: 3. 18. 13
 Vocis fidem, 4. 25. 9
 Vocis meæ, 1. 11. 13
 Volans, 2. 6. 7
 Volebat, 3. prolog. 35
 Voles, 3. 14. 11
 Volet malignitas, 5. prolog. 15
 Volo, 2. 5. 5: 3. 8. 14: 4. 24. 15
 Volucrem peregrinam, 1. 26. 11
 Volucris, 5. 8. 1
 Volucris parvulæ, 5. 3. 3
 Voluerit, 1. prolog. 5: 2. epil. 10:
 3. 17. 8
 Voluisses pati, 1. 3. 14
 Voluisti, 2. 8. 5: 5. 3. 4
 Voluit, 3. 15. 18: 4. 21. 7
 Volunt, 2. 2. 6
 Voluntas superum favit, 5. 6. 5
 Voluntatem suam, 4. 4. 31
 Voluptas ut satiari non possit, 4. 8. 9
 Volutat sese, 4. 3. 2
 Vos, 1. 2. 30: 1. 16. 7: 1. 31. 9
 Vota, app. 1. 4
 Votum, 5. 4. 2
 Urbano sale, 5. 5. 8
 Urbes Asiæ nobiles, 4. 21. 4
 Urbis Rex, 1. 14. 6
 Urbs antiqua, 4. 21. 18
 Ufu peritus, 3. 3. 1
 Ufum bonus confociet, 4. 10. 21
 Usurpare vestri ornatum muneris, 4.
 15. 5
 Ufus, 4. 24. 8: 5. prolog. 13
 Ufus fiet longior, 4. 25. 13
 Ut accessum daret, 2. 1. 12
 Ut ajunt, 4. 21. 8: 5. 6. 6
 Ut aliis esset materiæ satis, 5. pro-
 log. 2
 Ut careas somno, 4. 19. 10
 Ut carperent escam, 1. 28. 4
 Ut comesse possent, 1. 20. 4
 Ut cupiam, 5. prolog. 6
 Ut darent manubrium, app. 5. 3
 Ut delectet varietas, 2. prolog. 10
 Ut des veniam, 4. 19. 5
 Ut desit, 4. 25. 7
 Ut error corrigatur, 2. prolog. 3
 Ut est vulgatus ordo, 4. 24. 32
 Ut ex sapore, 3. 13. 10
 Ut expectarem lanium, 3. 15. 13
 Ut farina es, 4. 1. 19
 Ut fieri solet, 3. 9. 5
 Ut foetum deponeret, 1. 19. 4
 Ut fortunam, 4. 4. 8

I N D E X

- Ut fruaris reliquis, 1. 2. 2. 6
 Ut fugeret necem, 2. 8. 2
 Ut haberent signum, 4. 5. 6
 Ut horæ momentum percat, 3 pro-
 log. 5
 Ut illa mihi profuerint, 1. 12. 14
 Ut illud extraherent malum, 1.
 8. 6
 Ut liber animus sentiat, 3 prol. 3
 Ut moris est, 4. 24. 5
 Ut mos est vulgi, 5. 1. 3
 Ut nisi nosses, 1. 11. 14
 Ut non offendar subripi, 4. 10. 6
 Ut non potuit, 4. 2. 3
 Ut non sim liber, 3. 7. 27
 Ut novitatem ostenderet, 5. 5. 6
 Ut opprimat, 2. 4. 10
 Ut ornatum paret, 4. 4. 42
 Ut ostenderet sese, 5. 7. 18
 Ut penderet poenas, 1. 27. 6
 Ut periculo mortis eriperet suos, 1.
 28. 11
 Ut positum fuit, 3. 8. 4
 Ut posset, 4. 14. 7
 Ut possis fallere alios, 5. 2. 14
 Ut præstes vicem, 3 prol. 14
 Ut provocet Simonidem, 4. 24. 26
 Ut putavit, 2. 5. 20
 Ut putentur sapere, 4. 6. 24
 Ut quidam artifices faciunt, 5 prol.
 sec. 4
 Ut quiescam, 3. 7. 19
 Ut reddas præmium, 4. 25. 8
 Ut refecit vires, 3. 2. 9
 Ut refecta est, 4. 18. 4
 Ut res notuit, 5. 7. 37
 Ut scirent, 2 epil. 3
 Ut scopulum super, 2. 6. 11
 Ut scriberet, 4. 24. 5
 Ut se agnovit captum, app. 4. 11
 Ut sedit throno, app. 3. 3
 Ut sentit tonsuram, 3. 10. 27
 Ut sese eriperet contumeliis, 4. 17. 3
 Ut sis custos, 3. 7. 9
 Ut spectatorum mos est, 5. 5. 13
 Ut subesse contenderent, 5. 5. 18
 Ut succurrat, 1. 2. 28
 Ut sustineas, 4. 15. 7
 Ut sustineret spiritum, 3. 2. 6
 Ut taceret, 3. 16. 6
 Ut teneat, 4. 4. 40
 Ut venerit in dubium, 3. 13. 7
 Ut viderunt vultum Jovis, 4. 17. 10
 Ut vidit, 1. 21. 8: 3. 16. 8: 4. 21.
 26
 Ut vincas istam faciem, 3. 8. 16
 Ut vinum paret, 4. 4. 41
 Ut vitemus, 1. 19. 2
 Ut voluptas fatiari non possit, 4. 8. 9
 Utcunque spoliari viros, 2. 2. 1
 Uterque, 1. 10. 7: 5. 5. 27
 Uti, 3. 8. 14: app. 3. 9
 Utile est quod facimus, 3. 17. 12
 Utiles res, 4. 10. 14
 Utiliora quæ contempseris, 1. 12. 1
 Utilis, 3. 14. 11: 4. 3. 8: 4. 25. 18
 Utilitas privata, 1. 22. 11
 Utilitatem, 4. 1. 4
 Utilius homini nihil est quam recte
 loqui, 4. 12. 1
 Utinam impleam, 3. 9. 7
 Utinam nec umquam, 4. 6. 6
 Utriusque exemplum, 3. 10. 2
 Utrumque, 3. 8. 12: 3. 13. 4
 Uvam adpetebat, 4. 2. 2
 Vulgarè amici nomen, 3. 9. 1
 Vulgatus ordo narratæ rei, 4. 24.
 31
 Vulgi, 1. 14. 12: 4. 14. 3: 5. 2. 12
 Vulgò esse fertur, 3. 3. 2
 Vulnere, 2. 7. 12
 Vulneris, 2. 3. 3
 Vulpecula, 4. 8. 10
 Vulpem, 1. 10. 4: 1. 26. 7: append.
 3. 3
 Vulpes, 1. 26. 3: 1. 28. 8

I N D E X

Vulpi tradidit, 1. 28. 12
 Vulpinos catulos Aquila quondam
 fustulit, 1. 28. 3
 Vulpis, 1. 1. 35: 1. 7. 1: 4. 2. 1: 4. 19. 1
 Vulpis dolosa, 1. 13. 11
 Vult, 1. 13. 9: 1. 24. 1, 9: 2.
 4. 9
 Vultu geris, 1. 13. 7
 Vultum Jovis, 4. 17. 10
 Vulturius super, 1. 27. 8
 Uxorem quondam Sol, 1. 6. 3
 Uxorem sanctam, 3. 10. 30
 Uxores, 3. 3. 17

Uxori vaces, 3. prolog. 12
 Uxoris crimine, 3. 10. 18
 Uxoris cubiculum, 3. 10. 21

X.

X Ystum, 2. 5. 18

Z.

Z Onas, 4. 21. 11

O M I S S A.

C.

Cinædus ille, 5. 1. 15
 Civium, 1. 15. 1

E.

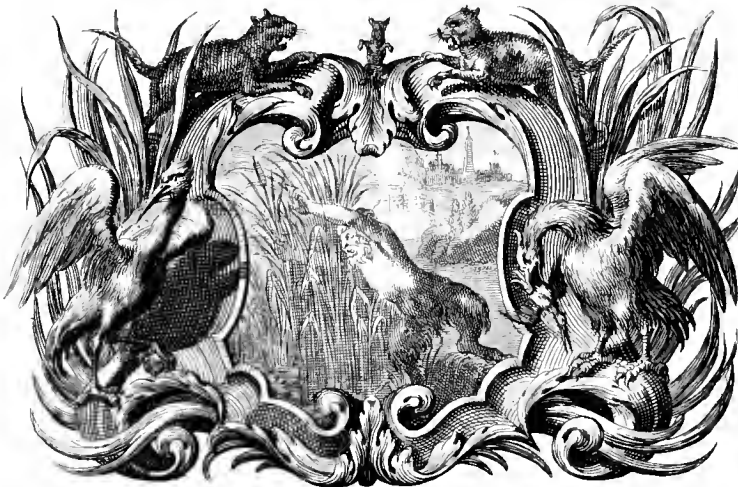
Executus sum, 3. 10. 59

P.

Positum fuit, 3. 8. 4

Hæc lector suis locis inferet, & si quid præterea alicubi erratum fuerit, quod leve futurum confido, pro sua benevolentia emendabit. Nunc ad- damus & alterum Indiculum,

Et exequamur ceptum propositi ordinem.



IN-



I N D E X

Eorum , quæ observatu digna in notis
occurrunt.

A.

A <i>B altis astris , pro e sublimi ,</i>	<i>precis ,</i>	82
<i>pag. 47</i>	<i>Adridere pro placere ,</i>	119
<i>Abiectus , de re vili , 91, 97</i>	<i>Adscribere sibi aliquid ,</i>	92
<i>Abjicere , pro vili pretio ven-</i>	<i>legatos ,</i>	113
<i>dere ,</i>	<i>Adsuetus , quadrissyllabum , 54 ,</i>	102
<i>Abire pro mori ,</i>	<i>Advocare fidem ,</i>	95
<i>Absyrtus frater Medea ,</i>	<i>Ætas quis ,</i>	100
<i>Accendere pro irritare ,</i>	<i>Emulatio quid ,</i>	51
<i>Accidere ad aures ,</i>	<i>Æsopus quis , 1. Aliorum fabulæ</i>	
<i>Accipere aliquid in contumeliam ,</i>	<i>ab eo etiam nomen accepere , ibid.</i>	
<i>Accommodare se humanitati ,</i>	<i>primus fuit conditor materiæ fa-</i>	
<i>Acer quid ,</i>	<i>bularis , 2 , 119. natus est in Phry-</i>	
<i>Acerbus quid ,</i>	<i>gia , 58. corpore fuit deformis , 63.</i>	
<i>Acti menses pro exactis ,</i>	<i>derisor hominum ,</i>	79
<i>Acuere pro exercere ,</i>	<i>Æstimare pro existimare ,</i>	63, 113
<i>Ad forum , pro ad iudicium ,</i>	<i>Ætas media quid ,</i>	39
<i>Ad lanivm , pro apud ,</i>	<i>adultæ ,</i>	73
<i>Ad loci designat propinquitatem ,</i>	<i>Æterna basis ,</i>	51
	<i>Affectus quid ,</i>	57
<i>Adeo , dissyllabum ,</i>	<i>Aggerare quadrantes ,</i>	118
<i>Adsectare ,</i>	<i>Aggravare curam ,</i>	62
<i>Adfluens vestitu ,</i>	<i>Agni masculi olim parati in cibum ,</i>	80
<i>Adludere alicui ,</i>		80
<i>Admovere uber .</i>	<i>Agni & Lupi discordia ,</i>	3
		<i>Ala-</i>

I N D E X

<i>Alapa quid,</i>	138	<i>Atrienteses qui,</i>	45
<i>Alapæ pro libertate,</i>	46	<i>Atys mutatus in pinum arborem,</i>	84
<i>Albus an ater, proverbium,</i>	80	<i>Auctor quid,</i>	78
<i>Alere pro promovere,</i>	105	<i>Audaçter pro libere,</i>	39
<i>Alii disyllabum,</i>	60	<i>Auferre insolentiam pro omittere,</i>	65
<i>Aliquando pro quodam tempore,</i>	154	<i>Augustus unde, 74. remittere ani-</i>	
<i>Alius Sejano pro, a Sejano,</i>	57	<i> mum solitus,</i>	79
<i>Altera pro alia,</i>	23	<i>Aviditas pro avido,</i>	9
<i>Alticinçti qui,</i>	45	<i>Aura pro favore,</i>	145
<i>Alvei domicilia apum,</i>	77	<i>Auræ pro aère,</i>	46
<i>Alveolus quid,</i>	45	<i>Aurarii, favitores,</i>	145
<i>Amans pro amatore,</i>	151	<i>Auritulus pro asino, 3, 15, 103, 151</i>	
<i>Amicus fidelis, res rara,</i>	70	<i>Auritus, pro lepore,</i>	3
<i>Amicus malis, pro amans malos,</i>	107	<i>Axenus, de Ponto,</i>	100
<i>Amphora quid,</i>	59		
<i>Anima, de amphora vini,</i>	59	B.	
<i>Animalia mascula in deliciis,</i>	81		
<i> nominata ab ea parte, un-</i>		B <i>Alantes pro ovibus,</i>	3
<i> de maxime cognoscuntur,</i>	103	<i>Barbatus pro hircu,</i>	3, 103
<i>Antidotum quid,</i>	19	<i>Basis æterna quid,</i>	51
<i>Antrum pro vinculis,</i>	114	<i>Bathyllus mimus,</i>	145
<i>Anus ad armillum, proverbium,</i>	59	<i>Bidens pro ove,</i>	22, 103
<i>Apes fucorum inimicæ,</i>	77	<i>Bilinguis pro fallaci,</i>	43
<i>Apotheca quid,</i>	96	<i>Bipennis pro securi,</i>	158
<i>Aræ perpetuum habebant ignem,</i>	104	<i>Bis mori,</i>	25
<i>Araneum, absolute,</i>	50	<i>Boves frondibus olim pascebantur,</i>	49
<i>Arca dives, de summis opibus,</i>	106	<i>Bruma quid,</i>	124
<i>Ardeliones qui,</i>	44	<i>Bubile unde,</i>	49
<i>Ardens, de face,</i>	32		
<i>Ardere siti,</i>	83	C.	
<i>Argentum pro argenteis signis,</i>	134		
<i>Argumentum pro fabula, 48, 102,</i>		C <i>Adavera olim in cineres redacta,</i>	70
<i> 105, 110, 138</i>		<i>Cadere, de partione,</i>	80
<i>Argus, homo centum oculis,</i>	50	<i>Cadus quid,</i>	96
<i>Artes pro Musis,</i>	55	<i>Calamitas pro calamitoso,</i>	8
<i>Articuli pro nodulis,</i>	158	<i>Calceare pedes,</i>	20
<i>Artus pro nodis,</i>	158	<i>Calumniari de quo dicatur,</i>	2
<i>Arx quid,</i>	5	<i>Calumniator, de cane,</i>	3, 22
<i>Asini bajuli sarcinarum,</i>	89	<i>Camara quid,</i>	127
<i>Assis nummus æneus,</i>	64	<i>Camelus privatus auribus,</i>	87
<i>Athenæ, urbs nobilis Græciæ,</i>	4	<i>Canere aliquem,</i>	120
<i> inventrices artium,</i>	58	<i>Cânes an in re venatica sæminino ge-</i>	
<i>Attica, Achajæ regio,</i>	51	<i> nere</i>	

I N D E X

<i>nere usurpentur,</i>	151	<i>Collum detritum, de cane,</i>	67
<i>Canis colorari soliti a veteribus,</i>	40	<i>Color albus relatus inter regales,</i>	148
<i>Canis acer,</i>	67	<i>Commercium pro usu,</i>	105
<i>Canis e Nilo, proverbium,</i>	29	<i>Compilare aliquem,</i>	104
<i>Capere, pro trahere in obsequium,</i>	81	<i>Concitus pro celeri,</i>	61
<i>pro delectare,</i>	37	<i>pro perturbato,</i>	154
<i>Capita pro vita aut salute,</i>	20, 34,	<i>Concursare pro huc illuc cursitare,</i>	44
	62	<i>Condere famam,</i>	58
<i>Carbones pro thesauro,</i>	145	<i>ferrum,</i>	137
<i>Carpere oscula,</i>	69	<i>Condere pro abscondere,</i>	43
<i>Carpere pro discerpere, de cibis,</i>	32	<i>Condicere,</i>	125
<i>Cassandra quæ,</i>	71	<i>Congerere fustes,</i>	60
<i>Castor & Pollux,</i>	125, 127	<i>Consequi famam,</i>	108
<i>Cathedra quid,</i>	68	<i>Considerare se,</i>	68
<i>Cato pro moroso,</i>	101	<i>Considere, de iudicibus,</i>	113
<i>Cavere de quo dicatur,</i>	13	<i>Consociare usum,</i>	106
<i>Caverna arboris pro foramine,</i>	41	<i>Conspirare quid,</i>	5
<i>Causæ pro criminibus,</i>	4	<i>Conspiratus passive,</i>	5
<i>Cedere invidiae,</i>	70	<i>Consultere, de jurisperitis,</i>	95
<i>Celebris quid,</i>	10	<i>Contendere pro constanter affirmare,</i>	
<i>Centena sestertia quid,</i>	95		22, 119
<i>Centum oculi, de homine perspicace,</i>		<i>pro certare,</i>	123
	50	<i>Contineri pro contineri in officio,</i>	37
<i>Centumviri quid,</i>	73	<i>Contractus quid,</i>	124
<i>Certe pro ad minimum,</i>	46, 144	<i>Contrarius pro adversario,</i>	105
<i>Ceus insula,</i>	120	<i>Contumax quid,</i>	102
<i>Ciere gemitus,</i>	23	<i>Convicium unde dicatur,</i>	11
<i>Cinis,</i>	70	<i>Convictus de quibus dicatur,</i>	123
<i>Cinædus, de Menandro,</i>	135	<i>Corcodilus animal Ægyptium,</i>	29
<i>Circum casui suo postpositum,</i>	98	<i>Cornua ramosa,</i>	17
<i>Cirri quid,</i>	45	<i>Cornutus, pro bove,</i>	3
<i>Citare, vox a iudiciis petita,</i>	112	<i>Corpus pro virilitate,</i>	75
<i>pro vocare,</i>	127	<i>Corripere proprie de serpente,</i>	6
<i>Civitas pro civibus,</i>	5	<i>Corrumperè male quid,</i>	126
<i>Clazomene quid,</i>	121	<i>Corruptus pro male habito,</i>	50
<i>Clitellæ quid,</i>	21	<i>Cortex pro testa,</i>	47
<i>Cæcus pro cæcum faciente,</i>	49	<i>Cothurnus quid,</i>	99
<i>Cedere arbores,</i>	160	<i>Credulitas pro credulo,</i>	43, 73
<i>Cælo pro in cælum,</i>	106	<i>Crepusculum quid,</i>	67
<i>Cæpit aliquid facere, formula Plæ-</i>		<i>Criminari aliquem,</i>	69
<i>dro usitata:issima,</i>	159	<i>Crux supj licii genus,</i>	64
<i>Cogitare pro excogitare,</i>	57	<i>Cubile pro lisiro,</i>	42
<i>Colligere pro intelligere,</i>	95	<i>Cunei quid,</i>	148
			Cu-

I N D E X

<i>Cuniculi quid,</i>	115	<i>Diogenes Cynicus,</i>	88
<i>Cura, de ornatu capillorum,</i>	40	<i>Dissidens pro contrario,</i>	74
<i>pro opere cum cura elaborato,</i>	52	<i>Dissolvere, de navibus,</i>	121
<i>Curiosus quid,</i>	121	<i>Distringere aliquem,</i>	128
<i>Cursus de navigatione in mari,</i>	120	<i>Divitiæ cedunt amicis fidelibus,</i>	70
<i>Cybebe quid,</i>	84, 88	<i>Divus, de Augusto,</i>	74
<i>Cybele,</i>	88	<i>Dolon quid,</i>	65
D.		<i>Dominus, de Tiberio,</i>	45
D <i>Are aliquem leto.</i>	26	<i>Domus polita,</i>	96
<i>auxilium.</i>	158	<i>Domus pro testa cornea,</i>	46
<i>partes.</i>	86	<i>Dona hostium suspecta,</i>	27
<i>pœnas.</i>	18	<i>Dos quid,</i>	2, 86
<i>se præcipitem.</i>	155	<i>Dracones olim custodes reconditarum</i>	
<i>se turpiter.</i>	18	<i>opum,</i>	116
<i>verba.</i>	62	<i>Ducere ævum pro vivere,</i>	35
<i>vitam.</i>	127	<i>Dulcis, de benevolentia,</i>	69
<i>Dardanus quis,</i>	56	<i>Dum pro donec,</i>	24
<i>Decedere pro mori,</i>	94	<i>Dux, de Tiberio Cesare,</i>	45
<i>Decurrere vitam,</i>	88	E.	
<i>Decus naturæ, de asino,</i>	25	E <i>Briosti magis mortui quam vivi,</i>	97
<i>Deduci pro, forte fortuna venire,</i>	38	<i>Edere fletus,</i>	13
<i>Defectus annis,</i>	25	<i>Efficere iter breve,</i>	87
<i>pilis,</i>	144	<i>Effodere ossa,</i>	31
<i>Deflectere a consuetudine,</i>	108	<i>Elegantia, de cultu,</i>	40
<i>Dejectus pro prostratus,</i>	38	<i>Elevare pro minuere,</i>	72, 92
<i>Delicium quid,</i>	89	<i>Eludere canes,</i>	17
<i>Demetrius Phalereus quis,</i>	134	<i>calumniam,</i>	57
<i>Demittere pro promittere,</i>	33	<i>Emori quid,</i>	11
<i>Dentes Apri cur fulminei,</i>	25	<i>Eodem, disyllabum,</i>	9
<i>Deponere, de eo, quod nos gravat,</i>	23	<i>Equester ordo pro equitibus,</i>	148
<i>Deprimere naves,</i>	24	<i>Equi nitidi,</i>	66
<i>Derepere pro deorsum repere,</i>	42	<i>Eripere contumeliis quid,</i>	112
<i>Derisor, de Æsopo,</i>	79	<i>Error pro errante,</i>	18
<i>Desidere, de metuenti,</i>	43	<i>pro obscuritate,</i>	74
<i>Distringere, de vestibus,</i>	45	<i>Error judicii pro erroneo judicio,</i>	140
<i>pro carpere,</i>	99	<i>Esse pro edere,</i>	24
<i>Devocare ad perniciem,</i>	64	<i>Evertere domum a radicibus,</i>	74
<i>Devotus vino,</i>	94	<i>Euxinus, de Ponto,</i>	100
<i>Dieta pro fabulis,</i>	38	<i>Exarare stilo pro scribere,</i>	56
<i>Dies pro die solutionis,</i>	22	<i>Excipere aliquid, pro succedere,</i>	49
<i>Dignus memoriæ,</i>	119	Gg 2	Ex-
<i>Dii præmia ferunt hominibus,</i>	114		

I N D E X

<i>Excitari, de venatione.</i>	49	<i>Feræ capiebantur foveis.</i>	22, 60
<i>Exemplum pro fabula.</i>	92	<i>Feriæ quid,</i>	54
<i>Exequi pro narrare.</i>	75	<i>Ferri rigor pro ferro.</i>	102
<i>Exerere, pro prodere.</i>	16	<i>Ferrum pro gladio.</i>	73
<i>Exhibere fidem.</i>	128	<i>Ferus, de brutis.</i>	17, 38, 93
<i>Exigere ævum.</i>	116	<i>Fictilis quid.</i>	108
<i>Exitium pro calumnia.</i>	52	<i>Fides pro fidem dante.</i>	74
<i>Exitus pro viis elabendi.</i>	16	<i>Fingere causas quid.</i>	4
<i>Exornare se alienis plumis.</i>	7	<i>Fingere pro ornare.</i>	40
<i>Expedire pro exponere.</i>	79, 95	<i>Finire vitam.</i>	155
<i>Expiare quid.</i>	62	<i>Firmus de quo dicatur.</i>	159
<i>Explicare fugam quid.</i>	100	<i>Fiscus quid.</i>	47
<i>Explicit, vetus formula.</i>	36	<i>Fistule ex ossibus asini.</i>	89
<i>Exprimere gemitum.</i>	118	<i>Flagellum lentum.</i>	65
<i>Exterere frontem.</i>	25	<i>Flagitare debitum, de morte.</i>	128
<i>Extricare quid.</i>	122	<i>Flamma pro igne altaris.</i>	105
<i>Æxew quid.</i>	140	<i>Flexus pro compendius viarum.</i>	45
		<i>Florere quid.</i>	4
F.		<i>Fodere terram, de apro.</i>	42
		<i>Fœcunda novies, de novem fœtus e-</i>	
F abricare naves.	100	<i>nixa.</i>	55
<i>Fabula, de vero & falso.</i>	2, 44	<i>Fœtus, antiquitus onera.</i>	23
<i>Fabula cur dicta Æsopiæ.</i>	1	<i>Fors, adverbialiter.</i>	58
<i>Fabula ficta.</i>	2	<i>Fortuitus penultima longa.</i>	41
<i>Facere conviciium.</i>	82	<i>Fortuna pro re familiari.</i>	94
<i>corpus.</i>	66	<i>pro dignitate.</i>	155
<i>medicinam</i>	19	<i>Fortunæ pro fortuna.</i>	111
<i>moram.</i>	127	<i>Fovea ad captandas feras.</i>	22, 157
<i>nomen.</i>	21	<i>Fraudare natos lacte.</i>	80
<i>partes.</i>	10	<i>se cibo.</i>	117
<i>venaturam oculis.</i>	94	<i>Fraudator.</i>	21
<i>vota.</i>	15	<i>Frenare pro cohibere.</i>	125
<i>Facies pulcra.</i>	68	<i>Frequentativa rei difficultatem expri-</i>	
<i>Falerus mons & ager Campania.</i>	59	<i>unt.</i>	44
<i>Familia, de servis.</i>	50, 73, 87, 122	<i>Frons, pabulum bubus.</i>	49
<i>Fascia nivea.</i>	148	<i>Frons prima.</i>	90
<i>Fastidiose pro difficulter.</i>	56	<i>Fruere quæ laudas, formula.</i>	68
<i>Fatigare cælum.</i>	118	<i>Fruigi quid.</i>	94
<i>Fati quid.</i>	77	<i>Frui cum accusativo.</i>	95
<i>Favor, de applaudentibus.</i>	142	<i>Fuci, de vanis hominibus.</i>	78
<i>Fax quid.</i>	32	<i>Fugere aliquem, quid.</i>	97
<i>Feliciter, acclamat. onis formula.</i>	134	<i>Fulmen Jovi pro sceptro.</i>	113
<i>Fenestra, de quocunque foramine.</i>	18	<i>Futilis, de canibus.</i>	114

I N D E X

G.

G <i>Alli qui.</i>	88
<i>Gemere, de invidia.</i>	59
<i>Genus pro genere mortalium.</i>	37
<i>Genus fabularum pro fabulis.</i>	56
<i>Gerere decorem.</i>	118
<i>Gregales qui apud Græcos.</i>	88
<i>Glabri qui.</i>	95
<i>Glandes, olim hominum cibus.</i>	84
<i>Gratuitus, penultima longa.</i>	42
<i>Gratulari.</i>	106
<i>pro gratias agere.</i>	107, 130
<i>Gravis annis.</i>	150
<i>Grex pro armento.</i>	34

H.

H <i>Abere, pro habere pecunias.</i>	55,
<i>Habere, de re inventa.</i>	140
<i>Habitus quid.</i>	141
<i>Hærerere pro obhærerere.</i>	7
<i>Harioli quid.</i>	98
<i>Haud recusare quid.</i>	62
<i>Hebrus Thraciæ fluvius.</i>	61
<i>Hercules quis.</i>	58
<i>Hercule, jurandi formula.</i>	106
<i>Hic, pro tunc.</i>	4
<i>Hic est, formula.</i>	19
<i>Hinniens pro equo.</i>	136
<i>Hippolytus quis.</i>	151
<i>His profecutus, formula varie im-</i>	71
<i>mutata.</i>	156
<i>Hoc, pro cælo.</i>	3, 33
<i>Honori & meritis, formula.</i>	56

I.

J <i>Acere pro decumbere.</i>	19
<i>Facere, de contemtu.</i>	31, 76
<i>Factare quid.</i>	27

<i>Factare frustra.</i>	68
<i>basia.</i>	147
<i>Icere fœdus quid.</i>	35
<i>Ignavus pro imbelli.</i>	34
<i>Ignis petenti non solitus negari.</i>	86
<i>ad sacra destinatus non accende-</i>	
<i>batur ex igni profano.</i>	105
<i>Ignorare aliquem.</i>	135
<i>Ilium.</i>	71
<i>Immolare, de sacrificiis.</i>	98, 123
<i>Impendere curam alicui rei.</i>	54
<i>Imperatores Romani vocabantur do-</i>	
<i>mini.</i>	45
<i>Impetus pro incurſu piratarum.</i>	101
<i>Implicare aliquem quid.</i>	74
<i>Importare luçtum.</i>	32
<i>Improbitas pro improbo.</i>	10
<i>Improbus pro crudeli & avaro.</i>	26
<i>pro violento.</i>	38, 102
<i>Imputare beneficium.</i>	26
<i>In plano, pro in solo.</i>	42
<i>In conspectu, pro in conspectum.</i>	135
<i>In commune, formula.</i>	144
<i>Incola stagni, de rana.</i>	11
<i>Incuria, de neglectu capillorum.</i>	40
<i>Induci verbis.</i>	47
<i>Iners, de fucis.</i>	77
<i>Iners, pro invalido.</i>	6
<i>Inferre jurgium.</i>	3
<i>Ingemiscere, pro cum gemitu dicere.</i>	18
<i>Ingenium cœnæ pro artificioso cœnæ</i>	
<i>apparatu.</i>	158
<i>Ingenium pro scriptis ingeniosis.</i>	53
<i>Inhospitalis, proprie de Ponto.</i>	100
<i>Innoxius pro eo qui non nocet.</i>	38
<i>Insectari al quid.</i>	75
<i>Inſidiosus, de apro.</i>	42
<i>Inſitivus pro notho.</i>	62
<i>Inter aras, pro in aris.</i>	123
<i>Intrare januam.</i>	72
<i>Intritus cibus quid.</i>	30
<i>Invenire pretium operibus.</i>	133
<i>Invenire, in respectu ad inopinatum</i>	
<i>even-</i>	

I N D E X

<i>eventum.</i>	105	<i>pro Baccho.</i>	109
<i>Invidia pro invidis.</i>	70, 134	<i>Liberti aliqua scientia clari nomen</i>	
<i>Involvere pro tegere.</i>	100	<i>domini sui operibus suis praefige-</i>	
<i>Joci pro fabulis.</i>	2, 37, 57, 99	<i>bant.</i>	1
<i>Ire, de tempore.</i>	146	<i>Liberti Caesaris in magno honore.</i>	1
<i>Ista, pro aqua, demonstrative.</i>	3	<i>Libitina quid.</i>	118
<i>Jumenta, de equis.</i>	95	<i>Licentia quid.</i>	5
<i>Jumenta nitida.</i>	66	<i>Ligare pro alligare.</i>	98
<i>Jupiter pater deorum.</i>	11, 107	<i>Limare pro elimare.</i>	74
<i>Jupiter pro ipsius fano.</i>	104	<i>Linus quis.</i>	58
<i>Jurgii causa pro jurgio.</i>	3	<i>Liquor pro aqua.</i>	16, 103
<i>Juvenca nitens.</i>	66	<i>Livor pro lividis.</i>	119
<i>Juvenis pro puella.</i>	40	<i>Loca sancta quid.</i>	153
		<i>Locare nomen, de debitore.</i>	21
L.		<i>Longitudo colli pro longo collo.</i>	12
		<i>Loqui recte.</i>	107
L <i>Abi, de partione.</i>	80	<i>Lucrum dulce.</i>	56
<i>Laborare quid.</i>	26, 34	<i>Lucullus quis.</i>	44
<i>Labores viam parant ad cælum.</i>	106	<i>Luere pœnas.</i>	74
<i>Laetare incolumis Roma, acclaman-</i>		<i>culpam.</i>	105
<i>di formula.</i>	147	<i>Lupi & agni discordia.</i>	3
<i>Lanificus.</i>	94	<i>Ludere calamo.</i>	90
<i>Laniger, de agno.</i>	3, 103, 151	<i>oculis.</i>	94
<i>Latere pro tutum esse.</i>	99	<i>Lucerna pro vulgari igne.</i>	105
<i>Latibula nemorosa.</i>	49	<i>Luctari cornibus.</i>	150
<i>Latium pro Latinis.</i>	51	<i>Luscinius pro Luscinia.</i>	85
<i>Latrans pro cane.</i>	3, 151	<i>Luxus pro ebrietate.</i>	96
<i>Latrare primam habet longam.</i>	151		
<i>Latro, de lupo.</i>	3	M.	
<i>Latrones unde dicti.</i>	48	M <i>Agnitudo facit principes peri-</i>	
<i>Lavatio quid.</i>	95	<i>clitari.</i>	99
<i>Laurus Apollini sacra.</i>	84	<i>Magnus, proprium Jovis cognomen-</i>	
<i>Laus multa.</i>	55	<i>tum.</i>	112, 156
<i>Laxare ingenia artuum.</i>	158	<i>Maledicere, quid.</i>	4
<i>Legere pro eligere.</i>	84	<i>Maleficus, de eo, qui malum fecit.</i>	
<i>Leges aquæ quid.</i>	4, 81		40
<i>Lentus quid.</i>	65	<i>Malignitas pro maligno.</i>	132
<i>Leo animal plenum majestatis.</i>	107	<i>Malum pro damno vel pœna.</i>	10
<i>Rex ferarum.</i>	157	<i>pro osse devorato.</i>	12
<i>Levare dorso, de equo.</i>	43	<i>Malus pro imperito.</i>	19
<i>Levitas quid.</i>	132	<i>Manes.</i>	31
<i>Lex, pro conditione.</i>	77	<i>Mare Siculum quid.</i>	44
<i>Liber pro vacans a negotiis.</i>	53		

I N D E X

<i>Tuscum.</i>	45	<i>Mutire.</i>	130
<i>Margo in puteo quid.</i>	103	<i>Myron artifex.</i>	134
<i>Mecum, pro domi meæ.</i>	46	<i>Myrtus Veneri sacra.</i>	84
<i>Medea quæ.</i>	100		
<i>Medentes pro medicis.</i>	151	N.	
<i>Medius sol pro die.</i>	87		
<i>Mehercule, jurandi formula.</i>	29, 85	N <i>Aris emunctæ homo, de quo</i>	
<i>Melos quid.</i>	86, 120	<i>dicatur.</i>	62
<i>Menander quis.</i>	135	<i>Narrabit quod quis voluerit, pro-</i>	
<i>Mercurius quis.</i>	7	<i>verbale.</i>	85
<i>Mergere pro devorare.</i>	98	<i>Narratio pro fabula.</i>	11, 16
<i>Merito, particula culpam agnoscentis.</i>	36	<i>Nasutus quid.</i>	99
<i>Meritum pro bene merito.</i>	12, 81, 156	<i>Natantes pro piscibus.</i>	3
		<i>Nati, de ranis.</i>	28
<i>Metuentes elliptica oratione utuntur.</i>	42	<i>de catulis apri.</i>	43
		<i>Natura pro natura rerum.</i>	62
<i>Migrare, prima longa.</i>	151	<i>Natura sinistra pro adversa.</i>	52
<i>Minari pro promittere.</i>	122	<i>Natus diis iratis.</i>	117
<i>Minos Rex Cretæ.</i>	101	<i>Neapolis Campaniæ urbs.</i>	44
<i>Miscere quid.</i>	5	<i>Nec pro non.</i>	14, 100, 146
<i>Miscere, de veneno.</i>	19	<i>Necessitas pro ordine naturæ.</i>	81
<i>Misenensis villa unde dicta.</i>	44	<i>Nectar quid.</i>	83, 109
<i>Mittere panem.</i>	27, 40, 60	<i>Negatio repetita affirmat.</i>	114
<i>vocem.</i>	86, 104	<i>Nemoricultrix pro cultrice nemoris.</i>	
<i>Mnemosyne mater Musarum.</i>	55		41
<i>Modestus pro contentus modico.</i>	38	<i>Nemus quid.</i>	34
<i>Moliri fraudem.</i>	103	<i>Nenia quid.</i>	54, 90
<i>Momentum.</i>	53	<i>Nescio quis, formula.</i>	70
<i>Mons summus pro summa montis parte.</i>	44	<i>Nihil est, formula.</i>	67
<i>Monstra hostiis procurari solita.</i>	62	<i>Nilus Africae fluvius.</i>	29
<i>Mortuo pro in mortuum.</i>	89	<i>Nitere quid.</i>	66
<i>Mugientes pro bubus.</i>	3, 151	<i>Nitor, pro splendore.</i>	18
<i>M&D&C, pro fabula falsa & vera.</i>	2	<i>Nixus pro innixus.</i>	103
<i>Mulæ in vehiculis.</i>	65	<i>Nobilis, de amphora.</i>	59
<i>Mulcare aliquem male.</i>	8	<i>Nocturnus fur.</i>	27
<i>simili jure.</i>	29	<i>Nolo irascaris, formula.</i>	117
<i>Muli ad quid olim adhibiti.</i>	47	<i>Non fugere mortem.</i>	70
<i>Mulier in obliquis penultimam corripit.</i>	72	<i>Nota pro ignominia.</i>	8
<i>Mulier non rudis.</i>	40	<i>Notare aliquem pro reprehendere.</i>	58
<i>Munera diis data.</i>	104	<i>Notus quid.</i>	16
		<i>Novi antequam tu natus es, proverbium.</i>	150
		<i>Novissime pro tandem.</i>	79, 106
			No-

I N D E X

<i>Novitas, pro novo invento.</i>	141	<i>Parare pro emere.</i>	97
<i>Nudare pro conspiciendum præbere.</i>	57	<i>Partes, de litigantibus inter se.</i>	77
		<i>de scenicis.</i>	129
		<i>Partes naturæ.</i>	109
		<i>Partitiones.</i>	132
		<i>Partiri caritatem.</i>	69
		<i>Parturire.</i>	122
		<i>Pater deorum, de Jove.</i>	5
		<i>Pati nives.</i>	67
		<i>Pati pro contentum esse.</i>	8
		<i>Patiens injuriæ & patiens injuriam,</i>	
		<i>quomodo distinguantur.</i>	9
		<i>Pavo, avis Junoni sacra.</i>	85
		<i>Pauper, de subjecto aliis.</i>	20
		<i>Pectines plumbei.</i>	40
		<i>Pede suspensio, pro leni & tacito.</i>	43
		<i>Pegma quid.</i>	146
		<i>Pelias a Medea occisus.</i>	100
		<i>Pelion mons Thessaliæ.</i>	100
		<i>Pelusium, Nili ostium.</i>	45
		<i>Pendere in novacula, de Occasione.</i>	149
			149
		<i>Pera quid.</i>	104
		<i>Peregrina volucris, de Ciconia.</i>	30
		<i>Periit, disyllabum.</i>	46
		<i>Perire nece, de quo dicatur.</i>	4
		<i>Perfalsutare quid.</i>	107
		<i>Persequi, in significatione sollicitudinis.</i>	32
		<i>Persona quid.</i>	11
		<i>Petere urbem, pro proficisci.</i>	44
		<i>Petulans, de quo dicatur.</i>	64
		<i>Phædrus Augusti libertus. 1. Ejus</i>	
		<i>rara apud veteres mentio. ibid.</i>	
		<i>quando vixerit. ibid. Usus est</i>	
		<i>quadam libertate in versibus suis. 2.</i>	
		<i>Ejus pluscula interciderunt. ibid.</i>	
		<i>passim sibi laudem tribuit. 55. in</i>	
		<i>odium Sejani incidit. 57. fuit</i>	
		<i>Thrax genere. 58. senectutis suæ</i>	
		<i>nonnunquam meminit. 60. speravit</i>	
		<i>immortalitatem. 94. minatur</i>	
		<i>adversariis suis.</i>	101
			Phry-
O.			
O <i>Bnoxius pro potestati alienæ</i>			
<i>subjectus.</i>	56		
<i>Occasio cur nuda.</i>	149		
<i>Occumbere neci.</i>	91		
<i>Occurrere, pro ad aures vel manus</i>			
<i>venire.</i>	52		
<i>Odor pro aromatibus odoratis.</i>	113		
<i>Officium pro ministerio.</i>	54		
<i>pro munere publico.</i>	53		
<i>Offundere terrorem, de quibus dica-</i>			
<i>tur.</i>	42		
<i>Olim, de præterito & futuro.</i>	105		
<i>Oliva.</i>	85		
<i>Omina læva.</i>	86		
<i>Onerare laudibus.</i>	142		
<i>Onus naturæ, de sætu.</i>	23, 80		
<i>Opera pro labore.</i>	16		
<i>Opera periit, pro inutilis fuit.</i>	46		
<i>Opes doctrinæ noxiæ.</i>	56		
<i>Oppetere pœnas.</i>	12		
<i>Oppugnare cuniculis.</i>	115		
<i>Opsonia quid.</i>	118		
<i>Opus pro melle.</i>	78		
<i>Orare, de legatis.</i>	112		
<i>Ordo rei.</i>	127		
<i>Orpheus quis</i>	58		
<i>Oscula.</i>	123		
<i>Ὀὐτὸς ἐστὶ, Græca formula.</i>	136		
P.			
P <i>Alma quid</i>	89		
<i>Pallas quæ</i>	83		
<i>olivæ plantationem invenit.</i>	85		
<i>Pallium pro toga.</i>	142		
<i>Paludes liberæ quid.</i>	5		

I N D E X

<i>Phrygia, minoris Asiæ regio.</i>	58	<i>Propter pro juxta.</i>	46
<i>Phryx, de Æsopo.</i>	58	<i>Proximus culpæ pro rec.</i>	14
<i>Pierides, nomen Musarum.</i>	54	<i>Prudentia pro scientia.</i>	20
<i>Pierius mons Thessaliæ.</i>	54	<i>Pulcerrime pro optime.</i>	77
<i>Pignus quid.</i>	143	<i>Pulmentarium quid.</i>	68
<i>Pinus Cybebe sacra.</i>	84	<i>Pulpitum.</i>	148
<i> frequens in monte Pelione.</i>	100	<i>Pyctes quid.</i>	125
<i>Pisistratus quis.</i>	5		
<i>Plaudentes stare solebant.</i>	147	Q	
<i>Plebes pro plebs.</i>	99	Q <i>Ua numquam est adverbium.</i>	67
<i>Plutus Deus divitiarum.</i>	107	<i> Quadrantes quid.</i>	118
<i>Poëtæ immortalitatem sperant.</i>	94	<i> Quanta res pro quanti pretii.</i>	76
<i> miscent utile dulci.</i>	9, 90	<i> Quercus Jovi sacra.</i>	84
<i> molesti sunt suis recitationibus.</i>	144	<i> Quercus sublimis pro ejus sublimitate.</i>	41
<i>Ποιῆν τὴν ἰατρικὴν.</i>	19	<i> Queri, quomodo construatur.</i>	3
<i>Polire, quid.</i>	2	<i> Qui pro qualis.</i>	18
<i>Ponere, de ædificiis.</i>	44	<i> Quia ultimam semper habet brevem.</i>	10, 71
<i> de ferculis.</i>	30	<i> Quid multa? formula.</i>	43
<i> de præmiis.</i>	19	<i> Quidam, particula Phædro usitata.</i>	158
<i> de quæstione.</i>	79	<i> Quidam, de ignotis.</i>	78
<i> de statuis.</i>	51	<i> Quidem, quam vim habeat.</i>	107
<i>Populus arbor Herculi sacra.</i>	84	<i> Quidnam voluisti tibi? formula.</i>	49
<i>Positus pro propositus.</i>	79	<i> Quis pro uter.</i>	28
<i>Postulare pro accusare.</i>	73	<i> Quotidianus, secunda ancipiti.</i>	42
<i>Potens pro divite.</i>	28	<i> Quotidie, antepenultima ancipiti.</i>	42
<i>Præstare vicem.</i>	54		
<i>Praxiteles quis.</i>	134	R	
<i>Premere vocem pro tacere.</i>	16	R <i>Amosa cornua.</i>	17
<i>Pretium pro præmio.</i>	12	<i> Rapere aliquid ad se.</i>	57
<i>Priamus quis.</i>	56	<i> Rapere, de celeritate.</i>	146
<i>Princeps, nomen proprium.</i>	145	<i> Raptor, de Miluo.</i>	3
<i>Principatus, de quolibet imperio.</i>	20	<i> Ratio certa.</i>	132
<i>Principes pro civibus præcipuis.</i>	134	<i> Receptacula unde.</i>	98
<i>Prior pro melior.</i>	18	<i> Recidere, prima producta.</i>	87
<i>Procax quid.</i>	5	<i> Reclamare pro iterum clamare.</i>	114
<i>Procurare, solennis vox augurum.</i>	62	<i> Reddere tempora quid.</i>	54
<i>Prodire in scenam.</i>	143	<i> Redire ad splendorem.</i>	76
<i>Professus pro certo.</i>	100		
<i>Prometheus quis.</i>	109	Hh	Rz
<i>Promitte mihi ad coenam, formula.</i>	126		

I N D E X

<i>habuit artem suam quaestui.</i>	125	<i>Sustinere impetum iræ.</i>	73
<i>Simpliciter pro aperte.</i>	66	<i>jocos.</i>	69
<i>Simul pro simulac.</i>	43, 73, 78, 83, 104, 109	<i>libellum.</i>	99
<i>Sine mercede.</i>	91	<i>malum.</i>	154
<i>Sinistra natura pro adversa.</i>	52	<i>paupertatem.</i>	120
<i>Simon quis.</i>	56	<i>spiritum.</i>	60
<i>Socrates quis.</i>	70		
<i>ejus lusus cum pueris.</i>	79	T.	
<i>Solvere errorem.</i>	96	T <i>Aberna.</i>	98
<i>frenum.</i>	5	<i>Tabula naufragii.</i>	122
<i>Solutus pro liber a curis.</i>	54	<i>Talis quid.</i>	70
<i>Somnia tristiora procurari solita.</i>	62	<i>Tangi invidia.</i>	28
<i>Somnus pro ignavia.</i>	58	<i>Tanto melior, formula.</i>	64
<i>Somnus primus.</i>	73	<i>Temere, id est sine metu periculi.</i>	29
<i>Sonipes, de equo.</i>	93	<i>Temeritas pro audacia.</i>	29
<i>Sorbitio pro jusculo.</i>	30	<i>Temperare jugum.</i>	65
<i>Sordes abjici solitæ in triviis.</i>	31	<i>Tendere dolos.</i>	27
<i>Squamigeri pro piscibus.</i>	3	<i>Tenere pro morari.</i>	58
<i>Stare, pro decretum esse.</i>	114	<i>pro possidere.</i>	39
<i>Stare pro aliquo.</i>	140	<i>Tentare caput.</i>	73
<i>de patronis.</i>	14	<i>Tibi dico, formula.</i>	117
<i>super aliquem, signum victoriæ.</i>	38	<i>Timidus, de sene.</i>	20
		<i>Tintinnabula in collis mulorum.</i>	48
<i>Strigare quid.</i>	65	<i>Toga pura quid.</i>	72
<i>Stringere ferrum.</i>	137	<i>Tonans, Jovis epitheton.</i>	55
<i>Strophæ quid.</i>	19	<i>Tondere caput, viris in more posi-</i>	
<i>Structuræ novæ hominum censuris</i>		<i>tum.</i>	73
<i>obnoxia.</i>	70	<i>Torquere pro, ægre alicui facere.</i>	30
<i>Stulte, objurgantis particula.</i>	80	<i>Toxicum.</i>	19
<i>Stupor pro stupido.</i>	12, 18	<i>Tradere memoriæ.</i>	125
<i>Subscribere, de quibus dicatur.</i>	75	<i>Trabere odorem.</i>	59
<i>Subsidere pro commorari.</i>	72	<i>vitam.</i>	25, 67, 96
<i>Succumbere, de victo.</i>	79	<i>Transigere pectus gladio.</i>	73
<i>Suffici pro suffectum iri.</i>	72	<i>Translatitium quid.</i>	147
<i>Summus, de Jove.</i>	116	<i>Trepidare pro festinare.</i>	98
<i>Super pro præter.</i>	75	<i>Tribades.</i>	108
<i>Superbus pro potenti.</i>	100	<i>Tribuere honorem.</i>	12, 125
<i>Superum voluntas favit, formula.</i>	145	<i>Triclinium quid.</i>	127
		<i>Tristis pro gravi.</i>	5, 8, 47
<i>Sus Minervam, proverbium.</i>	150	<i>Trivium quid.</i>	31
<i>Suspicio antepenultimam producit.</i>	73	<i>Troja Sinonis astu capta.</i>	56
		<i>Trusitare, vox obsoleta.</i>	48

I N D E X

<i>Tum demum notat iudicii tarditatem.</i>	18	<i>Vir pro marito.</i>	23
<i>Turba pro hominum multitudine.</i>	94	<i>Vir natus.</i>	69
<i>Turpitude de quo dicatur.</i>	68	<i>Virginale.</i>	109
<i>Tympana ex asini pelle.</i>	89	<i>Viridia quid.</i>	45
<i>Tyrannus, quomodo sumatur.</i>	5	<i>Virtus pro fortitudine.</i>	15, 66, 137
		<i>Vis pro potestate & imperio.</i>	6
		<i>Vita pro hominibus vitam degentibus.</i>	2
		<i>Vita negotiosa.</i>	53
V.		<i>Vexatus, de navi.</i>	111
V <i>Acare uxori.</i>	54	<i>Vituperare cœlum, proverbiale.</i>	101
<i>Vadium quid.</i>	92	<i>Vivere, pro immortalis gloria vigere.</i>	
<i>de fundo putei.</i>	103		144
<i>Vagari oculis.</i>	94	<i>Volantes pro avibus.</i>	3
<i>Varietas adfert delectationem.</i>	38	<i>Voluntas pro testamento.</i>	96
<i>Ubi, particula in exprobrationibus.</i>	13	<i>Voluntas superum favit, formula.</i>	145
<i>Velox, de quo dicatur.</i>	61	<i>Usurpare quid.</i>	110
<i>Venantes pro venatoribus.</i>	17	<i>Ut pro postquam.</i>	92
<i>Venari viros quid.</i>	94	<i>pro quantum.</i>	17
<i>Venus nata e mari.</i>	84	<i>Utcunque pro quovis modo.</i>	39
<i>Verba non ad famam pertinentia usurpantur sine supposito.</i>	134	<i>Vulturius antique pro vultur.</i>	31
<i>Verba subdola.</i>	17	<i>Uxores pro contubernalibus.</i>	63
<i>Verbera lenta.</i>	65	<i>Uxores repudiari solitæ ob rem pendendam.</i>	156
<i>Vesci cum accusativo.</i>	35		
<i>Victima, de tauro.</i>	62	X.	
<i>Victor, de Æsopo.</i>	79		
<i>Videri, formula in sententiis iudicium.</i>	15		
<i>Vigilia pro cura.</i>	56	X <i>istus quid.</i>	45
<i>Villicus quid.</i>	50		
<i>Vimen lentum.</i>	65	Z.	
<i>Vinea alta.</i>	92		
<i>Violare sepulcra, grande olim piaculum.</i>	31	Z <i>Onæ cui usui.</i>	121
<i>Violentia pro violento.</i>	18		

F I N I S.



